

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

5

SIRA SAYISI: 322

Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve 84 Milletvekilinin Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4336) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“<https://www.tbmm.gov.tr/Yasama/KomisyonRaporlari>”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/4336 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4

- Katılma Yazıları6

- Genel Gerekçesi9

- Madde Gerekçeleri11

• Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu20

• Muhalefet Şerhleri31

• Teklif Metni.....141

• Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin.....141

• Teklif Metnine Ekli Liste.....162

• Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metne Ekli Liste.....177

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

<i>Bülent Tüfenkci</i>	<i>Abdullah Güler</i>	<i>Mücahit Durmuşoğlu</i>
Malatya	İstanbul	Osmaniye
<i>Osman Boyraz</i>	<i>Tamer Dağlı</i>	<i>Ali Cumhur Taşkın</i>
İstanbul	Adana	Mersin
<i>Ali Şahin</i>	<i>Ertunç Erkan Balta</i>	<i>Zülfü Demirbağ</i>
Gaziantep	Artvin	Elazığ
<i>Jülide İskenderoğlu</i>	<i>Fatma Aksal</i>	<i>Mehmet Ali Cevheri</i>
Çanakkale	Edirne	Şanlıurfa
<i>Muhammet Müfit Aydın</i>	<i>Ziver Özdemir</i>	<i>Yücel Menekşe</i>
Bursa	Batman	Nevşehir
<i>Yavuz Subaşı</i>	<i>Nevzat Ceylan</i>	<i>Ahmet Zenbilci</i>
Balıkesir	Ankara	Adana
<i>Nazım Maviş</i>	<i>Osman Ören</i>	<i>Mehmet Altay</i>
Sinop	Siirt	Uşak
<i>Yusuf Başer</i>	<i>Recep Uncuoğlu</i>	<i>Semiha Ekinici</i>
Yozgat	Sakarya	Sivas
<i>Sabahat Özgürsoy Çelik</i>	<i>Hakan Kahtalı</i>	<i>Yavuz Ergun</i>
Hatay	Malatya	Niğde
<i>Müslüm Yüksel</i>	<i>Murat Baybatur</i>	<i>Mehmet Ali Özkan</i>
Gaziantep	Manisa	Manisa
<i>Tülay Kaynarca</i>	<i>Lütfiye Selva Çam</i>	<i>Radiye Sezer Katırcıoğlu</i>
İstanbul	Ankara	Kocaeli
<i>Fehmi Alpay Özalan</i>	<i>Abdullah Doğru</i>	<i>Mehmet Erdoğan</i>
İzmir	Adana	Gaziantep
<i>Fatma Betül Sayan Kaya</i>	<i>İsmail Kaya</i>	<i>Halil Özşavlı</i>
İstanbul	Osmaniye	Şanlıurfa
<i>İlyas Şeker</i>	<i>Cemal Taşar</i>	<i>İrfan Kartal</i>
Kocaeli	Bitlis	Van

<i>İffet Polat</i> İstanbul	<i>Şamil Ayrım</i> İstanbul	<i>Ahmet Mücahit Arınç</i> İstanbul
<i>Erol Kavuncu</i> Çorum	<i>İsmail Bilen</i> Manisa	<i>Semra Kaplan Kıvırcık</i> Manisa
<i>Yasin Uğur</i> Burdur	<i>Emine Zeybek</i> Kocaeli	<i>Emrullah İşler</i> Ankara
<i>İbrahim Yurdunuseven</i> Afyonkarahisar	<i>Mustafa Arslan</i> Tokat	<i>Ahmet Çakır</i> Malatya
<i>Yusuf Ziya Yılmaz</i> Samsun	<i>Tahir Akyürek</i> Konya	<i>Mustafa Demir</i> İstanbul
<i>Bekir Kuvvet Erim</i> Aydın	<i>Ramazan Can</i> Kırıkkale	<i>Nevzat Şatıroğlu</i> İstanbul
<i>Şirin Ünal</i> İstanbul	<i>Mehmet Yavuz Demir</i> Muğla	<i>Asuman Erdoğan</i> Ankara
<i>Selahattin Minsolmaz</i> Kırklareli	<i>Gülay Samancı</i> Konya	<i>Metin Gündoğdu</i> Ordu
<i>Derya Bakkak</i> Gaziantep	<i>İbrahim Aydemir</i> Erzurum	<i>Mustafa Savaş</i> Aydın
<i>Çiğdem Erdoğan Atabek</i> Sakarya	<i>Vildan Yılmaz Gürel</i> Bursa	<i>Ceyda Çetin Erenler</i> Kütahya
<i>Arzu Aydın</i> Bolu	<i>İbrahim Aydın</i> Antalya	<i>Atay Uslu</i> Antalya
<i>Salih Cora</i> Trabzon	<i>Ekrem Çelebi</i> Ağrı	<i>Fehmi Küpçü</i> Bolu
<i>Selim Gültekin</i> Niğde	<i>Mehmet Emin Şimşek</i> Muş	<i>Abdulahat Arvas</i> Van
<i>Rümeysa Kadak</i> İstanbul	<i>Cemal Öztürk</i> Giresun	<i>Bayram Özçelik</i> Burdur
	<i>Hacı Ahmet Özdemir</i> Konya	

KATILMA YAZILARI

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına 25/03/2022 tarihinde sunulan 2/4336 Esas Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne imza sahibi olarak katılmak ister, bilginize arz ederim.

29.03.2022

Sena Nur Çelik

Antalya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

28.03.2022

Burhan Çakır

Erzincan

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması hakkında kanun ile Bazı kanunlarda ve 375 sayılı kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik yapılmasına dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

28.03.2022

Süleyman Karaman

Erzincan

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4336 esas numaralı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Gereğini arz ederim.

28.03.2022

Zehra Taşkesenlioğlu Ban

Erzurum

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

(2/4336) Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

28.03.2022

Abdullah Nejat Koçer

Gaziantep

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik yapılmasına dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

28.03.2022

Fatih Süleyman Denizolgun

İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4336 esas numaralı Kanun Teklifine imza koymak istiyorum. Gereğini bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

Canan Kalsın

İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hazineye ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğinin arz ederim.

25.03.2022

Necip Nasır

İzmir

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hazineye ait taşınmaz malların değerlendirilmesi ve katma değer vergisi kanununda değişiklik yapılması hakkında kanun ile bazı kanunlarda ve 375 sıra sayılı kanun hükmünde kararnamede değişiklik yapılmasına dair kanun teklifine imzama koymak istiyorum.

Gereğini arz ederim.

28.03.2022

Ahmet Tan

Kütahya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4336 esas nolu Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne imzama koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

28.03.2022

Cemil Yaman

Kocaeli

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4336 Sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Gereğini arz ederim.

29.03.2022

Ahmet Sorgun

Konya

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/4336)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu
	İçişleri Komisyonu
	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Kanun Teklifimizle, vatandaşlarımızın bazı konulara ilişkin olarak yaşayabileceği hak mağduriyetlerinin önüne geçilmesi, ödeme kolaylığı sağlanması ve kamu kurum ve kuruluşlarımızın muhtelif konulara ilişkin olarak ihtiyaç duyduğu kanuni düzenlemelerin hayata geçirilmesi hedeflenmektedir. Bu çerçevede;

213 sayılı Vergi Usul Kanununda yapılan değişikliklerle 359 uncu maddede öngörülen hapis cezalarının üst sınırı artırılmaktadır. Ayrıca, Türk Ceza Kanunu uygulamasında bulunan “etkin pişmanlık müessesesi”ne benzer bir düzenlemenin vergi kaçakçılığı suçlarına yönelik olarak da uygulanması, kaçakçılık suçlarına ilişkin hükmedilecek hapis cezaları için Türk Ceza Kanununun 43 üncü maddesinde yer alan “zincirleme suç” hükümlerinin uygulanması ve kaçakçılık suçlarına ilişkin yargılama sürecinin etkinleştirilmesi sağlanarak cezanın kişiselleştirilmesi, suç ve ceza dengesinin sağlanması ile adil yargılanma hakkının daha da güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Gelir Vergisi Kanununda yapılan değişiklikle, serbest meslek mükellefiyeti bulunan ve ayrı bir muayenehanesi ve organizasyonu bulunmaksızın faaliyetlerini özel sözleşmelere istinaden; özel sağlık kuruluşları ile vakıf üniversitelerine ait sağlık kurum ve kuruluşlarında yürüten dış hekimleri dahil hekimler ile tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan kişilerin gelirlerinin ücret olarak mı serbest meslek kazancı olarak mı vergilendirileceği hususunda yaşanan tereddütlerin giderilmesi bir veya birden fazla özel sağlık kuruluşu ile sözleşme düzenleyerek hekimlik faaliyetini yürüten hekimlerin serbest meslek erbabı olarak kabul edilmesi ve kazançlarının serbest meslek kazancı hükümlerine göre vergilendirilmesi sağlanmaktadır.

Gelir Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanununda yapılan bir diğer değişiklikle, 5651 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesi uyarınca hakkında reklam yasağı kararı verilmiş olmasına rağmen, reklam yasağı getirilenlere reklam vermeye devam eden gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu harcamalarının vergi matrahının hesaplanmasında gider olarak kabul edilmemesi sağlanmaktadır.

Kurumlar Vergisi Kanununda yapılan değişikliklerle;

- Gayrimenkul yatırım ortaklıklarına tanınan kazanç istisnasının “Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı” unvanını kullanan ancak esas faaliyet konusu gayrimenkullerle ilgili portföy işletmeciliği olmayan mükellefleri kapsamadığı hususu netleştirilmekte,

- Yatırım fonlarından elde edilen kar payları ile katılma paylarının fona iadesi suretiyle elde edilen kazançlar ve bu payların dönem sonu değerlendirilmesinden kazanç oluşması halinde ise bu kazançlar da istisna kapsamına alınmakta,

- Finans sektörünün kurum kazançlarının vergilendirilmesinde kurumlar vergisinin %25 oranında uygulanması öngörülmektedir.

Katma Değer Vergisi Kanununda yapılan değişikliklerle:

- Yabancılarla istisna kapsamında teslim edilen konut veya iş yerinin bir yıl içerisinde elden çıkarılması halinde istisnadan faydalanılamayacağına ilişkin düzenlemede değişiklik yapılarak elde tutma süresi üç yıla çıkarılmaktadır.

- İmalat sanayine yönelik yatırım teşvik belgesi kapsamında yapılan yatırımlara ilişkin inşaat işleri nedeniyle yüklenilen ve indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisinin talep edilmesi halinde belge sahibi mükellefe iade edilmesine imkan veren düzenleme, istisna uygulamasına çevrilmekte ve süresi 31/12/2025 tarihine uzatılmakta olup, ayrıca madde kapsamına turizme yönelik yatırım teşvik belgesi kapsamında yapılan inşaat işleri de alınmaktadır.

- Türkiye’de gerçekleştirdikleri Ar-Ge faaliyetleri sonucunda geliştirdikleri elektrik motorlu taşıt araçlarını Türkiye’de imal eden mükelleflere bu araçların geliştirilmesine yönelik verilen ve yatırım teşvik belgesi kapsamında yer alan mühendislik hizmetleri 31/12/2023 tarihine kadar katma değer vergisinden istisna edilmektedir.

Ayrıca, Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunda yapılan değişiklikle ülkemizde vergi bilincinin gelişmesine katkı sağlamak amacıyla vergi ile ilgili uyarıcı ve eğitici yayınlar yapılabilmesi imkânı getirilmektedir.

Bunun yanında Teklifimizle Hazine taşınmazlarına ilişkin olarak;

- Yapı Kayıt Belgesi alınan yapıların bulunduğu Hazine taşınmazlarının satışına ilişkin başvuru süresinin uzatılması, ödeme kolaylığı sağlanması ve kentsel dönüşüme pay aktarılması suretiyle vatandaşlarımıza yeniden başvuru yapma imkânı getirilmesi, vatandaşlarımızın tapularına kavuşmalarının sağlanması, hukuki ihtilafların giderilmesi ayrıca kentsel dönüşümün desteklenerek ülkemizin olası depremlere hazırlıklı olmasının sağlanması,

- Hazine taşınmazlarının; 2886 ve 6306 sayılı Kanunlar kapsamında gerçekleştirilen ihaleli satışlarında ve irtifak hakkı lehdarları ile hissedarlarına ve tapu fazlalığı hak sahiplerine doğrudan satışında ödeme kolaylığı sağlanması,

- Ticari faaliyetlerde kullanılmak üzere kiraya verilen Hazine taşınmazlarının satışında kiracılara öncelikli alım hakkı tanınmak suretiyle kiracıların bu taşınmazları satın almalarında kolaylık sağlanması ve ticari faaliyetlerin geliştirilmesine yardımcı olunması,

- Hazine taşınmazları üzerinde tesis edilecek irtifak hakları ile verilecek kullanma izinlerinde alınacak hasılat paylarının hesaplanmasına ve tahsiline ilişkin düzenleme yapmak suretiyle uygulamada karşılaşılan tereddütlerin giderilmesi ve uygulamaya yön verilmesi,

- Hazineye ait tarım arazilerinin kullanıcılarına kiraya verilmesine ilişkin başvuru süresinin uzatılması suretiyle daha fazla vatandaşımızın madde kapsamından yararlanabilmeleri sağlanarak tarımsal üretimin desteklenmesi, vatandaşlarımızın tarım arazilerini sözleşmeye bağlı olarak kullanmaları ve tarımsal desteklemelerden yararlanabilmelerinin temini,

- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca 2022 ve 2023 yıllarında ihalesi yapılacak kamu konutlarının satışlarından elde edilen gelirlerin genel bütçeye gelir kaydedilmesi,

-6831 sayılı Orman Kanununun ek 16 ncı maddesi kapsamında üzerinde yerleşim yeri bulunduğu gerekçesiyle orman sınırları dışına çıkarma işlemi tamamlanan ve tapuda Hazine adına tescil edilen taşınmazların satışına ilişkin düzenleme yapılması suretiyle mülkiyet ihtilaflarının giderilmesi,

- 2/B taşınmazları ve Hazineye ait tarım arazilerinin satışına ilişkin başvuru ve ödeme süresinin uzatılması suretiyle vatandaşlarımızın mağduriyetlerinin giderilmesi,

amaçlanmaktadır.

Ayrıca, Teklifte,

- Muhtarlara net asgari ücret tutarının altında ödenek verilmemesine,

-Tasfiye edilen Tasarruf Finansman Şirketlerinin tasarruf dönemi müşterilerinin mağduriyetlerinin giderilmesine,

- Anayasa Mahkemesinin iptal kararının gerekçeleri ve zaman içerisinde ortaya çıkan ihtiyaçlarda dikkate alınarak, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununa ek madde ilave edilerek bazı yükseköğretim kurumlarına yeniden kadro ihdas edilmesine,

- Cumhurbaşkanlığına bağlı, özel bütçeli, kamu tüzel kişiliğini haiz, idarî ve malî özerkliğe sahip olarak kurulan Cumhurbaşkanlığı ofislerinin Kimlik Paylaşımı Sistemi (KPS), katılma payı ödemesinden muaf tutulmasına,

- Kamu personelinin geçici görevlendirmelerine ilişkin konaklama bedeli artışlarının karşılanabilmesine,

- 5661 sayılı Kanun kapsamında kredisi bulunan tarımsal üreticilerin, aciz vesikasına bağlanan borçlarına uygulanacak olan faizin esasları düzenlenmekte, böylelikle borçlarını ödeme hususunda kolaylık sağlanarak ilave borç yükünden kurtarılmasına,

- 7091 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanunun uygulamasında yaşanan mevcut sorunların giderilmesi, bu suretle öngörülen tasfiye sürecinin tamamlanması, alacaklar yönünden oluşan belirsiz sürecin sona erdirilmesine,

yönelik düzenleme yapılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Maddeyle, Gelir Vergisi Kanununda değişiklik yapılmakta, 5651 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesi uyarınca hakkında reklam yasağı kararı verilmiş olmasına rağmen, reklam yasağı getirilenlere reklam vermeye devam eden gelir vergisi mükelleflerinin bu harcamalarının vergi matrahının hesaplanmasında gider olarak kabul edilmemesi sağlanmaktadır.

Madde 2- Maddeyle, Gelir Vergisi Kanununda değişiklik yapılmakta olup serbest meslek mükellefiyeti bulunan ve ayrı bir muayenehanesi ve organizasyonu bulunmaksızın faaliyetlerini özel sözleşmelere istinaden; özel sağlık kuruluşları ile vakıf üniversitelerine ait sağlık kurum ve kuruluşlarında yürüten dış hekimleri dahil hekimler ile tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan kişilerin gelirlerinin ücret olarak mı serbest meslek kazancı olarak mı vergilendirileceği hususunda yaşanan tereddütlerin giderilmesini teminen, bir veya birden fazla özel sağlık kuruluşu ile sözleşme düzenleyerek hekimlik faaliyetini yürüten hekimlerin serbest meslek erbabı olarak kabul edilmesi ve kazançlarının serbest meslek kazancı hükümlerine göre vergilendirilmesi sağlanmaktadır. Bu kapsamda, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre sigortalı olarak aynı Kanunun Ek 10 uncu maddesi kapsamında çalışan hekimler serbest meslek erbabı olarak kabul edilecektir. Ücretli olarak çalışan hekimlerin gelirleri ise önceden olduğu gibi ücret hükümlerine göre vergilendirilmeye devam edilecektir.

Madde 3- Vergi daireleri tarafından tahakkuk fişi, ihbarname, ödeme emri, muhasebe işlem fişi, haciz varakası, mahsup alındısı, takdire sevk fişi gibi çok sayıda belge düzenlenmektedir. Vergi dairesinin görev, yetki ve sorumlulukları kapsamında düzenlenen bu belgelerin bir kısmı mükelleflere tebliğ edilirken bir kısmı sadece iç işlemlerde kullanılmaktadır.

Elektronik ortamda düzenlenip 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu kapsamında elektronik imza ile imzalanan belgeler dışında halen çok sayıda belge fiziki ortamda düzenlenmekte ve ıslak imza ile imzalanarak muhafaza edilmektedir.

Maddeyle, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 4 üncü maddesinde değişiklik yapılarak, vergi dairesince 213 sayılı Kanun ile diğer Kanunlar kapsamında yapılan işlemlerde elektronik imza, mühür veya onay kullandırma, vergi daireleri tarafından düzenlenen ve vergi dairesince imzalanması gereken belgelerin bu daireler adına Gelir İdaresi Başkanlığınca elektronik ortamda imzalanması, mühürlenmesi veya onaylanmasına izin verme, elektronik imza, mühür veya onayın kullanım usul ve esaslarını düzenleme konusunda Hazine ve Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

Madde 4- 213 sayılı Kanunun 371 inci maddesinde etkin pişmanlık müessesesine yer verilmiş olup, 359 uncu maddede, 371 inci maddedeki pişmanlık şartlarına uygun olarak durumu ilgili makamlara bildirenler hakkında bu madde hükümlerinin uygulanmayacağı açıkça düzenlenmiştir. Bununla birlikte, etkin pişmanlığın, suç soruşturmasına başlanmadan önceki dönem için kabul edilmesi nedeniyle soruşturma ve kovuşturma evresinde fail tarafından bu yola başvurulamamaktadır.

Maddede yapılan düzenlemelerle, bu maddede yer alan suçlar bakımından soruşturma ve kovuşturma aşamasında da etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanabilmesine imkân sağlanmaktadır. Buna göre, maddede yazılı fiillerle verginin ziyaa uğratıldığının tespit edilmesine bağlı olarak tarh edilen verginin, hesaplanan gecikme faizi ve gecikme zammının tamamı ile kesilen cezaların yarısı ve buna isabet eden gecikme zammının; soruşturma evresinde ödenmesi halinde fail hakkında verilecek cezada yarı oranında, kovuşturma evresinde hüküm verinceye kadar ödenmesi halinde ise üçte bir oranında indirim yapılacaktır. Ayrıca, tarh edilen vergi ve vergi aslına bağlı olarak kesilen cezanın bulunmadığı durumlarda cezadan yarı oranında indirim yapılması öngörülmektedir.

Diğer yandan, failin etkin pişmanlık hükümlerinden faydalanabilmesi için vergi mahkemesinde dava açmaması, açmışsa feragat etmesi, kanun yollarına başvurmaması veya başvurmuşsa vazgeçmesi gerekmektedir. 213 sayılı Kanunda tarh edilen vergiler ile kesilen cezalara ilişkin ihtilafların dava konusu yapılmadan idari aşamada çözümlenmesine imkân veren farklı düzenlemeler bulunmaktadır. Bunlardan en önemlisi Kanunun ek 1 ilâ ek 11 inci maddelerinde düzenlenen uzlaşma müessesesidir. Mükellefler gerek tarhiyattan önce gerekse tarhiyattan sonra vergi ve cezalar için idareden uzlaşma talep edebilmektedir. Uzlaşma gerçekleşmesi halinde mükellefler uzlaşılan vergi ve cezalar için artık dava açma yoluna gidememektedir. Benzer düzenleme etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanabilmesi bakımından da getirilmektedir. Belirtmek gerekir ki, söz konusu müesseselerin uygulanması zorunlu olmayıp, mükelleflerin kendi tercihlerine istinaden uygulanabilecektir. Bu bakımından mükellefler belirtilen uygulamaları tercih edip, dava yoluna gitmeyerek veya feragat ederek, sağlanan indirim imkânından faydalanabilecektir. Bu uygulamaları tercih etmeyen mükellefler ise sağlanan indirim imkânından faydalanamayacak ancak, bu mükelleflerin tarh edilen vergi ve kesilen cezalara ilişkin vergi mahkemelerinde dava açma hakları saklı olacaktır.

Maddede yapılan diğer bir düzenlemeyle, bu maddede yer alan suçların birden fazla takvim yılı veya vergilendirme dönemi içinde aynı suç işleme kararının icrası kapsamında işlenmesi halinde, Türk Ceza Kanununun 43 üncü maddesinin uygulanacağı belirtilmektedir. Böylelikle, ceza miktarının belirlenmesinde zincirleme suça ilişkin koşulların esas alınması amaçlanmaktadır. Belirtmek gerekir ki, hukuki veya fiili kesintinin varlığının kabulü halinde zincirleme suça ilişkin hükümler değil, gerçek içtima hükümleri uygulanacaktır.

Öte yandan, vergi kaçakçılığı suçları ile yapılan mücadelenin daha da etkinleştirilmesi amacıyla maddede yer alan hapis cezalarının üst sınırı artırılmaktadır.

Madde 5- Maddeyle, 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinde yazılı suçlara ilişkin yürütülmekte olan soruşturma veya kovuşturmalarda mütalaaaya konu fiilin, hakkında soruşturma veya kovuşturma yürütülen kişinin dışında başka bir kişi tarafından işlendiğinin veya başka bir kişiyle birlikte gerçekleştirildiğinin ortaya çıkması durumunda, bu kişi bakımından kamu davası açılması için rapor düzenlenmesi ve mütalaa verilmesi şartının aranmaması temin edilmektedir.

Madde 6- Maddeyle, 213 sayılı Kanuna geçici madde eklenmekte ve Kanunun 359 uncu maddesinde Teklifle yapılan düzenlemelerin, yargı mercileri önünde veya infaz aşamasında olan dosyalar bakımından uygulanabilmesine yönelik geçiş hükümleri getirilmektedir.

Madde 7- Seyahat acentaları, 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununun 35 inci maddesinin son fıkrasındaki hüküm gereğince, her yıl yeniden değerlendirme oranında artırılmış hali ile Türkiye Seyahat Acentaları Birliğine “yıllık aidat” ödemekle yükümlüdürler.

2021 yılı için yeniden değerlendirme oranı %36,20 olarak belirlenmiş olup seyahat acentalarının 2022 yılı için Birliğe ödeyecekleri yıllık aidat miktarı da 5.088,07 TL'ye çıkmıştır.

Covid-19 salgınının seyahat acentaları üzerinde yarattığı olumsuz ekonomik koşulların zorluğu karşısında yıllık aidat miktarına uygulanacak yeniden değerlendirme oranının azaltılabilmesi için yıllık aidat miktarına uygulanacak yeniden değerlendirme oranının %50'sine kadar indirilebilmesi hususunda Cumhurbaşkanına yetki verilmesi amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

Madde 8- Muhtarlara 14.750 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda aylık ödenek verilmekte olup bu ödenek net asgari ücret tutarının altında kalmıştır. Maddeyle, muhtar ödeneklerinin net asgari ücret tutarına tamamlanması amaçlanmaktadır.

Madde 9- Bazı yükseköğretim kurumlarına kadro ihdas edilmesini düzenleyen 65 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 1 inci maddesiyle ekli (1) sayılı listede yer alan kadroların ihdas edilmesi Anayasa Mahkemesinin 29/4/2021 tarihli ve E:2020/71, K:2021/33 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir.

Maddeyle, söz konusu iptal kararının gerekçeleri ve zaman içerisinde ortaya çıkan ihtiyaçlar dikkate alınarak, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununa ek madde ilave edilerek bazı yükseköğretim kurumlarına yeniden kadro ihdas edilmesi amaçlanmaktadır. Bu şekilde ihdas edilen kadrolar 2 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine eklenecek, anılan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine göre kullanılacaktır.

Madde 10- 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi uyarınca istisna kapsamında teslim alınan konut veya iş yerinin bir yıl içerisinde elden çıkarılması halinde zamanında tahsil edilmeyen verginin, 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre hesaplanan tecil faiziyle birlikte tapu işleminden önce elden çıkaran tarafından ödenmesi şart olup yapılan düzenleme ile mevcut Kanunda yer alan bir yıllık süre üç yıla çıkarılmaktadır.

Madde 11- Mevcut haliyle, imalat sanayine yönelik yatırım teşvik belgesi kapsamında; asgari 50 milyon Türk Lirası tutarında sabit yatırım öngörülen yatırımlara ilişkin inşaat işleri nedeniyle yüklenilen ve altı aylık dönemleri itibarıyla indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisi altı aylık dönemleri izleyen bir yıl içerisinde, 50 milyon Türk Lirası tutarına kadar sabit yatırım öngörülen yatırımlara ilişkin inşaat işleri nedeniyle yüklenilen ve yıl sonuna kadar indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisi izleyen yıl içerisinde talep edilmesi halinde belge sahibi mükellefe iade edilmekte olup yapılan bu düzenleme ile istisna uygulaması 31/12/2025 tarihine kadar uygulanmak üzere 3065 sayılı Kanunda yer alan diğer istisna uygulamaları ile uyumlu hale getirilmektedir.

Maddeyle turizme yönelik yatırım teşvik belgesi kapsamında yapılan inşaat işleri de bu istisna kapsamına alınmaktadır.

Ayrıca, söz konusu maddede yer alan sürenin üç yıla kadar uzatılmasına ilişkin Cumhurbaşkanına yetki verilmektedir.

Madde 12- Ülkemizde elektrik motorlu otomotiv üretilmesinin ve bu araçların yurtiçinde tercih edilirliliğinin desteklenmesi amacıyla, 6745 sayılı Kanunun 80 inci maddesi kapsamında teşviklerden yararlanmasına karar verilen ve bu kapsamda sera etkisi yaratan egzoz gazı salınımını tamamen ortadan kaldıracak teknolojilerin geliştirilmesi için münhasıran Türkiye'de gerçekleştirdikleri Ar-Ge faaliyetleri sonucunda geliştirdikleri elektrik motorlu taşıt araçlarını Türkiye'de imal eden mükelleflere bu araçların geliştirilmesine yönelik verilen ve yatırım teşvik belgesi kapsamında yer alan mühendislik hizmetleri 31/12/2023 tarihine kadar katma değer vergisinden istisna edilmektedir.

Madde 13- 3194 sayılı Kanunun geçici 16 ncı maddesinde Yapı Kayıt Belgesi verilmesine ilişkin düzenlemeler yer almakta olup bu kapsamda Yapı Kayıt Belgesi verilmesine ilişkin süre 31/10/2018 tarihinde, Yapı Kayıt Belgesi alınan yapıların bulunduğu Hazine taşınmazlarının satışına ilişkin başvuru süresi 31/12/2019 tarihinde sona ermiştir.

Madde ile;

- Satın alma başvuru süresinin 31/12/2022 tarihine kadar uzatılması suretiyle vatandaşlarımıza yeniden başvuru yapma imkânı getirilmesi,
 - Satış bedellerinin tamamen veya kısmen peşin olarak ödenmesi halinde satış bedeline indirim uygulanması suretiyle vatandaşlarımıza ödeme konusunda kolaylık sağlanması,
 - Hazine taşınmazlarının hızlı bir şekilde ekonomiye kazandırılması,
 - Bu kapsamda yapılan satışlardan elde edilen gelirlerin yüzde yirmibeşinin Bakanlığın dönüşüm projeleri özel hesabına aktarılması suretiyle kentsel dönüşümün desteklenmesi,
- amaçlanmaktadır.

Madde 14- Maddeyle, üzerinde sınırlı ayni hak tesis edilen Hazine taşınmazlarının yatırımcılara satışında, kadaströ ve imar uygulamaları sonucunda vatandaşların mülkiyetinde bulunan taşınmazlar ile hisseli hale gelmiş olan Hazine taşınmazlarının hissedarlarına satışında ve vatandaşların mülkiyetlerinde bulunan bazı taşınmazların tapu kayıtlarında yer alan tapu fazlalıklarının tapu maliklerine satışında satış bedelinin peşin olarak ödenmesi halinde satış bedeline indirim uygulanması, yasal düzenlemeler çerçevesinde niteliği gereği satılamayacak olanlar ile kamu kurumlarına tahsisli taşınmazlarda bulunan ticari üniteler, baz istasyonları ile ATM'lerin bulunduğu alanlar ve tarım arazileri gibi kiraya verilen alanlar hariç olmak üzere ticari faaliyetlerde kullanılmak üzere kiraya verilen Hazine taşınmazlarının satılabilmesi, en az üç yıl süreyle bu taşınmazları sözleşmeye dayalı olarak kullanan kiracılarının öncelikli alım hakkına sahip olmaları yönünde düzenleme yapılmak suretiyle Hazine taşınmazlarının peşin satışlarında tahsilatın hızlandırılması, mülkiyete ilişkin ihtilafların ortadan kaldırılması ve Hazine taşınmazlarının hızlı bir şekilde ekonomiye kazandırılması amaçlanmaktadır.

Madde 15- Hazine taşınmazlarının satış bedelleri peşin veya taksitle ödenebilmekte olup ihale suretiyle yapılan satışlarda satış bedellerinin peşin ödenmesi halinde satış bedeline herhangi bir indirim uygulanmamaktadır. Maddeyle, 4706 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında yapılan satışlar hariç olmak üzere 2886 ve 6306 sayılı Kanunlara göre yapılan satışlarda satış bedelinin peşin olarak ödenmesi halinde satış bedeline yüzde yirmi indirim uygulanması, üzerinde yapılanma olan ve yapı sahipleri ile bunların kanunî veya akdi haleflerine satılmak üzere belediyelere devredilen taşınmazların satışında da satış bedelinin tamamının peşin ödenmesi hâlinde yüzde yirmi, en az yarısının ödenmesi hâlinde yüzde on indirim uygulanması ayrıca bu kapsamda yapı sahipleri ile bunların kanunî veya akdi haleflerine 6306 sayılı Kanun kapsamında yapılacak satışların da bu hükümler uygulanmak suretiyle gerçekleştirilmesi böylelikle satış bedelinin peşin ödenmesinin cazip hale getirilerek Hazine taşınmazlarının hızlı bir şekilde ekonomiye kazandırılması, tahsilatların hızlandırılması, Hazine taşınmazlarının yönetiminde etkinliğin ve verimliliğin artırılması ve aynı kapsamda farklı kanunlar uyarınca gerçekleştirilen satış işlemleri arasında uygulama birliğinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 16- 4706 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesinde Hazine taşınmazları üzerinde tesis edilecek irtifak hakları ile verilecek kullanma izinlerinde, irtifak hakkı veya kullanma izni bedellerine ilave olarak alınacak hasılat paylarına ilişkin düzenlemeler yer almakta olup, hasılat payının nasıl hesaplanacağı, hesaplanmasında dikkate alınacak unsurlar, hesaplanamaması durumunda izlenecek yöntem vb. konularda ise alt mevzuatta bazı düzenlemeler yapılmıştır. Ancak bahsi geçen konularda

sadece alt mevzuatta düzenleme bulunması nedeniyle uygulanma sırasında bazı tereddütler meydana gelmekte olup söz konusu hususlarda yasal düzenleme yapılması gereği hasıl olmuştur. Bu kapsamda; hak lehdarı tarafından irtifak hakkı veya kullanma iznine konu Hazine taşınmazının dışında elde edilen gelirlerin hasılatın hesabında dikkate alınmamasına, taşınmazın üzerinde bulunan tesisin üçüncü kişilere kiraya verilmesi hâlinde hak lehtarından ve kiracılardan alınması gereken hasılat payına, yürütülen faaliyetin niteliği gereği yıllık hasılatın tespit edilememesi durumunda hasılat payının ne şekilde tespit edileceğine ilişkin olarak maddede daha açık ve ayrıntılı düzenleme yapmak suretiyle söz konusu konularda oluşan tereddütlerin giderilmesi, uygulamaya yön verilmesi, yatırımcıların yatırımlarını ve planlamalarını daha öngörülebilir şekilde yapmaları ve sözleşmeye konu mali yükümlülüklerin daha açık bir şekilde düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 17- Maddeyle, vatandaşlarımızın 4706 sayılı Kanunun ek 6 ncı maddesi kapsamında yapacakları kiralama başvurularına ilişkin sürenin kaldırılması ve 31/12/2019 tarihinden önce üç yıl süreyle Hazine taşınmazlarını kullanan vatandaşlarımızın madde kapsamından yararlanabilmelerinin sağlanması suretiyle vatandaşlarımıza yeniden başvuru yapma imkânı getirilmesi ve daha fazla vatandaşımızın madde kapsamından yararlanabilmeleri sağlanarak tarımsal üretimin desteklenmesi, vatandaşlarımızın ecrimisil ödemek suretiyle kullandığı tarım arazilerini sözleşmeye bağlı olarak kullanmaları ve tarımsal desteklemelerden yararlanabilmelerinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 18- Maddeyle, mahalli idarelere ve sosyal güvenlik kurumlarına ait konutların satışlarından elde edilen gelirler hariç olmak üzere, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca 2022 ve 2023 yıllarında ihalesi yapılacak kamu konutlarının satışlarından elde edilen gelirlerin genel bütçeye gelir kaydedilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 19- Taşıma yoluyla eğitim hizmetinin aksamadan yürütülmesini temin etmek üzere, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre ihale veya doğrudan temin usulü ile karşılanan öğrenci taşıma ve öğle yemeği hizmetleri ile aynı Kanunun 3 üncü maddesinin (e) bendine göre Millî Eğitim Bakanlığına bağlı üretim yapan okullar ve merkezlerden temin edilen öğle yemeği hizmetlerinin 1 Ocak 2022 - 30 Haziran 2022 tarihleri arasındaki kısımlarına ek fiyat verilmesine imkân tanınmakta ve ek fiyat farkına ilişkin esas ve usullerin tespiti için Milli Eğitim Bakanlığına yetki verilmektedir.

Madde 20- 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun “Katılma payı” başlıklı 65 inci maddesine göre, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü bünyesinde yürütülen Kimlik Paylaşımı Sistemi (KPS)’de yer alan bilgilerin genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ve tüzel kişilerle paylaşılması karşılığında sorgu veya dönen kayıt başına katılma payı alınmaktadır.

Cumhurbaşkanlığına bağlı, özel bütçeli, kamu tüzel kişiliğini haiz, idarî ve malî özerkliğe sahip olarak kurulan Cumhurbaşkanlığı ofisleri, 5490 sayılı Kanunun atıfta bulunduğu genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri arasında yer almadığı için KPS ile ilgili verilerin paylaşımında katılma payı ödeyeceği öngörülmektedir.

Maddeyle, Cumhurbaşkanlığı ofislerinin söz konusu katılma payı ödemesinden muaf tutulması amaçlanmaktadır.

Madde 21- Maddeyle, Cumhurbaşkanlığına bağlı, özel bütçeli, kamu tüzel kişiliğini haiz, idarî ve malî özerkliğe sahip olarak kurulan Cumhurbaşkanlığı ofislerinin bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önceki Kimlik Paylaşımı Sistemi (KPS) sorgu ve dönen kayıtlarına ilişkin olarak katılma payı ödemesinden muaf tutulması amaçlanmaktadır.

Madde 22- 19/1/2022 tarihli ve 7351 sayılı Kanunla Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine eklenen (4) numaralı alt bent ile kurumların sayılan yatırım fonlarından elde ettikleri kar payları istisna kapsamına alınmıştır. Düzenleme mevcut haliyle bu fon katılma paylarının fona iadesi suretiyle elde edilen kazançları kapsamamaktadır. Ayrıca söz konusu fonların katılma paylarından Vergi Usul Kanununun 279 uncu maddesi kapsamında dönem sonu değerlemesine tabi olanlar açısından, bu değerlemeden doğan kazançlar da istisna kapsamında değildir. Maddede yapılan değişiklikle belirtilen yatırım fonlarından elde edilen kar paylarına ilave olarak katılma paylarının fona iadesi suretiyle elde edilen kazançlar da istisna kapsamına alınmakta, bu payların dönem sonu değerlendirilmesinden kazanç oluşması halinde ise bu kazançlar da istisna olarak değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, 1992 yılında Sermaye Piyasası Kanununda yapılan düzenlemeyle, gayrimenkul yatırım ortaklıklarının kurulabilmesine imkan sağlanmış, yine aynı yılda 3946 sayılı Kanunla (1993 takvim yılı gelirlerine de uygulanmak üzere) mülga 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa eklenen hükümle, gayrimenkul yatırım fonları veya ortaklıklarının kazançları kurumlar vergisinden istisna edilmiştir. Gayrimenkul yatırım fon veya ortaklıklarının kazançlarına ilişkin istisna düzenlemesi, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin (4) numaralı alt bendinde de aynen korunmuştur.

Sermaye piyasalarına ilişkin düzenlemeler çerçevesinde zamanla gayrimenkul dışındaki varlıklara yatırım yapan, münhasıran altyapı yatırım ve hizmetlerinden oluşan portföyü işletecek ortaklıklar gibi yapıların da gayrimenkul yatırım ortaklığı kapsamında değerlendirilebildiği görülmektedir. Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı unvanını kullanan ama esas faaliyet konusu gayrimenkullerle ilgili portföy işletmeciliği olmayan bu mükelleflerin istisna kapsamında olup olmadıkları hususunda yargıya taşınan ihtilaflar söz konusu olmaktadır.

Yapılan değişiklikle münhasıran altyapı yatırım ve hizmetlerinden oluşan portföyü işletecek gayrimenkul yatırım ortaklıkları gibi esas faaliyet konusu gayrimenkullerle ilgili portföy işletmeciliği olmayan gayrimenkul yatırım ortaklıklarının istisna kapsamında olmadığı hususuna açıklık getirilmektedir.

İstisna uygulamasının mevcut halinde, sadece iki yıldan uzun süreyle elde tutulan iştirak hisseleri ile aynı süreyle sahip oldukları kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışından doğan kazançların %75’lik kısmı kurumlar vergisinden istisna edilmiştir.

Ayrıca, Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan ve kurumlar tarafından elde edilmeleri halinde dağıttıkları kar payları ile fona iade halinde oluşan itfa gelirleri elde eden kurumlar tarafından istisna kapsamında değerlendirilen yatırım fonlarının katılma paylarının iki yıldan uzun süreyle elde tutulması halinde satışından doğan kazançların da %75 oranında istisnaya tabi olması sağlanmaktadır.

Madde 23- Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre, son yıllık bilançolarında sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı anlaşılan şirketlerin kendiliğinden sona ermiş sayılmaması için, genel kurulca sermayenin üçte biri ile yetinme veya sermayenin tamamlanmasına karar verilmektedir. Bu amaçla ortaklar tarafından sermaye tamamlama fonu olarak aktarılan tutarlar söz konusu Kanun çerçevesinde sermaye konulması veya borç verilmesi niteliğinde kabul edilmemekte ve karşılıksız bir ödeme niteliğini haiz olduğu belirtilmektedir. Ayrıca yapılan bu ödemeler, gelecekte yapılacak sermaye artırımına mahsuben bir avans olarak da nitelendirilmemektedir.

Bu düzenleme ile sermayenin tamamlanmasına karar verilmesi halinde ortaklarca şirketlere bu kapsamda aktarılan tutarların kurum kazancının tespitinde dikkate alınmaması sağlanmaktadır.

Madde 24- 5651 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesi uyarınca hakkında reklam yasağı kararı verilmiş olmasına rağmen, bunlara reklam vermeye devam eden kurumlar vergisi mükelleflerinin bu harcamalarının vergi matrahının hesaplanmasında gider olarak kabul edilmemesi sağlanmaktadır.

Madde 25- Bankalar, 6361 sayılı Kanun kapsamındaki şirketler, elektronik ödeme ve para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketlerinin kurum kazançları üzerinden kurumlar vergisindeki genel oranın %20 yerine %25 olarak uygulanması sağlanmaktadır.

Madde 26- Teklifle Kurumlar Vergisi Kanununun 32 nci maddesinde yapılan düzenlemeye bağlı olarak kurumlar vergisi oranının bankalar, 6361 sayılı Kanun kapsamındaki şirketler, elektronik ödeme ve para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketlerinin kurum kazançları üzerinden 2022 yılı kazançları için de %25 olarak uygulanması sağlanmaktadır.

Madde 27- 5661 sayılı Kanun kapsamında, takibin asıl borçlu için kesin aciz vesikasına bağlanması halinde, kesin aciz vesikasına bağlanan tutar, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketinin ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin alacakları Hazine tarafından karşılanmakta olup bu borçlar, Hazine adına Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketince/Tarım Kredi Kooperatiflerince takip edilmektedir.

Maddeyle, 5661 sayılı Kanun kapsamında kredisi bulunan tarımsal üreticilerin, aciz vesikasına bağlanan borçlarına uygulanacak olan faizin esasları düzenlenmekte, böylelikle borçlarını ödeme hususunda kolaylık sağlanarak ilave borç yükünden kurtarılması amaçlanmaktadır.

Madde 28- Maddeyle, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından tahsilatı tamamlanan aciz vesikasına bağlı alacaklara ilişkin olarak aciz vesikasına bağlanan tutar dışında herhangi bir tahsilat yapmamış olan bu Kurumların Hazineye ilave faiz ödememesi amaçlanmaktadır.

Madde 29- Radyo ve televizyonlarda ayda en az doksan dakika süreyle yapılan uyarıcı ve eğitici mahiyetteki yayınlar arasına ekonomideki kayıt dışılığın azaltılması ve önlenmesi, mükelleflerin vergiye gönüllü uyumunun sağlanması ve vergi bilincinin oluşturulması, geliştirilmesi, yerleştirilmesi, farkındalığının artırılması ve toplumun tüm kesimlerine benimsetilmesi gibi konular eklenerek bu kapsamdaki mücadelenin eğitim ve bilgilendirme yoluyla güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 30- Maddeyle, Devlet üniversitelerinde görevli öğretim elemanlarının Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığında Başkan Yardımcısı olarak görevlendirilmeleri durumunda emeklilik haklarında düzenleme yapılmaktadır.

Madde 31- Madde ile Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığında soru hazırlamak üzere görevlendirilen yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim elemanları ile Millî Eğitim Bakanlığında görevli öğretmenlere yapılmakta olan ve süresi 31/12/2021 tarihinde sona eren ek ödeme uygulamasının 31/12/2024 tarihine kadar devam ettirilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 32- Maddeyle, 6831 sayılı Orman Kanununun ek 16 ncı maddesi hükmüne göre üzerinde yerleşim yeri bulunduğu gerekçesiyle orman sınırları dışına çıkartılarak tapuda Hazine adına tescil edilen taşınmazların 3402 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesi hükümlerine göre kadastrolarının yapılarak 6292 sayılı Kanunun 2/B alanlarında kalan taşınmazların satışa ilişkin hükümleri kıyasen uygulanmak suretiyle hak sahiplerine doğrudan satılarak mülkiyet ihtilaflarının çözülmesi amaçlanmaktadır.

Madde 33- Madde ile, kapsamı ile usul ve esasları Kurulca belirlenecek şekilde, bilgi sistemleri vasıtasıyla şirketlerin gerçekleştireceği işlemlerin ya da alacağı hizmetlerin, şube açma, teşkilatlanma ve acentelik verme yasağının kapsamına girmemesi amaçlanmaktadır. Böylelikle şirketlere elektronik ortamda pazarlama faaliyeti ve operasyonel işlemlere ilişkin işlem yapma yetkisi verilmesi, şirketlerin dijital kanallar üzerinden sunacakları hizmetlerin bu fıkradaki yasak kapsamında olmadığına netleştirilmesi ve Kurul tarafından bu işlemlerin sınırlarının belirlenmesi suretiyle teknolojik gelişmeler sayesinde şirketlere rekabet ortamının sağlanması ve müşteriler açısından da maliyet unsurunun azaltılması amaçlanmaktadır. Düzenleme ile ayrıca, kapsamı ile usul ve esasları Kurulca belirlenmek üzere, şirketlerin elektronik sistemler aracılığıyla yapabilecekleri işlemleri kendi başlarına, ya da Birlik'in kuracağı sistemler veya diğer dış hizmet sağlayıcılardan hizmet almak suretiyle yapmalarının da mümkün kılınması amaçlanmaktadır.

Madde 34- Madde ile, 5411 sayılı Bankacılık Kanununda bankalar için itibarın korunmasına ilişkin tesis edilmiş hükümlerin, başta tasarruf finansman şirketleri olmak üzere 6361 sayılı Kanunda düzenlenen diğer şirketler için de düzenlenerek bankalarla benzer iş modeliyle çalışan şirketlerin güven ve itibarının korunması amaçlanmıştır. Aksi takdirde bu şirketler hakkındaki itibarı zedeleyici haberler, bu kuruluşlardan fon çekilişine veya bu kuruluşların malî durumlarının bozulmasına ve hatta kuruluşun sektördeki yerine bağlı olarak sektöre ve genel ekonomiye sirayet edebilecek zararların meydana gelmesine neden olabilecektir.

Maddeyle, bu tür mesnetsiz ve asılsız haberleri yapacakların caydırılabilmesi amacıyla 5187 sayılı Basın Kanununda belirtilen araçlarla ya da radyo, televizyon, video, internet, kablolu yayın veya elektronik bilgi iletişim araçları ve benzeri yayın araçlarından biri vasıtasıyla, bir tasarruf finansman şirketi hakkında asılsız veya bu kuruluşların itibarını kırabilecek, güvenilirliğini sarsabilecek, şöhretine veya servetine zarar verebilecek nitelikte bir haberin yayılması yasaklanmış olacak ve bu yasağa aykırılığın suç teşkil edeceği hüküm altına alınarak, söz konusu suçun adli yaptırımı da belirlenmiş olacaktır.

Madde 35- Bu düzenlemeyle, 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununun 50/A ve geçici 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında tasfiyelerine karar verilen ve tasfiyeleri Fon tarafından atanan tasfiye komisyonlarına yürütülen tasarruf finansman şirketlerindeki tasarruf finansman sözleşmeli müşterilerden; tasfiye başlangıç tarihi itibarıyla finansman kullandırımı yapılmamış (tahsilat almamış) tasarruf döneminde olanlara, 6361 sayılı Kanunun 39/B ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 206 ncı maddesi uyarınca düzenlenecek alacaklı sıra cetveli kapsamında iade edilmesi gereken tasarruf tutarları ile ilgili olarak;

- Tasfiye edilen şirketlerin halihazırdaki masa mal varlıklarının söz konusu tasarruf tutarlarını ödemekte yetersiz olması ve şirketlerde kaynak açığı bulunması nedeniyle, tasarruf dönemi müşterilerinin mağdur olacağı değerlendirilerek; varlıkları yükümlülüklerini karşılamayan tasarruf finansman şirketlerinin, tasarruf dönemindeki müşterilerine ait tasarruf finansman sözleşmelerinin, 6361 sayılı Kanuna intibak sürecindeki ve/veya intibak sürecini tamamlayarak faaliyet izni verilen tasarruf finansman şirketlerine devredilmesi ve devredilen sözleşmelerle birlikte müşterilere iade edilecek tasarruf tutarlarının Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu aracılığıyla şirketlere nakden ödenerek, sözleşmelerin sisteme geri kazandırılması, tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerinin korunması ve mağduriyetlerinin giderilmesi, bununla beraber sistemine duyulan güven ve istikrarın korunması amaçlanmaktadır.

Bakanlıkça ödenen bu tutarların, 5411 sayılı Kanun ile temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi Fona devredilen bankalar, şirketler ve bunların varlıkları ile ilgili olarak Fona verilen yetkiler kıyasen uygulanarak, tasfiye halindeki şirketlerdeki kaynak açıklarından sorumlu şirket ve/veya kişilerden etkin şekilde Fon tarafından tahsil edilmesini teminen düzenleme getirilmektedir.

Madde 36- 20/7/2016 tarihli ve 2016/9064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ülke genelinde ilan edilen olağanüstü hal kapsamında yürürlüğe konulan Kanun Hükmünde Kararnamelerin uygulanması sırasında ortaya çıkan sorunlar nedeniyle yasal düzenleme ihtiyacı doğması nedeniyle 8/2/2018 tarihli ve 7091 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanunun 5 inci maddesinin ikinci ve beşinci fıkralarında düzenleme yapılmış olup söz konusu maddeye dokuzuncu fıkra eklenmiştir.

7091 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında tasfiyeye ilişkin genel hükümlere yer verilmiş, ödemelerin hangi kaynaktan ve hesaplardan yapılacağı düzenlenmiş olup uygulamada bu güne kadar birçok sorunla karşılaşmıştır. Bu sorunların başında mevcut düzenlemelerde faiz ödemesine yer verilmemiş olması, dağıtımda garamet sisteminin uygulanıp uygulanmayacağı gibi sorunlar gelmektedir. Yapılmak istenen düzenleme ile mevcut sorunların giderilmesi bu suretle öngörülen tasfiye sürecinin tamamlanması, alacaklar yönünden oluşan belirsiz sürecin sona erdirilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 37- Maddeyle, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 12 nci maddesi hükümlerinden yararlanmakta olanlardan kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle doğrudan veya talepleri üzerine kurumlarında ekli (III) sayılı Cetvel kapsamındaki kadro unvanlarına atananların bu kadro unvanı değişikliği nedeniyle herhangi bir hak kaybına uğramamaları amaçlanmaktadır.

Diğer taraftan anılan Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (III) sayılı Cetvel kapsamında olup geçici 12 nci madde hükümlerinden yararlanmakta iken kurumlarında derece yükselmesi nedeniyle haklarında 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 10 uncu maddesi hükümleri uygulanmaya başlananlardan birinci dereceye yükselenler ile bu kapsamda idari görevlere atanmış olanlardan eski kadrolarına yeniden atanıp birinci dereceye yükselenler hakkında geçici 12 nci madde kapsamında maaş kıyasının yeniden yapılması amaçlanmaktadır.

Ayrıca bu kapsamda ödeme yapılmış olanlar hakkında borç çıkarılmayacağı, çıkarılmış olan borçlar var ise bunların takibinden vazgeçileceği düzenlenmektedir.

Geçici Madde 1- Maddeyle, 2/B alanlarında bulunan taşınmazların 19/4/2012 tarihli ve 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun kapsamında, Hazineye ait tarım arazilerinin ise 6292 sayılı Kanun ile 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamında başvuru ve ödeme süresini geçiren vatandaşlarımızın mağduriyetlerinin giderilmesi ve uygulamada meydana gelebilecek hukuki ihtilafların önlenmesi amaçlanmaktadır.

Geçici Madde 2- Kamu personelinin geçici görevlendirmelerinde konaklama gideri personelin gündeliğine bağlı olarak merkezi yönetim bütçe kanunlarında belirlenmekte olup, bu bedelin son dönemlerde ihtiyacı karşılamak hususunda yetersiz kalması nedeniyle maddeyle, 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) işaretli cetvelde yer alan konaklama giderlerine ilişkin oranların artırılması amaçlanmaktadır.

Madde 38- Yürürlük maddesidir.

Madde 39- Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

4/4/2022

Esas No: 2/4336

Karar No: 7

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4336 esas numaralı, “*Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*” Komisyonumuzun 29/03/2022, 30/03/2022 ve 31/03/2022 tarihlerinde yaptığı 29, 30 ve 31 inci birleşimlerinde görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygıyla arz olunur.

1. Giriş

Malatya Milletvekili Bülent TUFENKCI ve 84 Milletvekili tarafından 25/03/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 2/4336 esas numaralı *‘Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’* Başkanlıkça 25/03/2022 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu, İçişleri Komisyonu ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilmiştir.

Komisyonumuzun 29/03/2022, 30/03/2022 ve 31/03/2022 tarihlerinde yaptığı 29, 30 ve 31 inci birleşimlerinde 2/4336 esas numaralı Kanun Teklifi, Teklifin ilk imza sahibi Malatya Milletvekili Bülent TUFENKCI ile Hazine ve Maliye Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Sayıştay Başkanlığı, Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi, Gelir İdaresi Başkanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, Karayolları Genel Müdürlüğü, Yükseköğretim Kurulu, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Kamu İhale Kurumu, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF), Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları, Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri, Ziraat Bankası Anonim Şirketi, Memur Sendikaları Konfederasyonu (MEMUR-SEN), Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu (TŞOF), Türkiye Muhtarlar Federasyonu, Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliği (TÖDEB), Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odası (TÜRMOB), Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TÜRSAB), Özel Hastaneler ve Sağlık Kuruluşları Derneği ve Devlet Denetim Elemanları Derneği temsilcilerinin katılımıyla görüşülmüştür.

2. 2/4336 ESAS NUMARALI KANUN TEKLİFİNDE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

2/4336 esas numaralı Teklifin gerekçesi ve metni incelendiğinde, Teklifte;

- Hakkında reklam yasağı uygulananlara verilen reklamlar için yapılan harcamaların Gelir Vergisi Kanunu kapsamında gider olarak kabul edilmemesine,
- Özel sağlık kuruluşu ile sözleşme düzenleyerek hekimlik faaliyetini yürüten hekimlerin kazançlarının serbest meslek kazancı olarak vergilendirilmesi konusunun açıklığa kavuşturulmasına,
- Vergi dairesince yapılan işlemlerde bu daireler adına Gelir İdaresi Başkanlığınca elektronik imza, mühür veya onay kullanılmasına ilişkin yetki verilmesine,
- Vergi kaçakçılığı suçlarında etkin pişmanlık uygulamasına ve kaçakçılık suçlarına ilişkin kovuşturma sürecinin etkinleştirilmesine,
- Seyahat acentalarının TÜRSAB’a ödeyecekleri yıllık aidatın belirlenmesinde Cumhurbaşkanına yetki verilmesine,
- Muhtarlara net asgari ücret tutarının altında ödenek verilmemesine,
- Yabancılar KDV istisnası kapsamında teslim edilen konut veya iş yerinin bir yıl içerisinde elden çıkarılması halinde istisnadan faydalanılamayacağına ilişkin düzenlemede değişiklik yapılarak elde tutma süresinin üç yıla çıkarılmasına,

- İmalat sanayine yönelik yatırım teşvik belgesi kapsamında yapılan yatırımlara ilişkin inşaat işleri nedeniyle yüklenilen ve indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisinin talep edilmesi halinde belge sahibi mükellefe iade edilmesine imkân veren düzenlemenin istisna uygulamasına çevrilmesine ve süresinin 31/12/2025 tarihine uzatılmasına, ayrıca düzenlemenin kapsamına turizme yönelik yatırım teşvik belgesi kapsamında yapılan inşaat işlerinin de dâhil edilmesine,

- Türkiye’de gerçekleştirilen Ar-Ge faaliyetleri kapsamında üretilen elektrik motorlu taşıt araçlarının geliştirilmesi için alınan mühendislik hizmetlerine 31/12/2023 tarihine kadar istisna tanınmasına,

- Yapı kayıt belgesi alınan yapıların üzerinde bulunduğu Hazine taşınmazlarının satışına ilişkin başvuru süresinin uzatılması ve peşin ödemelerde indirim yapılmasına,

- Üst hakkı gibi sınırlı aynı haklarla otel, sanayi tesisi gibi haklara sahip olanlara doğrudan satışta ve hazine ile hisseli taşınmaza sahip olan maliklere doğrudan satışta peşin ödemede yüzde 20 indirim uygulanmasına, ticari faaliyet için Hazine taşınmazlarında kiracı olanlara doğrudan satın alma hakkı verilmesine,

- 2022 ve 2023 yıllarında mahalli idareler ile sosyal güvenlik kurumlarına ait konutlar hariç satılan kamu konutlarından elde edilen gelirlerin genel bütçeye gelir kaydedilmesine,

- İhale veya doğrudan temin usulü ile karşılanan öğrenci taşıma ve öğle yemeği hizmetleri için 1 Ocak 2022 - 30 Haziran 2022 tarihleri arasındaki kısımlarına ek fiyat farkı verilmesine,

- Cumhurbaşkanlığı ofislerinin Kimlik Paylaşımı Sistemi (KPS) kapsamında katılma payı ödemesinden muaf tutulmasına,

- Teknik iflas durumunun giderilmesi için teknik iflas durumundaki şirketlerin ortaklarınca şirkete aktarılan “sermaye tamamlama fonlarının” kurum kazancına eklenmemesine,

- 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun ek 4 üncü maddesi kapsamında hakkında reklam yasağı uygulananlara verilen reklamların giderlerinin kurumlar vergisi matrahının hesaplanmasında gider olarak dikkate alınmamasına,

- Finans sektöründe faaliyette bulunan bazı kurumlar için kurumlar vergisi oranının kalıcı olarak %25’e çıkarılmasına,

- Tarımsal üreticilerin, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatiflerince aciz vesikasına bağlanan borçlarının takibinin kesin aciz vesikasına bağlanan tutar üzerinden faiz yürütülmeksizin gerçekleştirilebilmesine,

- Radyo ve televizyonlarda ayda en az doksan dakika süreyle yapılan uyarıcı ve eğitici mahiyetteki yayınlar arasına ekonomideki kayıt dışılığın azaltılması ve önlenmesi, mükelleflerin vergiye gönüllü uyumunun sağlanması ve vergi bilincinin oluşturulması, geliştirilmesi, yerleştirilmesi, farkındalığının artırılması ve toplumun tüm kesimlerine benimsetilmesi gibi konuların eklenmesi suretiyle bu kapsamdaki mücadelenin eğitim ve bilgilendirme yoluyla güçlendirilmesine,

- Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığında soru hazırlamak üzere görevlendirilen yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim elemanları ile Milli Eğitim Bakanlığında görevli öğretmenlere yapılacak ek ödemenin yürürlük süresinin 31/12/2024 tarihine kadar uzatılmasına,

- Üzerinde yerleşim yeri bulunduğu gerekçesiyle orman sınırları dışına çıkartılarak tapuda Hazine adına tescil edilen taşınmazların hak sahiplerine 2/B usulünce satılabilmesine,

- Kapsamı ile usul ve esasları TMSF Kurulunca belirlenecek şekilde, bilgi sistemleri vasıtasıyla şirketlerin gerçekleştireceği işlemlerin ya da alacağı hizmetlerin, şube açma, teşkilatlanma ve acentelik verme yasağının kapsamına girmemesine,

- Tasfiye edilen Tasarruf Finansman Şirketlerinin tasarruf dönemi müşterilerinin mağduriyetlerinin giderilmesine dönük olarak yapılan düzenleme kapsamında mağdurlara TMSF tarafından ödemelerin yapılabilmesine,

- 5411 sayılı Bankacılık Kanununda bankalar için itibarın korunmasına ilişkin tesis edilmiş hükümlerin, başta tasarruf finansman şirketleri olmak üzere 6361 sayılı Kanunda düzenlenen diğer şirketler için de düzenlenerek bankalarla benzer iş modeliyle çalışan şirketlerin güven ve itibarının korunmasına,

- OHAL kapsamında kapatılan veya hazineye devredilen kurum ve kuruluşların her türlü taşınır ve taşınmazlarının devir işlemlerine ilişkin tedbirlerin belirlenmesine ve bu kuruluşlardan alacaklı olanların alacaklarının ödenmesine,

- Kamuda çalışan kariyer meslek grubundaki personelin 666 sayılı KHK öncesi aldığı ücretlerin korunmasına,

yönelik düzenlemelerin yer aldığı görülmektedir.

3. KOMİSYONDA KANUN TEKLİFİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER

Kanun Teklifi üzerinde yapılan görüşmelerde milletvekilleri tarafından;

- Sosyal ağ sağlayıcılarının ilgili mevzuatları uyarınca Türkiye’de temsilci atamamaları durumunda reklam yasağı gibi bazı yaptırımlara tabi tutulmasına yönelik halihazırdaki uygulamanın olumlu karşılandığı, ancak reklam yasağı alan bir sosyal ağ sunucusuna durumdan haberdar olmaksızın reklam veren kişilerin maddi anlamda uygulamada bir mağduriyet yaşayabileceği, bu kapsamda mağduriyetlere engel olmak amacıyla reklam yasağı verilen sosyal ağ sunucularının listesinin Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından belirli aralıklarla yayımlanması gerektiği,

- Vergi Denetim Kurulunca özel sağlık kuruluşlarında çalışan uzman hekimlerin gelirlerinin ücret olarak değerlendirildiği, bu durumun geçici süreli olarak özel hastanelerde görev alan serbest meslek faaliyeti yürüten uzman hekimler için sorun teşkil ettiği, Hazine ve Maliye Bakanlığınca ilgili hekimlerin gelirlerinin ücret olarak kabul edilmesinden dolayı benzer bir yöntemin Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından da uygulamaya konulduğu, bu kapsamda gerek özel hastanelerin gerekse uzman hekimlerin ek vergi ve prim yükü ile çeşitli cezalara maruz kaldığı, bu bağlamda yapılan düzenleme ile ilgili belirsizliğin giderilmesi suretiyle olası mağduriyetlerin engellenmesi yaklaşımının olumlu karşılandığı,

- Vergi kaçakçılığına ilişkin getirilmesi amaçlanan etkin pişmanlık uygulaması ile bazı vergi suçlarına uygulanacak cezalara ilişkin öngörülen artışların vergi kaybının önlenmesine yönelik önemli bir katkı sunacağı, ancak vergi kaçakçılığı gibi suçlara uygulanacak yaptırımlar üzerine odaklanarak bu hususta ağır yaptırımlar uygulamaktan ziyade bu suçların kaynağında önlenmesine ve bu suçlara ilişkin temel sebeplerin ortadan kaldırılmasına yönelik politikalara öncelik verilmesinin yaptırımların ağırlaştırılmasına göre daha etkin sonuçlar doğurabileceği,

- Koronavirüs salgınından turizm sektörünün olumsuz şekilde etkilendiği ve seyahat acentalarının kredi borçlarını ödemekte güçlük çektikleri, bu nedenle seyahat acentalarının Türkiye Seyahat Acentaları Birliğine ödeyecekleri yıllık aidatın belirlenmesinde kullanılacak yeniden değerlendirme oranını 2022 yılı

için yüzde 50 oranında indirilmesi yönündeki düzenlemenin olumlu bulunduğu, bununla birlikte Birliğe ödenen aidatın yarıya indirilmesini de içeren turizm sektörüne dönük kapsamlı bir ekonomik destek paketinin hazırlanmasının sektörün ihtiyaçlarını karşılama anlamında büyük önem arz ettiği,

- Muhtar ödeneklerinin asgari ücret seviyesine çıkarılmasına ilişkin düzenlemenin olumlu bulunduğu ve desteklendiği, bununla birlikte muhtarların yetki ve çalışma haklarını düzenleyen kapsamlı bir düzenlemeye gerek duyulduğu, bu kapsamda ilgili eksikliğin giderilmesi için geniş kapsamlı bir çalışmanın ivedilikle başlatılması gerektiği,

- Üniversitelere Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi aracılığıyla kadro tahsisinin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesine bağlı olarak bu hususta yaklaşık 9 aylık süre zarfında hukuki bir boşluk yaşandığı, bu kapsamda yapılan düzenlemenin yerinde görüldüğü ancak bu alandaki kanuni düzenlemenin daha önceden yapılması gerektiği, ayrıca üniversitelere ilişkin akademisyenlerin kadrolarının yanında niteliklerinin de artırılmasına ilişkin YÖK tarafından kapsamlı çalışmaların yapılmasına ihtiyaç duyulduğu,

- Yabancıların konut edinimlerinde uygulanan KDV istisnasına ilişkin hükümde yer alan konutların elde tutulmasına ilişkin 1 yıllık sürenin 3 yıla çıkarılmasının olumlu karşılandığı, diğer yandan yabancıların en az 250 bin dolarlık konut satın alımı yoluyla vatandaşlık kazanmalarına ilişkin mevzuatın amacı dışında uygulanmasına ilişkin çeşitli komisyonculuk faaliyetlerinin ortaya çıktığı, dolayısıyla bu kapsamdaki elde tutma süresinin de en az 5 yıl olarak belirlenmesinin ve 250 bin dolarlık alt sınırın da en az 500 bin dolar seviyesine yükseltilmesinin uygulamadaki sorunların önüne geçebileceği,

- Yabancıların konut edinimi suretiyle vatandaşlık uygulamasının yeniden regüle edilmesi gerektiği, bu kapsamda konut ediniminden sonra vatandaşlığın kazanılmasında belli bir geçiş sürecinin sürece dâhil edilmesi ve sürecin devamında gerekli değerlendirmeler nihayetinde vatandaşlığın verilmesinin vatandaşlık kültürünün zarar görmemesi bakımından faydalı olacağı, ayrıca bu sürecin hukuka uygun bir şekilde işletilmesi için etkin bir denetim mekanizmasının oluşturulması gerektiği,

- Hazine arazileri üzerindeki kaçak yapıların yapı sahiplerine satışına izin verilmesinin hazine taşınmazlarının usulsüz kullanımına yol açabileceğine dönük endişelerin olduğu, mevcut kaçak yapıların da yapı sahiplerine satışına imkân verilmesinin yeni bir imar affı gibi algılanabileceği, ayrıca 6292 sayılı Kanunun 2/B kapsamında değerlendirilen alanların hak sahiplerine satılmasının orman alanlarının tahribine neden olabileceği, bu gibi durumların önüne geçilmesi için uygulama süreçlerinde denetim faaliyetlerine önem verilmesi gerektiği,

- Öğrenci taşıma ve öğle yemeği hizmeti sunan yüklenicilerin küresel petrol ve gıda fiyatlarındaki artışla birlikte enflasyon oranında gözlenen yükseliş trendi kaynaklı yüksek oranlı maliyet artışlarıyla karşılaştığı, bu maliyet artışlarının telafi edilmesi amacıyla ihale veya doğrudan temin usulü ile sunulan öğrenci taşıma ve öğle yemeği hizmeti için ek fiyat farkı verilebilmesine ilişkin düzenlemenin olumlu karşılandığı, bununla birlikte bu kapsamda yer alan kimselerin kayıplarının giderilebilmesi için verilen destek tutarının mümkün olan en yüksek seviyeden belirlenmesinin mağduriyetleri gidermede daha etkili olacağı, diğer yandan bu hizmetlerin sunumunda karşılaşılan sorunların giderilmesi amacıyla etkin bir denetim mekanizmasına ihtiyaç duyulduğu,

- Son yıllardaki düzenlemelerle kurumlar vergisi oranında geçici veya kalıcı çok sayıda değişiklik yapıldığı, sektörler arasında kurumlar vergisi oranının farklı uygulanmasının çeşitli adaletsizlikleri de beraberinde getireceği, bu kapsamda kurumlar vergisinin muafiyet tanınmaksızın standart ve kapsamlı bir şekilde uygulanmasının vergilemede adalet ve eşitliğin sağlanması bakımından daha yararlı olacağı,

- Çiftçilerin maliyet artışlarından kaynaklı olarak borçlarını ödemede güçlük yaşadığı, tarımsal üretim alanında verilen desteklerin girdi maliyetlerinde yaşanan artışı karşılamakta yetersiz kaldığı, bu nedenle borçlu çiftçilerin faiz ödemelerinin silinmesi şeklindeki düzenlemenin olumlu karşılandığı, ancak düzenlemede yer alan çiftçilerin borçlarının kesin aciz vesikasına bağlanması şartının kapsamı büyük oranda daraltacağı, dolayısıyla bu şartın kaldırılmasının daha doğru olacağı, diğer yandan kuraklık, salgın ve savaş gibi sebeplere bağlı olarak gıda ve tarımsal üretimin çok büyük bir önem kazandığı, mevcut dönemde hazine taşınmazlarının çiftçilere indirimli satışı yerine ücretsiz tahsis edilmesi suretiyle tarımsal üretimin artırılması bakımından daha olumlu sonuçlar alınabileceği, ayrıca adaletli bir vergi sisteminin oluşturulması için kapsamlı bir vergi reformuna ihtiyaç duyulduğu,

- Vergi bilincinin oluşturulması amaçlı kamu spotu yayımlanmasına ilişkin düzenleme olumlu karşılanmakla birlikte bu yaklaşımla uyumlu olması bakımından vergi bilincinin artırılması için öncelikle vergi yapılandırılmalarına ilişkin sık aralıklarla yapılan düzenlemelerden vazgeçilmesinin daha doğru bir yaklaşım olacağı,

- Tasarruf finansman şirketlerinin faaliyet alanına yönelik olarak sürekli bir mevzuat değişikliği ihtiyacı ile karşı karşıya kalındığı, bu sektördeki bazı şirketlerin faaliyetleri neticesinde çok sayıda insanın mağduriyet yaşadığı, doğabilecek sorunların önlenmesi ve mevcut sıkıntıların giderilmesi için bu alanda ayrıntılı bir kod kanun düzenlemesinin yapılması gerektiği, bununla birlikte tasfiye edilen tasarruf finansman şirketi müşterilerinin zararlarının kısmen de olsa karşılanabilmesi amacıyla eski sözleşme hükümlerinin intibakı gerçekleşen şirketlere aynen aktarılmasına ilişkin bir düzenlemenin daha etkin olabileceği,

- Konaklama ve yolluk bedellerinin artan konaklama ve ulaşım masrafları karşısında çok düşük kaldığı, özellikle denetim elemanlarının bu konuda mağduriyet yaşadığı, getirilen düzenleme ile yapılan artışın olumlu karşılandığı, ancak uygulamadaki yetersizlikleri çözmek için bu oranların bir miktar daha artırılmasının daha etkin bir çözüm olacağı,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Teklifin imza sahipleri Malatya Milletvekili Bülent TÜFENKÇİ ve İstanbul Milletvekili Abdullah GÜLER ile ilgili kamu idarelerinin temsilcileri tarafından yapılan açıklamalarda;

- Ülkemizde faaliyette bulunan yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sunucularının ülkemizde temsilci bulundurma zorunluluğuna ilişkin düzenlemeye uymayan şirketlere idari para cezaları, reklam yasağı gibi çeşitli yaptırımlar uygulandığı, haklarında reklam yasağı uygulanan sosyal ağ sağlayıcılarına reklam verilmesi durumunda reklam giderinin gelir ve kurumlar vergilerinden düşülmesinin yasaklanması ile de mevcut düzenlemenin etkinliğinin artırılmasının amaçlandığı, diğer yandan bu hususta yapılan düzenleme ile basına yönelik herhangi bir sansür uygulaması amacı güdülmediği, bununla birlikte reklam yasağı alan sosyal ağ sağlayıcılarına reklam veren kişilerin bir mağduriyetle karşılaşmaması için bu kapsamda reklam yasağı alan ve yasağı kaldırılan sosyal ağ sağlayıcılarının Resmî Gazete’de yayımlanarak kamuoyunun bilgisine sunulduğu,

- Özel sağlık kuruluşlarında çalışan hekimlerin gelirlerinin vergilendirilmesindeki belirsizlikten dolayı Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumu arasında bazı uyuşmazlıklar yaşandığı, bu durumun uzman hekimler bakımından çeşitli mağduriyetlere yol açtığı, bu mağduriyetin giderilmesi amacıyla ilgili hekimlerin serbest meslek erbabı olarak kabul edilerek uygulamada birlik sağlanmasının amaçlandığı,

- Vergi kaçakçılığı suçları için öngörülen cezaların üst sınırlarının artırılması suretiyle kaçakçılıkla mücadelenin etkin bir şekilde yürütülmesinin amaçlandığı, Türk Ceza Kanununda öngörülen etkin pişmanlık ve zincirleme suç uygulamalarının vergi kaçakçılığı suçları için de uygulanabilirliğinin sağlanması ile suç ceza dengesini gözeten nitelikli bir yargılama sürecinin oluşturulmasının hedeflendiği, bu bağlamda öngörülen düzenlemelerin mali af olarak değerlendirilmemesi gerektiği,

- Turizm sektörünün koronavirüs salgını sürecinde ağır maddi kayıplara maruz kaldığı, bu kayıpların telafisi için geçen süreçte birçok destek paketinin hayata geçirildiği ve seyahat acentalarının da bu desteklerden yararlandırıldığı, bununla birlikte çeşitli teşvik ve desteklerin turizm sektörü için sunulmaya devam ettirilmesinin planlandığı,

- Demokrasinin önemli yapı taşlarından biri olan muhtarlıkların gelişimine büyük önem verildiği, bu kapsamda muhtarların maddi olanaklarının artırılması için asgari ücretin altında kalan ödeneklerinin aradaki farkın ödenmesi suretiyle asgari ücret seviyesine yükseltildiği, ayrıca farkın tamamlanmasına ilişkin hükmün 15/1/2022’den itibaren geçerli kılınmak suretiyle geçmişe yönelik bir maddi destek sağlandığı,

- Anayasaya göre üniversite kadrolarının dengeli bir şekilde dağıtımının YÖK’ün görev alanında bulunduğu, bu kapsamda üniversitelerden gelen talepler doğrultusunda eksik kadroların tamamlanması için atama izni verildiği, kadro yetersizliğine karşı gerekli değerlendirmelerin yapılması suretiyle kadro tahsisinin gerçekleştirildiği, hâlihazırda yapılması öngörülen düzenleme ile de daha önce Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile tahsis edilen kadroların Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi sebebiyle ortaya çıkan hukuki boşluğun giderilmesi ve üniversitelerin ihtiyaç duyduğu kadroların tahsisinin gerçekleştirilmesinin amaçlandığı,

- Yabancıların satın aldıkları konutlardan istisna tutulan KDV tutarına ilişkin satın alınan konutların elden çıkarılamayacağına ilişkin 1 yıllık sürenin uygulamada bazı aykırı uygulamalara yol açtığına gözlemlendiği, bu kapsamda konutların elde tutulma süresinin 3 yıla çıkarılarak bu aykırı uygulamaların önüne geçilmesinin amaçlandığı, bu düzenlemenin vatandaşlık kazanım sürecine ilişkin düzenlemeden farklı bir uygulama olduğu, o konuda ayrı bir düzenleme yapılmasına ihtiyaç duyulduğu,

- Hazine taşınmazları üzerindeki yapıların taşınmaz sahiplerine satışına imkân veren düzenleme ile yapı kayıt belgesi almış taşınmaz sahiplerinin yapılarını satın almalarına izin verildiği, bu hususa ilişkin yapılan düzenlemede sadece süre uzatımı getirildiği, süre uzatımının yeni bir imar affi olarak değerlendirilmemesi gerektiği,

- Gerek son yıllarda iklim değişikliğine bağlı olarak ortaya çıkan kuraklık afetinden gerekse Rusya-Ukrayna savaşından ötürü günümüzde tarımsal üretimin kritik bir öneme sahip olduğu, bu kapsamda tarımsal faaliyetlerin artırılması amacıyla çeşitli politikaların uygulamaya konulduğu, bu doğrultuda hazine taşınmazlarını en az üç yıl kiralayarak tarımsal faaliyet gerçekleştiren kira sahiplerine cari yıl ecrimisil bedelinin yarısı üzerinden kullanmakta oldukları hazine taşınmazlarını on yıla kadar kiralama hakkı verilerek tarımsal üretimin artırılmasının hedeflendiği, ayrıca çiftçilerin aciz vesikasına bağlanan borçlarının faiz yürütülmeksizin tahsiline imkân sağlandığı,

- Orman sınırları dışına çıkartılarak tapuda hazine adına tescil edilen taşınmazlar üzerinde çeşitli mülkiyet ihtilaflarının yaşandığı, orman vasfını kaybetmiş bu alanları tarımsal amaçla kullanan kimselerin tarımsal desteklerden yararlanamadığı, bu hususta ilgili birimlere çok sayıda başvuruda bulunduğu, söz konusu ihtilafların çözümü ve mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla 2/B alanlarında kalan taşınmazların hak sahiplerine doğrudan satışına imkân sağlandığı, bununla birlikte kapsamdaki alanların hâlihazırda orman vasfını kaybettiği, bu çerçevede yapılan düzenlemeden mevcut ormanların herhangi bir zarar görmeyeceği,

- Bazı tasarruf finansman şirketlerinin faaliyetleri neticesinde mağdur olan vatandaşların mağduriyetlerinin giderilmesi için her türlü çabanın gösterildiği, bu alanda gerekli araştırma ve incelemelerin yapıldığı ve bu kapsamda finansman şirketlerinin yarattığı sıkıntıların etkisinin derinleşmeden çözülmesi için bu alanda ivedi bir düzenleme yapılmasının amaçlandığı, yapılan araştırmalar neticesinde tasfiye edilen tasarruf finansman şirketlerinin müşterilerine tasarruflarının iadesi veya intibakı gerçekleşen şirketlerden birisine mevcut tasarruflarının aktarılması suretiyle yeni bir sözleşme imzalama hakkının tanındığı, ancak eski sözleşmelerin ağır mali hükümler ihtiva etmesi ve bu durumun mevcut şirketlerin mali yapısını bozma ihtimali göz önünde bulundurularak sözleşme hükümlerinin doğrudan yeni sözleşmelere aktarılma imkânının bulunmadığı,

ifade edilmiştir.

4. KOMİSYONUN MADDELER HAKKINDA KARARI

Teklifin geneli üzerindeki görüşmelerin ardından Teklifin maddelerinin görüşülmesine geçilmesi kararlaştırılmıştır. Teklif metni aşağıdaki değişiklikler yapılmak suretiyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Madde 1, 2, 3, 4, 5 ve 6

Teklifin çerçeve 1, 2, 3, 4, 5 ve 6 ncı maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 7

Teklifin çerçeve 7 nci maddesi; Covid-19 salgınının seyahat acentaları üzerinde meydana getirdiği olumsuz ekonomik koşulların zorluğu karşısında yıllık aidat miktarına uygulanacak yeniden değerlendirme oranının tespit ve ilan edilen oranın 2022 yılı için %50'sinin dikkate alınmasına yönelik geçici bir düzenlemenin eklenmesi suretiyle değiştirilerek kabul edilmiştir.

Madde 8 ve 9

Teklifin çerçeve 8 ve 9 uncu maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 10

Teklifin çerçeve 10 uncu maddesi; milli güvenlik ihtiyaçları için bu görevlerle yetkilendirilmiş birimlerin yararlandığı bazı güvenlik mal ve hizmet alımlarına ilişkin olarak, KDV istisnalarını düzenleyen hükmün içerisinde İçişleri Bakanlığı bünyesindeki birimlerden Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü'nün tek tek sayılması yerine, Bakanlık isminin yer almasına ilişkin bir düzenlemenin eklenmesi suretiyle değiştirilerek kabul edilmiştir.

Madde 11 ilâ 29 uncu maddeleri

Teklifin çerçeve 11 ilâ 29 uncu maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Madde 30

Teklifin çerçeve 30 uncu maddesi; Teklif metninden çıkarılmıştır.

Madde 31, 32 ve 33

Teklifin çerçeve 31, 32 ve 33 üncü maddeleri; çerçeve 30, 31 ve 32 nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Yeni madde

Katılım finansman esaslarına göre faaliyet göstermesi gereken tasarruf finansman şirketlerinin ticaret unvanları ile her türlü belge, ilan ve reklamlarında “katılım” ibaresini kullanamayacaklarına ilişkin sınırlandırmanın kaldırılmasına yönelik bir düzenleme Teklife yeni çerçeve 33 üncü madde olarak eklenmiştir.

Madde 34

Teklifin çerçeve 34 üncü maddesi; Teklif metninden çıkarılmıştır.

Madde 35

Teklifin çerçeve 35 inci maddesi; devre konu tasarruf finansman sözleşmelerine ilişkin tasarruf tutarı karşılığı TMSF tarafından ödenen tutarların devreden şirketin alacaklılar sıra cetveline kaydedilmesine ilişkin hükümde değişiklik yapılarak Fonun ödediği tutarın birinci sıra alacaklarından önce tahsil edilebilmesine ilişkin düzenleme ile Fon tarafından müşterilere ve devralan şirketlere yapılacak ödemelere ilişkin süre sınırı getiren düzenleme doğrultusunda değiştirilerek çerçeve 34 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 36

Teklifin çerçeve 36 ncı maddesi; ödenmesine karar verilecek borçlar ile ilgili olarak işleyecek faizin asıl alacağa işletileceğine ilişkin düzenleme ile 7091 sayılı Kanunun 5 inci maddesine eklenen dokuzuncu fıkrada aranan şartların münhasıran bu madde kapsamında yapılacak ödemelerde aranacağı hususunu netleştirmeye yönelik düzenleme doğrultusunda değiştirilerek çerçeve 35 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 37

Teklifin çerçeve 37 nci maddesi; çerçeve 36 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Geçici madde 1

Teklifin geçici 1 inci maddesi; 6292 sayılı Kanunun 7 nci maddesi kapsamında süresi içinde iade başvurusunda bulunmayanlarla geçici 8 inci madde kapsamında olanların başvuru süreleri ile 4706 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin altıncı fıkrası kapsamında yapılan taksitli satışlarda, sözleşmesinde belirtilen taksitlerden ikiden fazlasını vadesinde ödemeyenler ile toplam taksit süresi içerisinde borcunun tamamını ödemeyenlerin ödeme süresinin vade tarihinden ödeme tarihine kadar kanuni faiz uygulanmak suretiyle 31/12/2022 tarihine kadar uzatılmasına ilişkin bir düzenlemenin eklenmesi suretiyle değiştirilerek kabul edilmiştir.

Geçici madde 2

Teklifin geçici 2 nci maddesi; aynen kabul edilmiştir.

Madde 38

Teklifin yürürlüğe ilişkin 38 inci maddesi; Teklifin 8 nci maddesinin 15/1/2022 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmesi ile Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin (4) numaralı alt bendinde yapılan değişikliğin 2023 yılı vergilendirme dönemi kurum kazançlarına uygulanmasına ilişkin düzenleme ve kabul edilen önergeler doğrultusunda redaksiyona tabi tutulmak suretiyle 37 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 39

Teklifin yürütmeye ilişkin 39 uncu maddesi; 38 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerinin kabul edilmesinin ardından Teklifin tümü oylanmış ve kabul edilmiştir.

Ayrıca; Komisyondan alınan yetki çerçevesinde Teklif metni; kanun dili ve tekniği, anlatıma açıklık kazandırılması ile kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar doğrultusunda gözden geçirilmiş, bu çerçevede metinde redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılmıştır.

5. GENEL KURULDA TEMSİL

İçtüzüğün 45 inci maddesi uyarınca Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere;

- Ağrı Milletvekili Ekrem ÇELEBİ,
 - Ankara Milletvekili Orhan YEGİN,
 - Antalya Milletvekili İbrahim AYDIN,
 - Aydın Milletvekili Bekir Kuvvet ERİM,
 - Bursa Milletvekili Ahmet KILIÇ,
 - Erzurum Milletvekili İbrahim AYDEMİR,
 - Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat KOÇER,
 - Giresun Milletvekili Cemal ÖZTÜRK,
 - İstanbul Milletvekili Şirin ÜNAL,
 - İzmir Milletvekili Yaşar KIRKPINAR,
 - Kayseri Milletvekili Mustafa Baki ERSOY,
 - Konya Milletvekili Mustafa KALAYCI,
 - Manisa Milletvekili Uğur AYDEMİR,
 - Trabzon Milletvekili Salih CORA,
 - Uşak Milletvekili İsmail GÜNEŞ,
- özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Cevdet Yılmaz</i>	<i>İsmail Faruk Aksu</i>	<i>Abdullah Nejat Koçer</i>
Bingöl	İstanbul	Gaziantep
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Kâtip	Üye	Üye
<i>Şirin Ünal</i>	<i>Ekrem Çelebi</i>	<i>Bülent Kuşoğlu</i>
İstanbul	Ağrı	Ankara
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Orhan Yegin</i>	<i>Cavit Arı</i>	<i>Bekir Kuvvet Erim</i>
Ankara	Antalya	Aydın
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Necdet İpekyüz</i>	<i>İbrahim Aydın</i>	<i>Garo Paylan</i>
Batman	Antalya	Diyarbakır
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye <i>Ahmet Kılıç</i> Bursa (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>İbrahim Aydemir</i> Erzurum (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Muhammet Naci Cinisli</i> Erzurum (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Cemal Öztürk</i> Giresun (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Mehmet Bekaroğlu</i> İstanbul (Son oylamada bulunamadı, muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Emine Gülizar Emecan</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Erol Katırcıoğlu</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Yaşar Kırkpınar</i> İzmir (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Mustafa Baki Ersoy</i> Kayseri (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Mustafa Kalaycı</i> Konya (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Abdüllatif Şener</i> Konya (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Uğur Aydemir</i> Manisa (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Süleyman Girgin</i> Muğla (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Salih Cora</i> Trabzon (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>İsmail Güneş</i> Uşak (Bu raporun özel sözcüsü)

MUHALEFET ŞERHİ

(2/4336) esas numaralı “Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” ne karşı olmamızın nedenleri aşağıda belirtilmiştir.

Genel değerlendirme

Söz konusu kanun teklifi üzerinde irdelemelere geçmeden Türkiye’de mevcut siyasal, sosyal ve ekonomik durum hakkında güncel bir değerlendirme yapmak gerekli bulunmaktadır.

Türkiye’de mevcut durum

Formel anlamda Anayasa’nın pratikte askıya alınması, güçler birliği ilkesinin yok olması söz konusudur.

Gazi/Kurucu TBMM yetkileri elinden alındığı için bir nevi halkla ilişkiler birimine dönüşmüştür.

TBMM’nin yasama fonksiyonu işlevsizleştirilmiştir. Yasa tekliflerinin hazırlanma ve sunumundaki tam bir garabet hali söz konusudur.

Tarafsız/nesnel hiçbir devlet kurumunun kalmamıştır.

Devlette kurumsal çöküş vardır. Devlet yönetiminde kolektif sorumluluk ortadan kalkmıştır. Cumhurbaşkanlığı kabinesi diye bir kavram yoktur. Cumhurbaşkanlığında sorumsuz ve yetkili kurul ve ofisler-devlette paralel örgütlenme vardır.

TBMM’nin bütçe hakkının engellenmesi söz konusudur.

Bürokraside nitelik aşınması liyakat ve kariyere önem verilmemektedir.

TCMB’nin bağımsızlığı ortadan kaldırılmıştır.

İzlenen zikzaklı faiz politikaları neticesinde TL’nin aşırı değer kaybı ile fiili devalüasyon yaşanmaktadır. Ayrıca TL’nin aşırı değer kaybına bağlı olarak artan yoksulluk şiddeti kamuoyunda daha fazla hissedilmektedir. Bu kez örtülü faiz artışları ile Türk parasının dolara endeksenerek değerinin korunmasına çalışılmaktadır.

Ekonomik buhran hali mevcuttur. Türkiye bugün hem devlet krizini, hem de ekonomik krizi iç içe yaşamaktadır. Türkiye şimdilik ötelenmiş bir kur krizi yaşamaktadır. Bir nevi örtülü faiz artışı niteliğinde olan kur garantili tasarruf mevduatı

uygulanmasına başlanmıştır. Kur garantili mevduat uygulaması ile ilgili olarak ilk ödeme sonuçları alınmaya başlanmıştır. Şimdi bu uygulamanın hazineye yıl sonuna kadar olacak olası yükünün hesabı yapılmaktadır.

Bilinçsiz özelleştirmeler ve sınırsız denetimsizlikle dışa bağlı kılınan enerji sektöründeki son fiyat gelişmeleri ekonomimizi tehdit eder hale gelmiştir.

Yakın coğrafyamızdaki savaşlar gıda ve enerji güvenliğimize tehditler oluşturmaktadır.

Tarımı ve çiftçiyi desteklemek yerine ithalata bağlı tarım politikaları artık milli bir beka sorunu haline gelmiştir.

TÜİK tarafından ilan edilen 2021 yılı enflasyon oranı (TÜFE artışı) yıllık bazda %61.14 , üretici enflasyonu (ÜFE artışı) 114.97 seviyesine ulaşmış bulunmaktadır.

Bu torba yasa iktidarın acil kaynak ihtiyacını gidermek amacıyla çıkarılmaktadır.

Merkez Bankası politika faizini % 14' le sabit tutan

Ancak; 2021 Aralık 23'ünde dolar cinsinden 100.000.TL'sini Kur Korumalı Mevduat Hesabına yatıran kişilere 3 aylık vade sonunda yıllık % 108 faiz uygulamasıyla 127.000 TL yapan,

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından bir önceki hafta yapılan Borçlanmalarda; 2027 yılı vadeli 2 Milyar dolarlık ihraç için dolar cinsinden % 8.6 faiz ödeyen,

22.03.2026 vadeli devlet tahviline ortak yıllık %27.52 faizle borçlanma yapabilen bir iktidarın,yeni acil kaynak arayışı maddelerini içermektedir.

Bu kanun teklifi aslında “kazanın dibinde kalanı sıyırma” amacı ile yapılan bazı düzenlemeleri içeren yasa maddelerinden oluşmaktadır.

Bu torba yasada teknik gerekliliklerden ve bazı zorunluktan kaynaklanan yasa değişikliklerinin (Madde1, Madde 2,, Madde 3, Madde 5, Madde 8, Madde 9, Madde 10, Madde 11, Madde 12, Madde 19, Madde 22, Madde 23, Madde 24,Madde 27, Madde 28, Madde 29, Madde 30, Madde 34, , Geçici Madde2(Harcırah maddesi) yanı sıra iktidarın acil kaynak arayışını önceleyen maddelerle,(Madde 13, Madde 14, Madde 15, Madde 17, Madde 18, Madde 20, Madde 21, Madde 25, Madde 26, Madde 27, Madde 28, Madde 31, Geçici madde 1,) bazı kişilere ve olaylara özgü sorunları

çözen (Madde 7, Madde 16, Madde 34, Madde35, Madde 36) düzenlemelere de yer verilmiştir.

Bu teklifin bazı maddeleri ise kısmi af niteliğindedir. (Madde:4, Madde:6)

Yukarıda özetlenen bir ortamda; Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen (2/4036) esas numaralı “Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Verisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” genel kabul görmüş yasama ilkelerine ve kanun yapma teamüllerine aykırı bir biçimde birbiri ile ilişkisiz 18 ayrı kanun ve 1 Kanun Hükmünde Kararnamenin birçok maddesinde değişiklik veya ekleme yapan 38¹ madde ve Geçici 2 maddeden oluşan bir torba kanun teklifidir.

Söz konusu kanun teklifi güncel ekonomik problemlerin çözümüne yönelik esaslı düzenlemeler içermemektedir.

Kaynak arayışı amacıyla düzenlenen kanun teklifinde; haklarında reklam yasağı bulunan sosyal ağ sağlayıcılarına verilen reklamlara ilişkin ödemelerin Gelir ve Kurumlar Vergisi uygulamasında gider olarak kabul edilmemesi, Özel hastanelere hizmet sunan hekimlerin “serbest meslek erbabı” esasına göre vergilendirilmesi, Vergi Kaçakçılığı suçuna ilişkin cezaların üst limitinin artırılması, Vergi kaçakçılığı suçlarının birden fazla takvim yılı veya vergilendirme dönemi içinde aynı suç işleme kararının icrası kapsamında işlenmesi halinde, Türk Ceza Kanununun “zincirleme suçu” düzenleyen 43 üncü maddesinin uygulanması, Vergi kaçakçılığı suçlarında, aynı fiile bağlı olarak tarh edilen vergi ve cezaları ödeyenlere hapis cezasında indirim yapılması, bu uygulamanın infaz aşamasında olan mevcut dosyalar için de geçerli olması henüz satışı gerçekleşmemiş kamu konutlarının satışının yapılması, henüz elden çıkarılmamış bazı hazineye ait taşınmazların vatandaş mağduriyetinin giderilmesi kisvesi altında acil kaynak ihtiyacının giderilmesi amacı ile satışlarının gerçekleştirilmesi ve hızlandırılması ile ilgili önlemler, Kurumlar Vergisinin oranının finansal kuruluşlar için artırılarak uygulanması, Katma Değer Vergisi Kanununda bazı yeni muafiyet ve istisnalar, Yabancılar konut ve işyeri satışında sağlanan KDV istisnası için aranan sürenin 1 yıldan 3 yıla çıkarılması, Cumhurbaşkanlığı Ofisleri ile ilgili bazı muafiyet

¹ Komisyona sunulduğu anda 39 madde ve ve 2 Geçici Maddeden oluşan tekliften Komisyondaki görüşmeler sırasında 2 madde çıkarılmış ve 1 madde ilave edilmiştir.

düzenlemeleri, tasfiyelerine karar verilen tasarruf finansman şirketlerinde batan paraların TMSF tarafından öncelikle üstlenilerek ödenmesi, OHAL döneminde OHAL Kararnameleri ile el konuların şirketlerin tasfiyesi, muhtar ödeneklerinin net asgari ücret düzeyine çıkarılması, bazı Üniversitelere ek kadro verilmesi, Bütçe Kanununa ekli H Cetvelinde yer alan bazı rakamsal oranların 2022 yılı için artırılması, vb.gibi birbiriyle ilgisiz ve ilintisiz konularda çok geniş bir alanı ilgilendiren düzenlemeler yer almıştır.

Söz konusu kanun teklifi; geçmiş dönemde benzerlerinde rastlanan özellikleri taşıyan, yaklaşık kırk dört aylık süre boyunca uygulanmaya çalışılan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi (?) olarak adlandırılan sistemin de sakıncalarına ilave olarak, olağan yasa yapma sürecinin de dışına çıkılarak, TBMM’de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığı tablosunun mahzurlarını ortaya konulmasına örnek teşkil edebilecek yeni bir torba kanun teklifi hüviyetinde bulunmaktadır.

Yukarıda bahsedilen konularla ilgili olarak kod yasalarda gerçekleştirilmeyen, T.B.M.M’nde ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle ve sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilen torba yasalarla getirilen hükümlerle bütüncül olmayan yasa yapma alışkanlığı ilave problemlere neden olmakta, kod yasalardaki bazı hükümlerin sık sık değişimine sebebiyet vermektedir.

24 Haziran 2018 seçimlerinden sonra uygulanmaya çalışılan Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi(?) ile kamu yönetim organizasyonunda yapılan kalıcı değişimler ve “atanmış bakan” müessesesi kamu yönetiminin çalışma tarzını olumsuz yönde etkilemekte, bu durum ayrıca kanun tekliflerinin hazırlanma ve T.B.M.M.’ne, komisyonlara sunum aşamalarında düşük profilli ve belirsiz bir yapının ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Yasa önerisi aşamasında başlayan yasama zaafı, TBMM’yi nitelikli yasa yapma hak ve yükümlülüğünden alıkoymaktadır.

24 Haziran 2018 seçimlerinden sonra yürürlüğe giren Anayasa’nın “Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi” başlıklı 88. maddesine göre, kanun teklif etmeye milletvekilleri yetkili kılınmıştır. Ancak T.B.M.M.’nin yasama faaliyetlerinin nasıl

gerçekleştirileceği konusunda yaklaşık 44 aydan beri yaşanan problemler güncelliğini korumaktadır.

Temmuz 2018 ortalarından bu yana 97 adet Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kamu yönetim organizasyonunda yapılan kalıcı değişikliklerinin, “atanmış bakan” müessesesinin kamu yönetiminin çalışma tarzını olumsuz yönde etkilediği, ayrıca kanun tekliflerinin hazırlanma ve T.B.M.M.’ne, komisyonlara sunum aşamalarında düşük profilli ve belirsiz bir yapının ortaya çıkmasına neden olduğu gözlemlenmektedir.

“İstismarcı anayasa değişikliğinin istismarcı uygulanması”, Türkiye devletini, Anayasal devlet özelliğinden uzaklaştırmış bulunmaktadır.

2018 seçimlerinden sonra geçen kırk dört aylık süreç sonunda yasama sürecinde, kanun tekliflerinin, erkler ayrılığı ilkesine aykırı olarak yürütme tarafından TBMM’de en fazla üyeye sahip bulunan parti grubu üyeleri aracılığıyla “torba yasa” biçimiyle muvazaalı bir biçimde parlamentoya sunulduğu, kanun tekliflerinin komisyonlarda ve genel kurulda görüşülmesi aşamasında tam bir belirsizlik ve kargaşa yaşandığı, kanun teklifini hazırlayıp (!) komisyona sunan milletvekili veya milletvekillerinin teklif metninin içeriğinden dahi habersiz olduğu, teklif metninde yer alan hükümlerin komisyonlara anlatım ve sunumunda çoğu kez güç duruma düştükleri, konuya ilişkin olarak bürokrasiden ve yürütmenin diğer kademelerinden kendilerine sağlıklı bir bilgi akımının sağlanamadığı müşahade edilmektedir.

Örneğin, söz konusu kanun teklifinin Plan ve Bütçe görüşmesi sırasında, özellikle teklif metninde yer alan 34. maddedeki 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununa eklenmesi istenilen “İtibarın Korunması” başlıklı olan ve şirketler hakkında asılsız veya bu kuruluşların itibarını kırabilecek, güvenilirliğini sarsabilecek, şöhretine veya servetine zarar verebilecek nitelikte bir haberin yayılmasının önlenmesi ve cezalandırılması” ile ilgili düzenlemenin teklifi komisyonda sunan Ak Parti Milletvekillerini dahi tam anlamıyla tatmin etmediği gözlemlenmiştir.

Görüşmeler sırasında tarafımızca yapılan haklı uyarılarla iktidar partisi milletvekillerinin söz konusu düzenlemeyle ilgili tereddütleri artmış, söz konusu madde görüşmeler sırasında iktidar milletvekillerinin verdiği önerge ile teklif metninden çıkartılmıştır.

24 Haziran 2018 seçiminden sonra Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen tekliflerin tümü nerdeyse torba yasa teklifi niteliğinde bulunmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi diye bir sistem yoktur, böyle bir realite, yasama-yürütme ilişkisi tarzına da uygun düşmemektedir. Yasama sürecinde tekliflerin yürütme tarafından torba kanun adı verilen yöntem ile çoğunluk partisi milletvekilleri aracılığıyla veriliyor olmasına rağmen, bu tekliflerde yer alan bazı düzenlemelerin kendi içerisinde ve daha yeni sayılacak Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile de çeliştiği açıktır.

9 Temmuz 2018’de yürürlüğe giren 6771 sayılı Kanunla yapılan Anayasa değişikliğinin kırk dört aylık uygulaması, “tek adam yönetiminin” sürdürülemez özelliğini teyit etmiş bulunmaktadır.

Söz konusu Anayasa değişikliği ile hükümet ve bakanlar kurulu kaldırılmış, “Cumhurbaşkanı’nın yürütme ile özdeşleşmiş olması”, nedeniyle yürütme “tek kişi” yönetimine indirgenmiştir.

Yasama bakımından da; parti başkanı olması nedeniyle TBMM’de Cumhurbaşkanısı’nın ön onay vermediği yasa önerisi kabul görmemektedir. Bu tutum yasa tekliflerinin yasalaşma sürecini de olumsuz yönde etkilemektedir.

6771 sayılı Kanun ile Anayasa’da yapılan değişiklikle bütçe kanunu dışında bütün yasa önerilerini hazırlama yetkisi, TBMM’ üyelerine aittir. Ne var ki, yaklaşık kırk iki aylık uygulama, değinilen anayasal düzenlemeye rağmen, TBMM’nin yasama yetkisini özerk bir biçimde kullanamadığını teyit etmiş bulunmaktadır. Öncelikle, genellikle TBMM’de birinci parti konumunda olan AK Partili vekillerin imzasını taşıyan yasa önerileri, aslında Saray ve/veya bakanlık bürokratları tarafından hazırlanmakta; bu durum, yasama sürecini inisiyatif aşamasında muvazaalı kılmaktadır. Yasama çalışmalarının mutfağı niteliğindeki komisyonlar, bir tür yasak savma süreci olarak görülmekte; Genel Kurul’da ise, müzakere süreci işletilememekte; genellikle AKP-MHP (Cumhur ittifakı) üyesi vekillerin oyu belirleyici olmaktadır.

Çoğunluk dayatması nedeniyle müzakere sürecinin işletilemediği TBMM’de oylan kanunların çoğunluğu, Anayasa’ya aykırı bir biçimde hazırlanan “torba yasa” tarzına göre çıkarılmaktadır. Bunun sonucunda da yasanın ulaşılabilirlik, anlaşılabilirlik ve öngörülebilirlik özellikleri zedelenmekte veya ortadan kalkmaktadır.

Özet olarak, yasa önerisi aşamasında başlayan yasama zaafı, TBMM'yi nitelikli yasa yapma hak ve yükümlülüğünden alıkoymaktadır.

Bütün demokratik ülkelerde temel kuraldır, parlamentolar yasama yetkisi konusunda ortaksızdır ve yasama yetkisi sadece parlamentolar tarafından kullanılır.

Yeni sistemde bir nevi Meclisin yasama yetkisi elinden alınmıştır. Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri² vasıtasıyla Meclisin yasama yetkisinin bir kısmını kullanmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile düzenlenemeyecek hususlarda dahi yetki aşımına gidilerek Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri yürürlüğe konulduğu görülmektedir.

Örneğin kanun teklifinin 9. Maddesinde yer alan 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununa bazı yükseköğretim kurumları ile ilgili ek madde düzenlenmesi, Bazı yükseköğretim kurumlarına kadro ihdas edilmesini düzenleyen 65 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 1 inci maddesiyle ekli (1) sayılı listede yer alan kadroların ihdas edilmesi ile ilgili Anayasaya aykırı düzenlemenin Cumhuriyet Halk Partisinin başvurusu üzerine Anayasa Mahkemesinin 29/4/2021 tarihli ve E:2020/71, K:2021/33 sayılı Kararı ile iptal edilmesi ile ilgidir.

Zira Anayasa Mahkemesi söz konusu kararında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle Yükseköğretim Kurumlarına ek kadro verilmesi ile ilgili düzenlemeyi Anayasanın 104. Maddesine aykırı bularak iptal etmiştir. Şimdi Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenemeyecek olan bazı hususların ve diğer bazı kanunlara yapılan atıfların bu kez yasa ile düzenlenmesi sağlanmak istenilmektedir.

Ancak Anayasa Mahkemesinin bu kararına rağmen yeni kadro ihdaslarının cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile yapılması uygulamasına devam olunmaktadır.

Ayrıca bu kanun teklifinin Geçici 2. Maddesinde yer alan bir hükümle yine Anayasanın 161. maddesindeki usule aykırı olarak 17/12/2021 tarihli ve 7344 sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) işaretli cetvelinde yer alan tutarlar değiştirilmektedir.

² Kanun teklifinin komisyonda görüşüldüğü 29.03.2022 tarihine kadar Cumhurbaşkanı tarafından 2620 maddeden oluşan 97 adet Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi çıkarılmıştır.

24 Haziran 2018 tarihinden itibaren T.B.M.M.’nde yasama faaliyeti açısından gözlemlenen gelişmeler bu sistemin sürdürülemez olduğunu ortaya koymaktadır.

Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkçi ve 84 Milletvekili tarafından verilen (2/4336) esas numaralı “Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”nin T.B.M.M.’ne sunulması ve Plan ve Bütçe komisyonunda görüşmesi sırasında gözlemlenen tablo da maalesef yukarıdaki tespitlerimizi bir kez daha doğrular niteliktedir.

1. Anayasa’ya aykırılık savlarımız değerlendirilmemiştir.

1.1 Kanun Teklifinin bütünü Anayasa’ya uygunluk açısından değerlendirilmesi yapılmamıştır.

Kanun Teklifinin tümünün Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmelerinde İhtüzük madde 38 uyarınca Anayasa’ya uygunluk incelemesi yapılmamıştır. Komisyon, muhalefet şerhinin devamında açıklanacağı üzere birden çok Anayasaya aykırı madde barındıran teklifin görüşmelerinde İhtüzük kapsamında üzerine düşen yükümlülüğü tam anlamıyla yerine getirmemiştir.

Anayasaya uygunluk incelemesi yapılmayan ve üstelik torba öneri tarzında hazırlanan ve kabul edilen yasalar, Anayasaya aykırıdır.

- İhtüzük madde 38 gerekleri yerine getirilmemiştir:

“Komisyonlar, kendilerine havale edilen tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler.

Bir komisyon, bir teklifin Anayasaya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder.” (İhtüzük, md.38).

İhtüzüğün 38. maddesinin ilk fıkrasının komisyon için öngördüğü inceleme yükümlülüğü, teklif maddelerinin görüşülmesine geçilmeden ele alınması gereken bir önkoşul olarak düzenlenmiştir. Bu ön sorun çözülmeden komisyon, görüşmelere başlayamaz. Bu yükümlülük, komisyona ait münhasır yetki olup, komisyon dışından kişi ve uzmanlar bu yetkiyi kullanamazlar. Komisyon, teklif metnini, Anayasa’nın sözüne ve özüne uygunluk açısından inceledikten sonra devam veya red kararını verir.

Bu ise, teklif maddelerini görüşmeden önce bir ön karar şeklinde verilmelidir. Önkoşul ve ön karar, komisyon için çifte yükümlülük ve gerekliliktir.

Komisyonun bir diğer yükümlülüğü ise, inceleme alanına ilişkindir: Anayasa'ya uygunluk, hem sözü hem de özü açısından yapılmalıdır. Özellikle öze uygunluk, anayasal yorum yöntemlerini beraberinde getirir. Gerekçe, sadece red hali için değil, uygunluk durumu için de yazılması ölçüsünde, anılan yükümlülük ve gereklilik anlam ifade eder. Komisyondaki mevcut uygulama ise, tam tersi yöndedir: Komisyonlar, İçtüzük md.38'de öngörülen ve dört aşamadan oluşan yükümlülüğü yerine getirmek bir yana, Anayasa'ya uygunluk, gündem maddesi yapılmadan teklif metni bütünü ve madde görüşmelerine geçmiş bulunmaktadır.

Plan ve Bütçe Komisyonu, bu gerekliliği yerine getirmeden yasayı, değerlendirmeye başlamış ve tartışmalar, esas itibariyle maddelere ilişkin olarak yapılmıştır. Hatırlatmak gerekir ki, Anayasa'nın üstünlüğünü düzenleyen Anayasa'nın madde 11/2'deki "Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz" kuralı, İçtüzük madde 38 gereklerine saygı gösterilmesi ölçüsünde anlam ifade etmektedir. Bu nedenle, Anayasa'ya uygunluk incelemesi bakımından İçtüzük madde 38 gerekleri yerine getirilmeden Komisyon tarafından kabul edilen teklif metni, yasa yapım usulüne aykırıdır.

1.2 Torba yasa uygulamasının anayasaya uygunluğunun da sorgulanması gerekir.

Söz konusu 38 madde ve 2 Geçici Maddeden oluşan torba kanun teklifi toplam biri birinden farklı 18 ayrı Kanunda ve 1 Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapmaktadır.

2017 Anayasa değişikliği ile kurulan ve siyasal-anayasal tarihimize yabancı olan tek kişi yönetimi, Cumhurbaşkanlığı kararnameleri (CBK) yoluyla bir tür "paralel yasama"ya dönüşmüştür. Bu bağlamda, yürürlükte bulunan çok sayıdaki Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerine ilişkin Anayasa Mahkemesinin denetimindeki belirgin yavaşlık, yasama yetkisinin devredilmezliği ilkesini askıya almak anlamına gelmektedir.

Aslen, sistematik şekilde Anayasa'ya aykırı hükümler içeren Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ve Cumhur İttifakı dayatması ile kabul edilen antidemokratik yasalar

üzerindeki Anayasa Mahkemesinin denetimi, hukuk devletinin olmazsa olmaz koşuludur.

OHAL düzenlemelerini denetlemekten kaçınan Anayasa Mahkemesinin artan iş yükünün de etkisiyle çok gecikmeli olarak verdiği kararlar içinde, özgürlükler lehine olanların sayısı sınırlı kalmaktadır. Anayasa Mahkemesi buna rağmen, son yıllarda, özellikle yürütme çevrelerinin hedefi haline gelmiştir.

Torba yasa uygulaması, yasama yetkisinin asli ve genel olma özelliğine aykırı olduğu gibi, yasaların ulaşılabilir, öngörülebilir ve anlaşılabilir olma özelliklerini de zedelemektedir.

2017 Anayasa değişikliği ile yasama insiyatifi TBMM tekelinde bir yetki olarak öngörüldüğünden, milletvekilleri bu yetkiyi bizzat kullanmak durumunda bulunmaktadır.

Kuşkusuz, bakanlıklar ve kamu kuruluşlarının, öneri metninin ham malzemesini oluşturacak olan ihtiyaçları milletvekillerine ve TBMM'ye iletmeleri yerinde ve yararlıdır. Ancak, tekliflerin TBMM dışında yazılması veya yürütmenin yönlendirmesi doğrultusunda kaleme alınması, yasama inisiyatifinin münhasır yetki olma özelliği ile bağdaşmamaktadır.

Öte yandan, 2017 Anayasa değişikliği ile öngörülen Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri de, bizatihi Anayasaya aykırılıklar ötesinde- torba yasa uygulamasını yerindesiz kılmaktadır.

Dahası, torba yasa esasen Anayasa Mahkemesi'nin de denetimini çok zorlaştırdığı için, bu yönüyle de Anayasa'ya aykırılık sorunu öne çıkılmaktadır.

Anayasa'nın 7. maddesine göre; *"Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisinindir. Bu yetki devredilemez"*

"Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır."

Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz" (md.11).

Bu saptama, bu Kanun Teklifi için de geçerlidir.

Ne var ki, normatif düzenleme yapma faaliyeti, genellikle özensiz olduğu gibi, çoğu Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri vasıtasıyla tamamen TBMM dışında cereyan etmektedir

Kanun teklifinin geneli üzerindeki görüşmelere başlarken 18 ayrı Kanunda ve 1 Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapmakta olan 39³ madde ve 2 Geçici maddeden oluşan ” torba kanun teklifi” nin bu haliyle anayasaya aykırı olduğu yönündeki değerlendirmemiz kabul görmemiştir.⁴

Ayrıca teklif maddelerinin görüşülmesi sırasında; **teklifin 2 maddesinin** Anayasa’ya aykırı olduğu görüşü ileri sürülmüş, ancak bu itirazımız Komisyon Başkanlık Divanınca dikkate alınmamıştır.

1.3 Kanun teklifinin 9. maddesinin Anayasa’ya aykırılığı

Teklifin bu maddesi;

*“**MADDE 9-** 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.*

“EK MADDE 207 - Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek kadro ve pozisyonlara ilişkin mevzuatın eki cetvellerin ilgili yükseköğretim kurumlarına ait bölümlerine eklenmiştir

Bu kadroların kullanılmasına dair hususlarda da kadro ve pozisyonlara ilişkin mevzuat hükümleri uygulanır.”

hükümünü içermektedir.

Maddenin gerekçesinde;

“Bazı yükseköğretim kurumlarına kadro ihdas edilmesini düzenleyen 65 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 1 inci maddesiyle ekli (1) sayılı listede yer alan kadroların ihdas edilmesi Anayasa Mahkemesinin 29/4/2021 tarihli ve E:2020/71, K:2021/33 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir.

Maddeyle, söz konusu iptal kararının gerekçeleri ve zaman içerisinde ortaya çıkan ihtiyaçlar dikkate alınarak, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununa ek madde

³ Komisyona sunulduğu anda 39 madde ve 2 Geçici Maddeden oluşan tekliften Komisyondaki görüşmeler sırasında 2 madde çıkarılmış ve 1 madde ilave edilmiştir

⁴ Bu konudaki geniş değerlendirmeler 196 sıra sayılı Denizli Milletvekili Nilgün Ök ile 46 Milletvekilinin” Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin (2/2633)” ile ilgili Plan ve Bütçe Komisyonu Raporunun 30 ila 35. Sahifeleri ile İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 2 Milletvekilinin İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3037) ile ilgili Plan ve Bütçe Komisyonu Raporunun 22 ila 28. Sahifelerinde yer almaktadır.

ilave edilerek bazı yükseköğretim kurumlarına yeniden kadro ihdas edilmesi amaçlanmaktadır. Bu şekilde ihdas edilen kadrolar 2 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine eklenecek, anılan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine göre kullanılacaktır.

Bu kadroların kullanılmasına dair hususlarda da kadro ve pozisyonlara ilişkin mevzuat hükümleri uygulanır.”

açıklaması yer almaktadır.

Madde ile 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununa bir ek madde ve liste eklenerek bazı üniversiteler için 16 Mart 2022’den geçerli olmak üzere öğretim elemanı ve öğretim üyesi kadroları ihdas edilmektedir.

Anayasa Mahkemesinin 65 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesini(CBK) iptal etmesi üzerine getirilen bu düzenleme de Anayasa Mahkemesinin ilgili kararıyla uyuşmamaktadır. Şöyle ki, Anayasa Mahkemesi, bakanlıklar haricinde Yükseköğretim kurumlarına kadro ihdasının Anayasa’nın 130. maddesi gereğince kanunla düzenlenmesi gereken bir alan olduğuna hükmetmiştir. Dolayısıyla, kanunilik ilkesi çerçevesinde yapılacak bir düzenlemede “kadro ve pozisyonlara ilişkin mevzuatın eki cetvellerin ilgili yükseköğretim kurumu bölümlerine eklenir” şeklindeki ibare ile 2 sayılı Genel Kadro Usulleri Hakkında CBK’nın ilgili bölümlerine ekleneceği belirtilmektedir. Oysa bir Kanun ile bir CBK değiştirilemez veya ilgili CBK’ya ekleme yapılamaz. Dolayısıyla Anayasa Hukuku açısından yeniden tartışmalı bir düzenleme yapılmaktadır. Burada yeni bir Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine yol açılmaktadır.

Anayasa’da normlar hiyerarşisi; yönetmelik, CBK, yasa, Anayasa şeklinde sıralanmıştır. Yasa ile CBK aynı şey değildir, aralarında bir yarışma da yoktur.

Bir konu CBK’yle düzenleniyor ise orada 3 ayrı Anayasa hükmü var demektir.Madde;104/17, 106/son ve 123/fıkra 2.

Bu alanlarda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılabilir ama yasa çıktığı zaman yasa Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin yerini alır. Ama burada, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği alanda Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle düzenleme yapılamaz, yasayla düzenleme yapılabilir gerekçesiyle Anayasa Mahkemesi bunu iptal etmiş bulunmaktadır.

Ancak söz konusu düzenlemede teklifteki maddenin 2. Fıkrasıyla yeni bir yol izlenilmektedir. *“Bu kadroların kullanılmasına dair hususlarda da kadro ve pozisyonlara ilişkin mevzuat hükümleri uygulanır”* denilmektedir.

Mevzuat kavramı anayasal bir kavram değildir .Anayasada hangi normatif değere sahip olan düzenleme yapılacağı bellidir. Yönetmelik, CBK, yasa, Anayasa, uluslararası sözleşme şeklinde sayılmaktadır.

Gerekçede ise;” Maddeyle, söz konusu iptal kararının gerekçeleri ve zaman içerisinde ortaya çıkan ihtiyaçlar dikkate alınarak, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununa ek madde ilave edilerek bazı yükseköğretim kurumlarına yeniden kadro ihdas edilmesi amaçlanmaktadır. Bu şekilde ihdas edilen kadrolar 2 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine eklenecek, anılan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine göre kullanılacaktır.” açıklamaya yer verilmiştir.

Bu açıklama ile yasa yoluyla bir Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi düzenlemesi yapılmak istenilmektedir. Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yasal düzenleme farklı şeylerdir.

Nitekim Anayasa Mahkemesi gerek yukarıda bahsedilen kararında ve daha önce vermiş olduğu kararlarda YÖK’le ilgili olarak 130. maddeyi işaret ederek, buna göre öğretim elemanlarının görevleri unvanları, mali işleri ve özlük haklarının kanunla düzenlenmesi gereğine işaret etmektedir.

Dava konusu kuralda üniversitelerin öğretim elemanları kadrosu düzenlenmekte olup Anayasa Mahkeme si bir kararında kadro unvan ı, personelin niteliğini ifade etmenin yanın da o personelin yerine getireceği görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleriyle diğer özlük haklarını da ifade etmektedir. Kadro derecesiyle personelin özellikle aylık ve ödenekleri ve diğer özlük hakları bakımından sıkı bir bağ bulunmaktadır.

Anayasa’nın 130. Maddesinin 9. Fıkrası;

“Yükseköğretim kurumlarının kuruluş ve organları ile işleyişleri ve bunların seçimleri, görev, yetki ve sorumlulukları üniversiteler üzerinde Devletin gözetim ve denetim hakkını kullanma usulleri, öğretim elemanlarının görevleri, unvanları, atama, yükselme ve emeklilikleri, öğretim elemanı yetiştirme, üniversitelerin ve öğretim elemanlarının kamu kuruluşları ve diğer kurumlar ile ilişkileri, öğretim düzeyleri ve süreleri, yükseköğretime giriş, devam ve alınacak harçlar, Devletin yapacağı yardımlar ile ilgili ilkeler, disiplin ve ceza işleri, mali işler, özlük hakları, öğretim elemanlarının uyacakları koşullar, üniversitelerarası ihtiyaçlara göre öğretim elemanlarının görevlendirilmesi, öğrenimin ve öğretimin hürriyet ve teminat içinde ve çağdaş

bilim ve teknoloji gereklerine göre yürütülmesi, Yükseköğretim kuruluna ve üniversitelere Devletin sağladığı mali kaynakların kullanılması kanunla düzenlenir.”

hükümünü içermektedir.

Cumhurbaşkanının görevleride Anayasa'nın 104'üncü maddesinde yer almaktadır. Anayasa'nın 104. Maddesinin 17. Fıkrası;

*“Cumhurbaşkanı, yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir. Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemez. **Anayasada münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz.** Kanunda açıkça düzenlenen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz. Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile kanunlarda farklı hükümler bulunması halinde, kanun hükümleri uygulanır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin aynı konuda kanun çıkarması durumunda, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümsüz hale gelir”*

hükümünü taşımaktadır.

Yani öğretim elemanlarının kadrolarının düzenlenmesine ilişkin hususlarda Cumhurbaşkanına Anayasa'nın 104. Maddesinde de özel bir yetki verilmemiştir.

Söz konusu düzenleme Anayasa'nın 104 ve 130. maddelerine aykırı bulunmaktadır.

1.4 Kanun teklifinin Geçici 2. maddesinin Anayasa'ya aykırılığı

Kanun teklifinin bu maddesiyle; kanun teklifinin yürürlüğe gireceği tarihten 31/12/2022 tarihine kadar 17/12/2021 tarihli ve 7344 sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) işaretli cetvelin “I- Yurt İçinde Verilecek Gündelikler (Madde:33)” başlıklı bölümünün dipnot kısmında yer alan “%50 artırımlı miktarı” ibarelerinin “%130 artırımlı miktarı” şeklinde, “%50'si” ibaresinin “%80'i” şeklinde, “%40'ı” ibaresinin “%60'ı” şeklinde uygulanması yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Kamu personelinin geçici görevlendirmelerinde konaklama gideri personelin gündeliğine bağlı olarak merkezi yönetim bütçe kanunlarında belirlenmekte olup, bu bedelin son dönemlerde ihtiyacı karşılamak hususunda yetersiz kalması nedeniyle maddeyle, 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) işaretli cetvelde yer alan konaklama giderlerine ilişkin oranlar artırılmaktadır.

Buna göre konaklama gideri için ayrıca verilecek tutar; denetim elemanlarına her gün için ve kadro dereceleri 1-4 arasında olanlara ilk 10 gün için harcırah tutarının %50 fazlası iken bu oran %130 fazlası olarak değiştirilmektedir.

(Denetim elemanlarının gündelikleri 2022 yılı için 80 TL'dir. Bu durumda konaklama gideri için ayrıca 120 TL ödenir iken artık 184 TL ödenecektir.)

Ayrıca kadro dereceleri 1-4 arasında olanlar için ilk 10 günden sonraki 80 gün için gündeliklerinin %50'si olan konaklama gideri %80'e, sonraki 90 gün için gündeliklerinin %40'ı olan konaklama gideri de %60'a çıkarılmaktadır.

(Kadro dereceleri 1-4 arasında olanların gündelikleri 2022 yılı için 63 TL'dir. Konaklama gideri için ilk 10 gün için 94,50 TL ödenir iken artık 144,90 TL; sonraki 80 gün için 31,50 TL ödenir iken artık 50,40 TL; izleyen 90 gün için ise 25,20 TL ödenir iken artık 37,80 TL ödenecektir.

Aslında söz konusu düzenleme Anayasal hükümler açısından sakıncalı bir hususu da taşımaktadır.

Anayasa'nın 2. maddesinde "hukuk devleti" ilkesine yer verilmiştir. Anayasa'nın 2. maddesindeki hukuk devleti, eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayıp yargı denetimine açık olan devlettir.

Anayasa'nın 87. maddesi; Bütçe ve kesin hesap kanun tekliflerini görüşme ve kabul etmenin T.B.M.M.'nin görevleri arasında saymaktadır.

Bilindiği üzere Anayasamızda Bütçenin TBMM'ye sevk, görüşülmesi ve yasalaşması ile ilgili özel düzenleme yer almaktadır.

Söz konusu düzenleme Anayasa'nın bütçe ve kesin hesaba ilgili düzenlemeleri içeren 161. maddesinde bulunmaktadır.

"Bütçe ve kesinhesap

Madde 161 – (Değişik: 21/1/2017-6771/15 md.) Kamu idarelerinin ve kamu iktisadî teşebbüsleri dışındaki kamu tüzel kişilerinin harcamaları yıllık bütçelerle yapılır. Malî yıl başlangıcı ile merkezi yönetim bütçesinin hazırlanması, uygulanması ve kontrolü ile yatırımlar veya bir yıldan fazla sürecek iş ve hizmetler için özel süre ve usuller kanunla düzenlenir. Bütçe kanununa, bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz.

Cumhurbaşkanı bütçe kanun teklifini, malî yılbaşından en az yetmişbeş gün önce, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar. Bütçe teklifi Bütçe Komisyonunda görüşülür. Komisyonun ellibeş gün içinde kabul edeceği metin Genel Kurulda görüşülür ve malî yılbaşına kadar karara bağlanır.

Bütçe kanununun süresinde yürürlüğe konulamaması halinde, geçici bütçe kanunu çıkarılır. Geçici bütçe kanununun da çıkarılamaması durumunda, yeni bütçe kanunu kabul edilinceye kadar bir önceki yılın bütçesi yeniden değerlendirme oranına göre artırılarak uygulanır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Genel Kurulda kamu idare bütçeleri hakkında düşüncelerini her bütçenin görüşülmesi sırasında açıklarlar, gider artırıcı veya gelirleri azaltıcı önerilerde bulunamazlar.

Genel Kurulda kamu idare bütçeleri ile değişiklik önergeleri, üzerinde ayrıca görüşme yapılmaksızın okunur ve oylanır.

Merkezî yönetim bütçesiyle verilen ödenek, harcanabilecek tutarın sınırını gösterir. Harcanabilecek tutarın Cumhurbaşkanlığı karnamesiyle aşılabileceğine dair bütçe kanununa hüküm konulamaz.

Carî yıl bütçesindeki ödenek artışını öngören değişiklik teklifleri ile carî ve izleyen yılların bütçelerine malî yük getiren tekliflerde, öngörülen giderleri karşılayabilecek malî kaynak gösterilmesi zorunludur.....”

şeklinde düzenleme yer almaktadır.

Anayasamızda yer alan hükme göre sadece Bütçe ile ilgili kanun teklifi bizzat Cumhurbaşkanınca verilmekte, diğer kanun teklifleri ise yasama organı üyelerince TBMM'ye sunulmaktadır.

Kanun teklifinin bu maddesindeki düzenleme; Kanun teklifinin yürürlüğe gireceği tarihten 31/12/2022 tarihine kadar 17/12/2021 tarihli ve 7344 sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) işaretli cetvelin “I- Yurt İçinde Verilecek Gündelikler (Madde:33)” başlıklı bölümünün dipnot kısmında yer alan “%50 artırımlı miktarı” ibarelerinin “%130 artırımlı miktarı” şeklinde, “%50’si” ibaresinin “%80’i” şeklinde, “%40’ı” ibaresinin “%60’ı” şeklinde uygulanması yönünde bir düzenlemedir.

Ancak bu madde dolaylı olarak 2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda ekinde yer alan H Cetvelinde değişiklik yapmaktadır.

İlgili yıl bütçe kanununun ekinde bulunan H Cetvelindeki oranların TBMM üyesi milletvekilleri başta başka bir kanuna ek geçici madde eklenmesi suretiyle verilen kanun teklifi ile değiştirilmesi anayasal açıdan mümkün müdür? **Bu bir yasama kurnazlığıdır. Bu durum Anayasa’nın 161. Maddesine aykırılık teşkil etmektedir.**

Aslında bu tartışma adına Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi denilen **garabetle ilgili yeni bir durumu da ortaya koymaktadır.**

Bütçe Kanunu bizzat Cumhurbaşkanınca verilen yegane kanun teklifi olduğuna göre ilgili anayasal prosedüre göre yasalaşan Merkezi Yönetim Kanununda yer alan bir hükmün milletvekilleri tarafından verilen ve başka kanunlara geçici madde eklenmesini içeren kanun teklifleri aracılığıyla değiştirilmesi Anayasa'ya aykırı olmayacak mıdır?

Söz konusu düzenleme ile ilgili olarak tartışılması gereken ikinci bir husus, söz konusu Anayasa maddesinde yer alan “Carî yıl bütçesindeki ödenek artışını öngören değişiklik teklifleri ile carî ve izleyen yılların bütçelerine malî yük getiren tekliflerde, öngörülen giderleri karşılayabilecek malî kaynak gösterilmesi zorunludur.” şeklindeki düzenleme ile bu değişiklik teklifinin bütçeye ilave bir mali külfet getirme ihtimali olduğundan kaynak gösterilmek şartıyla “bir ek bütçe teklifi” ile yasalaştırılması gereğidir. Bu duruma ilişkin bir düzenleme 5018 sayılı Kamu Yönetimi ve Mali Kontrol Kanununun “Merkezi Yönetim Bütçesinin görüşülmesi” başlıklı 19. Maddesinde yer almaktadır. H cetvelinde yer alan rakamları ve oranların artırılmasının 2022 Bütçesine 300 Milyon TL. civarında yük getireceği ifade edilmiştir.

“Madde 19-

Türkiye Büyük Millet Meclisi, merkezî yönetim bütçe kanun teklifinin metnini maddeler, gider ve gelir cetvellerini kamu idareleri itibarıyla görüşür ve oylar. Merkezî yönetim bütçe kanunu malî yıl başından önce Resmî Gazetede yayımlanır.

Kamu yatırım programı, merkezî yönetim bütçe kanununa uygun olarak anılan Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on beş gün içinde Cumhurbaşkanı kararıyla Resmî Gazetede yayımlanır.

Merkezî yönetim bütçe kanununun süresinde yürürlüğe konulamaması halinde, geçici bütçe kanunu çıkarılır. Geçici bütçe ödenekleri, bir önceki yıl bütçe başlangıç ödeneklerinin belirli bir oranı esas alınarak belirlenir. Geçici bütçe kanununun da çıkarılamaması durumunda, yeni bütçe kanunu kabul edilinceye kadar bir önceki yılın bütçesi yeniden değerlendirme oranına göre artırılarak uygulanır. Cari yıl bütçesinin yürürlüğe girmesiyle geçici bütçe veya yeniden değerlendirme oranına göre artırılarak belirlenen bütçe uygulaması sona erer ve o tarihe kadar yapılan harcamalar ve girilen yüklenmeler ile tahsil olunan gelirler cari yıl bütçesine dahil edilir.

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerindeki ödeneklerin yetersiz kalması halinde veya öngörülmeyen hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla, karşılığı gelir gösterilmek kaydıyla, **kanunla ek bütçe yapılabilir.”**

Yukarıdaki açıklamalar sonucunda kanun teklifinin 4. maddesinde yer alan düzenlemenin bizzat Cumhurbaşkanınca TBMM'ye sevk olunacak "ek bütçe" teklifi ile yapılmasının zorunlu olduğu düşünülmektedir.

Kanun teklifi metninde yer alan düzenleme Anayasa'nın 2., 161. maddesi ile "bütçe hakkını" düzenleyen 87. Maddesi hükümlerine aykırı bulunmaktadır.

Teklifin yukarıda belirtilen 2. maddesi ile getirilen düzenlemeler hakkında Anayasanın yukarıda belirtilen ilgili maddelerine aykırılık yönündeki iddiamız komisyon görüşmeleri sırasında ileri sürülmüş, ancak bu durum dikkate alınmayarak iç tüzük gereği gereken işlem yapılmamıştır.

Oysa Meclis İç Tüzüğü'nün 38. maddesi " Komisyonlar, kendilerine havale edilen tasarı veya tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler. Bir komisyon, bir tasarı veya teklifin Anayasaya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder" hükmünü taşımakta olup bu sorun bu madde uyarınca çözüme bağlanmadan tasarı görüşmelerine geçilemez.

Buna karşın Anayasa'ya aykırılık iddiası karara bağlanmadan maddeler üzerinde görüşmelere geçilmesi İçtüzüğe aykırıdır.

2. Yaklaşık kırk dört aylık süre boyunca uygulanmaya çalışılan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi olarak adlandırılan sistemin de sakıncalarına ilave olarak, olağan yasa yapma sürecinin de dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığı genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırıdır.

T.B.M.M.'nin geçmiş yasama dönemlerinde kanun tasarıları ve tekliflerinin acele ile gündeme getirilerek kamuoyunda ve ilgili komisyonlarda yeterince tartışılmadan aceleyle yasalaştırılması yöntemi bir alışkanlık haline getirilmiş bulunmaktadır.

Bu alışkanlık Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27. Dönemin 5.Yasama döneminde de ısrarla sürdürülmektedir. Daha önce de Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülerek yasalaştırılan 26.07.2018 tarih ve 7146 sayılı "Askerlik Kanunu ile Diğer Bazı Kanunlarda ve 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun", "11.10.2018 tarih ve 7147 sayılı "Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun", 27.12.2018 tarih ve 7159 sayılı "Karayolları

Trafik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”, 17.01.2019 tarih ve 7161 sayılı “Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”, 18.01.2019 tarih ve 7162 sayılı “Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 21.02.2019 tarih ve 7166 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 30.05.2019 tarih ve 7176 sayılı “Bazı Kanunlar ile 635 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”, 17.07.2019 tarih ve 7186 sayılı “Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”, 05.12.2019 tarih ve 7194 sayılı Digital Hizmet Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”, 21.12.2019 tarih ve 7201 sayılı “Kamulaştırma Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”, 20.02.2020 tarih ve 7222 sayılı Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 25.03.2020 tarih ve 7226 sayılı “Bazı Kanunlarda Değişiklik yapılması Hakkında Kanun”, 16.04.2020 tarih ve 7244 sayılı “Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik Ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 18.06.2020 tarih ve 7247 sayılı “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”, 23.07.2020 tarih ve 7252 sayılı “Digital Mecralar Komisyonu Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”, 16.10.2020 tarih ve 7254 sayılı “Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” 11.11.2021 tarih ve 7256 sayılı “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”, 15.04.2021 tarih ve 7316 sayılı numaralı “Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”, 29.04.2021 tarih ve 7318 sayılı “Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”, 20.05.2021 tarih ve 7319 sayılı “Sigortacılık ile Diğer Bazı Alanlara İlişkin Kanunlarda ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”, 03.06.2021 tarih ve 7326 sayılı “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun”, 18.07.2021 tarih ve 7333 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 22.12.2021 tarih ve 7349 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 19.01.2022 tarih ve 7351 sayılı “Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde

Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun gibi Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkçi ve 84 Milletvekili tarafından verilen (2/4336) esas numaralı “Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” de geçmiş dönemde benzerlerinde rastlanan özellikleri taşıyan 38⁵ madde ve 2 Geçici Maddeden oluşan maddelik bir torba yasa hüviyetinde bulunmaktadır.

Söz konusu kanun teklifinin sivil toplum kuruluşlarının, sektör temsilcilerinin ve ilgili kamu kuruluşlarının geniş ölçüde görüşüne başvurulmadan acele ile hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Söz konusu torba kanun teklifi 25.03.2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş, aynı tarihte esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna tali komisyon olarak da Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm, İçişleri, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonlarına sevk edilmiştir.

Kanun teklifi diğer bazı ihtisas komisyonlarının ilgi ve çalışma alanlarına giren bazı düzenlemeleri içermesine rağmen başkaca herhangi bir tali komisyona sevk edilmemiştir.

Söz konusu kanun teklifinin Komisyonun 29.03.2022 günü saat 14.30'da Plan ve Bütçe Komisyonunun yapacağı toplantının gündemine alındığı Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığının yine 25.03.2022 tarih ve Z-13922241-130.02-990748 sayılı yazıları ile komisyon üyelerine bildirilmiştir.

Söz konusu kanun teklifinin Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm, İçişleri, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonlarına Komisyonlarında gündeme alınıp görüşülmediği öğrenilmiştir.

Kanun teklif metninin Komisyonunda görüşülmesine başlanılmadan önce tarafımızca yapılan mutlaka yasalaşması gereken ivedi düzenlemelerle, detaylı teknik çalışmayı gerektirmeyen maddelerle ilgili çalışmanın teklifin diğer maddelerinden ayrılarak süratle yasalaştırılması, diğer maddeler ile ilgili olarak daha detaylı bir çalışmanın yapılması yönündeki önerimiz kabul görmemiştir.

⁵ Komisyona sunulduğu anda 39 madde ve ve 2 Geçici Maddeden oluşan tekliften Komisyondaki görüşmeler sırasında 2 madde çıkarılmış ve 1 madde ilave edilmiştir

Kanun teklifi Plan ve Bütçe Komisyonunun 29.03.2022 günü saat 14.30 başlayan de başlayan, 30-31.03.2022 tarihlerinde de devam eden toplantısında yaklaşık 21 saatlik bir çalışma süreci sonunda kabul edilmiştir.

Geçmiş dönemlerde kötü bir alışkanlık olarak değerlendirdiğimiz bu türden kanun hazırlama ve yapma tekniği, hem torba kanun teklif ve tasarılarında ele alınan konuların yürürlükteki mevzuatla uyumu açısından ciddi sorunlar yaratmış, hem de bu kanunların uygulanması aşamasında daha önceden öngörülemeyen sıkıntıların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bunun sonucunda, TBMM'den ilgili ihtisas komisyonlarında yeterince tartışılıp görüşülmeden acele bir şekilde geçen çok sayıda düzenlemelerden ülkemiz ve vatandaşlarımız doğrudan veya dolaylı olarak olumsuz etkilenerek mağdur olmakta ve aynı kanun maddesinin kısa süre içinde defalarca değiştirilmesi gereği doğmaktadır. Hatta bu düzenlemelerden bazıları bilahare Anayasa Mahkemesi tarafından Anayasa'ya aykırı bulunularak iptal edilmektedir.

Devlet yönetimini ve toplumun geniş kesimlerini yakından ilgilendiren, bazı sektörlerde iş ve işleyiş kurallarını, piyasa oluşumunu, ekonomideki kaynak dağılımını ve ekonomik tercihleri etkileyen bu nitelikteki düzenlemelerin, acele ile kamuoyunda ve komisyonlarda yeterince tartışılmadan torba kanun yöntemiyle yasalaştırılmak istenmesi demokrasimizin yerleşik teamüllerine de uygun değildir.

Bu yöntemle, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının ve ilgili sivil toplum örgütlerinin kanunların hazırlık ve görüşülme aşamasında görüşlerinin alınamamasına, getirilen düzenlemelerin ekonomik ve mali etkilerinin yeteri kadar anlaşılamamasına ve tartışılmamasına sebebiyet verilmektedir.

Bu durumda aynı zamanda kanun teklifleri, düzenleyici etki analizleri yapılmadan TBMM'ye sunulmuş olmakta, dolayısıyla söz konusu kanun değişikliklerinin yasal bir gereklilik olan bütçeye ve ekonomiye getireceği mali yükü hesaplanamamaktadır. Bu çerçevede bütçe dengesinin bozulması ve dolayısıyla da ülke ekonomisinin olumsuz yönde etkilenmesine neden olunmaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 02.07.2018 tarih ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik "Gelir ve giderleri etkileyecek kanun teklifleri" başlıklı 14'üncü maddesi, Kamu gelirlerinin azalmasına veya kamu giderlerinin artmasına neden olacak ve kamu idarelerini yükümlülük altına sokacak kanun tekliflerinin getireceği malî yükün, orta vadeli program ve malî plan

çerçevesinde, en az üç yıllık dönem için hesaplanıp tekliflere eklenmesi ve sosyal güvenliğe yönelik kanun tekliflerinde ise en az yirmi yıllık aktüeryal hesaplara yer verilmesi zorunluluğunu hüküm altına almıştır.

Söz konusu teklifin görüşülmesi esnasında bazı maddelerle ilgili olarak özensiz bir şekilde hazırlanan mali yük tablosu komisyon üyelerinin dikkatine sunulmuştur. Örneğin söz konusu kanun teklifinin 34. maddesinde yer alan ve 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununa eklenen geçici 9. Madde ile getirilen tasfiyesi kararlaştırılan tasarruf finansmanı şirketlerinin müşterilerinin mağduriyetlerinin giderilmesi adı altında TMSF tarafından üstlenilmesi olası mali yük ile ilgili olarak herhangi bir rakama mali yük tablosunda yer verilmemiştir. Komisyon çalışmaları sırasında bu konuda yöneltilen sorulara da tatminkar yanıtlar verilmemiştir.

5018 sayılı Kanunun 14. maddesinde açıklanan hesaplamalar kanun tekliflerinin ve komisyonlarda görüşülmesine başlanması yasa yapma sürecinin etkin çalışması ve daha sağlıklı ve uzun ömürlü yasal düzenlemelerin yapılması açısından önemlidir.

Erkler ayrılığı ilkesini zedeleyen TBMM'nin denge ve denetleme mekanizmasını tamamen ortadan kaldıran Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi olarak adlandırılan yeni durumda; kanun tekliflerinin bizzat milletvekilleri tarafından hazırlanmış olduğu varsayımıyla (?) kanun teklifleri ve etki analizleri ile ilgili mekanizmanın nasıl kurulacağı, etki analizi için gereken sayısal verilerin yürütme organından ne tür bir yöntemle edinilip komisyon üyelerine sunulacağı konusunda belirsizlikler mevcut bulunmaktadır. Bu sorunun ivedilikle ele alınarak çözüme kavuşturulması gerekmektedir.

Diğer taraftan, farklı komisyonların görev alanlarına giren düzenlemeleri içeren torba kanun tekliflerinin ilgili komisyonlarda görüşülmesi yerine esas komisyon sıfatıyla sadece Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi ve esastan ilgili oldukları halde tali komisyon olarak belirlenen diğer komisyonlarda görüşülmemesi ve görüş bildirilmemesi, yasama faaliyetlerinin etkisizleştirilmesine yol açmaktadır.

Teklifte yer alan madde metinlerinden her biri ayrı ihtisas komisyonunun çalışma alanına giren, detaylarıyla uzun uzun görüşülüp tartışılması gereken düzenleme konularıdır.

38 madde ve 2 geçici maddeden oluşan söz konusu torba kanun teklifinin;

- 2. maddesinin Sağlık Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda,
- 4, 5, 6 ve 35. maddelerinin Adalet Komisyonunda,
- 8, 20 ve 21. maddelerinin İçişleri Komisyonunda,
- 7, 13 ve 29. maddelerinin Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda,
- 9 ve 30. maddelerinin Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda
- 27, 28 ve 31. maddelerinin Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunda,
- 1,24, 32, 33 ve 34. maddelerinin Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, ve Bilgi Teknolojileri Komisyonunda,

ayrıca esas veya tali komisyon sıfatıyla görüşülmesi gerekmekte idi.

TBMM İçtüzüğü'nün 23'üncü maddesinde "Tali komisyonların hangi yönden veya hangi maddeler hakkında görüş bildirecekleri havale sırasında belirtilmemiş ise, bu komisyonlar görüşlerini kendileriyle ilgili gördükleri hususlar üzerinde bildirirler" denilirken, yine İçtüzüğü'nün 34'üncü maddesinde "Bir komisyon, kendisine havale edilen teklifi, başka bir komisyonun ihtisası dahilinde görürse, gerekçeli olarak teklifin o komisyona havale edilmesini isteyebilir. Bir komisyon, kendisine havale edilen teklif yahut herhangi bir mesele için, bir başka komisyonun düşüncesini öğrenmeyi gerekli görürse, teklifin o komisyonda görüşüldükten sonra iadesini isteyebilir" denilmektedir. Yine, aynı maddenin bir başka paragrafında "Bir komisyon, başka bir komisyona havale edilmiş bir teklif yahut herhangi bir mesele için düşüncesini belirtmekte yarar görürse, o teklifin kendisine havale edilmesini isteyebilir" hükmüne yer verilmiştir

Komisyonlara üye seçilirken milletvekillerinin uzmanlık ve ilgili alanları göz önüne alınmaktadır. Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinin her konuda yetkin birer uzman olduğunu söylemek mümkün değildir. Bu nedenle özel uzmanlık alanı ve değerlendirme, tartışma gerektiren konuların öncelikle ilgili komisyonlarda görüşülmesi gerekmektedir. Plan ve Bütçe Komisyonunun asıl komisyon olduğu durumlarda da tekliflerin ilgili tali komisyonlarca düzenlenecek komisyon raporları dikkate alınarak Plan ve Bütçe Komisyonunda karara bağlanması hem doğru hem de İçtüzükle uygun olacaktır.

Söz konusu 38 madde ve 2 Geçici Maddeden oluşan torba kanun teklifi toplam 18 ayrı Kanunda ve 1 Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapmaktadır. Bu durumu belirtir tablo aşağıda yer almaktadır.

Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4336)

(Toplam 18 Kanun ve 1 KHK’da değişiklik yapmaktadır.)

Teklif Maddesi	Kanun No.	Düzenleme Yaptığı Kanun / KHK
1	1	31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ’nun 41 inci maddesinin birinci fıkrasına bent eklenmesi.
2		193 sayılı Kanunun 66’ncı maddesinin ikinci fıkrasına bent eklenmesi.
3	2	4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ’nun 4’üncü maddesinin ikinci fıkrasına "usul ve esasları belirlemeye" ibaresinden sonra gelmek üzere ibare ve cümle eklenmesi.
4		213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (a) fıkrasında yer alan "üç" ibaresi "beş" şeklinde, (b), (c) ve (ç) fıkralarında yer alan "beş" ibarelerinin "sekiz" şeklinde değiştirilmesi ve maddeye son fıkrasından önce gelmek üzere fıkralar eklenmesi.
5		213 sayılı Kanunun 367’nci maddesine dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere fıkra eklenmesi.
6		213 sayılı Kanuna geçici madde eklenmesi.
7	3	14/9/1972 tarihli ve 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu ’na geçici madde eklenmesi.
8	4	29/8/1977 tarihli ve 2108 sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasası ’nın 1 inci maddesinin ikinci fıkrasına cümle eklenmesi.
9	5	28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ’na ek madde eklenmesi.
10	6	25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu ’nun 13’üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendine "Adalet Bakanlığı," ibaresinden sonra gelmek üzere "İçişleri Bakanlığı," ibaresi eklenmesi ve bentte yer alan "Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı," ve ", Emniyet Genel Müdürlüğü" ibarelerinin madde

		metninden çıkarılması (i) bendinde yer alan "bir yıl" ibaresinin "üç yıl" şeklinde değiştirilmesi.
11		3065 sayılı Kanunun geçici 37'nci maddesinin değiştirilmesi.
12		3065 sayılı Kanuna geçici madde eklenmesi.
13	7	3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu 'nun geçici 16'ncı maddesinin yedinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "31/12/2019" ibaresinin "31/12/2022" şeklinde değiştirilmesi, fıkraya ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere cümleler eklenmesi, fıkranın mevcut üçüncü cümlesinde yer alan "Bu durumda elde edilen gelirler" ibaresinin "Kalanı ise" şeklinde değiştirilmesi.
14	8	29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 'un 4'üncü maddesinin ikinci fıkrasına birinci cümleden sonra gelmek üzere cümle ve maddeye fıkra eklenmesi.
15		4706 sayılı Kanunun 5'inci maddesinin başlığında yer alan "Taksitle ödeme" ibaresinin, "Satış bedelinin ödenmesi" şeklinde, birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "taksitle de ödenebilir" ibaresinin "peşin veya taksitle ödenebilir" şeklinde değiştirilmesi, fıkraya birinci cümlesinden sonra gelmek üzere cümle, altıncı fıkrasının beşinci cümlesine "yapılacak satışlarda" ibaresinden sonra gelmek üzere "satış bedelinin tamamının peşin ödenmesi hâlinde yüzde yirmi, en az yarısının ödenmesi hâlinde yüzde on indirim uygulanır ve" ibaresinin ve fıkraya cümle eklenmesi.
16		4706 sayılı Kanunun ek 2'nci maddesinin birinci fıkrasına cümleler ve maddeye fıkra eklenmesi.
17		4706 sayılı Kanunun ek 6'ncı maddesinin birinci fıkrasının değiştirilmesi ve üçüncü fıkrasında yer alan "Maliye Bakanlığı" ibaresinin "Bakanlık" şeklinde değiştirilmesi.
18		4706 sayılı Kanuna geçici madde eklenmesi.
19	9	5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu 'na geçici madde eklenmesi.
20	10	25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu 'nun 65 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesine "kamu idareleri" ibaresinden sonra gelmek üzere "ile Cumhurbaşkanlığı ofisleri" ibaresinin eklenmesi.

21		5490 sayılı Kanuna geçici madde eklenmesi.
22	11	13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu 'nun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (3) ve (4) numaralı alt bentlerinde yer alan "kar payları" ibarelerinin "kar payları ile katılma paylarının fona iadesinden doğan gelirler" şeklinde değiştirilmesi, aynı bende (5) numaralı alt bent eklenmesi, (d) bendinin (4) numaralı alt bendine "(Esas faaliyet konusu itibarıyla gayrimenkul, gayrimenkul projeleri ve gayrimenkule dayalı haklardan oluşan portföyü işletmek amacıyla kurulanlar dışında kalanların kazançları hariç)" ibaresinin eklenmesi ve (e) bendinin birinci paragrafında yer alan "ve rüçhan haklarının" ibaresinin ", rüçhan hakları ve bu fıkranın (a) bendi kapsamında istisna kazançlarına kaynak oluşturan yatırım fonlarının katılma paylarının" şeklinde değiştirilmesi.
23		5520 sayılı Kanunun 6'ncı maddesine fıkra eklenmesi.
24		5520 sayılı Kanunun 11'inci maddesinin birinci fıkrasına bent eklenmesi.
25		5520 sayılı Kanunun 32'nci maddesinin birinci fıkrasının değiştirilmesi.
26		5520 sayılı Kanunun geçici 13'üncü maddesine cümle eklenmesi.
27	12	15/5/2007 tarihli ve 5661 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Kullanılan Toplu Köy İkrazatı/Grup Kredilerinden Doğan Kefaletin Sona Erdirilmesi Hakkında Kanun 'un 1 inci maddesinin beşinci fıkrasına "Hazine adına Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketince/Tarım Kredi Kooperatiflerince" ibaresinden sonra gelmek üzere "kesin aciz vesikasına bağlanan tutar üzerinden faiz yürütülmeksizin" ibaresinin ve yedinci fıkrasına, "Hazine adına Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatiflerince" ibaresinden sonra gelmek üzere "kesin aciz vesikasına bağlanan tutar üzerinden faiz yürütülmeksizin" ibaresinin eklenmesi.
28		5661 sayılı Kanuna geçici madde eklenmesi.
29	13	15/2/2011 tarihli ve 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun 'un 14'üncü maddesinin beşinci fıkrasına "iş sağlığı ve güvenliği," ibaresinden sonra gelmek üzere "ekonomide ve" ibaresi ile "işçi ve işveren ilişkileri," ibaresinden sonra gelmek üzere

		"vergiye gönüllü uyumun sağlanması ve vergi bilincinin artırılması," ibaresinin eklenmesi.
30	14	17/11/2011 tarihli ve 6114 sayılı sayılı Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Hizmetleri Hakkında Kanun 'un geçici 3'üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "31/12/2021" ibaresi "31/12/2024" şeklinde değiştirilmesi.
31	15	19/4/2012 tarihli ve 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun 'a ek madde eklenmesi.
32	16	21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu 'nun 8'inci maddesinin birinci fıkrasına cümle eklenmesi.
33		6361 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin beşinci fıkrasında yer alan "ve "katılım" ibaresini" ibaresinin madde metninden çıkarılması.
34		6361 sayılı Kanuna geçici madde eklenmesi.
35	17	8/2/2018 tarihli ve 7091 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanun 'un 5'inci maddesinin ikinci ve beşinci fıkralarının değiştirilmesi ve maddeye fıkra eklenmesi.
36	1	27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname 'ye geçici madde eklenmesi.
Geçici Madde 1		2/B alanlarında bulunan taşınmazların 19/4/2012 tarihli ve 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun kapsamında, Hazineye ait tarım arazilerinin ise 6292 sayılı Kanun ile 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamında satışına ilişkin olarak başvuru ve ödeme sürelerinin uzatılması
Geçici Madde 2	18	Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih ile 31/12/2022 tarihleri arasında, 17/12/2021 tarihli ve 7344 sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) işaretli cetvelin

		"I- Yurt İçinde Verilecek Gündelikler (Madde:33)" başlıklı bölümünün dipnot kısmında yer alan "%50 artırımlı miktarı" ibarelerinin "%130 artırımlı miktarı" şeklinde, "%50'si" ibaresinin "%80'i" şeklinde, "%40'ı" ibaresinin "%60'ı" şeklinde uygulanması
37	Yürürlük maddesi.	
38	Yürütme maddesi.	

38 madde (yürürlük ve yürütme dahil) ve Geçici 2 maddeden oluşan söz konusu torba kanun teklifinin,1 maddesi Kültür ve Turizm Bakanlığını, 3 maddesi İçişleri Bakanlığını, 1 maddesi Yüksek Öğretim Kurumunu(Kadro tahsisı yapılan 31 Üniversiteyi), 8 maddesi Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığını(Milli Emlak Genel Müdürlüğünü), 1 maddesi Milli Eğitim Bakanlığını, 3 maddesi Cumhurbaşkanlığını, 2 maddesi Türkiye Cumhuriyet Ziraat Bankası Anonim Şirketini, 1 maddesi Radyo ve Televizyon Üst Kurumunu(tüm radyo ve televizyonları), 1 maddesi Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezini, 2 maddesi Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,2 maddesi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunu(tasfiyesine karar verilen finans şirketlerini, OHAL kapsamında el konulan şirketleri), 1 maddesi Kapatılan veya yeni kurulan kamu kurumlarında veya kadro unvanları değiştirilerek atanan Müfettiş, uzman, denetçi, kontrolör, aktüer ve stenograf unvanlı kadrolarda görevli memurları, 1 maddesi belli görevler nedeniyle harcırah alan tüm kamu personelini, diğer maddeleri ise Hazine ve Maliye Bakanlığını (Gelir İdaresi Başkanlığını) ilgilendiren hususlardan oluşmaktadır.

38 madde ve 2 Geçici maddeden oluşan Kanun Teklifinde;

-Haklarında reklam yasağı bulunan sosyal ağ sağlayıcılarına verilen reklamlara ilişkin ödemelerin Gelir ve Kurumlar Vergisi uygulamasında gider olarak kabul edilmemesi,

-Özel hastanelere hizmet sunan hekimlerin "serbest meslek erbabı" esasına göre vergilendirilmesi,

- Vergi dairelerinin oluşturdukları belgelerin Gelir İdaresi Başkanlığınca elektronik ortamda imzalanmasına ve mühürlenmesine olanak sağlanması,

-Vergi Kaçakçılığı suçuna ilişkin cezaların üst limitinin artırılması,

-Vergi kaçakçılığı suçlarının birden fazla takvim yılı veya vergilendirme dönemi içinde aynı suç işleme kararının icrası kapsamında işlenmesi halinde, Türk Ceza Kanununun “zincirleme suçu” düzenleyen 43 üncü maddesinin uygulanması,

- Vergi kaçakçılığı suçlarında, aynı fiile bağlı olarak tarh edilen vergi ve cezaları ödeyenlere hapis cezasında indirim yapılması, bu uygulamanın infaz aşamasında olan mevcut dosyalar için de geçerli olması,

-Vergi Kaçakçılığı suçlarında soruşturma veya kovuşturma sırasında suçu oluşturan fiilin başka bir kişi tarafından veya iştiraki ile işlendiğinin ortaya çıkması durumunda dava için ayrıca bir rapor aranmaması,

-Seyahat Acentaları tarafından Seyahat Acentaları Birliğine ödenecek 2022 yılına ait aidatın hesaplanmasında 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranının %50'sinin dikkate alınması,

-Muhtar Ödeneklerinin net asgari ücret düzeyine yükseltilmesi,

-Bazı üniversitelere ilave öğretim elemanı ve üyesi kadrosunun tahsis edilmesi,

-Yabancılarla konut veya işyeri satışında sağlanan KDV istisnası için aranan 1 yıl elde tutma şartı 3 yıla çıkarılması,

-Katma Değer Vergisi Kanununun 13/1-f maddesinde yer alan istisna düzenlenmesine İçişleri Bakanlığının eklenmesi Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı,” ve “, Emniyet Genel Müdürlüğü ibarelerinin çıkarılması,

-Yatırım teşvik belgeli inşaat işlerine sağlanan kdv istisnasının hem süresi uzatılıyor hem de kapsamı genişletiliyor,

-Türkiye'de gerçekleştirdikleri Ar-Ge faaliyetleri sonucunda geliştirdikleri elektrik motorlu taşıt araçlarını Türkiye'de imal eden mükelleflere bu araçların geliştirilmesine yönelik verilen ve yatırım teşvik belgesi kapsamında yer alan mühendislik hizmetlerinin Katma Değer Vergisinden istisna edilmesi,

-İmar affında, 2019 yılı sonunda biten hazineye ait taşınmazları satınalma süresinin 2022 yılı sonuna kadar uzatılması, beş yıla kadar taksitle ödeme olanağının ve peşin ödemelerde yüzde 20'ye varan indirim getirilmesi,

-Hazineye ait bazı taşınmazların satışında ilave kolaylıklar getirilmesi,

-Ticari faaliyetlerde kullanılmak üzere kiraya verilen Hazine taşınmazlarının da satılabilmesi ve en az üç yıl süreyle bu taşınmazları sözleşmeye dayalı olarak kullanan kiracılarına öncelikli alım hakkına sahip olmasının sağlanması,

-4706 sayılı Kanun kapsamında bazı hazine taşınmazlarının satışında peşin ödemelerde %20 indirim imkanının sağlanması,

-İrtifak hakları ile kullanma izinlerinde, irtifak hakkı veya kullanma izni bedellerine ilave olarak alınacak hasılat paylarına ilişkin yeni limitler tespit edilmesi

-Tarım arazilerini ecrimisil ödeyerek kullanan vatandaşlara sağlanan uzun süreli kiralama hakkına ilişkin yeni olanaklar sağlanması,

-2022 ve 2023 yıllarında satılacak kamu konutlarının gelirlerinin doğrudan genel bütçeye gelir kaydedilmesi,

-Okul servisi ve okullara yemek hizmeti alım sözleşmelerine 1 Ocak 2022 ila 30 Haziran 2022 tarihleri arasında ek fiyat farkı verilmesi,

-Cumhurbaşkanlığı ofislerinin kimlik paylaşım sistemi katılma payı ödemekten muaf tutulması, bu muafiyetin geriye doğru uygulanmasının sağlanması,

-Yatırım fonlarına sağlanan kurumlar vergisi istisnası genişletilmesi,

-Gayrimenkul yatırım ortaklıklarına sağlanan kurumlar vergisi istisnasının daraltılması,

-Borca batık şirketlere ortaklar tarafından yapılan ödemelerin şirketler için kurum kazancında dikkate alınmaması,

- Bankalar ve diğer finans kuruluşlarının, normalde yüzde 20, geçici olarak ise yüzde 23 olarak uygulanan kurumlar vergisi oranının 2022 yılı kazançlarına da uygulanmak suretiyle %25'e çıkarılması,

-Çiftçilerin kesin aciz belgesine dayanan takipteki borçları için ayrıca faiz uygulanmaması,

-Radyo ve Televizyonlara vergi bilinci ve kayıtdışılıkla mücadeleyle ilgili kamu spotu yayımlama zorunluluğunun getirilmesi,

- Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezinde ve Milli Eğitim Bakanlığında soru hazırlamakla görevlendirilenlere yapılan ek ödemenin süresinin 2024 yılı sonuna kadar uzatılması,

-6831 sayılı Kanunun ek 16 ncı maddesi hükümlerine göre üzerinde yerleşim yeri bulunduğu gerekçesiyle orman sınırları dışına çıkartılarak tapuda Hazine adına tescil edilen taşınmazların da 2/B alanlarında kalan taşınmazların satışına ilişkin hükümleri kıyasen uygulanmak suretiyle hak sahiplerine doğrudan satışının sağlanması,

-6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu kapsamındaki şirketlerin ve müşterilerinin elektronik ortamdan iş yürütülmesine olanak sağlanması,

-Türkiye'de kurulu tasarruf finansman şirketleri ve tasarruf finansman şirketlerinin her türlü belge, ilan ve reklamlarında “katılım” ibaresini kullanmama ile ilgili yasağın kaldırılması,

-Tasfiyesi kararlaştırılan tasarruf finansmanı şirketlerinin müşterilerinin alacaklarının tahsilinin sağlanması, tasarruf finansman sözleşmelerine ilişkin tasarruf tutarı karşılığının TMSF tarafından iflas masasına ödenmesi,

-OHAL döneminde OHAL Kararnamelerine ait şirket ve varlıkların tasfiyesinde ilave düzenlemeler yapılması,

-Kapatılan veya yeniden kurulan bazı kamu kurumlarında veya kadro unvanları değiştirilerek atanan Müfettiş, uzman, denetçi, kontrolör, aktüer ve stenograf unvanlı kadrolara ilişkin maaş ödemelerine ilişkin yüksek maaşı korumaya ilişkin istisnai bir düzenleme getirilmesi,

-2/B alanlarında bulunan taşınmazların 19/4/2012 tarihli ve 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun kapsamında, Hazineye ait tarım arazilerinin ise 6292 sayılı Kanun ile 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamında satışına ilişkin olarak başvuru ve ödeme sürelerinin uzatılması,

-Kanun teklifinin yürürlüğe gireceği tarihten 31/12/2022 tarihine kadar 17/12/2021 tarihli ve 7344 sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) işaretli cetvelin “I- Yurt İçinde Verilecek Gündelikler (Madde:33)” başlıklı bölümünün dipnot kısmında yer alan “%50 artırımlı miktarı” ibarelerinin “%130 artırımlı miktarı” şeklinde, “%50’si” ibaresinin “%80’i” şeklinde, “%40’ı” ibaresinin “%60’ı” şeklinde uygulanması

gibi yaklaşık biri birinden farklı 39 ayrı konuda, toplam 18 ayrı Kanunda (Bir madde 2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli H Cetvelinde değişiklik yapmaktadır) ve 1 Kanun Hükmünde Kararnamede ayrıntılı değişikliklerin de yer aldığı düzenlemeler bulunmaktadır.

Plan ve Bütçe Komisyonunun kendi ihtisas alanı ile ilgili olmayan konularda da bazı kanunlarda değişiklik veya ekleme yaparak mevcut sistemi değiştiren söz konusu diğer maddelerin tali ihtisas komisyonlarında değerlendirme yapılmadan hatta en azından Plan Bütçe alt komisyonda ayrıntılı bir şekilde görüşmeye tabi tutulmadan acele ile yasalaştırılma gayretini uygun bulmuyoruz.

Birbiriyle ilgili bulunmayan toplam 18 ayrı Kanunda ve 1 Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapan 38⁶ madde ve 2 Geçici madde içeren söz konusu teklif, aynı zamanda mini torba yasa teklifi hüviyetindedir.

Hukuk literatüründe gerçek bir yasa türüne karşılık gelmeyen son dönemde Türk siyaset ve hukuk dünyasında tartışılan ve "yasama kurnazlığı" suçlamalarıyla tepki toplayan bu yasa türü hukuk literatürümüz ve hukuk kalitesi açısından ciddi sıkıntılar doğurmaktadır.

Çok sayıda Kanunda ve Kanun Hükmünde Kararnamede aynı anda torba yasa mantığıyla ilgili komisyonlarda detaylı olarak tartışma ve inceleme yapılmaksızın değişiklik yapılması veya yeni hükümler ihdası hem mevzuatta hem de uygulamada ciddi sorunlara neden olmaktadır.

Hızlandırılmış, vizyoner olmayan tepki temeline dayalı yasa yapma mantığı, hukuk literatürümüz ve hukuk kalitesi açısından ciddi sıkıntılar doğurmakta, yetersiz, yeni sorun doğurucu kanunların çıkmasına neden olmakta, bir sonraki "yasa"daki bazı hükümler bir önceki "yasa" ile getirilen bazı hükümlerdeki yanlışlıkların düzeltilmesi veya bazı hükümlerin uygulanmasının ertelenmesini öngören hükümlerle ilintili olmaktadır.

Örneğin söz konusu kanun teklifinde 25/10/1984 tarihli ve **3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu**'nun 13'üncü maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde yer alan "bir yıl" ibaresinin "üç yıl" şeklinde değiştirilmesine ilişkin düzenleme bu niteliktedir.

⁶ Komisyona sunulduğu anda 39 madde ve ve 2 Geçici Maddeden oluşan tekliften Komisyondaki görüşmeler sırasında 2 madde çıkarılmış ve 1 madde ilave edilmiştir

Yabancılarla mülk satışında Katma Değer Vergisi muafiyetinin getirilmesine ilişkin düzenleme yine 23.02.2017 tarih ve 6824 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun gibi 25 maddeden oluşan ve maddelerin detaylı tartışılmadığı bir torba kanun ile yapılmıştı. Anılan muafiyet düzenlemesinin kötüye kullanımı anılan kanunun yasalaştırılması sırasında tarafımızca yapılan eleştirilerin ve uyarıların haklılığını kanıtlamıştır.

Torba yasalar içeriklerinin ilk bakışta ve kolayca anlaşılabilmesi, meclis komisyonlarında ve genel kurulda yapılan içtüzüğe aykırı eklemelerle metinlerinin her aşamada kalabalıklaşması ve bu eklemelerin yarattığı karmaşanın da Anayasa Mahkemesinin şekil denetimi kapsamı dışında kalması gibi nedenlerle hukuk tekniği açısından eleştirilmekte, TBMM'nin yasama etkinliğinde önemli bir sınırlama ve anayasal denetimsizlik hali yarattıkları savunulmaktadır.

Bu torba kanun teklifi de birbirinden farklı Komisyonların görev alanına giren hükümleri içermektedir. Öte yandan, bu kanun teklifinin komisyona apar topar getirilmesi, hazırlanışı ve birbiriyle ilgisiz yapıların bir araya getirilmiş olması gayriciddi bir yaklaşıma işaret etmektedir.

İktidarın torba yasa teklifi hususundaki ısrarı ve aceleciliğinin nedeni tarafımızca anlaşılabilir. Konu ve kapsam itibarıyla biri biriyle ilgisi bulunmayan bazı kanunların mevcut hükümlerde ve sistemde büyük boyutlu değişiklikler yapan söz konusu maddelerin adına "torba yasa" adı verilen bir yöntemle acele ile yasalaştırılmasını doğru bulmuyoruz.

Meri mevzuatta yapılacak değişikliklerin bir torba yasa mantığıyla değil, sorunların ve yapılan düzenlemelerin tüm ayrıntısıyla değerlendirildiği, konu ile ilgili tüm ihtisas komisyonlarının devrede olduğu bir yasama çalışmasının gerekliliğine inanıyoruz.

Ayrıca bu yasama döneminde de daha önceki yasama dönemlerinde diğer torba yasa görüşmelerinde gerçekleştiği üzere, torba yasaların Meclis içtüzüğünün 91'nci maddesine aykırı bir biçimde "temel yasa" olarak genel kurul gündemine getirilerek görüşülmesinin yukarıda özetlenen sakıncaları daha da artıracaktır kanaatindeyiz.

-Yeni bir sisteme geçilmesine rağmen Plan ve Bütçe Komisyonunun çalışma usul ve esasları ile ilgili içtüzük değişikliklerinin yapılmaması dolayısıyla, kanun teklifinin

komisyona sunulması ve komisyonda görüşülmesi sırasında, kanun tekliflerinin içeriğinin komisyonda teklif sahipleri tarafından sunulması ve savunulması, yürütmenin ve bürokratik görevlilerin söz konusu komisyon görüşmelerine katılım ve katkı düzeyinin belirsizliği nedeniyle, söz konusu kanun teklifi maddelerinin komisyonda iyice irdelenip değerlendirilmesi mümkün olmamıştır.

-Teklif Plan ve Bütçe Komisyonunun ihtisas konusu ile ilgisi bulunmayan bazı kanunlarda yapılan değişiklikleri ihtiva ettiği halde ilgili tali komisyonların görüşleri alınmamıştır.

-Teklifteki kanun maddelerinin tümü ile ilgili olarak ilgili tüm meslek kuruluşlarının ve sektör temsilcilerinin görüşleri alınmamış veya alınan görüşler Komisyon üyelerinin tamamına dağıtılmamıştır. Görüşlerini belirten sivil toplum kuruluşlarının görüşlerine itibar edilmemiştir.

-Teklifteki kanun maddeleri ile ilgili olarak diğer alakalı kamu kuruluşlarının görüşleri alınmamış veya alınan görüşler Komisyon üyelerinin tamamına dağıtılmamıştır.

-Teklifteki kanun maddelerinin bazıları ile ilgili olarak herhangi bir etki analizi çalışması yapılmamıştır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle Anayasada öngörülen olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle acele yasa yapma alışkanlığının genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırı olduğu kanaatiyle "Kanun Teklifinin" bütününe karşıyız.

3. Kanun teklifinin maddeleri üzerindeki görüşlerimiz.

18 ayrı Kanunda ve 1 Kanun Hükmünde Kararnamede ayrıntılı değişiklik yapan 38 maddelik yasa teklifinin maddeleri üzerindeki görüş ve eleştirilerimize aşağıda yer verilmiştir.

3.1 Teklifin 1. ve 24. maddelerinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddeleriyle, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 41 inci maddesine ve 5520 sayılı Kurumlar vergisi Kanununun 6. maddesinde değişiklik yapılarak 5651 sayılı Kanunun Ek 4. Maddesi kapsamında haklarında reklam yasağı bulunan sosyal ağ sağlayıcılarına verilen reklamlara ilişkin ödemelerin Gelir ve Kurumlar Vergisi uygulamasında gider olarak kabul edilmemesi yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Komisyonadaki tartışmalar sırasında 9 tane, 1 milyonu aşan sosyal ağ sağlayıcısının mevcut olduğu bunlardan tümünün Türkiye’de temsilci atamış durumda bulunduğu, 8 ancak bunlardan sadece ikisinin Türk vatandaşlarını temsilci olarak taddıkları) şu ana kadar reklam yasağı uygulamasının sadece üç firmaya uygulandığı, bunlardan ikisinin koşulları sonradan sağladığı ve haklarındaki reklam yasağının bilahare kaldırıldığı, bu düzenlemenin ileride karşılaşılabilecek bazı uyumsuzluklara önlem amacıyla yürürlüğe konulmak istenildiği ilgili bürokratlar tarafından ifade olunmuştur.

Söz konusu uygulamanın gelirin gerçek ve safi tutarlarıyla tespit edilmesi ilkesine aykırılık oluşturduğu yönündeki eleştirilerimize tatminkar yanıtlar verilmemiştir.

Söz konusu düzenlemenin hukuki boyutunun Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda, tarafından değerlendirilmeden acele ile yasalaştırılması gayretini de uygun bulmamaktayız.

3.2 Teklifin 2. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin 2. maddesi ile, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun “Serbest meslek erbabı” başlıklı 66. Maddesinin ikinci fıkrasına bent ilavesiyle özel hastanelere hizmet sunan hekimlerin “serbest meslek erbabı” esasına göre vergilendirilmesi sağlanmaktadır.

Teklifin 2. Maddesi;

” 193 sayılı Kanunun 66 ncı maddesinin ikinci fıkrasına aŗaęıdaki bent eklenmiştir.

“6. 5510 sayılı Kanunun ek 10 uncu maddesi uyarınca anılan Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında; sigortalı sayılan hekimler ile tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan kişiler;”

hükmünü içermektedir.

Maddeyle, Gelir Vergisi Kanunun 66’ıncı maddesinde değişiklik önerilmektedir. Bu düzenleme ile, serbest meslek mükellefiyeti bulunan ve ayrı bir muayenehanesi ve

organizasyonu bulunmaksızın faaliyetlerini özel sözleşmelere istinaden; özel sağlık kuruluşları ile vakıf üniversitelerine ait sağlık kurum ve kuruluşlarında yürüten dış hekimleri dahil hekimler ile tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan kişilerin gelirlerinin ücret olarak mı serbest meslek kazancı olarak mı vergilendirileceği konusunda yaşanan tereddütlerin giderilmesine yönelik olarak, bir veya birden fazla özel sağlık kuruluşu ile sözleşme düzenleyerek hekimlik faaliyetini yürüten hekimlerin serbest meslek erbabı olarak kabul edilmesi ve kazançlarının serbest meslek kazancı hükümlerine göre vergilendirilmesi sağlanmaktadır.

Bu kapsamda, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar sigortalı olarak aynı Kanunun Ek 10 uncu maddesi⁷ kapsamında çalışan hekimler serbest meslek erbabı olarak kabul edilecektir.

(Gelir Vergisi Kanununa göre ücret; “işverene tabi belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatler” olarak tanımlanmaktadır.) Ücretli olarak çalışan hekimlerin gelirleri ise önceden olduğu gibi ücretle ilgili hükümlere göre vergilendirilmeye devam edilecektir.

Komisyonadaki görüşmeler sırasında konuya ilişkin olarak SGK ile Hazine ve Maliye Bakanlığı arasındaki görüş farklılığının bu düzenleme ile giderildiği ifade edilmiştir.

Maddenin komisyonda görüşülmesi sırasında Türk Tabipler Birliğinin komisyona davet edilmediği öğrenilmiştir. Söz konusu davetin neden gerçekleştirilmediği yönündeki sorularımıza tatminkar cevaplar verilmemiştir.

Bu düzenlemenin hukuki boyutunun ve ülke sağlık sistemine ve sektörüne olan etkilerinin Sağlık Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda, tüm ilgili tarafların görüşü alınıp değerlendirilmeden acele ile yasalaştırılması gayretini de uygun bulmamaktayız.

⁷ Kurumla sözleşmeli özel sağlık hizmeti sunucuları tarafından Kuruma bildirilen hekimlerden Kurumca belirlenen yüzdelik oran içerisinde kalan ve sözleşme kapsamı branşlarda fiilen hizmet sunan sağlık hizmeti sunucusu bünyesindeki hekimlerle sınırlı olmak üzere,.....

3.3 Teklifin 4 ve 6.maddelerinin değerlendirilmesi:

Bu maddeler ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununun Kaçakçılık Suçları ve Cezaları maddesinde değişiklik yapılarak ve Geçici Madde eklenerek;

-Vergi Kaçakçılığı suçuna ilişkin cezaların üst limiti artırılmaktadır.

-Vergi kaçakçılığı suçlarının birden fazla takvim yılı veya vergilendirme dönemi içinde aynı suç işleme kararının icrası kapsamında işlenmesi halinde, Türk Ceza Kanununun “zincirleme suçu” düzenleyen 43 üncü maddesinin uygulanması sağlanmaktadır.

- Vergi kaçakçılığı suçlarında, aynı fiile bağlı olarak tarh edilen vergi ve cezaları ödeyenlere hapis cezasında indirim yapılması, bu uygulamanın infaz aşamasında olan mevcut dosyalar için de belli koşullarla geçerli olması sağlanmaktadır.

Madde gerekçesinde;

“213 sayılı Kanunun 371 inci maddesinde etkin pişmanlık müessesesine yer verilmiş olup, 359 uncu maddede, 371 inci maddedeki pişmanlık şartlarına uygun olarak durumu ilgili makamlara bildirenler hakkında bu madde hükümlerinin uygulanmayacağı açıkça düzenlenmiştir. Bununla birlikte, etkin pişmanlığın, suç soruşturmasına başlanmadan önceki dönem için kabul edilmesi nedeniyle soruşturma ve kovuşturma evresinde fail tarafından bu yola başvurulamamaktadır.

Maddede yapılan düzenlemelerle, bu maddede yer alan suçlar bakımından soruşturma ve kovuşturma aşamasında da etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanabilmesine imkân sağlanmaktadır. Buna göre, maddede yazılı fiillerle verginin ziyaa uğratıldığıнын tespit edilmesine bağlı olarak tarh edilen verginin, hesaplanan gecikme faizi ve gecikme zammının tamamı ile kesilen cezaların yarısı ve buna isabet eden gecikme zammının; soruşturma evresinde ödenmesi halinde fail hakkında verilecek cezada yarı oranında, kovuşturma evresinde hüküm verilinceye kadar ödenmesi halinde ise üçte bir oranında indirim yapılacaktır. Ayrıca, tarh edilen vergi ve vergi aslına bağlı olarak kesilen cezanın bulunmadığı durumlarda cezadan yarı oranında indirim yapılması öngörülmektedir.

Diğer yandan, failin etkin pişmanlık hükümlerinden faydalanabilmesi için vergi mahkemesinde dava açmaması, açmışsa feragat etmesi, kanun yollarına başvurmaması veya başvurmuşsa vazgeçmesi gerekmektedir. 213 sayılı Kanunda tarh edilen vergiler ile kesilen cezalara ilişkin ihtilafların dava konusu yapılmadan idari aşamada çözümlenmesine imkân veren farklı düzenlemeler bulunmaktadır. Bunlardan en önemlisi Kanunun ek 1 ilâ ek 11 inci maddelerinde düzenlenen uzlaşma müessesesidir. Mükellefler gerek tarhiyattan önce gerekse tarhiyattan sonra vergi ve cezalar için idareden uzlaşma talep edebilmektedir. Uzlaşma gerçekleşmesi halinde mükellefler uzlaşılan vergi ve cezalar için artık dava açma yoluna gidememektedir.

Benzer düzenleme etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanabilmesi bakımından da getirilmektedir. Belirtmek gerekir ki, söz konusu müesseselerin uygulanması zorunlu olmayıp, mükelleflerin kendi tercihlerine istinaden uygulanabilecektir. Bu bakımından mükellefler belirtilen uygulamaları tercih edip, dava yoluna gitmeyerek veya feragat ederek, sağlanan indirim imkânından faydalanabilecektir. Bu uygulamaları tercih etmeyen mükellefler ise sağlanan indirim imkânından faydalanamayacak ancak, bu mükelleflerin tarh edilen vergi ve kesilen cezalara ilişkin vergi mahkemelerinde dava açma hakları saklı olacaktır.

Maddede yapılan diğer bir düzenlemeyle, bu maddede yer alan suçların birden fazla takvim yılı veya vergilendirme dönemi içinde aynı suç işleme kararının icrası kapsamında işlenmesi halinde, Türk Ceza Kanununun 43 üncü maddesinin uygulanacağı belirtilmektedir. Böylelikle, ceza miktarının belirlenmesinde zincirleme suça ilişkin koşulların esas alınması amaçlanmaktadır. Belirtmek gerekir ki, hukuki veya fiili kesintinin varlığının kabulü halinde zincirleme suça ilişkin hükümler değil, gerçek içtima hükümleri uygulanacaktır.

Öte yandan, vergi kaçakçılığı suçları ile yapılan mücadelenin daha da etkinleştirilmesi amacıyla maddede yer alan hapis cezalarının üst sınırı artırılmaktadır.”

açıklaması yer almaktadır.

Teklifin 4. maddesiyle getirilen Vergi kaçakçılığı suçlarının birden fazla takvim yılı veya vergilendirme dönemi içinde aynı suç işleme kararının icrası kapsamında işlenmesi halinde, Türk Ceza Kanununun “zincirleme suçu” düzenleyen 43 üncü maddesinin uygulanması sağlayan düzenleme ile ilgili olarak geçmiş tarihlerde Cumhuriyet Halk Partisinin verdiği önergeler iktidar milletvekillerince kabul görmemiştir.

Maddenin değerlendirilmesi bakımından iki hususun dikkate alınması gerekmektedir. Birincisi vergi kaçakçılığına ilişkin olarak getirilen “*pişmanlık uygulaması*” diğeri ise bu suçlara ilişkin olarak TCK’nın “*zincirleme suç*” maddesinin uygulanması hususudur.

Pişmanlık uygulaması: Vergi kaçakçılığı suçlarına ilişkin olarak getirilen pişmanlık uygulaması madde gerekçesinde, vergi suçlarıyla ilgisi bulunmayan vergi tarhiyatlarına ilişkin Kanunda mevcut olan “uzlaşma” hükümleriyle kıyaslanmakta ve gerekçelendirilmektedir. Ancak 359 uncu madde vergi kaçakçılığı suçlarını düzenlemekte ve bu bakımdan vergi hukukunun değil ceza hukukunun alanına girmektedir. Bu bakımdan suç oluşturan bir fiille ilgili olarak aynı zamanda idari bir yaptırımın da (vergi ve vergi ziyai cezası) varlığı durumunda bu idari yaptırımın (ihtilaf çıkarılmadan veya ihtilaf sonlandırılarak) ödenmesinin verilecek hapis cezasını azaltması ekonomik suça ekonomik ceza anlayışının bir tezahürüdür.

Kaldı ki bir idari yaptırımın (vergi kaçakçılığında; vergi aslı, 3 kat vergi ziyai cezası ve gecikme zammı), tahakkuku sonrasında, vergi dairesi tarafından 6183 sayılı Kanun uyarınca takip edilmesi ve cebri icra yoluyla da tahsil edilmesi gerekmektedir. Eğer failin bu şekilde tarh edilen vergi borçlarını soruşturma veya kovuşturma aşamasında ödemesi mümkün ise aynı borcun tahakkuk etmesinden sonra vergi dairesi tarafından cebri icra yoluyla tahsili de mümkün demektir. Devletin kamu gücünü kullanarak yapabileceği ve yapması gereken bir tahsilatın, gönüllü olarak yapılması karşılığında hapis cezasında indirim imkân sağlamasının kabul edilebilir olup olmadığının tartışılması gerekir.

Ayrıca teklifte vergi borçlarının bu şekilde ödenmesine karşın soruşturma veya kovuşturma aşamasında kişilerin suçsuzluğunun ortaya çıkması halinde ne olacağı da belirsizdir. Daha doğrusu buna ilişkin bir belirleme yapılmadığı için soruşturma sonucunda hakkında dava açılmayanlar ile kovuşturma sonucunda beraat edenlerin ödedikleri vergilere ilişkin hem iade söz konusu olamayacaktır hem de bunlara ilişkin vergi davası süreci de sonlanmış olacaktır. Bu durumda kişilerin ceza indiriminden yararlanmak için ödeme yapmaları zımnen suçun ikrarı haline gelecektir. Bunun alternatifi ise ödeme yapmamaları ve dava sürecinin sonuçlarına ilişkin olarak kendi kaderleriyle kumar oynamaları anlamına gelecektir.

Bu hususun Anayasa Mahkemesinin 9/3/2022 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan E: 2019/4, K: 2021/78 Sayılı Kararı ile uzaktan ve dolaylı bir bağlantısı da mevcuttur. Karar ile Vergi Usul Kanununun “Bazı kaçakçılık suçlarının cezalandırılmasında usul” başlıklı 367 nci maddesinin altıncı fıkrası iptal edilmiştir. İptal edilen fıkra şu şekildedir.

“Ceza mahkemesi kararları, bu Kanunun dördüncü kitabının ikinci kısmında yazılı vergi cezalarını uygulayacak makam ve mercilerin işlem ve kararlarına etkili olmadığı gibi, bu makam ve mercilerce verilecek kararlar da ceza hâkimini bağlamaz.”

Görüldüğü üzere iptal kararından önce, bir fiille aynı zamanda hem vergi ziyasına neden olunması hem de vergi kaçakçılığı suçunun işlenmesi durumunda vergi mahkemesi ile ceza mahkemesi arasında bir bağlantı kurulmaması gerektiği hüküm altına alınmıştı.

Ancak Anayasa Mahkemesi bu fıkrayı kısaca *“bağlantılı fiillerle işlenen vergi kaçakçılığı suçu ile vergi kabahatlerine ilişkin yargılama/cezalandırma süreçleri arasında bağlantı kurulmasına engel olan kuralın adil yargılanma hakkı kapsamındaki güvencelere aykırılık oluşturabileceği anlaşılmaktadır.”* gerekçesiyle iptal etmiştir.

Halen bu duruma ilişkin olarak hukuken bir boşluk bulunmakta olup bu bakımdan ortaya çıkabilecek tartışmalar ceza muhakemesine ilişkin genel hükümlerle çözülmeye çalışılacaktır. Ancak doğan boşluğu gidermeye yönelik bir düzenleme yapılmasının gerekmesi de muhtemeldir.

Sonuç olarak vergi ve ceza mahkemelerinin aynı fiille ilgili olarak yapacakları yargılamalara ilişkin süreçte birbirlerini nasıl etkilemeleri gerektiğinin açıklığa kavuşturulması gerekmektedir. Bu bakımdan teklif ile getirilen pişmanlık uygulaması bu belirlemeyi de zora sokacak ve (yanlışlığı bir yana) erken bir düzenlemedir.

Kanun Teklifinin 4. maddesi ile etkin pişmanlık maddesi düzenleyicilerin çok kolay yararlanabileceği kullanıcıların ise ağır vergi ödemesi nedeniyle yararlanmakta ciddi şekilde zorlanacakları bir sonuç ortaya çıkarmaktadır. Zira düzenleyicilere yapılan tahiyat sadece komisyon geliri ile sınırlı olduğu için kullanıcılara göre çok düşüktür.

Örneğin 20.000.000 TL sahte fatura düzenleyen A mükellefi ile bu faturaları kullanan B mükellefinin etkin pişmanlıktan yararlanmak için ödeyecekleri vergiler basitleştirilmiş bir örnekle aşağıdaki gibi olacaktır:

Düzenleyici A Açısından:

Düzenlenen fatura tutarı:	20.000.000 TL
Komisyon Geliri: 23.600.000*0,02	472.000 TL
Gelir Kurumlar Vergisi:	118.000 TL
3 Kat Vergi Ziyai	354.000 TL
KDV	84.960 TL
3 Kat KDV Vergi Ziyai Cezası	254.888 TL
Etkin Pişmanlık İçin Ödenecek Tutar (Faiz ve gecikme zammı hariç)	507.404 TL

Kullanıcı B Açısından

Kullanılan fatura tutarı:	20.000.000 TL
Tarh Edilecek KDV yüzde 18	3.600.000 TL
3 Kat KDV Vergi Ziyai Cezası:	10.800.000 TL
Tarh Edilecek Kurumlar Vergisi yüzde 25	5.000.000
3 Kat Kurumlar Vergisi Vergi Ziyai Cezası:	15.000.000
Etkin Pişmanlık İçin Ödenecek Tutar (Faiz ve gecikme zammı hariç)	21.500.0

Tabloda görüldüğü üzere Düzenleyici A'nın cezayı yarıya indirmek için ödemesi gereken tutar 507.404 TL iken Kullanıcı B'nin ödemesi gereken tutar 21.500.000 TL'dir. Kullanıcıların çok büyük vergisel yükler nedeniyle ödemede zorluk çekeceklerini ve kullanım fiilinden dolayı hapse girenlerin sayısında ciddi bir artış olacağı açıktır. Buna mukabil düzenleyicilerin çok cüzi tutarlar ödeyerek hapisten kurtulacakları anlaşılmaktadır.

Düzenleme ve kullanma fiilleri yarattıkları vergi ziyaından ziyade kamu düzenini bozucu nitelikleri nedeniyle hürriyeti bağlayıcı ceza ile tecziye edilmektedir. Düzenleme fiili bu anlamda en az kullanma fiili kadar ağır bir cezayı gerektirir. Yapılan düzenleme

ile sonuç olarak düzenle fiilini işleyenlerin cezası hafifletilmektedir. Bunu önlemek için düzenleyiciyi kullanıcı ile birlikte vergi ve cezalardan müteselsilen sorumlu tutmak ve etkin pişmanlığı bu şekilde uygulamak bir alternatif olarak düşünülebilir.

Düzenleyici aslında komisyon karşılığı sahte olarak düzenlediği faturalar ile kendi ödeyeceği vergiyi azaltmamakta doğrudan doğruya kullanıcının ödemesi gereken vergileri azaltmaktadır. Bu nedenle düzenleyici için kendi ödemesi gereken vergilerin ödenmesine bağlı bir etkin pişmanlık uygulaması anlamlı değildir. Yukarıdaki maddeye alternatif olarak düzenleyiciler etkin pişmanlık kapsamı dışında tutulabilirler.

Kurumlar vergisi mükellefleri bakımından vergi ve cezalar tüzel kişilikler adına düzenlenirken hürriyeti bağlayıcı cezalar ile ilgili soruşturma ve kovuşturmalar gerçek kişiler adına yürütülmektedir. Gerçek kişiler ile ilgili raporlama, mütalaa, soruşturma ve kovuşturma esnasında bunların ilgili şirketlerdeki ortaklık ve yöneticilikleri sona ermiş olabilir, dolayısıyla ilgili tüzel kişiliğin etkin pişmanlık çerçevesinde vergi ve cezaları ödemesi, dava açmaması vb gibi kararları alması mümkün olmayabilir Bu vergiler fail tarafından şahsen ödense dahi fail şirketi tek başına temsil ve ilzama yetkili değilse vergi davası açılmaması ve açılan davadan feragat edilmesi kararlarını alamaz. Teklif bu yönüyle önemli bir uygulama zorluğu içermektedir.

Zincirleme suç uygulaması: Vergi suç ve cezaları bakımından geçerli sayılan temel ilke, birbirinden bağımsız vergilendirme dönemlerinde işlenen eylemler arasında teselsülün söz konusu olmaması ve her döneme ilişkin suçun ayrı bir suç teşkil etmesidir; ancak Yargıtay söz konusu temel ilkeyi yumuşatmış ve bu ilkenin KDV'ye ilişkin sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı fatura kullanma suçuna uygulanmasını hakkaniyete aykırı bulmuştur. (*Yargıtay ceza genel kurulu kararı E.2002/11-28 K.2002/179 - 5.3.2002*) Yargıtay böylece, sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı fatura kullanma suçlarının oluşumu bakımından (bir aylık) vergilendirme döneminin esas alınmasının, vergilerin türleri ve hatta aynı vergi türü bakımından farklı uygulamalara, eşitsizliğe ve adaletsizliğe yol açabileceği gerekçesiyle, teselsül eden vergi suçlarında, diğer vergi türleri bakımından kabul edilen vergilendirme dönemini, KDV yönünden takvim yılına tahvil ederek genel ilkeye bir istisna getirmiştir. Bunun sonucu olarak da vergi suçları bakımından zincirleme suç uygulamasının sınırı her bir vergi türü itibariyle bir takvim yılı olarak şekillenmiştir.

Teklif ile vergi suçlarının birden fazla takvim yılı veya vergilendirme dönemi içinde aynı suç işleme kararının icrası kapsamında işlenmesi halinde, Türk Ceza Kanununun 43 üncü maddesinin uygulanacağı belirtilmektedir. Böyle ifade edilerek yukarıda değinilen Yargıtay Ceza Genel Kurulu içtihadı geçersiz hale getirilmekte ve 5 yıllık zamanaşımı süresinde her yıl ayrı ayrı ve çok kereler vergi kaçakçılığı suçu işleyenlerin sadece bir kez cezalandırılmaları sonucuna varılmaktadır.

Zincirleme suçu düzenleyen maddede yer alan “aynı suç işleme kararı”ndan ne anlaşılması gerektiği Yargıtay’ın söz konusu kararında şu şekilde açıklanmıştır.

*“Müteselsil suçun mevcudiyeti için ortada müteaddit suçların bulunması, bu suçların yasanın aynı hükmünü ihlal etmesi ve bu suçların aynı bir suç işleme kararına bağlanması gerekir. **Suç işleme kararından maksat, yasanın aynı hükmünü çeşitli kereler ihlal etmek hususunda önceden kurulan bir plan, genel bir niyettir.** Yasanın aynı hükmünü ihlal eden suçlar arasında uzun bir zaman fasılası girmesi çeşitli yargısal kararlar ile öğretide de belirtildiği gibi suçların aynı suç işleme kararının etkisi altında işlenmediğinin kabulünü gerektirmez.”*

Sonuç olarak Yargıtay “aynı suç işleme kararının” bir yıl için geçerli sayılması gerektiği sonucuna varmışken teklif ile bu süre zamanaşımı süresi olan beş yıla çıkarılmaktadır. Böylelikle de “aynı suç işleme kararının” sınırları, özellikle sahte belge düzenleme fiilini işleyenler bakımından “sahte belge düzenleme işiyle iştigal eden bir suç organizasyonuna” kadar genişlemektedir.

Düzenlemenin kabul edilmesi halinde vergi kaçakçılığı suçlarından birisini beş yılda bir kez işleyen kişiyle, örneğin sahte belge düzenlemek amacıyla çok sayıda paravan şirket kurup bir suç organizasyonu kuran kişiye verilecek ceza arasında sadece cezanın “dörtte birinden dörtte üçüne kadar” bir fark oluşacaktır (mahkemenin cezanın alt ve üst sınırları arasında yapacağı takdir hariç).

Komisyonunda bu maddeler üzerinde yapılan görüşmelerde şu anda Yargıtay 11. Ceza Dairesinde 11.000 civarında, istinaf aşamasında 25.000 civarında, yerel mahkemelerde 30.000 civarında bir dava dosyasının bulunduğu, 615 civarında kesinleşen mahkumiyet durumunun söz konusu olduğu ifade edilmiştir.

Bu nedenlerle Kanun teklifinin 4 ve 6. maddelerinin Vergi Usul Kanunu sisteminde önemli bir değişiklik yaptığı kabulünden hareketle aceleye getirilmeden komisyonda ayrıntılı bir şekilde tartışılmadan yasalaştırılması gayretini uygun bulmamaktayız.

3.4 Teklifin 5. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 367. Maddesinde değişiklik yapılarak; 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinde yazılı suçlara ilişkin yürütülmekte olan soruşturma veya kovuşturmalarda mütalaa konu fiilin, hakkında soruşturma veya kovuşturma yürütülen kişinin dışında başka bir kişi tarafından işlendiğinin veya başka bir kişiyle birlikte gerçekleştirildiğinin ortaya çıkması durumunda, bu kişi bakımından kamu davası açılması için rapor düzenlenmesi ve mütalaa verilmesi şartının aranmaması temin edilmektedir.

Yeni düzenleme ile mutalaa veya raporda yer almadıkları halde savcılık soruşturması ve kovuşturması esnasında fiili gerçekleştirdiği düşünenler hakkında da kamu davası açılabilir. Bu kişilerin **meslek mensubu** da olabileceği düşünüldüğünde meslek hukukunu çok yakından etkileyen bir madde olduğu kanaatindeyim. Özellikle hapisle yüz yüze gelen kişilerin sorumluluğu meslek mensuplarına atfetmeleri sıklıkla görülen bir durumdur. Bu hallerde müfettiş raporu veya mutalaada kendisine atfedilen bir husus olmadığı halde savcılık ve mahkeme sürecinde bir çok meslek mensubunun kamu davası ile yüz yüze gelme ihtimali ortaya çıkmaktadır.

3.5 Teklifin 7. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin ilk halinde seyahat acentalarının, Seyahat Acentaları Birliğine ödeyecekleri aidatlarının yıllık artışında Cumhurbaşkanına bu tutarı yeniden değerlendirme oranının % 50'si oranına kadar düşürme yetkisi veriliyordu.

Ancak komisyon çalışmaları sırasındaki uyarılar da dikkate alınarak, verilen önergelerle sadece 2022 yılı için düzenleme yapılırak; Seyahat Acentaları tarafından Seyahat Acentaları Birliğine ödenecek 2022 yılına ait aidatın hesaplanmasında 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranının %50'sinin dikkate alınması şeklinde bir düzenleme yapılmıştır.

Söz konusu düzenleme ile bu konuda olumlu bir adım atılmış olmakla beraber, pandemiden ve son Ukrayna-Rusya çatışmasından en fazla etkilenen turizm sektörünün başta ödenmeyen krediler olmak üzere, iş yeri sahiplerinin ve tüm turizm emekçilerinin sorunlarının çözümünü merkeze alan bütüncül bir yaklaşımın gerekli olduğunu düşünmekteyiz.

3.6 Teklifin 8. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle 29/8/1977 tarihli ve 2108 sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasının 1 inci maddesinin ikinci fıkrasında değişiklik yapılarak, Muhtar Ödeneklerinin net asgari ücret düzeyine yükseltilmesi sağlanmaktadır.

Madde ile Muhtarlara ödenen ödenek miktarı 1 Ocak 2022 tarihinden geçerli olmak üzere net asgari ücret düzeyinin altındaysa net asgari ücrete (2022 yılı için 4.253 liraya) yükseltilmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Halihazırda damga vergisi

kesintisinden sonra muhtar ödenekleri 3446,44 TL'dir. Dolayısıyla Muhtarlara 807 TL zam yapılacaktır.

Tüm uyarılarımıza rağmen gecikilerek yapılan bu düzenlemeyi olumlu bulmakla beraber, demokratik yaşamın temel direği olan muhtarlarımızın tüm sorunlarının tespiti ve çözümü için verilen kanun teklifimizin TBMM genel kurulunda gündeme alınmasının iktidar partisi milletvekillerinin oylarıyla red edilmesini de uygun bulmadığımızı da belirtmek istiyoruz.

3.7 Teklifin 9. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesi;

“MADDE 9- 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 207 - Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek kadro ve pozisyonlara ilişkin mevzuatın eki cetvellerin ilgili yükseköğretim kurumlarına ait bölümlerine eklenmiştir

Bu kadroların kullanılmasına dair hususlarda da kadro ve pozisyonlara ilişkin mevzuat hükümleri uygulanır.”

hükmünü içermektedir.

Maddenin gerekçesinde;

“Bazı yükseköğretim kurumlarına kadro ihdas edilmesini düzenleyen 65 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 1 inci maddesiyle ekli (1) sayılı listede yer alan kadroların ihdas edilmesi Anayasa Mahkemesinin 29/4/2021 tarihli ve E:2020/71, K:2021/33 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir.

Maddeyle, söz konusu iptal kararının gerekçeleri ve zaman içerisinde ortaya çıkan ihtiyaçlar dikkate alınarak, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununa ek madde ilave edilerek bazı yükseköğretim kurumlarına yeniden kadro ihdas edilmesi amaçlanmaktadır. Bu şekilde ihdas edilen kadrolar 2 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine eklenecek, anılan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine göre kullanılacaktır.

Bu kadroların kullanılmasına dair hususlarda da kadro ve pozisyonlara ilişkin mevzuat hükümleri uygulanır.”

açıklaması yer almaktadır.

Madde ile 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununa bir ek madde ve liste eklenerek bazı üniversiteler için 16 Mart 2022'den geçerli olmak üzere öğretim elemanı ve öğretim üyesi kadroları ihdas edilmektedir.

Anayasa Mahkemesinin 65 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesini(CBK) iptal etmesi üzerine getirilen bu düzenleme de Anayasa Mahkemesinin ilgili kararıyla uyuşmamaktadır. Şöyle ki, Anayasa Mahkemesi, bakanlıklar haricinde Yükseköğretim kurumlarına kadro ihdasının Anayasa'nın 130. maddesi gereğince kanunla düzenlenmesi gereken bir alan olduğuna hükmetmiştir. Dolayısıyla, kanunilik ilkesi çerçevesinde yapılacak bir düzenlemede “kadro ve pozisyonlara ilişkin mevzuatın eki cetvellerin ilgili yükseköğretim kurumu bölümlerine eklenir” şeklindeki ibare ile 2 sayılı Genel Kadro Usulleri Hakkında CBK'nın ilgili bölümlerine ekleneceği belirtilmektedir. Oysa bir Kanun ile bir CBK değiştirilemez veya ilgili CBK'ya ekleme yapılamaz. Dolayısıyla Anayasa Hukuku açısından yeniden tartışmalı bir düzenleme yapılmaktadır. Burada yeni bir Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine yol açılmaktadır.

Anayasa'da normlar hiyerarşisi; yönetmelik, CBK, yasa, Anayasa şeklinde sıralanmıştır. Yasa ile CBK aynı şey değildir, aralarında bir yarışma da yoktur.

Bir konu CBK'yle düzenleniyor ise orada 3 ayrı Anayasa hükmü var demektir.: Madde;104/17, 106/son ve 123/fıkra 2.

Bu alanlarda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılabilir ama yasa çıktığı zaman yasa Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin yerini alır. Ama burada, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği alanda Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle düzenleme yapılamaz, yasayla düzenleme yapılabilir gerekçesiyle Anayasa Mahkemesi bunu iptal etmiş bulunmaktadır.

Ancak söz konusu düzenlemede teklifteki maddenin 2. Fıkrasıyla yeni bir yol izlenilmektedir. *“Bu kadroların kullanılmasına dair hususlarda da kadro ve pozisyonlara ilişkin mevzuat hükümleri uygulanır”* denilmektedir.

Mevzuat kavramı anayasal bir kavram değildir .Anayasada hangi normatif değere sahip olan düzenleme yapılacağı bellidir. Yönetmelik, CBK, yasa, Anayasa, uluslararası sözleşme şeklinde sayılmaktadır.

Gerekçede ise;” Maddeyle, söz konusu iptal kararının gerekçeleri ve zaman içerisinde ortaya çıkan ihtiyaçlar dikkate alınarak, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununa ek madde ilave edilerek bazı yükseköğretim kurumlarına yeniden kadro ihdas edilmesi amaçlanmaktadır. Bu şekilde ihdas edilen kadrolar 2 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine eklenecek, anılan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine göre kullanılacaktır.” açıklamaya yer verilmiştir.

Bu açıklama ile yasa yoluyla bir Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi düzenlemesi yapılmak istenilmektedir. Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yasal düzenleme farklı şeylerdir.

Nitekim Anayasa Mahkemesi gerek yukarıda bahsedilen kararında ve daha önce vermiş olduğu kararlarda YÖK’le ilgili olarak 130. maddeyi işaret ederek, buna göre öğretim elemanlarının görevleri unvanları, mali işleri ve özlük haklarının kanunla düzenlenmesi gereğine işaret etmektedir.

Dava konusu kuralda üniversitelerin öğretim elemanları kadrosu düzenlenmekte olup Anayasa Mahkemesi bir kararında kadro unvan ı, personelin niteliğini ifade etmenin yanın da o personelin yerine getireceği görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleriyle diğer özlük haklarını da ifade etmektedir. Kadro derecesiyle personelin özellikle aylık ve ödenekleri ve diğer özlük hakları bakımından sıkı bir bağ bulunmaktadır.

Anayasa’nın 130. Maddesinin 9. Fıkrası;

“Yükseköğretim kurumlarının kuruluş ve organları ile işleyişleri ve bunların seçimleri, görev, yetki ve sorumlulukları üniversiteler üzerinde Devletin gözetim ve denetim hakkını kullanma usulleri, öğretim elemanlarının görevleri, unvanları, atama, yükselme ve emeklilikleri, öğretim elemanı yetiştirme, üniversitelerin ve öğretim elemanlarının kamu kuruluşları ve diğer kurumlar ile ilişkileri, öğretim düzeyleri ve süreleri, yükseköğretime giriş, devam ve alınacak harçlar, Devletin yapacağı yardımlar ile ilgili ilkeler, disiplin ve ceza işleri, mali işler, özlük hakları, öğretim elemanlarının uyacakları koşullar, üniversitelerarası ihtiyaçlara göre öğretim elemanlarının görevlendirilmesi, öğrenimin ve öğretimin hürriyet ve teminat içinde ve çağdaş bilim ve teknoloji gereklerine göre yürütülmesi, Yükseköğretim kuruluna ve üniversitelere Devletin sağladığı mali kaynakların kullanılması kanunla düzenlenir.”

hükmünü içermektedir.

Cumhurbaşkanının görevleride Anayasa’nın 104’üncü maddesinde yer almaktadır. Anayasa’nın 104. Maddesinin 17. Fıkrası;

“Cumhurbaşkanı, yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir. Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi

*hakları ve ödevleriyle dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemez. **Anayasada münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz.** Kanunda açıkça düzenlenen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz. Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile kanunlarda farklı hükümler bulunması halinde, kanun hükümleri uygulanır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin aynı konuda kanun çıkarması durumunda, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümsüz hale gelir”*

hükümünü taşımaktadır.

Yani öğretim elemanlarının kadrolarının düzenlenmesine ilişkin hususlarda Cumhurbaşkanına Anayasa'nın 104. Maddesinde de özel bir yetki verilmemiştir.

Söz konusu düzenleme Anayasa'nın 104 ve 130. maddelerine aykırı bulunmaktadır.

3.8 Teklifin 10. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunun değişik istisnaları düzenleyen 13. maddesinde değişiklik yapılarak;

-13/1-f maddesinde yer alan istisna düzenlenmesine İçişleri Bakanlığının eklenmesi Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı,” ve “, Emniyet Genel Müdürlüğü ibarelerinin çıkarılması,⁸

- Yabancılar konut veya işyeri satışında sağlanan KDV istisnası için aranan 1 yıl elde tutma şartının 3 yıla çıkarılması,

konularında düzenleme yapılmaktadır.

Yabancılar mülk satışında Katma Değer Vergisi muafiyetinin getirilmesine ilişkin düzenleme 23.02.2017 tarih ve 6824 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun gibi 25 maddeden oluşan ve maddelerin detaylı tartışılmadığı bir torba kanun ile yapılmıştı.

Kamuoyundaki tartışmalardan söz konusu uygulamanın Türkiye’de konut sektörünü bir takım açmazlara sürüklediği, aynı zamanda vatandaşlık edinmenin finansman aracı haline getirdiği anlaşılmaktadır.

⁸ Bu düzenleme Komisyon çalışmaları sırasında verilen önerge madde metnine eklenmiştir.

Aradan geçen 5 yıl süresince söz konusu muafiyet düzenlemesinin kötüye kullanımı anılan kanunun yasalaştırılması sırasında tarafımızca yapılan eleştirilerin ve uyarıların haklılığını kanıtlamıştır.

3.9 Teklifin 11. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun geçici 37'nci maddesinde değişiklik yapılıyor.

Mevcut haliyle, imalat sanayine yönelik yatırım teşvik belgesi kapsamında; asgari 50 milyon Türk Lirası tutarında sabit yatırım öngörülen yatırımlara ilişkin inşaat işleri nedeniyle yüklenilen ve indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisi belge sahibi mükellefe iade edilmekte olup yapılan bu düzenleme ile hem istisna uygulamasının süresi 31/12/2025 tarihine kadar uzatılmakta hem de asgari sabit yatırım koşulu maddeden çıkarılmaktadır.

Ayrıca turizme yönelik yatırım teşvik belgesi kapsamında yapılan inşaat işleri de bu istisna kapsamına alınmaktadır.

Söz konusu değişikliği olumlu bulmakla beraber teşvik uygulamasının kötüye kullanımının engellenmesi amacıyla sıkı bir denetim ve gözetim planlamasının yapılmasını gerekli görmekteyiz.

3.10 Teklifin 12. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa geçici bir madde eklenerek; Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi Kanunu kapsamında teşviklerden yararlanmasına karar verilen ve bu kapsamda sera etkisi yaratan egzoz gazı salınımını tamamen ortadan kaldıracak teknolojilerin geliştirilmesi için münhasıran Türkiye'de gerçekleştirdikleri Ar-Ge faaliyetleri sonucunda geliştirdikleri elektrik motorlu taşıt araçlarını Türkiye'de imal eden mükelleflere bu araçların geliştirilmesine yönelik verilen ve yatırım teşvik belgesi kapsamında yer alan mühendislik hizmetleri 31/12/2023 tarihine kadar katma değer vergisinden istisna edilmektedir.

Maddedeki düzenleme olumlu bulunmasına karşılık, maddenin komisyondaki görüşme sırasında söz konusu istisnanın şu an yürütülmekte olan TOGG projesiyle

ilgili olduğu anlaşılmıştır. Söz konusu istisna tarihinin neden 31.12.2023 ile sınırlandırıldığı yönündeki sorularımıza herhangi bir tatmin edici cevap verilmemiştir.

3.11 Teklifin 13. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun geçici 16 ncı maddesinde değişiklik yapılarak; imar affında, 2019 yılı sonunda biten hazineye ait taşınmazları satınalma süresinin 2022 yılı sonuna kadar uzatılması, beş yıla kadar taksitle ödeme olanağının ve peşin ödemelerde yüzde 20'ye varan indirim getirilmesi hususlarında düzenleme yapılmaktadır.

AKP, 2018 seçimlerinden önce “imar barışı” adıyla TBMM'den geçirdiği bir düzenlemeyle,31/12/2017 tarihinden önce ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı yapılmış yapılar için af getirilmiştir.

Seçimlerden önce artan kamu harcamaları için kaynak yaratmak ve oy devşirmek için getirilen imar affı kapsamında ,Yapı Kayıt Belgesi alınan kaçak yapının Hazine'ye ait taşınmaz üzerinde inşa edilmiş olması halinde bu taşınmazlar 31 Aralık 2019 tarihine kadar başvurmaları halinde Bakanlık tarafından yapı sahiplerine doğrudan satılmıştı.

Söz konusu imar affını düzenleyen İmar Kanununun geçici 16'ncı maddesinde yapılması önerilen değişiklikle, 2019 yılı sonunda biten bu taşınmazların satın alınmasına için başvuru süresi 31 Aralık 2022 tarihine kadar uzatılarak yeniden başvuru olanağı tanınmaktadır

Satış bedelinin tamamının peşin olarak ödenmesi halinde yüzde 20, yarısının peşin ödenmesi halinde yüzde 10 indirim yapılacaktır.

Satış bedelinin en az yüzde 10'unun peşin ödenmesi halinde kalan bedel beş yıla kadar taksitlendirilecek. Taksitlere yasal faiz oranının yarısı kadar faiz uygulanacaktır.Elde edilen gelirlerin % 25'i Çevre Şehircilik ve İklim Dönüşümü Bakanlığının dönüşüm projeleri hesabına özel gelir olarak aktarılacaktır.

İmar affı süresinin uzatılması ve satışlarda peşin ödemeye özel indirim uygulaması ve taksitlendirme uygulamaları iktidarın acil kaynak ihtiyacında olduğunu teyit etmektedir.

Söz konusu düzenlemede yer alan taksitli satışlarda kanuni faiz oranının yarısının uygulanmasının nedeni de anlaşılamamaktadır.

Bu maddeden elde edilecek gelirlerin bir bölümünün büyükşehir ve il belediyelerine aktarılması yönündeki teklifimiz kabul edilmemiştir.

3.12 Teklifin 14. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle, 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinde değişiklik yapılarak;

-Hazineye ait bazı taşınmazların satışında ilave kolaylıklar getirilmesi,

-Ticari faaliyetlerde kullanılmak üzere kiraya verilen Hazine taşınmazlarının da satılabilmesi ve en az üç yıl süreyle bu taşınmazları sözleşmeye dayalı olarak kullanan kiracılarına öncelikli alım hakkına sahip olmasının sağlanması

konularında düzenleme yapılmaktadır.

Anılan Kanunun 4'üncü maddesinde değişiklik yapılmasını öngören maddeyle;

-Üzerinde sınırlı aynı hak tesis edilen Hazine taşınmazlarının yatırımcılara satışında,

-Kadastro ve imar uygulamaları sonucunda vatandaşların mülkiyetinde bulunan taşınmazlar ile hisseli hale gelmiş olan Hazine taşınmazlarının hissedarlarına satışında ve

-Vatandaşların mülkiyetlerinde bulunan bazı taşınmazların tapu kayıtlarında yer alan tapu fazlalıklarının tapu maliklerine satışında

peşin olarak ödenmesi halinde satış bedeline %20 oranında indirim uygulanması öngörülmektedir.

Ayrıca, *(yasal düzenlemeler çerçevesinde niteliği gereği satılamayacak olanlar ile kamu kurumlarına tahsisli taşınmazlarda bulunan ticari üniteler, baz istasyonları ile ATM'lerin bulunduğu alanlar ve tarım arazileri gibi kiraya verilen alanlar hariç olmak üzere)* ticari faaliyetlerde kullanılmak üzere kiraya verilen Hazine taşınmazlarının satılabilmesi ve en az üç yıl süreyle bu taşınmazları sözleşmeye dayalı olarak kullanan kiracılarının öncelikli alım hakkına sahip olması öngörülmektedir.

Söz konusu maddenin komisyondaki görüşmeleri sırasında ticari faaliyetlerde kullanılmak üzere kiraya verilen hazine taşınmazlarının satılmasında bu gibi yerleri en az üç yıl süreyle sözleşmeye dayalı olarak kullananlara öncelik verilmesinde neden üç yıl ile yetinildiği, bu sürenin tespitinde ne gibi kriterilerin kullanıldığına dair sorularımıza tatminkar yanıtlar verilmemiştir.

Bu maddedeki düzenlemeler de iktidarın acil kaynak arayışında olduğunu teyit etmektedir.

3.13 Teklifin 15. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle 4706 sayılı Kanunun 5. maddesi başlığıyla birlikte değiştirilerek kapsamında bazı hazine taşınmazlarının satışında peşin ödemelerde %20 indirim imkanının sağlanması hususunda düzenleme yapılmaktadır.

Mevcut uygulamada 4706 sayılı Kanun kapsamında Hazine taşınmazlarının satış bedelleri peşin veya taksitle ödenebilmekte olup ihale suretiyle yapılan satışlarda satış bedellerinin peşin ödenmesi halinde satış bedeline herhangi bir indirim uygulanmamaktadır.

Maddeyle, 4706 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında yapılan satışlar hariç olmak üzere; 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanuna göre yapılan satışlarda satış bedelinin peşin olarak ödenmesi halinde satış bedeline yüzde yirmi indirim uygulanması,

Üzerinde yapılanma olan ve yapı sahipleri ile bunların kanunî veya akdi haleflerine satılmak üzere belediyelere devredilen taşınmazların satışında da satış bedelinin tamamının peşin ödenmesi hâlinde yüzde yirmi, en az yarısının ödenmesi hâlinde yüzde on indirim uygulanması,

Ayrıca bu kapsamda yapı sahipleri ile bunların kanunî veya akdi haleflerine 6306 sayılı Kanun kapsamında yapılacak satışların da bu hükümler uygulanmak suretiyle gerçekleştirilmesi

amaçlanmaktadır .

Komisyon çalışmaları sırasında yapılan açıklamalardan söz konusu maddenin getirilmesindeki asıl amacın iktidarın acil kaynak arayışı olduğu anlaşılmıştır.

3.14 Teklifin 16. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle 4706 sayılı Kanunun Ek:2 maddesinde değişiklik yapılarak;

Hazine taşınmazları üzerinde tesis edilecek irtifak hakları ile verilecek kullanma izinlerinde, irtifak hakkı veya kullanma izni bedellerine ilave olarak alınacak hasılat paylarına ilişkin düzenlemeler yer almakta olup; hasılat payının nasıl hesaplanacağı, hesaplanmasında dikkate alınacak unsurlar, hesaplanamaması durumunda izlenecek yöntem vb. konularda ise alt mevzuatta bazı düzenlemeler yapılmıştır.

Ancak bahsi geçen konularda sadece alt mevzuatta düzenleme bulunması nedeniyle yasal düzenleme yapılması gereğinin hasıl olduğu anlaşılmaktadır.

Bu kapsamda; hak lehtarları tarafından irtifak hakkı veya kullanma iznine konu Hazine taşınmazının dışında elde edilen gelirlerin hasılatın hesabında dikkate alınmayacağı, taşınmazın üzerinde bulunan tesisin üçüncü kişilere kiraya verilmesi hâlinde hak lehtarından brüt kiranın %1'i oranında ve kiracılardan da brüt kira düşüldükten sonra kalan brüt hasılatın %1'i oranında hasılat payı alınması, yürütülen faaliyetin niteliği gereği yıllık hasılatın tespit edilememesi durumunda ise hak lehtarından cari yıl irtifak hakkı veya kullanma izni bedelinin %20'si, kiracılardan ise kira bedelinin %20'si oranında hasılat payı alınacaktır.

Bu madde ile, İrtifak hakkı kurulan veya kullanım hakkı izni verilen kişilerden **'toplam yıllık hasılat'** üzerinden alınan payların hesabında yaşanan kargaşanın ve tereddütlerin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Başta Antalya olmak üzere turizm bölgesindeki turizm işletmeleri bu kapsamdadır.

Madde gerekçesindeki açıklamalardan ve komisyon çalışmaları sırasındaki bilgilendirmelerden bu sorunun en az 20-30 yıldır gündemde olduğu, bu güne kadar Bakanlık, Mahkeme, İşletmeler üçgeni içinde çözülmeye çalışılan bu konunun bir çözüme kavuşturulmasının amaçlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonadaki görüşmeler sırasında bu konuda sektör temsilcilerinin görüşlerinin alınıp alınmadığı hususunda herhangi bir bilgi verilmemiştir.

3.15 Teklifin 17. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle, 4706 sayılı Kanununun 6. Maddesinde değişiklik yapılarak ecrimisil ödemek suretiyle kullandığı tarım arazilerini ecrimisil tutarının yarısı bedelle sözleşmeye bağlı olarak kullanmalarına olanak verilmektedir.

Maddeyle, 4706 sayılı Kanunun ek 6 ncı maddesi kapsamında yapılacak kiralama başvurularına ilişkin altı aylık sürenin kaldırılması ve Hazine taşınmazlarını kullanan vatandaşlarımızın madde kapsamından yararlanabilmeleri için 31/12/2017 tarihinden önce üç yıl süreyle kullanmakta olma koşulu 31/12/2019 tarihine uzatılarak, vatandaşlarımıza yeniden başvuru yapma imkânı getirilmekte ve daha fazla vatandaşımızın madde kapsamından yararlanabilmeleri sağlanmaktadır.

Ancak söz konusu tarım arazilerin bizzat köyde yerleşik ve bu arazileri fiilen kullanan kişilere kiralamasının yapılmasının, gıda krizinin yaşandığı bugünlerde ülkede tarımsal üretimin artırılmasında önemli katkısının olacağı, ayrıca tarım sigortasındaki problemlerin çözümüne de yardımcı olacağı düşünülmektedir.

3.16 Teklifin 18. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle 4706 sayılı Kanuna Geçici madde eklenerek , mahalli idarelere ve sosyal güvenlik kurumlarına ait konutların satışlarından elde edilen gelirler hariç olmak üzere, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca 2022 ve 2023 yıllarında ihalesi yapılacak kamu konutlarının satışlarından elde edilen gelirlerin genel bütçeye gelir kaydedilmesi amaçlanmaktadır.

Kanunun 4 üncü maddesinin yedinci fıkrasında yer alan ve kamu konutlarının satışından elde edilen gelirlerin genel bütçeli idarelerde ilgili idarenin merkez muhasebe birimi hesaplarına aktarılacağına ve özel gelir kaydedileceğine; özel gelir kaydedilen bu tutar karşılığında idarenin yatırım bütçesine öncelikle personelinin konut ihtiyacını karşılamak amacıyla ödenek kaydedilebileceğine; özel bütçeli idarelerde ise bu gelirlerin muhasebe birimi hesaplarına aktarılacağına ve bütçelerine gelir olarak kaydedileceğine ve idarelerin bu gelirleri öncelikle personelinin konut ihtiyacını karşılamak amacıyla ödenek eklemek suretiyle kullanacağına ilişkin hüküm geçersiz kılınmakta ve tüm gelirlerin koşulsuz olarak genel bütçeye kaydedilmesi öngörülmektedir.

Maddenin komisyonda görüşülmesi sırasında 2022 Şubat ayı itibarıyla ihalesi yapılan kamu konutu sayısının 13.000 civarında olduğu, kamu konutları satış bedelinin toplam 2 milyar 976 Milyon TL.'ye ulaştığı, genel bütçeli idarelere tahsisli 195 bin, özel bütçeli idarelere tahsisli 15 bin, 670 yüksek öğretim kurumların a tahsisli 13. 42 ve düzenleyici ve denetleyici kurumlara tahsisli 390 tane kamu konutu bulunduğu ifade edilmiştir.

Bu satışlardan neden Büyükşehir, il, ilçe belediyelerine pay ayrılmadığına dair sorularımıza komisyon çalışmaları sırasında tatminkar yanıtlar verilmemiştir.

Maddede yer alan düzenlemelerden iktidarın kamu konutlarının satışından 2022 ve 2023 yılında elde edeceği geliri bütçe açığının finansmanında kullanacağı anlaşılmaktadır.

3.17 Teklifin 19. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle 4735 sayılı Kamu Sözleşmeleri Kanununa geçici madde eklenmesi suretiyle Okul servisi ve okullara yemek hizmeti alım sözleşmelerine 1 Ocak 2022 ila 30 Haziran 2022 tarihleri arasında ek fiyat farkı verilmesi, hususunda düzenleme yapılmaktadır.

Taşıma yoluyla eğitime erişim kapsamındaki hizmet alımlarında ek fiyat farkı” başlıklı maddeyle, ihale veya doğrudan temin yoluyla karşılanan öğrenci taşıma ve öğle yemeği hizmetleri ile Millî Eğitim Bakanlığına bağlı üretim yapan okullar ve merkezlerden temin edilen öğle yemeği hizmet alımlarının 1 Ocak 2022 — 30 Haziran 2022 tarihleri arasındaki kısımlarına ek fiyat verilmesine olanak sağlanmaktadır.

Ek fiyat farkına ilişkin esas ve usuller Millî Eğitim Bakanlığına tarafından belirlenecektir.

Söz konusu düzenleme tarafımızca da uygun bulunmaktadır. Ancak taşımali eğitim sisteminin yeniden gözden geçirilmesi gerektiğine inanıyoruz.

3.18 Teklifin 20 ve 21. maddelerinin değerlendirilmesi:

Teklifte yer alan bu maddelerle, 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 65 inci maddesinin birinci fıkrası değiştirilerek ve söz konusu kanuna geçici

madde eklenmesi suretiyle; Cumhurbaşkanlığı Ofislerinin kimlik paylaşım sistemine katılma payı ödemekten muaf tutulması, bu muafiyetin geriye doğru uygulanmasının sağlanması amaçlanmaktadır.

Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü bünyesinde yürütülen Kimlik Paylaşımı Sisteminde (KPS) yer alan bilgilerin genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ve tüzel kişilerle paylaşılması karşılığında sorgu veya dönen kayıt başına katılma payı alınmaktadır. Bu tutarın erişim başına 0.44 kuruş olduğu komisyon görüşmelerinde ifade edilmiştir.

Ancak Cumhurbaşkanlığı ofisleri genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri arasında yer almadığı için KPS ile ilgili veriler için katılma payı ödemek durumunda olduğundan yapılmak istenen düzenlemeyle Cumhurbaşkanlığı ofisleri katılma payı ödemekten muaf tutulmaktadır.

Cumhurbaşkanı Ofisleri ile ilgili düzenlemeler 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 525 ila 536. Maddelerinde yer almaktadır.

Bu bölümde yer alan düzenlemelere göre;

Cumhurbaşkanlığına bağlı, özel bütçeli, kamu tüzel kişiliğini haiz, idarî ve malî özerkliğe sahip, Dijital Dönüşüm Ofisi, Finans Ofisi, İnsan Kaynakları Ofisi ve Yatırım Ofisi kurulmuştur.

Ofislerin bütçesi aşağıdaki kaynaklardan oluşmaktadır

- a) Genel bütçeden Cumhurbaşkanlığı bütçesine konulacak ödenek,
- b) Ofis tarafından ücret karşılığı sağlanabilecek çeşitli hizmetler karşılığında elde edilecek gelirler,
- c) Gerçek ve tüzel kişilerden sağlanan yardım ve bağışlar.

Ofislerin bütçelerinin gelir, gider ve muhasebesine ve denetimine ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenecektir.

Söz konusu ofislerin görev ve yetkilerine bakıldığında bunların devlet içinde Cumhurbaşkanlığında paralel bir devlet yapılanması olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu işlevlerden çoğunluğu diğer kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve yetkileri ile çakışmaktadır.

Maddelerin Komisyonunda görüşülmesi sırasında, söz konusu Ofislerde kaç kişinin istihdam edildiği, buralara personel alımının hangi kıstaslarla yapıldığı, bunların bütçelerinin miktarı ve denetimlerinin neden Sayıştay denetimi dışında bırakıldığı vb sorularımıza tatminkar cevaplar alınmamıştır.

Kamu yönetimi içinde işlev ve yetkileri itibarıyla paralel bir örgütlenme olduğu düşünülen söz konusu Ofislerin bir an önce tasfiye edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

3.19 Teklifin 22. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle Kurumlar Vergisi Kanununun 5. Maddesinde yapılan değişiklikle;

- Yatırım fonlarına sağlanan kurumlar vergisi istisnası genişletilmesi,
 - Gayrimenkul yatırım ortaklıklarına sağlanan kurumlar vergisi istisnasının daraltılması,
- yönünde düzenlemeler yapılmaktadır.

Daha önce sadece *“girişim sermayesi yatırım fonu katılma paylarından”* elde edilen gelirler, kurumlar vergisinden istisna edilmişken 19/1/2022 tarihli ve 7351 sayılı Kanunla kurumların *“portföyünde yabancı para birimi cinsinden varlık ve altın ile diğer kıymetli madenler ve bunlara dayalı sermaye piyasası araçları bulunan yatırım fonlarından elde edilen kazançları”* dışında tüm yatırım fonlarından elde ettikleri kazançları kurumlar vergisinden istisna edilmişti.

Ancak mevcut düzenlemenin bu fon katılma paylarının fona iadesi suretiyle elde edilen kazançları ve söz konusu fonların katılma paylarından dönem sonu değerlemesine tabi olanlar açısından, bu değerlemeden doğan kazançları kapsamadığından buna yönelik değişiklik yapılmaktadır.

Ayrıca söz konusu yatırım fonlarının katılma paylarının iki yıldan uzun süreyle elde tutulması halinde satışından doğan kazançların da %75 oranında istisnaya tabi olması sağlanmaktadır.

Gayrimenkul yatırım fonları veya ortaklıklarının kazançları halen kurumlar vergisinden istisna edilmektedir. Ancak sermaye piyasalarına ilişkin düzenlemeler çerçevesinde zamanla gayrimenkul dışındaki varlıklara yatırım yapan, münhasıran

altyapı yatırım ve hizmetlerinden oluşan portföyü işletecek ortaklıklar gibi yapıların da gayrimenkul yatırım ortaklığı kapsamında değerlendirildiği görüldüğünden, Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı unvanını kullanan ama esas faaliyet konusu gayrimenkullerle ilgili portföy işletmeciliği olmayan bu mükellefler istisna kapsamı dışına çıkarılmaktadırlar.

Maddenin komisyondaki görüşmeleri sırasında aynı maddede Ocak 2022 ayı içerisinde yapılan değişikliklerde söz konusu düzenlemelerin neden gündeme getirilmediği, gayrimenkul yatırım fonları için yapılan düzenlemede neden geç kalındığı konusundaki sorularımız cevaplanmamıştır.

3.20 Teklifin 23. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifte yer alan bu madde ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununu 6. Maddesine fıkra eklenmesi suretiyle; Borca batık şirketlere ortaklar tarafından yapılan ödemelerin şirketler için kurum kazancında dikkate alınmaması sağlanmaktadır.

Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre, son yıllık bilançolarında sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı anlaşılan şirketlerin kendiliğinden sona ermiş sayılmaması için, genel kurulca sermayenin üçte biri ile yetinme veya sermayenin tamamlanmasına karar verilmektedir.

Bu amaçla ortaklar tarafından sermaye tamamlama fonu olarak aktarılan tutarlar söz konusu Kanun çerçevesinde sermaye konulması veya borç verilmesi niteliğinde kabul edilmemekte ve karşılıksız bir ödeme niteliğini haiz olduğu belirtilmektedir. Ayrıca yapılan bu ödemeler, gelecekte yapılacak sermaye artırımına mahsuben bir avans olarak da nitelendirilmemektedir.

Bu düzenleme ile sermayenin tamamlanmasına karar verilmesi halinde ortaklarca şirketlere bu kapsamda aktarılan tutarların kurum kazancının tespitinde dikkate alınmaması sağlanmaktadır.

Maddenin komisyondaki görüşmeleri sırasında, ısrarlı sorularımıza karşılık; söz konusu değişikliğin teknik bir düzenlemenin yerine getirilmesinden kaynaklandığı, bu değişikliğin son dönemlerde artan şirket iflasları ile bir bağlantısının bulunmadığı ifade edilmiştir.

3.21 Teklifin 25 ve 26. maddelerinin değerlendirilmesi:

Teklifin 25. maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanununun “Kurumlar vergisi ve geçici vergi oranı” başlıklı 32. maddesinin birinci fıkrası değiştirilerek; Kurumlar vergisi genel oranı; Bankalar, 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu kapsamındaki şirketler, elektronik ödeme ve para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri için %20 yerine %25 olarak belirlenmektedir.

Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 13 üncü maddesinde; %20 olan genel kurumlar vergisi oranının, 2022 yılı için %23 olarak uygulanacağına ilişkin geçici bir hüküm bulunmaktadır.

Teklifin 25 inci maddesiyle finans kuruluşlarının genel kurumlar vergisi oranı %20'den %25'e çıkarıldığından söz konusu geçici maddede teklifin 26. Maddesiyle değişiklik yapılarak, 2022 yılı için geçerli olan %23 oranı da %25'e çıkarılmaktadır. *(2022 yılı başından geçerli olmak üzere ancak 3. dönem geçici vergi beyannamesinden itibaren yürürlüğe girecektir.)*

Maddelerin komisyonda görüşülmesi sırasında finans sektörünün karlılığını dikkate alınarak bu değişikliğe gidildiği ifade edilmiştir.

Son dönemde “faiz neden enflasyon sonucu” şiarından(!) hareketle Merkez Bankasına baskı yapılarak politika faizinin %14 civarında düşürülerek sabitlenmesinin ardından finans piyasasında değişik endikasyonlara neden olmaktadır. Piyasanın % 14 le fonlanması, bu şekilde elde edilen kaynakların % 25'in üstünde faizlerle hazineye borç verilmesi gibi tercihler ve Kur Korumalı Mevduat uygulamasının ortaya çıkardığı birtakım garabetler nedeniyle ortaya çıkan kaynak ihtiyacı nedeniyle mevcut iktidar finans kesimi için uygulanan kurumlar vergisi oranını % 25'e çekerek çözüm arayışına girmiş bulunmaktadır.

Kurumlar vergisi oranında çok kısa dönemde görülen değişiklikler, aynı zamanda güvensizlik ve yatırımlar açısından karar almayı da zorlaştırmaktadır.

Mevcut iktidar günlük politika değişikliklerinin yerine esaslı olarak izlediği tüm politikaları gözden geçirerek ülkede güven ortamının tesisine katkıda bulunmalıdır.

Finans kesiminin kazançlarının farklı oranda vergilendirilmesi mümkün olabilir, ancak bunun aynı kanun çatısı yerine değişik varyasyonlarla da gerçekleştirilmesi mümkündür.

Özellikle Covid pandemisi nedeniyle aşırı kar eden şirketler için ilave vergi uygulamaları örneklerine tüm dünya çapında da rastlanılmaktadır. Hatta uluslararası bazı kuruluşların bu tür vergilemeyi tavsiye eden raporlar da hazırlamakta oldukları müşahade edilmektedir.

Finans kurumlarına yüksek oranlı tarifede kurumlar vergisi uygulamasının kamu yararı ve olağanüstü finansman gereksinimi kavramları da dikkate alınarak Anayasanın 10 ve 73. maddeleri açısından da ayrıca değerlendirmeye tabi tutulması gerekmektedir.

3.22 Teklifin 27 ve 28. maddelerinin değerlendirilmesi:

Teklifin 27 ve 28. maddeleri ile çiftçilerin kesin aciz varakasına bağlanan borçları için faiz alınmaması, bu düzenlemenin faiz tahsil edilmeyen alacaklar için de geçerli olmasını sağlayacak düzenlemeleri içermektedir.

2007 yılında çıkarılan 5661 sayılı kanunla Ziraat Bankası'dan 20/8/2002, Tarım Kredi Kooperatiflerinden 30/1/2004 tarihinden önce birden çok üreticinin/kooperatif ortağının birbirlerine karşı müşterek borçlu ve müteselsil kefil sıfatıyla sorumlu olarak toplu köy ikrazatı/grup kredisi şeklinde kullandıkları tarımsal krediler için ödeme kolaylığı ve yeniden yapılandırma olanağı getirilmişti. Kanundan yararlanarak borcunu ödeyen ya da yapılandıran çiftçilerin diğer borçlulara olan kefalet sorumluluğu sona eriyordu.

Bu kapsamdaki borcunu ödeyemeyen çiftçilerin borçları, kesin aciz vesikasına (*haczedilen malların paraya çevrilmesi sonunda, alacağı tamamen ödemeyen alacaklıya (ve bir sureti de borçluya) icra memuru tarafından verilen ve takip konusu alacağın ödenmemiş olan miktarını belirten bir belge*) bağlanması (halinde Hazine tarafından Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine ödenmiş, Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri Hazine adına bu alacakları takiple görevlendirilmişti.

27. madde ile yapılmak istenilen düzenlemeyle takipteki bu alacaklardan faiz alınmaması öngörülmektedir.

Teklifin 28. maddesiyle anılan Kanuna eklenmesi teklif edilen bir geçici maddeyle bir önceki maddede sözü edilen. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından tahsilatı tamamlanan aciz vesikasına bağlı alacaklar için bu kuruluşlar çiftçilerden faiz tahsil etmemişlerse, Hazine'ye de faiz ödemekle yükümlü olmayacakları düzenlenmektedir. Bu arada, aciz vesikasına bağlanan borcunu faiziyle birlikte ödeyen çiftçiler ise ödediği faizi geri isteyemeyeceklerdir.

Söz konusu düzenlemeleri yerinde ancak geç kalmış, yetersiz düzenlemeler olarak görmekteyiz.

Türk tarımının sorunlarının çözümü için çiftçilerin tüm finansman kuruluşlarına ve kredi kooperatiflere olan borçlarının faizinin silinerek uzun süreli taksitlendirilmesi gerekmektedir.

3.23 Teklifin 29. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifte yer alan bu madde ile 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunun 14 üncü maddesinin beşinci fıkrasına eklemeye yapılarak, radyo ve televizyonlara ekonomideki kayıt dışılığın azaltılması ve önlenmesi, mükelleflerin vergiye gönüllü uyumunun sağlanması ve vergi bilincinin oluşturulması, geliştirilmesi, yerleştirilmesi, farkındalığının artırılması ve toplumun tüm kesimlerine benimsetilmesi gibi konularda da kamu spotu yayımlama zorunluluğu getiriliyor.

Söz konusu değişikliği gayet olumlu bulmakla beraber mevcut iktidarın varlık barışı, vergi affı gibi kayıt dışı ekonomiyi artıran, vergi bilincini azaltan politikalarından vazgeçmesi gerekliliğini zorunlu görüyoruz.

3.24 Teklifin 31. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle 19/4/2012 tarihli ve 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde ilavesiyle, 6831 sayılı Kanunun ek 16 ncı maddesi hükümlerine göre üzerinde yerleşim yeri bulunduğu gerekçesiyle orman sınırları dışına çıkartılarak tapuda Hazine adına tescil edilen taşınmazların da 2/B alanlarında kalan taşınmazların

satışına ilişkin hükümleri kıyasen uygulanmak suretiyle hak sahiplerine doğrudan satışının sağlanması konusunda düzenleme yapılmaktadır

Madde metninin gerekçesinde;

“6831 sayılı Orman Kanununun ek 16 ncı maddesi hükmüne göre üzerinde yerleşim yeri bulunduğu gerekçesiyle orman sınırları dışına çıkartılarak tapuda Hazine adına tescil edilen taşınmazların 3402 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesi hükümlerine göre kadastrolarının yapılarak 6292 sayılı Kanunun 2/B alanlarında kalan taşınmazların satışa ilişkin hükümleri kıyasen uygulanmak suretiyle hak sahiplerine doğrudan satılarak mülkiyet ihtilaflarının çözülmesi amaçlanmaktadır..”

açıklaması yer almaktadır.

Maddenin görüşülmesi sırasındaki açıklamalardan 6831 sayılı Orman Kanunu kapsamı içerisinde hazine adına tescil edilen 1.2 milyon metre kare bu kapsamında taşınmazın olduğu, 3218 adet yapının bulunduğu 10.000 civarında vatandaşa 6292 sayılı Kanunun 2/B alanlarında kalan taşınmazların satışa ilişkin hükümleri kıyasen uygulanmak suretiyle hak sahiplerine doğrudan satılarak mülkiyet ihtilaflarının çözülmesinin amaçlandığı ifade olunmuştur.

6831 sayılı Kanunda yer alan:

“Ek Madde 16- (Ek: 1-7139/17 md.) Orman ve Su İşleri Bakanlığınca, bilim ve fen bakımından orman olarak muhafazasında hiçbir yarar görülmeyen ve tarım alanına dönüştürülmesi de mümkün olmayan yerler ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte üzerinde yerleşim yeri bulunan ya da yerleşim yeri oluşturulması uygun olan taşlık, kayalık, verimsiz ve fiilen orman vasfı taşımayan alanlardan, sınırları Cumhurbaşkanınca belirlenen alanlar, Cumhurbaşkanınca belirlenecek usul ve esaslara göre Orman Genel Müdürlüğünce orman sınırları dışına çıkartılarak tapuda Hazine adına tescil edilir. Orman sınırları dışına çıkartılan alanın iki katından az olmamak üzere Devletin hüküm ve tasarrufu altında veya Hazinesinin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlar Orman Genel Müdürlüğüne orman tesis etmek üzere tahsis edilir. (1) Birinci fıkrada belirtilen alanlarda 21/6/1987 tarihli ve 3402 sayılı Kadastro Kanununun 22 ncı maddesinin kadastro yapılmış olan yerlerin ikinci defa kadastroya tabi tutulamayacağına ilişkin hükmü uygulanmaz. Birinci fıkra kapsamında orman sınırları dışına çıkarılacak alanların tespiti maksadıyla, Orman ve Su İşleri Bakanlığınca yeteri kadar orman kadastro komisyonu görevlendirilir ve bu tespit

sırasında ilan süresi bir hafta, itiraz süresi bir ay olarak uygulanır. Bu Kanunun 1 inci maddesine göre ilk defa yapılacak orman kadastrou uygulamasındaki işlemlere ilişkin sürelerde de üçüncü fıkra hükümleri uygulanır. (Ek fıkra:21/12/2019-7201/2 md.) Bu madde hükümleri bu Kanunun 16 ncı, 17 nci ve 18 inci maddelerine göre izin verilen orman alanları ile 23 üncü, 24 üncü ve 25 inci maddelerine göre belirlenmiş özel statülü orman alanlarında, 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu kapsamında sınırları tespit ve ilan edilen kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri, turizm merkezleri, turizm bölgeleri ve turizm alanlarında, Orman Genel Müdürlüğü'nün bina ve tesislerinin bulunduğu orman alanlarında, tohum bahçesi, tohum meşçeresi, gen koruma ormanlarında ve özel ağaçlandırma için tahsis edilmiş orman alanlarında uygulanmaz.” hükmünü içermektedir.

6292 sayılı Kanuna eklenen

“**EK MADDE 1** 6831 sayılı Kanunun ek 16. Maddesi hükümlerine göre üzerinde yerleşim yeri bulunduğu gerekçesiyle orman sınırları dışına çıkartılarak tapuda hazine adına tescil edilen taşınmazların 3402 sayılı Kanunun ek 4. Maddesi hükümlerine göre kadastro yapılır. Kadastro tutanağının beyanlar hanesindeki bilgiler tapu kütüğünün beyanlar hanesine de aynen aktarılarak hak sahipliği belirlenir. Bu taşınmazlar, bu Kanunun 2/B alanlarında kalan taşınmazların satışına ilişkin hükümleri kıyasen uygulanmak suretiyle hak sahiplerine doğrudan satılır.” hükmünü taşımaktadır.

6831 sayılı Orman Kanununa eklenen **Ek MADDE 16** ya göre göre üzerinde yerleşim yeri olduğu gerekçesiyle orman sınırları dışına çıkarılan yerler 6292 sayılı Kanuna **eklenen EK MADDE 1** ile hak sahiplerine satılabilecektir.

6292 sayılı Kanunda 2B alanı tarifi şöyledir:

b) **2/B alanları:** 6831 sayılı Kanunun 20/6/1973 tarihli ve 1744 sayılı Kanunla değişik 2 nci maddesi ile 23/9/1983 tarihli ve 2896 sayılı, 5/6/1986 tarihli ve 3302 sayılı kanunlarla değişik 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendine veya kesinleşmiş mahkeme kararlarına göre Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan ve çıkarılacak yerleri,

6831 sayılı Orman Kanununun 1744 sayılı,2896 sayılı ve 3302 sayılı kanunlarda değişik 2 B Maddesi:

“B) **31/12/1981** tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş yerlerden; tarla, bağ, bahçe, meyvelik, zeytinlik, fındıklık, fıstıklık

(antep fıstığı, çam fıstığı) gibi çeşitli tarım alanları veya otlak, kışlak, yaylak gibi hayvancılıkta kullanılmasında yarar olduğu tespit edilen araziler ile şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerleşim alanları, Orman sınırları dışına çıkartılır. Orman sınırları dışına çıkartılan bu yerler Devlete ait ise Hazine adına, hükmi şahsiyeti haiz amme müesseselerine ait ise bu müesseseler adına, hususi orman ise sahipleri adına orman sınırları dışına çıkartılır. Uygulama kesinleştikten sonra tapuda kesin tashih ve tescil işlemi yapılır. Bu yerler dışında orman sınırlarında hiçbir suretle daraltma yapılamaz.”

Görüldüğü üzere 6831 sayılı Orman Kanununun 2 B maddesi **31.12. 1981** tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini kaybetmiş yerleri esas alır. Bu tarih esas alınarak orman dışına çıkarılan yerlerin satışına ilişkin esaslar da 6292 sayılı Kanunda düzenlenmiştir.

6831 sayılı Kanuna eklenen **EK 16. MADDE** ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte yani **19.04.2018** tarihi itibarıyla üzerinde yerleşim yeri bulunan yerlerin de Cumhurbaşkanlığı kararıyla orman dışına çıkarılabileceği esası getirilmiştir.

Bu kanun teklifinin 31. Maddesi ile 6292 sayılı Kanuna eklenen **EK MADDE 1** ile de Cumhurbaşkanlığı kararıyla orman dışına çıkarılan yerlerin de, 2B alanlarında kalan taşınmazlar gibi, diğer bir ifadeyle 2 B taşınmazlarının satışına ilişkin hükümler kıyasen uygulanmak suretiyle hak sahiplerine satılacağı düzenlenmektedir. Bu durumda; TC. Anayasası'nın 169. maddesinde yer alan:

“31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş yerlerden; tarla, bağ, bahçe, meyvelik, zeytinlik, fındıklık, fıstıklık (antep fıstığı, çam fıstığı) gibi çeşitli tarım alanları veya otlak, kışlak, yaylak gibi hayvancılıkta kullanılmasında yarar olduğu tespit edilen araziler ile şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerleşim alanları, Orman sınırları dışına çıkartılır. Orman sınırları dışına çıkartılan bu yerler Devlete ait ise Hazine adına, hükmi şahsiyeti haiz amme müesseselerine ait ise bu müesseseler adına, hususi orman ise sahipleri adına orman sınırları dışına çıkartılır. Uygulama kesinleştikten sonra tapuda kesin tashih ve tescil işlemi yapılır. Bu yerler dışında orman sınırlarında hiçbir suretle daraltma yapılamaz .”

hükümünün de dikkate alınması gerekmektedir.

3.25 Teklifin Geçici 1. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin Geçici 1. Maddesi ile 2/B alanlarında bulunan taşınmazların 19/4/2012 tarihli ve 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun kapsamında, Hazineye ait tarım arazilerinin ise 6292 sayılı Kanun ile 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamında satışına ilişkin olarak başvuru ve ödeme sürelerinin uzatılması, yeniden başvuru süresi verilmesi konusunda düzenleme yapılmaktadır.

Maddede yer alan düzenleme ile, 2/B kapsamında bulunan arazilerin satılmasında, süresi içerisinde başvuru yapmayanların başvuru süresi, kendisine yapılan tebligatta belirtilen bedeli süresi içerisinde ödemeyenlerin ödeme müresi, taksitli satılarda, sözleşmesinde belirtilen aksitlerden ikiden fazlasını vadesinde ödemeyenlerin ödeme süresi 31 Aralık 2022 tarihine kadar uzatılmaktadır.

Ödeme süreleri uzatılan söz konusu işlemlere ilişkin bedeller, süresi içerisinde başvuru yapmayanlar için, ilk başvurunun yapılması gereken tarihten üç ay sonra başlayarak, ödeme yapmak için başvurulacak güne kadar olan süre için, yapılan tebligatı süresinde ödemeyenler için, tebligatta belirtilen ödeme son gününden bu ödeme yapmak için başvurulacak güne kadar olan dönem için TÜİK'in TÜFE endeksindeki artış oranı kadar artırılarak hesaplanacaktır. Maddenin görüşülmesi sırasında verilen önerge ile söz konusu maddeye aşağıda yer alan iki fıkra da ilave edilmiştir.

“5) 6292 sayılı Kanunun 7 nci maddesi kapsamında süresi içinde iade başvurusunda bulunmayanlar ile geçici 8 inci madde kapsamında olanların başvuru süresi, 31/12/2022 tarihine kadar uzatılmıştır.

(6) 4706 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin altıncı fıkrası kapsamında yapılan taksitli satılarda, sözleşmesinde belirtilen taksitlerden ikiden fazlasını vadesinde ödemeyenler ile toplam taksit süresi içerisinde borcunun tamamını ödemeyenlerin ödeme süresi, vade tarihinden ödeme tarihine kadar kanuni faiz uygulanmak suretiyle, 31/12/2022 tarihine kadar uzatılmıştır”

Söz konusu düzenlemeyi vatandaşların mağduriyetinin giderilmesi bağlamında mevcut iktidarın kaynak arayışının bir göstergesi olarak da değerlendiriyoruz.

3.26 Teklifin 32. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle, 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu kapsamındaki şirketlerin ve müşterilerinin elektronik ortamdan iş yürütebilmesine olanak sağlanması konusunda düzenleme yapılmaktadır.

Son dönemde göstermiş bulundukları ölçüsüz negatif performans nedeniyle bu kapsamdaki şirketlerin elektronik ortamdan iş yürütebilmelerine izin verilmesini endişe ile karşıladığımızı ve bu şirketlerin işlemlerinin daha yakinen izlenmesi gerektiğini düşünüyoruz.

3.27 Teklifin 33. maddesinin değerlendirilmesi:

Söz konusu madde ile 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununun 9. Maddesinin 5. Fıkrasında değişiklik yapılarak; Türkiye’de kurulu tasarruf finansman şirketleri ve tasarruf finansman şirketlerinin her türlü belge, ilan ve reklamlarında “katılım” ibaresini kullanmama ile ilgili yasağın kaldırılması sağlanmaktadır.

Teklifin bu maddesi komisyonda verilen son dakika önergesi ile üzerinde çok fazla tartışma yapılmadan oylanarak iktidar partisi milletvekillerinin oyları ile kabul edilmiştir.

Bu değişikliğin aceleye getirilmesinin nedeni anlaşılamamıştır.

3.28 Teklifin 34. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifte yer alan bu madde ile 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununa Geçici madde eklenmek suretiyle, Tasfiyesi kararlaştırılan tasarruf finansmanı şirketlerinin müşterilerinin alacaklarının tahsilinin sağlanması, tasarruf finansman sözleşmelerine ilişkin tasarruf tutarı karşılığının TMSF tarafından iflas masasına ödenmesi vb hususlarda düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin gerekçesinde;

“Bu düzenlemeyle, 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununun 50/A ve geçici 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında tasfiyelerine karar verilen ve tasfiyeleri Fon tarafından atanan tasfiye komisyonlarınca yürütülen tasarruf finansman şirketlerindeki tasarruf finansman sözleşmeli müşterilerden; tasfiye başlangıç tarihi itibarıyla finansman kullandırımı yapılmamış (tahsilat almamış) tasarruf döneminde olanlara, 6361 sayılı Kanunun 39/B ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 206 ncı maddesi uyarınca düzenlenecek alacaklı sıra cetveli kapsamında iade edilmesi gereken tasarruf tutarları ile ilgili olarak;

-Tasfiye edilen şirketlerin halihazırdaki masa mal varlıklarının söz konusu tasarruf tutarlarını ödemekte yetersiz olması ve şirketlerde kaynak açığı bulunması nedeniyle, tasarruf dönemi müşterilerinin mağdur olacağı değerlendirilerek; varlıkları yükümlülüklerini karşılamayan tasarruf finansman şirketlerinin, tasarruf dönemindeki müşterilerine ait tasarruf finansman sözleşmelerinin, 6361 sayılı Kanuna intibak sürecindeki ve/veya intibak sürecini tamamlayarak faaliyet izni verilen tasarruf finansman şirketlerine devredilmesi ve devredilen sözleşmelerle birlikte müşterilere iade edilecek tasarruf tutarlarının Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu aracılığıyla şirketlere nakden ödenerek, sözleşmelerin sisteme geri kazandırılması, tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerinin korunması ve mağduriyetlerinin giderilmesi, bununla beraber sistemine duyulan güven ve istikrarın korunması amaçlanmaktadır.

Bakanlıkça ödenen bu tutarların, 5411 sayılı Kanun ile temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi Fona devredilen bankalar şirketler ve bunların varlıkları ile ilgili olarak Fona verilen yetkiler kıyasen uygulanarak, tasfiye halindeki şirketlerdeki kaynak açıklarından sorumlu şirket ve/veya kişilerden etkin şekilde Fon tarafından tahsil edilmesini teminen düzenleme getirilmektedir.”

açıklamasına yer verilmiştir.

Kanuna eklenmesi önerilen yeni bir geçici maddeyle (9), tasfiyelerine karar verilen ve tasfiyesi TMSF tarafından atanan tasfiye komisyonlarınca yürütülen tasarruf finansman şirketlerinin müşterilerinin mağduriyetler giderilmeye çalışılmaktadır.

Önerilen maddeye göre varlıkları yükümlülüklerini karşılamayan tasfiye halindeki tasarruf finansman şirketlerinin, tasarruf dönemindeki müşterilerine ait tasarruf

finansman sözleşmeleri, halen intibak sürecinde olan ve/veya intibak sürecini tamamlayarak faaliyet izni verilen tasarruf finansman şirketlerine devredilebilecektir.

TMSF bu durumdaki vatandaşların, tasarruf tutarlarını söz konusu şirketlere nakden ödeyecektir.

Düzenlemeyle tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerinin korunması, mağduriyetlerinin giderilmesi ve sisteme duyulan güven ve istikrarın korunmasının amaçlandığı ifade edilmektedir

Devredilen bu tutarlar, tasfiye halindeki şirketin alacaklılar sıra cetveline 2004 sayılı Kanunun 206 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan birinci sıra alacaklardan önce gelmek üzere Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu adına imtiyazlı alacak kaydedilecektir.

Madde kapsamında ödenen tutarlar, TMSF tarafından, tasfiye halindeki şirketin sahip ve kanuni temsilcilerinden tahsil edilecek. Bu paranın takip ve tahsilinde, TMSF'ye devredilen bankalar, şirketler ve bunların varlıklarıyla ilgili hükümler kıyas yoluyla uygulanacaktır.

Maddenin komisyondaki görüşmeleri sırasında; 21 adet şirketin tasfiyesine karar verildiği, 6 adet şirketin faal durumda bulunduğu ifade edilmiştir.

Komisyonunda Tacettin Çataltepe isimli mağdur da dinlenmiştir. Adı geçen vatandaş; devletin para toplama yetkisi verdiği ve BDDK'nın denetlediği firmalara birikimlerini yatırdıklarını, 54.000 civarında mağdur bulunduğunu ifade etmiştir.

TMSF Başkanı tarafından komisyonda yapılan açıklamada 47.389 mağdur bulunduğu, masadan alacakların 776.MilyonTL. olduğunu, kişi başına 15.000 ila 16.000 TL bir rakam düştüğü, sistemin kontrol altına alınmasından önce aşırı vaatlerde bulunulduğu, mağdurlara iki seçenek sunulacağını ifade etmiştir.

31.12.2021 tarihi itibarıyla tasfiyeye tabi tutulan 21 adet tasarruf finansman şirketinin toplam aktif büyüklüğünün 1.09 Milyar TL.,olduğu, bunların müşterileriyle imzaladığı tasarruf finansman sözleşmelerinin toplam bedelinin 7.6 Milyar TL olduğu TMSF tarafından hazırlanan 31.12.2021 tarihli ve Komisyonumuza sunulan Rapordaki bilgilerden edinilmektedir.

Bu konuda tüm uyarılarımıza rağmen sektörü düzenleme ve denetleme yetkisi ile ilgili yasaları zamanında çıkartılmaması ve mamasından, gecikerek çıkartılması

nedeniyle tasarrufları bazı açık göz tasarruf finansman şirketleri tarafından çarçur edilen, aldatılan küçük tasarruf sahiplerinin de taleplerini tam olarak dikkate almayan düzenlemeler yapılmaktadır. Enflasyonist ortamda söz konusu mağduriyetler kat kat artmaktadır.

Bu konuda şartların iyileştirilmesi için tarafımızca verilen önerge iktidar partisi milletvekillerinin oylarıyla red edilmiştir. Söz konusu önerge ve gerekçesine aşağıda yer verilmektedir.

“PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

Görülmekte olan 2/4336 esas nolu Kanun teklifinin çerçeve 35 inci maddesiyle 6361 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen Geçici 9 uncu maddenin ikinci fıkrasında geçen “ödenen tutarlar,” ibaresinden sonra gelmek üzere “tasarruf tutarı haricindeki organizasyon” bedeli ibaresi eklenmiş ve ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiş; beşinci fıkrasında geçen “müşteriye” ibaresinden sonra gelmek üzere “en geç bir ay içinde” ibaresi eklenmiş; yedinci fıkrasının üçüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü cümlesinden sonra aşağıdaki cümleler eklenmiş; dokuzuncu fıkrasında geçen “yüzde kırkı” ibaresi “yüzde yirmisi”, “beşte ikisine” ibaresi “beşte bir” olarak değiştirilmiş; on birinci fıkrasında geçen “olarak,” ibaresinden sonra gelen “tasarruf tutarı haricindeki organizasyon bedeli ve” ibaresi çıkarılarak “yukarıdaki fıkralar kapsamındaki alacakların haricindeki diğer alacak talepleri” ibaresi eklenmiştir.

“Teslimatı yapılmamış hizmet veya ürünler kapsamında, Kanunun 50/A ve geçici 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında tasfiyesine karar verilen tasarruf finansman şirketlerine yatırılan organizasyon bedeli, katılım bedeli adı altında yapılan ödemelerin katma değer vergisi, Fona iade edilir ve alacaklıların ödemelerinde kullanılır.”

“Tasfiye başlangıç tarihinden yeni sözleşmenin imzalandığı tarihe kadarki sürede birikmiş taksitlerin peşin ödenmesi halinde, devralan şirket bu süreyi yeni sözleşmeden düşer. Devreden şirkete tasarruf ödemesi yapılan süre, yeni sözleşmenin süresinden düşülür. Tasfiye tarihinden yeni sözleşmenin başlangıç tarihine kadarki sürede birikmiş taksitlerin peşin ödenememesi halinde; bu birikmiş taksitlerin toplam bedelinin yeni sözleşmedeki toplam taksit sayısına eşit bölünerek dağıtılması ve yeni sözleşme tarihine kadar geçen sürenin sonuna bu taksit sayısının eklenmesi seçeneği tasarruf sahibine sunulur.”

Gerekçe

6361 sayılı Kanunun mevcut hali tasfiyesi öngörülen şirketlerdeki tasarruf sahiplerinin sözleşmelerini nasıl bitireceği, ödemelerini nasıl geri alacağı ya da sözleşmeleri devralacak şirketlerin yükümlülüklerini içermediğinden, yaklaşık bir yıldır 54 bin aile mağduriyet yaşamakta, yüksek enflasyon karşısında birikimleri erimektedir. Önergeyle, tasfiyesine karar verilen şirketlere ödenmiş organizasyon ücretinin, teklifin on birinci fıkrasındakinin aksine, dördüncü sıraya değil öncelikli sıraya yani ikinci fıkraya alınması önerilmiştir.

Ayrıca, sözleşmesini sona erdirmek isteyen tasarruf sahibine ödemenin en geç 1 ay içinde yapılması kesin süreye bağlanmakta; hizmeti alamadığı halde tasfiye edilen şirketlere ödeme yapanların KDV ödemeleri fona iade edilmekte ve bu yolla Fondaki birikim artırılmakta; tasfiye edilen şirkete geride kalan yaklaşık 9 aylık sürede ödeme yapamayan ya da parasını alamayan tasarruf sahiplerine seçimlik hak sunulmaktadır. Buna göre; sözleşmesini yeni şirkette devam ettirecek bir tasarruf sahibi, geride kalan taksitlerini peşin öderse, yeni sözleşmeden bu toplam taksit sayısı düşülecek, peşin ödeyemeyenlere ise birikmiş taksitlerini yeni sözleşmedeki taksit sayısına bölüştürülerek ödeme güçleri kolaylaştırılacaktır.

Önergeyle, tasfiye şirketlerden yeni şirketlere geçiş yaparak, yeni sözleşmelerin imzalanmasının ön koşulu sayılan sözleşmenin imzalandığı tarihteki sözleşme tutarının yüzde 40'ı bedelin ödenmiş olması şartı yarıya (yüzde 20'ye), tasarruf ödemesi yapılmış sürenin de toplam sürenin yüzde 20'si yerine yüzde 10'a düşürülmesi önerilmektedir.

Aksi halde, maddenin bu biçimiyle kabulü, tasfiye edilmiş şirkete organizasyon ücreti ödeyen fakat bunu da geri alamayan tasarruf sahibi açısından birikimleri eritecek, yeni sözleşmeler daha ağır koşullarda ve sektördeki belli sayıda firmaya hızla müşteri ve sermaye transferi biçimine dönüşecektir. Zira, geride kalan bir yılda, inşaat maliyetleri katlandığından, yeni sözleşmelere geçmek isteyen bir tasarruf sahibi, çok daha fazla bedellerle karşılaşacaktır.”

3.29 Teklifin 35. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifte yer alan bu madde ile; 8/2/2018 tarihli ve 7091 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin

Kabul Edilmesine Dair Kanunun 5 inci maddesinde değişiklik yapılarak; OHAL döneminde OHAL Kararnamelerine ait şirket ve varlıkların tasfiyesinde ilave düzenlemeler yapılmaktadır.

Anılan Kanunun, FETÖ'ye ya da diğer terör örgütlerine ait olduğu gerekçesiyle OHAL kapsamında el konulan şirket ve varlıkların tasfiyesiyle ilgili maddede değişiklik yapılmaktadır.

Maddenin gerekçesinde, söz konusu varlıkların tasfiyesinde şimdiye kadar bir çok sorunla karşılaşıldığı belirtilmektedir.

Getirmek istenen düzenlemeyle, söz konusu şirketlerin emanete alınan nakit ve diğer hazır değerlerinden yapılacak borç ödemeleri kanuni faiziyle birlikte ödenecek, kalan nakit tutarlar bütçeye gelir kaydedilecektir.

Borçların ödenmesine cetveldeki sıralama da değiştiriliyor. Mevcut haliyle ilk sırada yer alan kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, fon kesintisi, pay gibi borçlar ve çalışanların sigorta prim borçları en sona alınmaktadır.

Bu arada maddeye eklenmek istenen yeni bir fıkrayla da, söz konusu borç ödeme işlemlerinin yürütülmesine esas olmak üzere münhasıran bu madde uyarınca talepte bulunanların, terör örgütlerine üyeliği ya da iltisakı ya da bunlarla irtibatı nedeniyle devam etmekte olan herhangi bir adli soruşturma veya kovuşturma bulunup bulunmadığına, kovuşturmaya yer olmadığına, beraatine, ceza verilmesine yer olmadığına, davanın reddine veya düşmesine karar verilip verilmediğine bakılarak işlemler sonuçlandırılacaktır.

Komisyonunda yapılan açıklamalarda tasfiye sürecinde olan şirketlerin sayısının 4912 olduğu, işlemlerin Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yürütüldüğü ifade edilmiştir.

3.30 Teklifin Geçici 2. maddesinin değerlendirilmesi:

Kanun teklifinin bu maddesiyle; Kanun teklifinin yürürlüğe gireceği tarihten 31/12/2022 tarihine kadar 17/12/2021 tarihli ve 7344 sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) işaretli cetvelin "I- Yurt İçinde Verilecek Gündelikler (Madde:33)" başlıklı bölümünün dipnot kısmında yer alan "%50 artırımlı miktarı"

ibarelerinin “%130 artırımlı miktarı” şeklinde, “%50’si” ibaresinin “%80’i” şeklinde, “%40’ı” ibaresinin “%60’ı” şeklinde uygulanması yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Kamu personelinin geçici görevlendirmelerinde konaklama gideri personelin gündeliğine bağlı olarak merkezi yönetim bütçe kanunlarında belirlenmekte olup, bu bedelin son dönemlerde ihtiyacı karşılamak hususunda yetersiz kalması nedeniyle maddeyle, 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) işaretili cetvelde yer alan konaklama giderlerine ilişkin oranlar artırılmaktadır.

Buna göre konaklama gideri için ayrıca verilecek tutar; denetim elemanlarına her gün için ve kadro dereceleri 1-4 arasında olanlara ilk 10 gün için harcırah tutarının %50 fazlası iken bu oran %130 fazlası olarak değiştirilmektedir.

(Denetim elemanlarının gündelikleri 2022 yılı için 80 TL’dir. Bu durumda konaklama gideri için ayrıca 120 TL ödenir iken artık 184 TL ödenecektir.)

Ayrıca kadro dereceleri 1-4 arasında olanlar için ilk 10 günden sonraki 80 gün için gündeliklerinin %50’si olan konaklama gideri %80’e, sonraki 90 gün için gündeliklerinin %40’ı olan konaklama gideri de %60’a çıkarılmaktadır.

(Kadro dereceleri 1-4 arasında olanların gündelikleri 2022 yılı için 63 TL’dir. Konaklama gideri için ilk 10 gün için 94,50 TL ödenir iken artık 144,90 TL; sonraki 80 gün için 31,50 TL ödenir iken artık 50,40 TL; izleyen 90 gün için ise 25,20 TL ödenir iken artık 37,80 TL ödenecektir.

Yaşanmakta olan enflasyonist koşullarda 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ekinde bulunan görevlilere ödenecek harcırah miktarları, konaklama giderleri oldukça komik hale gelmiştir.

Bu rakamların azlığı yüzünden bazı denetim birimlerinin çalışmalarının aksadığı bilinmektedir.

Ancak sorun bu şekilde çözümlenemez, Harcırah Kanunun esaslı olarak güncellenmesi orada yer alan parasal sınırlar ve oranların artırılması gerekmektedir. Bu konudaki önerimiz Komisyon çalışmaları sırasında kabul görmemiştir.

Söz konusu değişikliğin 2022 yılı bütçesine 300 Milyon TL bir yük getireceği ifade edilmiştir.

Madde metnindeki düzenleme yerine söz konusu değişikliğin Harcırah Kanununun 33 maddesinin b fıkrasının 1 ve 3 numaralı bentlerinin değiştirilmesi suretiyle yapılmasını öneren teklifimiz iktidar milletvekilleriince kabul edilmemiştir.

Aslında söz konusu düzenleme Anayasal hükümler açısından sakıncalı bir hususu da taşımaktadır.

Anayasa'nın 2. maddesinde "hukuk devleti" ilkesine yer verilmiştir. Anayasa'nın 2. maddesindeki hukuk devleti, eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayıp yargı denetimine açık olan devlettir.

Anayasa'nın 87. maddesi; Bütçe ve kesin hesap kanun tekliflerini görüşme ve kabul etmenin T.B.M.M.'nin görevleri arasında saymaktadır.

Bilindiği üzere Anayasamızda Bütçenin TBMM'ye sevk, görüşülmesi ve yasalaşması ile ilgili özel düzenleme yer almaktadır.

Söz konusu düzenleme Anayasa'nın bütçe ve kesin hesaplara ilgili düzenlemeleri içeren 161. maddesinde bulunmaktadır.

"Bütçe ve kesin hesap"

Madde 161 – (Değişik: 21/1/2017-6771/15 md.) Kamu idarelerinin ve kamu iktisadî teşebbüsleri dışındaki kamu tüzel kişilerinin harcamaları yıllık bütçelerle yapılır. Malî yıl başlangıcı ile merkezi yönetim bütçesinin hazırlanması, uygulanması ve kontrolü ile yatırımlar veya bir yıldan fazla sürecek iş ve hizmetler için özel süre ve usuller kanunla düzenlenir. Bütçe kanununa, bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz.

Cumhurbaşkanı bütçe kanun teklifini, malî yılbaşından en az yetmişbeş gün önce, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar. Bütçe teklifi Bütçe Komisyonunda görüşülür. Komisyonun ellibeş gün içinde kabul edeceği metin Genel Kurulda görüşülür ve malî yılbaşına kadar karara bağlanır.

Bütçe kanununun süresinde yürürlüğe konulamaması halinde, geçici bütçe kanunu çıkarılır. Geçici bütçe kanununun da çıkarılamaması durumunda, yeni bütçe kanunu kabul edilinceye kadar bir önceki yılın bütçesi yeniden değerlendirilerek uygulanır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Genel Kurulda kamu idare bütçeleri hakkında düşüncelerini her bütçenin görüşülmesi sırasında açıklarlar, gider artırımları veya gelirleri azaltıcı önerilerde bulunamazlar.

Genel Kurulda kamu idare bütçeleri ile değişiklik önermeleri, üzerinde ayrıca görüşme yapılmaksızın okunur ve oylanır.

Merkezî yönetim bütçesiyle verilen ödenek, harcanabilecek tutarın sınırını gösterir. Harcanabilecek tutarın Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle aşılabileceğine dair bütçe kanununa hüküm konulamaz.

Carî yıl bütçesindeki ödenek artışını öngören değişiklik teklifleri ile carî ve izleyen yılların bütçelerine malî yük getiren tekliflerde, öngörülen giderleri karşılayabilecek malî kaynak gösterilmesi zorunludur.....”

şeklinde düzenleme yer almaktadır.

Anayasamızda yer alan hükme göre sadece Bütçe ile ilgili kanun teklifi bizzat Cumhurbaşkanınca verilmekte, diğer kanun teklifleri ise yasama organı üyelerince TBMM'ye sunulmaktadır.

Kanun teklifinin bu maddesindeki düzenleme; Kanun teklifinin yürürlüğe gireceği tarihten 31/12/2022 tarihine kadar 17/12/2021 tarihli ve 7344 sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) işaretli cetvelin “I- Yurt İçinde Verilecek Gündelikler (Madde:33)” başlıklı bölümünün dipnot kısmında yer alan “%50 artırımlı miktarı” ibarelerinin “%130 artırımlı miktarı” şeklinde, “%50’si” ibaresinin “%80’i” şeklinde, “%40’ı” ibaresinin “%60’ı” şeklinde uygulanması yönünde bir düzenlemedir.

Ancak bu madde dolaylı olarak 2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda ekinde yer alan H Cetvelinde değişiklik yapmaktadır.

İlgili yıl bütçe kanununun ekinde bulunan H Cetvelindeki oranların TBMM üyesi milletvekilleri başka bir kanuna ek geçici madde eklenmesi suretiyle verilen kanun teklifi ile değiştirilmesi anayasal açıdan mümkün müdür? **Bu bir yasama kurnazlığıdır. Bu durum Anayasa’nın 161. Maddesine aykırılık teşkil etmektedir.**

Aslında bu tartışma adına Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi denilen **garabetle ilgili yeni bir durumu da ortaya koymaktadır.**

Bütçe Kanunu bizzat Cumhurbaşkanınca verilen yegane kanun teklifi olduğuna göre ilgili anayasal prosedüre göre yasalaşan Merkezi Yönetim Kanununda yer alan bir hükmün milletvekilleri tarafından verilen ve başka kanunlara geçici madde eklenmesini içeren kanun teklifleri aracılığıyla değiştirilmesi Anayasa’ya aykırı olmayacak mıdır?

Söz konusu düzenleme ile ilgili olarak tartışılması gereken ikinci bir husus, söz konusu Anayasa maddesinde yer alan “Carî yıl bütçesindeki ödenek artışını öngören değişiklik teklifleri ile carî ve izleyen yılların bütçelerine malî yük getiren tekliflerde, öngörülen giderleri karşılayabilecek malî kaynak gösterilmesi zorunludur.” şeklindeki

düzenleme ile bu değişiklik teklifinin bütçeye ilave bir mali külfet getirme ihtimali olduğundan kaynak gösterilmek şartıyla “bir ek bütçe teklifi” ile yasalaştırılması gereğidir. H cetvelinde yer alan rakamları ve oranların artırılmasının 2022 Bütçesine 300 Milyon TL. civarında yük getireceği ifade edilmiştir.

Bu duruma ilişkin bir düzenleme 5018 sayılı Kamu Yönetimi ve Mali Kontrol Kanununun “Merkezi Yönetim Bütçesinin görüşülmesi” başlıklı 19. Maddesinde yer almaktadır.

“Madde 19-

Türkiye Büyük Millet Meclisi, merkezî yönetim bütçe kanun teklifinin metnini maddeler, gider ve gelir cetvellerini kamu idareleri itibarıyla görüşür ve oylar. Merkezi yönetim bütçe kanunu malî yıl başından önce Resmî Gazetede yayımlanır.

Kamu yatırım programı, merkezî yönetim bütçe kanununa uygun olarak anılan Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on beş gün içinde Cumhurbaşkanî kararıyla Resmî Gazetede yayımlanır.

Merkezî yönetim bütçe kanununun süresinde yürürlüğe konulamaması halinde, geçici bütçe kanunu çıkarılır. Geçici bütçe ödenekleri, bir önceki yıl bütçe başlangıç ödeneklerinin belirli bir oranı esas alınarak belirlenir. Geçici bütçe kanununun da çıkarılamaması durumunda, yeni bütçe kanunu kabul edilinceye kadar bir önceki yılın bütçesi yeniden değerlendirme oranına göre artırılarak uygulanır. Cari yıl bütçesinin yürürlüğe girmesiyle geçici bütçe veya yeniden değerlendirme oranına göre artırılarak belirlenen bütçe uygulaması sona erer ve o tarihe kadar yapılan harcamalar ve girilen yüklenmeler ile tahsil olunan gelirler cari yıl bütçesine dahil edilir.

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerindeki ödeneklerin yetersiz kalması halinde veya öngörülmeven hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla, karşılığı gelir gösterilmek kaydıyla, **kanunla ek bütçe yapılabilir.”**

Yukarıdaki açıklamalar sonucunda kanun teklifinin 4. maddesinde yer alan düzenlemenin bizzat Cumhurbaşkanınca TBMM’ye sevk olunacak “ek bütçe” teklifi ile yapılmasının zorunlu olduğu düşünülmektedir.

Kanun teklifi metninde yer alan düzenleme Anayasa’nın 2., 161. maddesi ile “bütçe hakkını” düzenleyen 87. maddesi hükümlerine aykırı bulunmaktadır.

3.31 Teklif metninin görüşülmesi sırasında Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekilleriince verilen ve Ek madde ihdasını isteyen 2 adet reddedilen önerenin değerlendirilmesi

Söz konusu teklif metninin görüşülmesi sırasında Plan ve Bütçe Komisyonunun CHP'li üyeleri tarafından teklif metnine ek madde ihdasını isteyen ilk önerge; Harcırah Kanununun 33 maddesinin b fıkrasının 1 ve 3 numaralı bentlerinin değiştirilmesi suretiyle görevlilere ödenecek yolluk ve konaklama tutarlarının artırılması öngören önerge idi.

İkinci önerge; 31.8.1956 tarih ve 6331 sayılı Orman Kanununa “Orman Kadastro su bitirilen ormanlarda tekrar çalışma yapılmaması, ikinci defa çalışma yapılmış ise bu çalışmanın tüm sonuçları ile hükümsüz sayılıp, orman haritalarının Orman Genel Müdürlüğünce resen düzeltilmesi, ve iptal edilmesini öngören Ek Madde ilave edilmesi ile ilgili önerge idi.

Önergeler komisyonunda görev yapan çoğunluk partisi milletvekilleri ve çoğunluk partisini destekleyen 4. partinin milletvekillerinin oylarıyla reddedilmiştir.

Sonuç olarak; genel değerlendirme bölümünde açıklanan sakıncaları ve eksiklikleri içermesi, 1’nci bölümde açıklanan genel nedenlerle torba yasa teklifi kimliği ve bazı maddelerinin Anayasaya aykırılık taşıması, 2’nci bölümünde açıklanan nedenlerle olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak, TBMM’de ilgili komisyonlarında yeteri kadar tartışılmadan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığını, genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırı bulduğumuzdan teklifin bütününe; 3’üncü bölümde ayrı ayrı açıklanan nedenlerle de (2/4336) esas numaralı “Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi nin bu şekilde kanunlaşmasına karşı olduğumuzu bildiririz.

Bülent Kuşoğlu

Ankara

Süleyman Girgin

Muğla

Abdüllatif Şener

Konya

Emine Gülizar Emecan

İstanbul

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul

Cavit Arı

Antalya

MUHALEFET ŞERHİ

2/4336 Esas Numaralı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne ilişkin muhalefet şerhimiz ektedir.

Genel Değerlendirme

Yasama Etiğine Aykırı Bir Biçimde Ülke Torba Yasalarla Yönetiliyor

3 Kasım 2002'de tek başına iktidara gelen AKP, ilk iktidar döneminde yani 2002-2007 yılları arasında sadece 2 adet torba yasa çıkarmıştı. Ancak bundan sonraki her yasama döneminde TBMM gündemine getirilen torba yasaların sayısında büyük artış olmuş, 2007-2011 döneminde 11, 2011-2015 döneminde 21, 2015-2018 döneminde de yaklaşık 30 adet torba yasa çıkarılmıştır. 2018 yılında Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçişle birlikte ise artık torba yasa olağanlaşmıştır. Yeni sisteme geçişle birlikte TBMM'ye torba yasa dışında bir yasa teklifi neredeyse hiç getirilmemektedir. Oysa 2017 referandumu sürecinde Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ni savunanlar tarafından, yeni sistemle birlikte artık torba yasaların TBMM gündemine gelmeyeceği ifade edilmişti.

Her fırsatta dile getirdiğimiz gibi torba yasa yöntemi, yasama etiğinin ağır bir şekilde ihlal edilmesi demektir. Pek çok farklı konuda düzenlemeler getiren karmaşık yasa paketleri bir yandan yasama kalitesini düşürürken diğer yandan kaynağını Roma Hukuku'ndan alan hukukun evrensel ilkelerinden *lex Caecilia Didia*'nın ihlali anlamına gelmektedir. Bu ilkeye göre hiç kimse pek çok farklı alanda düzenleme getiren bir yasal düzenleme için tek bir görüş bildirmeye zorlanamaz. Ancak torba yasalar tam da bunu yapmaktadır. Birbirleriyle ilgisi bulunmayan konuları düzenleyen torba yasalar yani *Leges Saturae*, örneğin kabul edilebilecek düzenlemelerle kabul edilemeyecek düzenlemeleri bir arada bulundurduğundan kanunun bütününe ilişkin oylamada kabul oyu devşirilmesi amacı güden bir yasama kurnazlığını da ifade etmektedir. Yasama etiğini ayaklar altına alan bu durum, halkın iradesinin temsilciler eliyle gerçekleşmesini engelleyen sonuçlara yol açmaktadır.

Öte yandan pek çok hukuk teorisyeninin ifadesiyle torba yasa yöntemiyle “muhalafete saygı” ilkesi de yok sayılmaktadır. Birbirleriyle alakasız farklı konuların bir arada bulunduğu düzenlemeleri içeren kanun teklifleri, yasama sürecinde muhalafetin etkin katılımının önüne geçme amacı taşımaktadır. Toplumda, kamuoyunda ve yasama organında yeterince konuşulup tartışılmadan çıkarılan torba yasalar iktidar gücünün kötüye kullanılarak istismar edilmesidir. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi’yle birlikte muazzam bir biçimde tekelleşen iktidar, muhalafetsiz bir siyaset dizayn etmek ve itirazsız bir yasama süreci işletmek istemektedir.

Toplumdan Kopmuş Bir İktidarın Yasama Önceliğini Gösteren Bir Kanun Teklifi

AKP-MHP Koalisyonu’nun getirdiği torba yasalar, yasama etiğini ayaklar altına alırken toplumun acil ve asli ihtiyaçlarına da cevap vermemektedir. 2/4336 Esas numaralı bu kanun teklifinin arkasındaki aklın yasama önceliği anlayışı da yanlıştır. Kanun teklifinin genel gerekçesinde yazan “vatandaşlarımızın bazı konulara ilişkin olarak yaşayabileceği hak mağduriyetlerinin önüne geçilmesi” iddiası somut gerçekliklerle alakasızdır. Vatandaşların halihazırda yaşadığı en büyük mağduriyet hayat pahalılığıdır. Bugün ülkede emeğiyle geçinmeye çalışan herkesin en temel derdi geçim sıkıntısıdır. Emeğiyle geçimini sağlayan ya da sağlamak isteyen herkes AKP-MHP Koalisyonu’nun yanlış politikaları neticesinde her geçen gün semirerek devasa hale gelen enflasyon canavarıyla boğuşmaktadır.

Yurttaşların geçim sıkıntısı her geçen gün çığ gibi büyümekte, hayat pahalılığı almış başını gitmektedir. Zam sağanağı artarak devam etmektedir. Artık marketler gelen zamlardan dolayı etiket yetiştirmekte zorlanmaktadır. Ülke tarihinin en büyük iş ve istihdam kaybının yaşandığı, en derin krizinin yaşandığı bir ortamda dertlere derman olacak köklü çözümler getirmek yerine toplumsal sorunlara kulaklarını kapatmış bir kanun teklifi getirmek vicdani değildir. Ülkenin acil ihtiyacı böylesi bir torba yasa değildir. Memleket yangın yerine dönmüş, çiftçi tarlasını ekemiyor, gençler iş bulamıyor, emeğiyle çalışanlar açlık ve sefaletle mahkum ediliyorken böylesi bir kanun teklifinin yasama önceliği verilerek getiriliyor olması kabul edilemez.

AKP-MHP Koalisyonu’nun yasama önceliği, ülkeyi yönetenlerin yaşadığı “toplumsal derealizasyon”un yani toplumsal gerçeklerden kopuşun geldiği aşamayı tüm

çıplaklığıyla göstermektedir. İktidarı tekelleştiren Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'yle birlikte ülke yönetimi TBMM'den alınarak Saray'a taşınmış, AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Erdoğan esasen hem halktan hem TBMM'den hem de partisi AKP'den kopmuştur. İktidarı elinde tutan kılığın kopuş süreci çok boyutlu bir biçimde süratle devam etmektedir.

Toplumsal derealizasyon, en son AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın kestane ballı, Medine hurmalı ve yulaf ezmeli manda yoğurdu tarifinde de net bir biçimde kendisini göstermiştir. İnsanlar ucuz ekmek kuyruklarında uzun saatler geçirirken ülkenin cumhurbaşkanının yurttaşların gözünün içine baka baka her gece yatmadan önce tükettiği pahalı bir tarifi vermesi vicdansızlıktır. Bir ülkenin yöneticileri, halkı gibi yaşmalıdır. Sırça köşklerde, bin odalı saraylarda bir eli yağda bir eli balda, korunaklı, izole ve halktan kopuk bir biçimde yaşamamalıdır.

Yine yakın zamanda AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, gençlere vermiş olduğu “ülkemizi, imkânınız olursa dünyayı gezip görmek, farklı kültürleri tanımak için şartlarınızı zorlayın” tavsiyesi toplumsal derealizasyonun muhteşem bir diğer örneği olmuştur. Yaklaşık 20 yıllık AKP iktidarlarının ülkeyi içerisine düşürdüğü derin ekonomik kriz nedeniyle gençler bırakalım ülkeyi gezmeyi ve yurtdışı seyahati yapmayı, yaşadıkları şehirde dahi dolaşamamaktadırlar. Bu ülkede gençler yurtdışına gitmek istemektedirler ancak gezmek için değil, gidip çalışıp insanca yaşamak için. Çünkü bu ülkede genç işsizliği korkunç boyutlardadır. Gençler ülkelerinde gelecek görmemektedir. TÜİK verilerine göre bile 2021 yılı genç işsizliği yaklaşık yüzde 23 oranındadır. Bu ülkenin üniversite mezunu gençlerinin devlete yaklaşık 6 milyar lira borcu bulunmaktadır. Üniversite mezunu gençler henüz daha hayata atılmadan on binlerce liralık KYK kredi borçlarını nasıl ödeyeceğim diye kara kara düşünmektedir.

AKP-MHP Koalisyonu Sermayenin Ayağına Taş Değsin İstemiyor

Toplumdan ve gençlerin sorunlarından kopmuş bir iktidar kiliği ise ekonomiye bambaşka bir gözle bakmaktadır. Ekonomiye sermaye ile eşitleyen AKP-MHP Koalisyonu, sermayenin her istediği yapılsa ekonominin gereklerinin de yerine getirilmiş olacağını zannediyor. Ekonomiye sermayeden ibaret sanıyor. Ekonomiye

sermayenin gözlüğüyle bakıyor. Bilinçli bir ekonomi politik tercihle ekonomi denklemini sermayenin çıkarları üzerinden kuruyor. Sermayenin çıkarının tüm toplumun çıkarı olduğunun propagandasını yapıyor. Daha “iktisadi” bir dil kullanılacak olursa ekonomiyi arz cephesinden görüyor.

Bir zamanlar General Motors başkanı Charles Elwin Wilson “General Motors için iyi olan ABD için iyidir” demişti. Bu sözün AKP-MHP Koalisyonu tarafından da ilkesel olarak benimsendiğini söylemek mümkün. Ülkeyi yönetenler tıpkı General Motors başkanının dediği gibi “5’li Çete ve yandaş sermaye için iyi olan Türkiye için iyidir” anlayışından hareket ediyor. Varsa yoksa sermayeye teşvikler, vergi indirimleri, ballı ihaleler veriyorlar. Dahası, Dünya Bankası’nın araştırma raporlarına göre dünyada en fazla kamu ihalesi alan şirketlere “5’li Çete” denmesi AKP-MHP Koalisyonu’nun zoruna gidiyor. Onların kamusal avukatlığına da soyunuyorlar.

Son zamanlarda iktidarın koro halinde yeni açılan Çanakkale Köprüsü vesilesiyle Kamu Özel İşbirliği Projeleri’ni (KÖİ) savunmaya geçmesi esasen bununla alakalıdır. Bu kadar canhıraş bir biçimde KÖİ sistemini savunmak esasen 5’li Çete’yi ve yandaş sermayeyi savunmaktır. Onlar için iyi olan her şeyin toplum için de iyi olduğu manipülasyonunu yaymaktır. Bir avuç sermayedarın çıkarlarının sanki tüm toplumun çıkarıymış algısını oluşturmaya çalışmaktır. Toplumsal muhalefetin “maliyet” ve “şeffaflık” eleştirilerine gösterilen tahammülsüzlük, devlet erkini kullananların sermayeyi dokunulmaz kılmak istemesinden ileri gelmektedir.

Adam Smith, klasik eseri *Milletlerin Zenginliği*’nin pek de popüler olmayan bir pasajında devlet üzerine çözümlerle bulunur. Modern devletin erken sayılabilecek bir tasvirini yapar. Oldukça isabetli bir biçimde devletlerin zenginleri yoksullardan korumak için faaliyet gösterdiği tespitinde bulunur. Adam Smith, AKP-MHP Koalisyonu’nun icraatlarını göremedi ama görebilmiş olsaydı muhtemelen bu tespitine iyi bir örnek olarak bu icraatlara atıfta bulunurdu. Devlet erkini kullananların nasıl da zenginleri koruduğunu görürdü.

“Burada Zengin Olmayan Herkes Yoksuldu”

Uruguaylı devrimci yazar Eduardo Galeano’nun *Aşkın ve Savaşın Gündüz ve Geceleri* başlıklı kitabındaki bir karakter, ülkesi Guatemala’dan bahsederken muhteşem

bir ifadeyle “burada zengin olmayan herkes yoksuldur” diyor. Galeano’nun kitabında geçen bu söz, bugün Türkiye gerçekliğini çok isabetli bir biçimde ifade etmektedir. 20 yıllık AKP iktidarının sonunda memlekette zenginler ve yoksullar olmak üzere neredeyse sadece iki kesim kalmıştır. Artık Türkiye’de zengin olmayan herkes yoksuldur.

TÜRK-İŞ’in mart ayı araştırması sonuçlarına göre Türkiye’de açlık sınırı 4 bin 928, yoksulluk sınırı ise 16 bin 52 liradır. Büyük bir gürültü patırtıyla ilan edilen 2022 asgari ücreti ise net 4 bin 253 liradır. Yılbaşından hemen sonra iğneden ipliğe gelen zamlar nedeniyle asgari ücret sadece 40 gün dayanabilmiştir. 2022 yılı asgari ücretine yapılan yüzde 50’lik zam sadece 40 gün sonra erimiştir. Halkların Demokratik Partisi olarak bu nedenle asgari ücretteki muazzam crimeye karşı bir kanun teklifi verdik. Asgari ücretin ülkedeki yüksek enflasyon ve zamlara karşı korunması için her üç ayda bir güncellenmesini istedik. Böylelikle asgari ücretlinin eline geçen paranın korunmasını ve asgari ücretle geçimini sağlayan milyonlarca yoksulun bir nebze olsun nefes almasını sağlayalım dedik. Mutfak enflasyonunun yıllık yaklaşık yüzde 80’lere vardığı bir süreçte, yoksulluk sınırının 16 bin lirayı geçtiği bir dönemde asgari ücretlinin yani çalışan yoksulların ve iş bulamayan milyonlarca yoksulun korunması şarttır. Şayet iddia edildiği gibi ülke ekonomisi büyüyorsa bu büyümeden emekçilerin de pay alması zorunludur.

Son yıllarda daha bir revaçta olan “yoksullaştıran büyüme” kavramı da bu bağlamda Türkiye’deki ekonomik durumu ifade etmesi açısından da önemlidir. AKP-MHP Koalisyonu, büyük bir övünçle pandemi koşullarında dahi 2021 yılında ülke ekonomisinin yüzde 11’lik bir büyüme oranı yakaladığından söz ediyorlar. Bu büyüme oranının baz etkisi gibi teknik detayların hesaba katılmamış olması bir yana, kimin büyüdüğü asıl sorulması gereken sorudur. Bugün Türkiye’de 2021 yılında refahım arttı, ekonomim büyüdü, geçim sıkıntılarım rahatladı diyecek emeğiyle geçinen kimse yoktur. Aksine Türkiye ekonomisinin teknik-sayısal büyümesi yoksullaştıran bir büyümedir. Zengini daha zengin, yoksulu daha yoksul yapan bir büyümedir. Ülkede gelir dağılımı gittikçe bozulmaktadır. Yapılması gereken günü kurtaran, sermayeyi ve zenginleri gözetken düzenlemeler getirmek değil; yoksulların, emeğiyle geçinenlerin, işçilerin, çiftçilerin, kamu çalışanlarının, esnafın, kadınların, gençlerin, emeklilerin

ve işsizlerin yararına yani kamusal faydayı merkeze alan demokratik kamucu ekonomi politikalarını hayata geçirmektir.

Madde Değerlendirmeleri

Madde 1- Madde ile hakkında reklam yasağı kararı verilmiş olmasına rağmen, bu web sitelerine reklam vermeye devam eden şirketlerin, bu harcamalarını kurumlar vergisi ödemelerinde vergi matrahının hesaplanmasında gider olarak gösteremeyeceği düzenlenmektedir.

Hatırlanacağı üzere 1 Ekim 2020’de yürürlüğe giren sosyal medya yasasının 3’ncü aşaması olan 'Reklam Yasağı', Resmî Gazete’de yayımlanmıştı. 1 Ekim 2020’de yürürlüğe giren sosyal medya yasası ile sosyal medya devlerine “Türkiye’de temsilci atama zorunluluğu” getirilmişti.

Bilgi Teknolojileri ve İletişimi Kurumu (BTK) tarafından temsilci atamayan şirketlere 40 milyon liralık idari para cezası kesilmiş ve tebliğ edilmişti. YouTube, TikTok, LinkedIn ve Dailymotion’un gibi sosyal medya ağları Türkiye’de temsilcilik açmayı kabul etmişti.

İktidarın sosyal medya kanallarına yönelik düzenlemeleri her daim belirli bir çerçevede ele alınmıştır. Bu çerçeve açık bir şekilde sosyal medya platformları üzerinden kullanıcılara yönelik sansür mekanizmasının ceza sopası ile işletilmesi durumudur. Bu madde ve düzenleme ile iktidar için nerede, ne zaman, nasıl, ne kadar ceza verileceği hükümleri tamamıyla siyasi vesayet altında olan başta BTK olmak üzere diğer kurumlar aracılığıyla gerçekleştirilmesinin önü açılmaktadır. Ayrıca sosyal medya platformları ve kullanıcılara yönelik zor kullanımı ve keyfi cezalandırmanın önü açılmaktadır. Demokratik bir Türkiye’de elbette denetleyici ve düzenleyici kurumlar bağımsız bir şekilde görevlerini ifa edebilirler. Ancak bugün demokrasi ve hukuk alanını vesayet altına almış bir iktidar politikası ile sarmalanmış Türkiye’de bu madde büyük bir tehlikenin emarelerini göstermektedir.

Madde 2- Madde ile, bir veya birden fazla özel sağlık kuruluğu ile sözleşme düzenleyerek çalışan hekimlerin serbest meslek erbabı olarak kabul edilmesi ve kazançlarının serbest meslek kazancı hükümlerine göre vergilendirilmesi hükmü getiriliyor. Ücretli olarak çalışan hekimlerin gelirleri ise önceden olduğu gibi ücret hükümlerine göre vergilendirilmeye devam edilecek.

Düzenleme ile hekimlik mesleğini zaten yok etmekte kararlı olan iktidarın giderek mesleğin başta etik yönü olmak üzere ruhunu ve bütünlüğünü de yok edeceğini söylemek mümkün görünmektedir. AKP iktidarı sağlık alanını özelleştirerek zaten hastayı müşteri, hastaneleri de ticarethaneye dönüştürmüştür. Hekimler de bu özelleştirme politikalarıyla kamu çalışanı statüsünden çıkarılmakta kamusal bir hizmet olması gereken sağlık hizmetleri de şirketleştirilmektedir. Bununla beraber özel hastanelere birçok teşvik, kolaylık sağlanmıştır. Bu süreçte SGK’ya ödenmesi gereken milyonlarca lira ödenmemiştir ve SGK batma noktasına gelmiştir. Sonuç olarak düzenleme yapılırken TTB ve diğer sivil toplum kuruluşlarına, sağlık emekçileri temsilcilerine herhangi bir şekilde bilgilendirilme yapılmadan ve görüşleri alınmadan madde görüşülmüştür. Bu anlayış iktidarın alamet-i farikası olup yasamayı itibarsızlaştırmaya devam etmektedir.

Madde 4, 5, 6- Söz konusu maddeler ile Vergi Usul Kanunu’nda yapılacak değişiklikle vergi kaçakçılığı suçlarına yönelik olarak da “etkin pişmanlık” benzeri bir düzenleme getirilecek. Kaçakçılık suçları da zincirleme suç kapsamına alınarak, cezai yaptırımı artırılacak.

Verginin zamanında ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde tebliğ edilen oran, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamı ile kesilen cezaların yarısı ve buna isabet eden gecikme zammının; soruşturma evresinde ödenmesi halinde verilecek ceza yarı oranında, kovuşturma evresinde hüküm verilinceye kadar ödenmesi halinde ise verilecek ceza üçte bir oranında indirilecek. Tebliğ edilen vergi ve vergi aslına bağlı olarak kesilen cezanın bulunmadığı durumlarda ise verilecek ceza yarı oranında indirilecek. Ceza indiriminden faydalanabilmek için vergi mahkemesinde dava açılmaması, açılmışsa feragat edilmesi, kanun yollarına başvurulmaması veya başvurulmuşsa vazgeçilmesi şartı aranacak.

Görüldüğü üzere iktidarın bir kamu maliyesi programı ve yönetimi söz konusu değildir. Mükelleflerin de 20 yıllık iktidar anlayışına bakarak vergide kaçakçılık ve diğer birçok yöntemle vergi ödemekten feragat ettikleri görülmektedir. AKP iktidarı da ısrarla çıkardığı vergi afları ile açık bir şekilde işlenen vergi suçlarına göz yummaktadır. Önümüzde bütçe geliri sadece vergilerden oluşan bir Türkiye gerçekliği bulunmaktadır. Bu gerçeklik sürekli olarak iktidar tarafından yurttaşların aleyhine istismar edilmektedir. Vergi politikası yamalı bir bohça haline getirilmiş durumdadır. Ayrıca bu madde mahiyeti itibarıyla Adalet Komisyonu uhdesinde görüşülmesi gerçeken bir madde iken torba yasa mantığı ile ilgisiz bir şekilde Plan Bütçe Komisyonu’nda aceleyle geçirilmeye çalışılmıştır.

Madde 7- Madde, Covid-19 salgınının seyahat acentaları üzerinde yarattığı olumsuz ekonomik etkilere karşı yıllık aidat artış oranlarında indirim getirilmesini düzenlemektedir. Mevcut kanuna göre acentalar Türkiye Seyahat Acentaları Birliği’ne (TÜRSAB) “yıllık aidat” ödemekle yükümlüdür. 2022 yıllık aidat bedeli, yeniden değerlendirme oranı ile yüzde 36,20 oranında arttırılmış olup bu miktar 5.088,07 TL olarak hesaplanmıştır. Getirilmek istenen bu düzenlemeyle TÜRSAB aidatlarında yüzde 36,20 olarak uygulanacak yeniden değerlendirme oranını Cumhurbaşkanına yüzde 50 indirim yetkisi verilmek istenmektedir.

AKP-MHP Koalisyonu, yapısal ekonomik sorunları çözmeye dönük düzenlemeler yapmak bir yana mütemadiyen krizi fırsata çevirmeye yönelik yasa tesis eden bir iktidardır. Nitekim bu düzenleme bugün Rusya-Ukrayna arasında yaşanan savaşın Türkiye’deki turizme olumsuz etkisi karşısında yapılan bir düzenlemedir. Ancak turizmde yaşanan sorunların birçok yapısal nedeni vardır ve bu yasa bu sorunları çözmekten uzaktır. AKP-MHP Koalisyonu bu sorunları çözmek yerine kısa süreli ve geçici çözümlerle sorunların üstünü kapatmaktadır. Bu düzenleme hem turizmde yaşanan sorunlara bütünlükçü çözüm getirmemekte hem de turizm sektöründe çalışan emekçilerin sorunlarını görmezden gelmektedir. Teşvik adı altında yapılan düzenlemelerde işçinin ve emekçinin payına bir hiç düşmekte, yalnızca patronlara teşvik getirilmektedir. AKP-MHP Koalisyonu’nun önerdiği bütün düzenlemeler işverene ilişkin palyatif düzenlemeler olup ne sorunlara bütünlüklü çözümler önermekte ne de

bütün sektörü gören bir yerden yasa tesis etmektedir. Bu nedenle bu madde ile getirilen düzenleme yerine turizm alanında yaşanan sorunların çözüme kavuşması için daha bütünlüklü bir yasal düzenleme gerekmektedir.

Madde 8- Madde ile muhtar ödeneklerinin net asgari ücret tutarına tamamlanması hedeflenmektedir. Mevcut durumda muhtarlara 14.750 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda aylık ödenek verilmekte olup bu ödenek net asgari ücret tutarının altındadır.

Muhtarlıklar yerel yönetimlerin temel bir ayağıdır. Yönetimin en yerel ayağı olup demokrasiler açısından oldukça önemli bir kurumdur. Bu nedenle muhtarların sorunlarının giderilmesi bu açıdan ele alınmalıdır. Ancak AKP iktidarı yıllardır muhtarlıkları AKP yerel teşkilatı şeklinde konumlandırmak istemektedir. Bu amaçla muhtarları da kendi il teşkilatlarının yöneticisi olarak tayin etmek istemektedir. Bu amaçla zaman zaman muhtarlara ilişkin düzenleme teklifleri sunmakta ve bunu bir lütufmuş gibi ilan etmektedir. Öncelikle asgari ücret mevcut durumda yurttaşların ihtiyaçlarını karşılamaktan çok uzaktır. Muhtar ödeneklerinin asgari ücret tutarında tanımlanması sorunu çözmeyecektir.

Madde 9- Bu madde ile Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen 27 Temmuz 2020 tarihli ve 65 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle bazı üniversitelere ihdas edilen kadrolar, yeniden ihdas edilecek. Böylece Boğaziçi Üniversitesi'nin de bulunduğu 31 üniversitede 5 binin üzerinde kadro açılmış olacaktır.

AKP'nin iktidarda olduğu son 20 yılda üniversiteler tamamıyla bilim merkezi olmaktan çıkmıştır. Yüzlerce akademisyenin ihraç edilmesi bir yana üniversitelerin özerkliği tamamen ortadan kaldırılmıştır. Bu düzenleme ile 31 üniversiteye 5 binin üzerinde kadro ataması yapılacaktır. Bu üniversitelerden biri de Boğaziçi Üniversitesi'dir. Yalnızca Boğaziçi Üniversitesi'ne 120 kadro açılacaktır. Bir yılı aşkın bir süredir kayyım rejimine karşı üniversitelerin özerkliğini ve bilimsel eğitimi savunan Boğaziçi Üniversitesi'nin iradesi bu şekilde kırılmak istenmektedir. Çünkü AKP-MHP Koalisyonu, bu düzenleme ile açık biçimde üniversitelere kendi kadrolarını

yerleştirmenin yolunu yapmakta ve kişiye özel atamanın yarasını oluşturmaya çalışmaktadır.

Madde 10- Yabancılar istisna kapsamında teslim edilen konut veya iş yerinin bir yıl içerisinde elden çıkarılması halinde istisnadan faydalanılamayacağına ilişkin düzenlemede değişiklik yapılarak elde tutma süresi 3 yıla çıkarılması amaçlanmaktadır. Dünyadaki örneklerden çok farklı olarak Türkiye’de başka ülke vatandaşlarının gayrimenkul satın alarak doğrudan vatandaşlık hakkına sahip olabilmeleri AKP iktidarının Türkiye’yi içerisine soktuğu büyük ekonomik kriz halinin bir sonucu olarak oldukça kolaylaştırılmıştır. Önceleri 1 milyon dolarlık gayrimenkul satın alınması karşılığında vatandaşlık hakkı verileceği iddiaları söz konusuydu. Bugün ise Türkiye’de vatandaşlık hakkına sahip olmanın bir fiyatı vardır ve bu fiyat 250 bin dolardır. Bu fiyat dışında herhangi bir hukuki geçiş süreci yoktur.

Bu şekilde gayrimenkul satın alınması karşılığında Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı verilmesi uygulaması, “vatandaşlık simsarlarının” ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu vatandaşlık simsarlığı anlayışı gayrimenkul fiyatlarını yükselterek Türkiye yurttaşlarının bir gayrimenkul sahibi olmasını da oldukça zorlaştırmaktadır. Çünkü Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmayan kişiler bu ülkenin yurttaşlarına göre oldukça yüksek ancak kendi imkanlarına göre oldukça düşük fiyatlarla piyasada fiyatların yükselmesine sebep olmaktadır. Bu nedenle yurttaşların gayrimenkul sahibi olmaları özellikle bu ekonomik ortamda bu uygulama nedeniyle de imkansız bir hale gelmektedir. Diğer yandan gayrimenkul alımı ile vatandaşlık hakkı kazanılmasına ilişkin ek düzenlemelere ihtiyaç vardır. Bu nedenle ilgili madde düzenlenmeden önce daha kapsamlı bir şekilde vatandaşlık hakkı sağlanmasına ilişkin detaylı düzenlenmeler getirilmesi gerekmektedir.

Madde 11- İmalat sanayine yönelik yatırım teşvik belgesi kapsamında yapılan yatırımlara ilişkin inşaat işleri nedeniyle yüklenilen ve indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisinin talep edilmesi halinde belge sahibi mükellefe iade edilmesine imkan veren düzenleme, istisna uygulamasına çevrilmekte ve süresinin 31 Aralık 2025 tarihine uzatılması öngörülmektedir.

Madde 12- Madde ile; Türkiye’de üretilmesi istenen elektrikli motorlarla ilgili üretim yapacak ve teşviklerden yararlanma hakkı kazanmış olanların alacakları mühendislik hizmetleri 31.12.2023 tarihine kadar Katma Değer Vergisi’nden istisna tutulmaktadır.

Her ne kadar yüksek artı-değer üreten sektörlerin desteklenmesi ekonomi için pozitif etkiler yaratsa da bu tarz değer üretimlerinin sadece teşviklerle sağlanamayacağı açıktır. Aynı zamanda söz konusu teşviklerin ölçülü olması, haksız kazanç sağlayacak ve vergide adaletsizliği büyütecek şekilde olmamalıdır. Bu ilkeler üzerinden bakıldığında, kanun teklifiyle ilgili herhangi bir etki analizi ve mali analiz yapmamıştır. Söz konusu madde kanunlaştığında, kamuya maliyetinin ne olacağı ve teşvik amacının gerçekleşme oranının ne kadar olacağına dair tek bir bilgilendirme yoktur.

Madde 13- Madde ile, 31.12.2019 tarihinde başvuru süresi sona eren yapı kayıt belgesi başvuruları satın alma başvuru süresi 31.12.2022 tarihine uzatılmak istenmektedir. Satış bedelleriyle ilgili indirim sağlanması yoluyla ödeme kolaylıkları sağlanmaktadır. Maddeyle Hazine taşınmazlarının satışı hızlandırılmakta ve kolaylaştırılmaktadır. Bu madde kapsamında elde edilen kaynağın yüzde 25’i kentsel dönüşümün desteklenmesine ayrılmaktadır.

İmar Affı kapsamında düşünülmesi gereken bu düzenlemede yapı kayıt belgesi almanın yalnızca parasal ödemeye endekslenmesi sorunludur. Deprem dayanıklılığın ölçülmesinin kriter olarak konmaması bu sorunların başında gelmektedir. Öte yandan inşaata dayalı birikimi amentüsü haline getiren iktidarın söz konusu düzenlemeyle elde edilecek miktarın yüzde 25’ini kentsel dönüşüme ayırması hem inşaata bağımlılık açısından yanlıştır hem de iktidarın kendi penceresinden sorunları çözme kabiliyetinin kalmadığını göstermektedir.

AKP iktidarının inşaat ve yapıyla kurduğu ilişkinin rengi hep aynı kalmıştır. Her ne olursa olsun kaynak sağlama amacı, AKP’nin temel rengidir. Nitckim maddeyle etki analizi ve sosyal-teknik analizleri yapılmaksızın yapı kayıt belgesi süreleri uzatılmakta, indirim sağlanarak bu belgelerin alınmasına dair teşvik gerçekleştirilmektedir. Öte yandan tüm bunlar yapılırken, elde edilecek kaynağın bir kez daha “beton”a gömülmesi temel hedef olarak kayıtlara geçmektedir. Nihayetinde herkesin insan onuruna yarışır

bir konutta ikamet etme, bütçesini zorlamayacak şekilde ikamet hakkını kullanma ve bunlar yapılırken devletin müşteri hukuku yerine yurttaş hukuku kurması gerekmektedir.

Madde 14- Hazine taşınmazlarının peşin satışında indirim uygulanması öngörülmüyor. Buna göre, vatandaşların mülkiyetinde bulunan taşınmazlar ile hisseli hale gelmiş olan hazine taşınmazlarının satışında ve vatandaşların mülkiyetinde bulunan bazı taşınmazların tapu kayıtlarında yer alan tapu fazlalıklarının tapu maliklerine satışında bedelin peşin ödenmesi halinde indirim uygulanacak.

Bunun yanında, ticari faaliyette kullanılmak üzere kiraya verilen hazine taşınmazlarının satışının da önü açılıyor. Aynı madde ile, en az üç yıl süreyle bu taşınmazları sözleşmeli olarak kullanan kiracıların öncelikli alım hakkına sahip olmaları da sağlanacak.

Teklif, peşin satışlarda tahsilatın hızlandırılarak “mülkiyete ilişkin ihtilafların ortadan kaldırılması ve Hazine taşınmazlarının hızlı bir şekilde ekonomiye kazandırılmasının amaçlanması” ile gerekçelendiriliyor. İktidar, bu yolla Hazine taşınmazlarının satışını teşvik etmekle kalmayıp, teklifin takip eden diğer maddelerinde de görüleceği üzere, kamu mallarını alelacele elden çıkararak boşalan Hazine kasasını doldurmaya çalışıyor. Maddeye konu “üç yıl” sınırının neye göre belirlendiği ise izaha muhtaçtır.

Madde 15- Hazine taşınmazlarının satış bedelinin peşin ödenmesi halinde satış bedeline yüzde yirmi indirim uygulanması öngörülmüyor. Aynı zamanda, üzerinde yapılanma olan ve belediyelere devredilen taşınmazların satışında da peşin ödeme halinde yüzde 20, en az yarısının ödenmesi halinde ise yüzde 10 indirim uygulanması düzenleniyor.

Bir önceki maddede olduğu gibi, Hazine taşınmazları elden çıkarılırken peşin ödemeleri “cazip” hale getiren bu uygulama ile, tahsilatların hızlandırılması, dolayısıyla Hazineye acil bir kaynak olarak aktarılmasının amaçlandığı görülüyor.

Madde 16- Hazineye ait taşınmaz mallara ilişkin 4706 sayılı kanunun ek 2’nci maddesinde halihazırda hasılat payının nasıl hesaplanacağı, hesaplanmasında dikkat

edilecek hususlar, hesaplanamaması durumunda izlenecek yöntem vb. konularda bir düzenleme bulunmuyor. Bu konular yalnızca alt mevzuat ile düzenlenmiş bulunduğundan, madde ile bu konuların açık bir şekilde düzenlenmesi amaçlanıyor. Bu sayede, yatırımcıların planlamalarını daha öngörülebilir şekilde yapmalarının sağlanacağı öngörülüyor.

Madde ile, kiracılardan temin edilemeyen hasılat paylarının hak lehtarından alınması, hasılatın tespit edilememesi durumunda cari yıl kira bedeli üzerinden yüzde 20 pay alınması gibi tahsilatları güvence altına alacak uygulamalar düzenlendiği görülüyor. Alt mevzuatta düzenlendiği halde ne gibi ihtilafların ortaya çıkmış olması sonucu hasılatın belirlenmemesi ya da tahsil edilememesi gibi durumlar yaşandığı/yaşanmasının öngörüldüğüne ilişkin detaylı bilgiye yer verilmediği için, uygulama ile ortaya çıkması muhtemel hak kayıpları ve hukuki mağduriyetler hakkında detaylı bir etki analizinin yapılması elzem görünüyor.

Madde 17- Hazineye ait tarım arazilerinin 31/12/2019 tarihinden önce en az üç yıldan beri tarımsal amaçla kullanan ve kullanımlarının halen devam ettiği belirlenen kullanıcılarına, cari yıl ecrimisil bedelinin yarısı üzerinden on yıla kadar doğrudan kiralanabilmesi öngörülüyor.

Tarımsal üretimin desteklenmesi ve vatandaşların tarımsal desteklerden yararlanabilmesi ile gerekçelendirilen bu madde, iktidarın tarım politikalarına geniş ölçekli bakıldığında inandırıcı görünmüyor. Nitekim tarımın gündemdeki en büyük sorunları girdi maliyetlerinin enflasyon karşısında sürekli yükselmesi ile çiftçinin mazot, gübre, tarım ilacı vb. maliyetlerini karşılayamaması ve verilen desteklerin döviz kuru karşısında sürekli erimesi olduğundan, tarımsal üretim için işlediği toprak üzerindeki hakkının bedel karşılığı sürdürülmesinin ne gibi bir fayda sağlayacağı tartışmalıdır. Ek olarak, amaç tarımsal üretimin desteklenmesi ise, halihazırda ekilip biçilemeyen tarım arazilerinin tarıma kazandırılması yahut kullanımda olanların sigortalanabilmelerinin sağlanmaları öncelikli düzenlemeler olarak görülmelidir.

Madde 18- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca 2022 ve 2023 yıllarında ihalesi yapılacak kamu konutlarının satışlarından elde edilen gelirlerin genel bütçeye gelir kaydedilmesi amaçlanıyor.

Daha evvel yatırım ihtiyaçlarını karşılamak üzere özel gelir kaydedilen bu meblağlarla ilgili teklif edilen düzenlemenin, boşalan Hazine kasasının acil olarak doldurulması için yapılan pek çok diğer düzenlemeyle aynı amaca hizmet edeceği anlaşıyor.

Böyle bir düzenlemeye ihtiyaç duyulması, belediyelere kaynak aktarımının önüne geçilmeye çalışılıyor olabileceği şüphesi doğurmaktadır. Nitekim, genel bütçeye kaydedilmeden önce gelirlerin nasıl ve ne şekilde kaydedilmekte olduğu açıklanmadığından, madde gerekçesi ikna edici değildir.

Madde 19- Kamu İhale Kanunu'na göre imzalanan öğrenci taşıma ve öğle yemeği hizmet alımlarına ilişkin sözleşmeler ile öğle yemeği hizmet alımlarına ilişkin sözleşmelerin 1 Ocak 2022 ile 30 Haziran 2022 tarihleri arasında gerçekleştirilen kısımları için, sözleşmede/protokolde fiyat farkı hesaplanmasına ilişkin hüküm bulunmaması kaydıyla ek fiyat farkı verilebilecek. Ek fiyat farkı hesaplanmasına ilişkin esas ve usuller Kamu İhale Kurumu'nun görüşü üzerine Milli Eğitim Bakanlığınca belirlenecek.

Teklif, uzun süredir gündeme getirilmesi beklenen taşımali ve yatılı öğrencilerin sorunlarını çözmekten uzaktır. Taşıma ve öğle yemeği konularında bu hizmetlerin kalitesini de ele alacak bir yaklaşım geliştirilmeli, öğrencilerin fahiş fiyatlarla sağlıksız beslenmesinin önüne geçilmelidir. Özellikle küçük il ve ilçelerde denetimin yetersiz olması, yaşanan sorunların ardından etkin soruşturmalar yürütülmemesi, öğrencilerin hayatlarını riske atar hale gelmiştir. Taşıma ve yemek ihalelerinin iktidara yakın belli firmalara verildiği, özellikle taşıma alanında faaliyet yürüten firmaların geçmişte can kaybına varan ihmallerinin olduğu bilinmektedir. Tüm bu sorunlar bütüncül olarak ele alınmalı ve fiyat düzenlemesinin ötesinde adımlar atılmalıdır.

Madde 20, 21- Madde 20 ile Cumhurbaşkanlığı ofislerinin söz konusu katılma payı ödemesinden muaf tutulması amaçlanmaktadır. Madde 21 ile 5490 sayılı Kanuna Geçici Madde 12 eklenmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi Meclis'i işlevsizleştirmiş, yürütmenin yasama üzerindeki etkisini artırmıştır. Başka bir ifadeyle, yasamayı kanun yapma ve denetim yönünden işlevsizleştirirken, yürütmeyi aşırı güçlü kılmıştır. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi, yürütmenin yetki alanının yasama alanını da kontrol edecek şekilde aşırı genişlediği ve kuvvetler ayrılığı prensibinin yürütme lehine bozulduğu bir sistem olarak işlemeye devam etmektedir.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile TBMM baypas edilmiş, denetleme araçları işlevsiz kılınmış, Cumhurbaşkanı'na sınırsız atama yetkisi verilmiş, düzenleyici ve denetleyici işlevi olması gereken kurumlar Cumhurbaşkanlığı'na bağlanmış, liyakat ve kurumsallık geri plana atılmış, TBMM basit bir onay merciiine dönüştürülmüştür.

Bu düzenleme sarayın bünyesindeki her kuruma sınırsız paranın akıtılmasını yasallaştıran yasal düzenlemelerin son örneğidir. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile yalnızca bütün yetkileri elinde bulunduran tek adam rejimi inşa edilmemiş saray rejimi aynı zamanda Türkiye'nin sırtına ciddi bir mali külfet olarak yüklenmiştir. Bin odalı sarayda onlarca kurum inşa edilmiş, saraya örtülü ödenekten akıtılan paralar yetmemiş sarayın bünyesinde yeni kurumlar inşa edilerek kamu kaynakları buralara akıtılmıştır.

Nitekim Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin hayata geçtiği 2018 yılında dört ayrı ofis kurulmuş ve buralara bütçeden ciddi kaynaklar ayrılmıştır. Bu kaynakların ise israfa ve yandaa akıtıldığı Sayıştay raporlarına yansımıştır. Örneğin Sayıştay'ın son raporuna göre Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi, 2020'de yalnızca yabancı danışmanlara, 14 milyon 269 bin 272 lira ödemiştir. Ofis, danışmanlar için 3 yılda 35 milyon 500 bin 112 lira harcamıştır.

Hal böyleyken ve yıllık bütçeleme yapıldıktan yalnızca üç ay sonra Cumhurbaşkanlığı ofislerinin katılma payı ödemesinden muaf tutulması, saray rejimine yapılmış son kıyaktır. Yurttaşların açlık sınırında olduğu bu derin ekonomik kriz sürecinde yapılan bu düzenleme kamu kaynaklarının, sarayda kümelenen belli bir gruba akıtılmasının yasal zeminin oluşturulmasından başka bir şey değildir.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi’nin neden olduğu yönetsel ve hukuki sorunların yanında bütçeye de yükü çok ağırdır. Cumhurbaşkanlığına bağlı, özel bütçeli, kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve mali özerkliğe sahip olarak kurulan Cumhurbaşkanlığı ofislerinin tek kişiye hizmet ettiği ortada iken halkın bütçesinden bu kadar pay almaları ve bu da yetmezmiş gibi kamu kurumlarının sahip olduğu muafiyeti haiz olmaları kabul edilebilir bir durum değildir.

Madde 22- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (3) ve (4) numaralı alt bentlerinde yer alan “kar payları” ibareleri “kar payları ile katılma paylarının fona iadesinden doğan gelirler” şeklinde değiştirilmiş, aynı bende aşağıdaki (5) numaralı alt bent eklenmiş, (d) bendinin (4) numaralı alt bendine "(Esas faaliyet konusu itibarıyla gayrimenkul, gayrimenkul projeleri ve gayrimenkul dayalı haklardan oluşan portföyü işletmek amacıyla kurulanlar dışında kalanların kazançları hariç)" ibaresi eklenmiş ve (c) bendinin birinci paragrafında yer alan “ve rüçhan haklarının” ibaresi “, rüçhan hakları ve bu fıkranın (a) bendi kapsamında istisna kazançlarına kaynak oluşturan yatırım fonlarının katılma paylarının” şeklinde değiştirilmiştir.

Düzenleme mevcut haliyle bu fon katılma paylarının fona iadesi suretiyle elde edilen kazançları kapsamamaktadır. Ayrıca, söz konusu fonların katılma paylarından Vergi Usul Kanununun 279. maddesi kapsamında dönem sonu değerlemesine tabi olanlar açısından, bu değerlemeden doğan kazançlar da istisna kapsamında değildir. Maddede yapılan değişiklikte belirtilen yatırım fonlarından elde edilen kar paylarına ilave olarak katılma paylarının fona iadesi suretiyle elde edilen kazançlar da istisna kapsamına alınmakta, bu payların dönem sonu değerlendirilmesinden kazanç oluşması halinde ise bu kazançlar da istisna olarak değerlendirilmektedir.

22 Ocak 2022 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 7351 sayılı Kanun ile kurumlar tarafından yatırım fonlarından elde edilen kâr paylarına “iştirak kazancı” istisnası getirilmişti. Bu defa belli konularda da vergi istisnaları getirecek düzenleme yapılıyor. Buna göre, katılma paylarının fona iadesi suretiyle elde edilen kazançlar, katılma paylarının dönem sonu değerlendirilmesinden kaynaklanan kazançlar

Kurumlar Vergisi’ne tabi olmayacak. Dolayısıyla teklife göre dağıtılan kar payları gibi bu kazançlar da vergi dışı kalacak.

Sonuç olarak 7351 sayılı kanun ile yatırım fonu kar paylarına getirilen vergi istisnasını tamamlayacak olan bu kanun teklifi yasalaştığında; şirketlerin bono, tahvil gibi menkul kıymetler doğrudan yatırım yapmak yerine, yatırım fonları aracılığıyla yatırım yapmaları önemli vergisel avantajlar getirecek.

Örneğin Hazine Bonosu, özel şirket tahvil ve bonoları ile sabit getirili benzeri ürünlerden elde edilen gelirler Kurumlar vergisine tabi iken, portföyü Hazine bonosu, özel şirket bonolarından oluşan yatırım fonlarından sağlanacak bu gelirler vergiye tabi olmayacak.

1992’de Kurumlar Vergisi Kanunu’nda bir düzenleme yapılmış, yatırım fonları veya ortaklıklarının kazançları kurumlar vergisinden muaf tutulmuş ve o 1992 değişikliğinin devamı niteliğinde teklif iki buçuk ay önce Ocak 2022’de Plan ve bütçe Komisyonuna gelmiş, bir istisna maddesi getirilmiş yani kurumların yatırım fonlarının veya ortaklıklarının elde ettikleri kazançların istisna kapsamında olması gerektiğiyle ilgili iki buçuk ay önce düzenleme yapılmıştır. Bu, 1992 değişikliğinin bir mantığı fonlardan vergi alınmadığından bu fonlara ortak olan, vergiye tabi kurumların da o ortaklıkları nedeniyle elde ettikleri kazançlardan vergi ödememesine dayanmaktadır.

Öncelikle, temel sorun bu değişikliğin 22 Ocak teklifinde zaten sunulmuş olması gerekliliğidir. Bu şekilde iyi çalışılmamış önceden hazırlığı yapılmamış teklifler önümüze sürekli yeni torba yasalar çıkarmakta komisyonu hantallaştırmakta nitelikli ve etkin çalışmalar üretilmesinin önünde engel oluşturmaktadır. Ayrıca bu önerinin iki buçuk ay sonra gelmesi gelen tekliflerin niteliksizliğinin de kanıtı niteliğindedir.

İkinci olarak, Ocak 2022’de yapılan düzenlemenin sözde tamamlayıcısı niteliğinde olduğu belirtilen bu düzenlemenin temel mantığı yine yatırımları TL’de tutmak ve TL’nin değerini yükseltmektir. “Bu katılma paylarının fona iadesi suretiyle elde edilen kazançlar da istisna kapsamına girecek” denilerek iki buçuk ay önce yapılması gereken, birlikte düşünülmesi gereken bir istisna bu maddeyle gelmektedir. Bir ikinci madde de “bu fonlardaki değerlemeye tabi olanlar açısından değerlemeden doğan kazançlar da istisna kapsamında olsun.” denilmektedir. Yani iki istisna daha getirilmektedir. Ancak getirilen değişiklikler doğrudan fonlarla ilgilidir. TL’nin sözde

değerini korumak için yapılan tüm düzenlemelerde açıkça kamu zararı söz konusudur. Kur Korumalı TL Mevduat hesapları sürecinin başlamasından itibaren ilk iki ayda banka karları yüzde 323 artmış, bu uygulamadan en karlı bankalar sonra kendini garantiye alan sermaye sahipleri çıkmıştır. Bütün bunların bedelini de yoksul halk ödemek zorunda kalmıştır. Sözde faiz düşürülmüşken faizden para kazananlar daha fazla gelir elde etmiştir.

Madde 23- 5520 sayılı Kanunun 6. maddesine aşağıdaki fıkra eklenmek istenmektedir:
(3) 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 376. maddesi uyarınca sermayenin tamamlanmasına karar verilen şirketin ortakları tarafından zarar sebebiyle karşılıksız kalan kısmı kapatacak miktarda aktarılan tutarlar kurum kazancının tespitinde dikkate alınmaz.

Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre, son yıllık bilançolarında sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı anlaşılan şirketlerin kendiliğinden sona ermiş sayılmaması için, genel kurulca sermayenin üçte biri ile yetinme veya sermayenin tamamlanmasına karar verilmektedir. Bu amaçla ortaklar tarafından sermaye tamamlama fonu olarak aktarılan tutarlar söz konusu Kanun çerçevesinde sermaye konulması veya borç verilmesi niteliğinde kabul edilmemekte ve karşılıksız bir ödeme niteliğini haiz olduğu belirtilmektedir. Ayrıca yapılan bu ödemeler, gelecekte yapılacak sermaye artırımına mahsuben bir avans olarak da nitelendirilmemektedir.

Bu düzenleme ile genel kurulca sermayenin tamamlanmasına karar verilmesi halinde ortaklarca şirketlere bu kapsamda aktarılan tutarların kurum kazancının tespitinde dikkate alınmaması sağlanmaktadır. Düzenleme, batmakta olan şirketlerin ekonomik hayatına devam edebilmesi için olumlu gibi görünse de kayıtdışılığı arttırma gibi bir riski beraberinde getirmektedir.

Madde 24- 5520 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmek istenmektedir:

"j) 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun ek

4'üncü maddesi kapsamında hakkında reklam yasağı uygulananlara verilen reklamların giderleri."

5651 Sayılı Kanun'a (kısaca İnternet Kanunu) 2020 yılında eklenen Ek 4. madde ile Türkiye'de günlük erişimi 1 milyondan fazla olan sosyal ağ sağlayıcılarına Türkiye'de temsilci bulundurma zorunluluğu getirilmiş ve bu yükümlülüğü yerine getirmeyenlere kademeli bir yaptırım mekanizması oluşturulmuştu. Bu yaptırımlardan bir tanesi de reklam verme yasağı idi. Teklif ile bu kapsamda reklam yasağı uygulanan sosyal ağlara verilen reklamlara ilişkin giderlerin ticari kazançtan ve kurum kazancından indirilememesi önerilmektedir. Şu anda bu değişikliğin hedeflediği herhangi bir kurum yoktur. Dolayısıyla böyle bir değişikliğe ihtiyaç kalmamıştır. Ancak her ne hikmetse bu değişiklik sıklıkla torba yasa getirilen bir komisyonun önüne çıkartılmıştır. Basın özgürlüğü ve halkın doğru bilgiye erişme hakkıyla da doğrudan alakalı olan bu değişikliğin niyeti sorgulanmalıdır. Getirilmek istenen bu düzenlemenin gelecekte manipüle edilmeye açık olacağı görülmektedir.

Madde 25, 26- Getirilmek istenen bu düzenlemeyle bankalar, 6361 Sayılı Kanun kapsamındaki şirketler (finansal kuruluş olarak faaliyet gösteren finansal kiralama, faktöring ve finansman şirketleri), elektronik ödeme ve para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketlerinin kurum kazançları üzerinden kurumlar vergisinin genel oranının %20 yerine %25 olarak uygulanması sağlanmaktadır. Ve ayrıca teklifle Kurumlar Vergisi Kanununun 32. Maddesinde yapılan düzenlemeye bağlı olarak kurumlar vergisi oranlarının bankalar, 6361 sayılı Kanun kapsamındaki şirketler, elektronik ödeme para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketlerinin kurum kazançları üzerinden 2022 kazançları için de %25 olarak uygulanması sağlanmaktadır.

Pandemi ve son zamanlarda yaşanan derin ekonomik kriz birçok işletmede karlılığı düşürmüş hatta önemli oranda işletme iflas etmiş ya da kapanmak zorunda kalmıştır. Birçok sektör için halihazırda durum bu iken ve verginin önemli bir kısmını emekçi kesim ödüyorken bankacılık sektörünün karları sürekli artış göstermiştir.

Örneğin, bankacılık sektörünün 2021'deki net kârı bir önceki yıla göre yüzde 57,4 artarak 92,1 milyar liraya çıkmıştır. Kamu bankalarının toplam net kârı yüzde 0,2 artışla 21,5 milyar TL olurken özel bankaların net kârı ise yüzde 90,5 artışla 70,6 milyar TL'ye ulaşmıştır.

2021 yılında bankaların ilk iki aydaki karları 9 milyar TL iken bu yıl iki aylık karları yaklaşık 40 milyar TL'ye çıkmıştır. Yani 4 katı aşkın bir karlılık artışı söz konusu olmuştur. Bunun sebebi ise Hazinesinin borçlanma politikalarındaki yanlışlardır. Hazine yüksek faizle borçlanırken -yüzde 25- Merkez Bankası düşük faiz oranıyla -yüzde 14- bankalara borç vererek bankaların karını katlamalarına sebep olmaktadır. Aradaki fark ise halkın sırtına yeni borç/vergi yükü olarak gelmektedir. Bu borçlanma politikalarıyla yoksulların cebindeki para bir avuç zengine peşkeş çekilmektedir. İşçi, çiftçi, emekli gibi sosyal kesimler en temel ihtiyaçlarını dahi karşılamak için yüksek faizlerle kredi kullanmak zorunda kalırlarken devlet, bankalara düşük faizden kredi olanakları sunmaktadır. Hatta şirketlere yüzde 16 gibi oranlarla kredi kullanma olanağı vermektedir ki bu da şirketlere yapılan kar transferi anlamına gelmektedir. Bunların yanı sıra bankaların keyfiyetine bırakılan ve masraf adı altında alınan yüksek komisyonlar ve döviz alış-satışı arasında uygulanan yüksek kur farkları banka karlılığının önemli kalemlerini oluşturmaktadırlar. Bu konuda gerekli denetimlerin yapılması ve standardizasyonun sağlanması önem taşımaktadır. Son zamanlarda Kur Garantili TL Mevduat Hesabı uygulaması aracılığıyla da -aradaki faiz farkına Hazine garantisi verilerck- çoğunluğu yoksullar tarafından ödenen vergiden bankalara/sermaye sınıfına gelir transferi yapılmaktadır. Ayrıca vergi kanunlarının sıklıkla, yılda birkaç kez değiştirilmesi ülkeye olana güveni zedeleyerek sermayenin gelmesinin önündeki en büyük engellerden birisini oluşturmaktadır. Zira hukuki istikrarsızlık güvensizlik doğurur. Bu konuda bir tutarlılığın olması önemli olmakla birlikte 'çok kazananan çok, az kazananan az' vergi alınması ilkesinin temel alınması gerektiğinde ısrar etmekteyiz.

Madde 27, 28- 5661 Sayılı Kanun kapsamında, takibin asıl borçlu için kesin aciz vesikasına bağlanması halinde, kesin aciz vesikasına bağlanan tutar, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin alacakları

Hazine tarafından karşılanmakta olup bu borçlar, Hazine adına Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketince/Tarım Kredi Kooperatiflerince takip edilmektedir.

Maddeyle, 5661 Sayılı Kanun kapsamında kredisi bulunan tarımsal üreticilerin aciz vesikasına bağlanan borçlarına uygulanacak olan faizin esasları düzenlenmekte, böylelikle borçlarını ödeme hususunda kolaylık sağlanarak ilave borç yükünden kurtarılması amaçlanmaktadır. Ayrıca maddeyle, sayıları yaklaşık 25 bin 660 olan Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından tahsilatı olmayan aciz vesikasına bağlı alacaklara ilişkin olarak aciz vesikasına bağlanan tutar dışında herhangi bir tahsilat yapmamış olan bu kurumların Hazineye ilave faiz ödememesi amaçlanmaktadır.

Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borcu devam eden tarımsal üreticiler ve kefillerden kesin aciz vesikasına bağlanan alacak, faiz yürütülmeksizin takip edilecek ve yapılan tahsilat, tahsilatın yapıldığı ayı izleyen ayın ilk haftası içerisinde Hazine'nin hesabına aktarılacak ve alacakların aciz vesikasına bağlandığı tarihten düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından aciz vesikasına bağlanan tutar dışında tahsil edilmeyen faizlerle ilgili olarak Hazine'ye ödeme yükümlülüğü bulunmayacak. Ayrıca bu düzenleme, tahsilatı yapılan borçlarla ilgili olarak iade isteme hakkı doğurmayacaktır.

Türkiye'de çiftçilerin yaş ortalaması 58 civarındadır ve yaklaşık 2 milyon çiftçi vardır. Bu çiftçiler artan maliyetlerden dolayı üretimden kopma noktasına gelmişlerdir. Günümüzde çiftçilerin büyük bir kısmının ya bankalara ya Tarım Kredi Kooperatiflerine ya tefecilere ya da tüccarlara borcu vardır. Bunların toplamı ise 150 milyar TL'si bankalara olmak üzere yaklaşık olarak 250 milyar TL'dir. Aciz durumuna düşen çiftçi sayısı 26 bin olarak ifade edilmiş olsa da neredeyse çiftçilerin büyük çoğunluğu uygulanan tarım politikalarından dolayı aciz duruma düşmüş durumdadır. Bu sorunları ortadan kaldırmak ve tarımsal üretimin geleceğini tehlikeye atmamak için sermayeye değil işçiye, emekçiye, çiftçiye destek verecek politikalar uygulanması zorunludur. Özellikle geçimlik çiftçilerin borç yükünü sıfırlayacak ve bir daha da çiftçiyi borçlandırmayacak bir formülün geliştirilmesi gerekmektedir.

Çiftçilerin tarımsal üretimden kopmaması için Tarım Kanunu'na göre gayrisafi yurtiçi hasılanın yüzde 1'i kadar çiftçiye destek verilmesi, geçimlik çiftçilerin 150-200

bin TL'nin altında olan borçlarını tedricen silecek bir politikanın uygulanması ve çiftçilerin gübre, ilaç, tohum, mazot vb. ihtiyaçlarını kamudan alabileceği ve ürünlerine alım garantisi verilecek bir sistemin kurulması gereklidir. Tarım Kanunu'na göre yıllık olarak 100 milyar TL çiftçiye destek verilmesi gerekirken bu yıl çiftçilere verilen desteklerin toplamı sadece 25-30 milyar TL civarındadır. Bu açıdan bu aciz vesikalarının düzenlenmesi doğru olmakla birlikte eksiktir. Bunu genişletecek ve çiftçileri bu borç sarmalından kurtaracak temel bir tarım politikası uygulamak gerekmektedir.

Madde 29- Radyo ve televizyonlarda altı ayda en az 90 dakika süreyle yapılan uyarıcı ve eğitici mahiyetteki yayınlar arasına ekonomideki kayıt dışılığın azaltılması ve önlenmesi, mükelleflerin vergiye gönüllü uyumunun sağlanması ve vergi bilincinin oluşturulması, geliştirilmesi, yerleştirilmesi, farkındalığın artırılması ve toplumun tüm kesimlerine benimsetilmesi gibi konular eklenerek bu kapsamdaki mücadelenin eğitim ve bilgilendirme yoluyla güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Kanuni düzenlemenin amacı her ne kadar kayıt dışılığı engellemek, gönüllü uyum, vergi bilincinin oluşturulması, toplumun tüm kesimlerine benimsetilmesi şeklinde afişe edilse de adaletsiz vergi politikaları ve bu adaletsiz vergi politikalarının vatandaşları kayıt dışılığa teşvik etmesi, vergi yükü yoksulların sırtındayken (dolaylı vergi oranının toplam vergiler içerisindeki payının %70'ler dolayında olması) uzlaşma adı altında yandaş şirketlerin milyarlarca liralık vergi borçlarının silinmesi, yine verginin önemli bir kısmının yoksullar tarafından ödenirken ödenen vergilerin sosyal amaçlar/yoksulların hayat koşullarının iyileştirilmesi için kullanılmaması, vergi kaçıranlara ceza verilmek yerine bilakis sosyal itibar/saygınlık kazandırılması ve vergi ödemenin bireyin topluma karşı olan sorumluluğunu yerine getirmesi olarak değil, toplum tarafından 'saflık' olarak algılanmasına sebep olan vergi politikaları vb. gibi faktörler bu sorunun çok daha büyük olduğunu 'reklamlar aracılığıyla' bu işin çözülmesinin pek de mümkün olmadığını göstermektedir. Ayrıca reklamlar aracılığıyla vergi bilinci inşa ederek vergi toplamayı arttırmayı düşünen AKP-MHP Koalisyonu'nun çaresizliğini göstermesi açısından da dikkate değer bir noktadır. Zira AKP yandaşlara kıyaklar, iltimaslar, büyük ihaleler, vergi afları, vergi muafiyet ve istisnaları, kredi

garantileri, ucuz krediler sağlarken bu adım hem vergi yükünü yine -hali hazırda verginin büyük bir kısmını ödeyen- yoksulların sırtına bindirmeye çalıştığını hem de AKP-MHP Koalisyonu’nun hangi sınıfların yanında saf tuttuğunu bize göstermektedir. Buradaki temel sorun, vergi bilincinin olmaması değil vergi politikalarının adaletsiz olması ve vergi yükünün yoksulların sırtına bindirilmiş olmasıdır.

Madde 31- Madde ile üzerinde yerleşim yeri bulunduğu gerekçesiyle orman sınırları dışına çıkarılan Hazineye ait taşınmazların kadastro işlemleri yapılarak, 6292 sayılı Kanunda yer alan 2/B alanlarında kalan taşınmazların satışına ilişkin hükümler kıyas alınarak hak sahiplerine doğrudan satılması düzenlenmektedir.

Bu maddede, Hazine’ye ait orman sınırları dışına çıkarılmış söz konusu arazilerde bulunan orman köylülerinin desteklenmesi ve kalkınmalarının sağlanması gerekçe gösterilmekte ve bu düzenlemeden 10 binin üzerinde orman köylüsünün etkileneceği ifade edilmektedir.

Bu noktada önem arz eden husus, Hazine arazilerinde bulunan ve satışı gerçekleştirilecek taşınmazların tamamının orman köylülerine ait olup olmadığından emin olunmasıdır. Bu madde kapsamında, idarenin denetimlerini titiz ve kapsamlı bir biçimde gerçekleştirmesi gerekliliğini bir kez daha hatırlatır, bu düzenlemenin gerekçesinde ifade edildiği şekilde; orman köylülerinin desteklenmesi ve kalkınmalarının sağlanması amacı dışına çıkacak hiçbir uygulamaya vesile olmaması konusundaki hassasiyetimizi vurgulamak isteriz.

Madde 32- Madde ile şirketlerin, 6361 Sayılı Kanun’un 8. maddesinin 1. fıkrasında yer alan şube açma, teşkilatlanma ve acentelik verme yasak ve kısıtlamalarının dışına çıkarılması sağlanmakta, şirketlere elektronik ortamda şube açma, teşkilatlanma ve operasyonel işlem yapma yetkisi verilmektedir.

Türkiye’nin hemen her yerinde açtıkları şubelerle, yurttaşlarımıza taksitle ev ve araba sahibi olma umudu vererek, kamuoyunda “Evim Mağdurları” olarak tanınan yüzbinlerce yurttaşımızın mağduriyetine sebep olan tasarruf finansman şirketlerinin yarattıkları sorun ve mağduriyetler güncelliğini korumaktadır. Bilhassa böylesi mağduriyetler devam ederken, çeşitli faktöring, finansman ve tasarruf finansman

şirketlerine internet üzerinden şube açma, teşkilatlanma ve acentelik verme yetkisinin sağlanması, yeterli denetimin sağlandığından emin olunamayacak koşullarda eleştirel yaklaştığımız bir konudur.

Zira yüzbinlerce yurttaşımız, tam da şubeleri mantar gibi türeyen faktöring, finansman ve tasarruf finansman şirketleri üzerindeki denetimsizlik, diğer bir ifadeyle başboşluk nedeniyle mağduriyete sürüklenmiştir. Bu torba yasa teklifinde yer alan 34. madde ile de söz konusu mağduriyetlere dönük bir düzenleme yapılmak istendiği öne sürülmektedir.

Bu minvalde, çeşitli faktöring, finansman ve tasarruf finansman şirketlerine verilmek istenen şube açma, teşkilatlanabilme gibi yetkilerin, denetimden kaynaklanan boşluklara müsaade edilmeden hayata geçirilmesinin önemini bir kez daha ifade ederiz.

Madde 34- Madde ile TMSF tarafından el konulan şirketlerden alacağı olanların mağdur edilmemesi adına bir düzenleme yapılmaktadır. Bu mağduriyetin giderilmesini sağlayan kaynakların ilgili şirketler ya da sorumluluğu bulunan kişilerden telafi edilmesi öngörülmektedir.

TMSF, OHAL’in verdiği yetkilerle, iktidara yakın kesimlere sermaye transferi sağlamanın kurumu haline gelmiş, tasfiyelerde büyük yolsuzluklar araştırılmamış ve deyim yerindeyse yangından mal kaçırılmıştır. Dolayısıyla merkezinde TMSF’nin olduğu her düzenleme -ne kadar pozitif yüklümlü cümlelerin konusu olsa da- her daim kuşkuyla yaklaşılması ve sermaye transferi niyetine odaklanması gereken düzenlemelerdir. Çünkü düzenleme komisyonunda da belirttiğimiz üzere “etki analizi sıfır” olan bir düzenlemedir.

Madde 35- Madde ile OHAL’den kaynaklı yapılan tasfiye süreçlerinde çıkan sorunların (tasfiyelerin yapılması ve faiz öngörülmemesi gibi) giderilmesi amaçlı kanunlaşan OHAL düzenlemelerinde değişiklik yapılması öngörülmektedir.

OHAL, Türkiye’de sadece yönetim sisteminin değişmesinin değil, aynı zamanda sermaye transferiyle haksız kazançların esaslı bir yol ve yöntem olmasının da anahtarı, yani “lütü” olarak kullanılmıştır. Siyasal tehdit algısı büyütülerek arka plandan ticari karlar sağlanmıştır. Şimdi bu düzenlemeyle kanun teklifine tek bir cümle dahi etki

analizinin yazılmaması, OHAL kelimesinin geçtiği her yerde ortaya çıkan kaygıları yeniden depreştirmektedir.

Madde 36- Madde ile kanun ya da kararnameyle kadro unvanlarına atananların unvan değişikliği nedeniyle hak kaybına uğramamaları ve yeniden atamalarda maaş kıyasının hesaplanması öngörülmektedir. Maaş kıyasıyla kamuya borçlu olanların, borçlu sayılmaması düzenlenmektedir.

Bürokrasideki meselelerle ilgili olan bu maddede dikkat çekici olan kısım, unvan değiştirmelerinden kaynaklı maaş kıyasında ‘borçlu’ çıkanların, borçlu sayılmamaları, daha önce borçlu olduklarına dair işlem yapılmışsa durdurulması düzenlemesinin yapılmasıdır. Madde yine kanun teklifi boyunca kaç kişiye etki edeceğini, maliyetinin ne olacağını aktarmaması bir yana söz konusu bürokratların maaşlarını halkın vergisinden aldıkları ve halka borçlandıkları gerçeği unutulmuştur. Halkın vergileri üzerinden borçlananlar, iktidarın bürokrasiye kıyak geçtiğini gösteren bir düzenlemeyle mükafatlandırılmakta, bunun karşılığındaysa tam biat istenmektedir. Bu durumu kabul etmek mümkün değildir.

Geçici Madde 1- Düzenleme 2/B arazileri ve hazineye ait tarım arazilerine ilişkin bir düzenlemedir. Bu maddenin 2/B alanlarında bulunan taşınmazların 19.04.2012 tarihli 6292 sayılı kanun kapsamında, hazineye ait tarım arazilerinin ise 6292 sayılı kanun ile 4706 sayılı kanun kapsamında başvuru ve ödeme süresini geçiren yurttaşların mağduriyetini gidermeye ilişkin bir düzenleme olduğu ileri sürülmektedir. Ancak gerçekte AKP-MHP Koalisyonu bu arazilerden sonsuz gelir etme hırsıyla bu düzenlemeyi yapmaktadır.

AKP-MHP Koalisyonu yıllardır 2/B arazileri ile hazineye ait arazileri sermayeye peşkeş çekmektedir. Bu düzenleme de bu süreci uzatmaya dönük bir hamledir. İktidar kendisini bu arazileri sonsuz biçimde sömürme yetkisine sahip bir biçimde konumlandırmaktadır. Ayrıca 2/B arazileri ve Hazine’ye ait tarım arazileri şeklinde ifade edilen alan oldukça geniş tarım arazilerine denk düşmektedir. Bu açıdan düzenlemenin kapsamı oldukça geniştir. Çünkü bu düzenleme ifade edildiği gibi

yurttaşların mağduriyetini gidermeye dönük değildir. İktidar paraya sıkıştığı için bu düzenleme ile gelir elde etme peşindedir.

Geçici Madde 2- Madde, merkezi bütçe tarafından belirlenen kamu personelinin geçici görevlendirmelerindeki konaklama giderlerinin arttırılmasına ilişkindir. Maddede 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan konaklama giderlerinin bugün yetersiz kaldığı ifade edilmektedir.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu teklifi görüşmeleri sürerken doların yükselmesi karşısında bütçe hızlıca erimiştir. Bu hakikat muhalefet tarafından defalarca dile getirilmiş, teklifin yeniden düzenlenmesi gerektiği vurgulanmıştır. Ancak iktidar bu uyarıyı ciddiye almamıştır. Bu madde bunun açık bir göstergesidir. AKP-MHP Koalisyonu bu yapısal sorunu bu maddede olduğu gibi çeşitli maddeler yolu ile adeta yamalarla gidermeye çalışmaktadır. Ancak bugün bu ihtiyaç ayyuka çıkmış durumdadır. 2022 yılı bütçesi ihtiyaçları karşılamamaktadır. Bir müjde şeklinde duyurulan asgari ücrete yapılan yaklaşık yüzde 50 oranındaki zammın henüz 40 gün geçmeden erimiş olması gerçeği de bu bağlamda değerlendirilmelidir. İktidarın birer lütuf gibi ilan ettiği bu düzenlemeler iktidarın yalnızca öngörüsüzlüğünün değil bir yılın ekonomi planını dahi yapamayacak kadar ülkeyi derin bir ekonomik istikrarsızlık ve ekonomik krize sürüklediğinin açık göstergesidir.

Necdet İpekyüz

Batman

Erol Katırcıoğlu

İstanbul

Garo Paylan

Diyarbakır

MUHALEFET ŞERHİ

(2/4336) esas numaralı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi 25.03.2022 Cuma günü akşam saatlerinde TBMM Başkanlığına sunulmuş olup 28.03.2022 Pazartesi günü Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesine ilişkin toplantı gündemi dağıtımına çıkarılmış ve grubumuza ulaştırılmıştır. Teklif 29.03.2022 Salı günü Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmeye başlanmıştır.

Teklif 17 farklı Kanun ve 1 Kanun Hükmünde Kararname’de değişiklikler öngörmüştür.

1. 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu
2. 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu
3. 1618 Sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu
4. 2108 sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasası
5. 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu
6. 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu
7. 3194 sayılı İmar Kanunu
8. 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
9. 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu
10. 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu
11. 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu
12. 5661 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Kullanılan Toplu Köy İkrazatı/Grup Kredilerinden Doğan Kefaletin Sona Erdirilmesi Hakkında Kanun
13. 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun
14. 6114 sayılı Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Hizmetleri Hakkında Kanun
15. 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun
16. 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu
17. 7091 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanun
18. 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname

Başkanlığa sunulduğu haliyle, 39 madde ve 2 geçici maddeden geçerli olmak üzere komisyona havale edilmiş olan teklif, 38 madde ve 2 geçici madde olmak üzere komisyon görüşmelerini tamamlamıştır.

USUL ÜZERİNE DEĞERLENDİRME

Anayasanın 88 inci maddesi “Kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esasları iç tüzükle düzenlenir” demektedir. Ancak AK Parti iktidarları dönemlerinde Meclis iç tüzüğüne, yasama faaliyetinin usul ve esaslarına ilişkin uygulamalar gün geçtikçe daha kalitesiz ve daha niteliksiz bir hal almaktadır. Şüphesiz bu durumu her gün daha fazla derinleştiren husus, iktidarın birbiri ile konu yönünden ilgisi olmayan ve çok fazla sayıda başka kanunda ek ve değişiklikler yapan kanun teklifi hazırlama usulü olan torba kanun teklifi yönteminden vazgeçmemesinden kaynaklanmaktadır.

TBMM’nin yasama faaliyetlerinin kalitesini düşüren torba kanun hazırlama yöntemi, teklifin ihtisas komisyonlarında yeteri kadar tartışılmaması, başka ihtisas komisyonlarının görev alanına girecek olan bir kanun teklifi maddesinin ya da maddelerinin zorunlu olarak tek komisyona gönderilmesi ve dolayısıyla görüşlerine başvurulmayan diğer ihtisas komisyonlarının uzmanlığından yararlanmadan ve katkıları alınmadan yasalaşmasına neden olmaktadır.

Bu kanun teklifi de iktidarın vazgeçemediği torba kanun yöntemiyle hazırlanmış bir teklif olarak karşımıza çıkmaktadır. Başkanlığa sunulan teklif 17 farklı kanun ve 1 Kanun Hükmünde Kararname’de değişiklikler yapmakta ve toplam 39 madde ile 2 geçici maddeden oluştuğu haliyle tam bir torba kanun özelliği taşımaktadır.

Bir diğer önemli husus ise teklifin tali komisyonlarda görüşülmemesi ve yalnızca esas komisyonda görüşülmüş olmasıdır.

TBMM iç tüzüğü uyarınca kanun teklifleri TBMM başkanlığına sunulduğunda, Başkan tarafından ilgisine göre bir ya da birkaç uzmanlık komisyonuna incelenmek üzere gönderilir. TBMM Başkanlığına ulaşan kanun tekliflerinin konusu ve kapsamına göre esas ve tali komisyonlara havalesi TBMM İçtüzüğü’nün 23 üncü maddesi uyarınca gerçekleştirilmektedir.

Bu kanun teklifi de Başkanlık tarafından; esas komisyonu Plan ve Bütçe Komisyonu; tali komisyonları Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu, İçişleri Komisyonu ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu olmak üzere bu komisyonlara havale edilmiştir. Ne var ki, teklife ilişkin TBMM Başkanlığına rapor sunan sadece esas komisyon olan Plan ve Bütçe Komisyonu olmuştur. Tekliflerin tali komisyonlarda ele alınmaması uygulaması, etkin, verimli ve nitelikli bir yasama faaliyetinin kalitesini yakından ilgilendirmektedir.

Komisyon görüşmelerinde İYİ Parti olarak kanun teklifine dair objektif katkılarımızı sunmaya ve yukarıda bahsettiğimiz olumsuz durumların ortaya çıkmaması adına elimizden gelen gayreti göstermeye çalışarak tüm çekincelerimizi dile getirirken; iktidarın müzakere ve uzlaşından uzak tavrıyla karşılaşmamız 100 yılı aşan bir geleneğe sahip meclisimiz nezdinde büyük talihsizliktir. İktidardan beklentimiz, teklifler üzerine bildirdiğimiz eleştiri ve görüşleri dikkate almalarıdır. Aksi takdirde milletimizin dertlerine çözüm üretmenin merkezi olması gereken Meclisimiz, iktidar partisinin kendi çıkarları doğrultusunda hareket ettirilen bir yapı olmaktan öteye gidemeyecektir.

Maddeler Üzerine Değerlendirmeler

Madde 1 – Madde 24

Madde ile düzenlenmekte olan, temsilci tayin etmeyen sosyal ağ sağlayıcılarına gelir vergisi mükelleflerince verilen reklamların vergi matrahlarında bu harcamaların gider gösterilememesine ilişkin değişiklik; daha çok vergi ödeterek cezalandırmayı tercih eden bir iktidar mantığı ortaya çıkarmaktadır. Sosyal medya kuruluşlarının, merkezlerinin nerede olduğundan bağımsız bir temsilci atamalarının gerekli olduğunu düşünsek dahi temsilci atamayan sosyal ağ sağlayıcılarına karşı caydırıcı bir düzenlemenin bu madde ile hayata geçeceğini düşünmemekteyiz.

Bu platformların Türkiye ’de kanuni temsilci bulundurmalarını önemsiyoruz ancak bu yasaklı sosyal ağ sağlayıcılarının kimler olduğunun kamuoyuyla paylaşılması gerektiğini düşünmekteyiz. Aksi takdirde reklam veren vergi mükelleflerimizin mağdur oldukları bir sonuçla karşı karşıya kalınması riski ortaya çıkacaktır.

Madde 2

Sağlık kuruluşları ile sözleşme karşılığı çalışan ve bordro sistemine dâhil olmayan hekimlerin gelirlerinin serbest meslek erbabı geliri olarak vergilendirilmesine ilişkin bu teklif maddesinin hekimlerimizi koruyan bir düzenleme değil, hastane sahiplerinin çıkarlarını dikkate alan bir düzenleme olduğu açıktır. Özel hastanelerin menfaatini koruyan bir düzenin kanuni güvence altına alınması sistemi daha fazla tıkayan bir uygulama ortaya çıkaracaktır.

Mevcut durumda özel hastanede çalışmanın ön koşulu olarak; hekimlere mükellefiyet tesis etmeleri ve her ayın sonunda kendilerine hizmet faturası kesmelerinin istenilmesi sunulmakta olup kabul edilmemesi halinde iş ilişkisi kurulmamaktadır. Bu şekliyle uygulama özel hastanelerin ödeyecekleri vergilerde ciddi bir kayba neden olmaktadır. Ve bu düzenleme bu kaybı desteklemekten başka bir etki ortaya çıkarmayacaktır. Teklif maddesi başka bir yönüyle iş barışını zedeleyen ve hekimlerimizi konsantrasyon eksikliğine sürükleyen bir düzenlemeyi hayata geçirecektir.

Diğer yandan iktidarın odaklanması ve çözüm üretmesi gereken asıl sorunlar hekimlerimizin ülkemizde mesleklerini icra etmekte zorlanmaları ve artık ülkemizden uzaklaşmayı tercih ediyor olmalarıdır. Son dönemlerde istifa eden hekimlerin sayısında ciddi bir artış gözlemlenmektedir. 2021 yılında istifa eden tabip sayısı son 3 yıl içinde % 186 oranında artmıştır. Aynı şekilde istifa eden diş hekimi sayısında yaklaşık 2 kat artış olmuştur. İstifa eden hekimlerimizin bazıları tıp fakültelerinde doktor yetiştirmektedir. Tabip sayısındaki azalma ile sağlık sistemimiz de sekteye uğramaktadır. Merkezi Hekim Randevu Sisteminde bazı branşlarda hekim bulunamamakta ve randevu alınamamaktadır.

İstifa eden doktorların önemli bir kısmı ülkemizden ayrılarak çalışmaya yurt dışında devam etmeyi tercih etmiştir. Yurtdışında hekimlik yapabilmek için meslek odalarından belge alan doktorlarımızın sayısı birkaç yıl önce 50 civarındayken 2021 yılında 1800'lere ulaşmıştır. Hekimlerimizin istifalarının ve yurtdışında çalışmayı tercih etmelerinin önüne geçilmesi ve gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir. İktidarın günü kurtaran politikalar ve çözümler üretmek yerine sağlık sistemimizdeki yapısal sorunlara odaklanması gerekmektedir.

Madde 4 – Madde 5 – Madde 6

Düzenleme ile vergi kaçakçılığı (sahte fatura kullanma- sahte fatura düzenleme) cezalarının üst sınırları sırasıyla 3 yıldan 5 yıla ve 5 yıldan 8 yıla arttırılmak suretiyle yeniden düzenlenmektedir. Bu sayede hâkimlerin bu fiilleri bir defa işleyenlerle sürekli hale getirenlere yönelik verecekleri cezanın farklılaşması amaçlanmaktadır. Ayrıca adli yargıda uygulanmakta olan “etkin pişmanlık” müessesesinin vergi alanında da uygulanması sağlanmaktadır. Buna göre soruşturma ve kovuşturma aşamalarında da “etkin pişmanlık” başvurusu mümkün olacaktır. Soruşturma aşamasında ceza ve buna uygulanan faizlerin ½’si kovuşturma aşamasında ise 1/3’ü silinecektir. Ayrıca zincirleme suç kavramının uygulanmasıyla birlikte farklı takvim yıllarına yönelik ayrı ayrı işleyen ceza süreleri belli oranlarda işleyecek ve bu konudaki mağduriyetler giderilmiş olacaktır.

Düzenleme tarafımızca genel olarak olumlu nitelendirilmekle birlikte üzerinde durulması gereken birkaç husus vardır. Bunlardan ilki, böylesine önemli hukuki düzenlemeleri içeren bu maddelerin tali komisyon görüşü olmadan Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmüş olmasıdır. Bu fiilleri işleyenlerin alacakları cezaların hukuk sistemimiz içerisinde hukuk uzmanlığı olan kişilerce değerlendirilip Komisyonumuza havale edilmiş olması gerekirdi. Bir başka husus ise sahte belge kullanmaya yönelik mükelleflerin bilgisi dışında gelişen ve mağduriyetlere sebep olan birçok hadise yaşanırken suçu bilerek işleyenle sehven işleyen arasındaki farkı netleştirmeden cezaların arttırılmasıdır. Daha iyi bir ve suçlu ile suçsuzu ayırt edebilecek vergi denetim sistemini oluşturacak düzenlemeler yerine yine günü kurtarmaya yönelik teklifle gelinmiştir. Teklifin içeriği vergi kaçakçılığı suçunu caydırıcı yöntemlerle önlemektense daha fazla vergi toplayabilmeyi amaçlamaktadır. Teklif bu amaçla hazırlandığı için sahte belge düzenleyenlere yönelik caydırıcılığın çok artmadığı görülmektedir. Ceza artırımı uygulaması ile caydırıcılık kuvvetlendirilmeye çalışılırken etkin pişmanlık uygulaması ile vergi tahsilatı amaçlanmakta ve bu nedenle kendi içinde çelişki içermektedir.

Vergi sistemimizde ciddi çarpıklıklar mevcuttur. Baştan sona reform niteliğinde değişikliklerle yeniden ele alınması gerekmektedir. AK Parti, bu gerçeği görmezden gelerek vergi kanunlarımızın üzerine neredeyse her ay yeni bir yama yapmakta ve bu suretle sorunların üzerini örtmeye çalışmaktadır. Tüm tarafları içine alan sivil toplum katılımıyla adil ve şeffaf bir vergi sistemi için çalışmalar acilen başlatılmalıdır.

Madde 7

Teklifin bu maddesinin komisyona geldiği ilk halinde, 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununun 35’inci maddesinde yer alan aidatın belirlenmesinde yeniden değerlendirme oranının esas alınması hükmünde yeniden değerlendirme oranının Cumhurbaşkanı tarafından %50’sine kadar indirilmesine yetki verilmesi öngörülmektedir. Pandemi sürecinde sektörün olumsuz ekonomik koşulların yarattığı zorluk karşısında desteklenmesi ve yıllık aidat miktarına uygulanacak yeniden değerlendirme oranının azaltılabilmesi için yıllık aidat miktarına uygulanacak yeniden değerlendirme oranının %50’sine kadar indirilebilmesi yerindedir. Ancak komisyon görüşmeleri sırasında hazırlanmış olduğumuz önergede bu hususta Cumhurbaşkanına sınırsız süreyle yetki verilmesinin yerinde olmadığını dile getirmiş ve bu yönde bir teklifte bulunmuştuk.

Gerekçemizde kanun yapma yetkisinin yürütmeye yani Cumhurbaşkanı'na ait bir sorumluluk olmamakla birlikte bu yetkinin Cumhurbaşkanı tarafından kullanılmasının yasama kanadının yetki ve sorumluluklarını baskılama ve yok sayma anlamı taşıyacağı dile getirilmiştir. Bu hususun parlamentomuzun asli sorumluluğunu örseleyeceği inkâr edilemez bir gerçek olduğu, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile alışılmış bir düzen oluşturulmaya çalışılmasından hareketle, kanunlarda Cumhurbaşkanına sınırsız süre ile oranları indirme veya artırma yönünde yetkiler verilmesini parlamentoya paralel bir konumlanış olarak değerlendirdiğimizi ifade ettik. Uygulanacak yeniden değerlendirme oranında Cumhurbaşkanı tarafından yapılabilecek indirimin geçici madde ile düzenlenmesinin daha uygun olacağını savunduk ve önergemizi komisyonun oyuna sunduk. Ancak önergemiz Cumhur İttifakı oylarıyla reddedilmiştir.

Önergemiz AK Parti ve MHP tarafından reddedilse de aynı mahiyette olan bir önerge hazırlayan AK Parti Grubu kendi önerge tekliflerinin kabulüyle maddeyi bizim talep ettiğimiz şekle getirmişlerdir. Bu husus iktidar grubunun kanun tekliflerinin komisyon görüşmelerindeki usul açısından benimsediği tarzı gözler önüne sermektedir. İktidar grubu istişare ve müzakereden kaçan yasama faaliyeti anlayışını benimsemiş olsa dahi yapıcı muhalefet anlayışımızla millet iradesi nezdinde katkı sunmaya devam edecektir.

Madde 9

Daha öncesinde Cumhurbaşkanının bir kararnameyle düzenlemeye çalışmış olduğu bu düzenlemeyi Anayasa Mahkemesi iptal etmiştir. Anayasa Mahkemesi'nin 2020/71E ve 2021/33K Sayılı Kararında ilgili Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Anayasanın 130 uncu maddesi bağlamında kanunla düzenlemesi gerektiği ve yine Anayasanın 104 üncü maddesine yani Anayasada münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz hükmüne aykırılık tespit edilmesi sebebiyle iptal edilmişti. Cumhurbaşkanının kendi görev ve yetkilerine ilişkin işlemlerde anayasaya sadakati önemsemediğinin tescil ediliyor olmasının devletimizi yönetmekte olan iradenin ciddiyeti açısından son derece rahatsız edici bir aşama olarak değerlendirmekteyiz. Anayasaya aykırı işlem yapılması devlet geleneğimiz adına talihsiz bir dönemi gözler önüne sermektedir.

Diğer boyutuyla kanun teklifinin bu maddesinin, Anadolu üniversitelerinin birçoğunun kadrolarında büyük eksik olması niyetiyle getirilmesini olumlu bulmaktayız. Ancak bu kadroların liyakate dayalı kullanılırsa faydalı olacağı bilinmelidir. Bu eksikliğin kapatılmasının üniversitelerimizin akademisyen kapasitelerinin artmasına, üniversitelerdeki eğitim niteliğimizin gelişmesine katkı sunacağına şüphe yoktur. Ancak bu düzenlemedeki amacın iktidarın üniversitelerde kendi kadrolarını yerleştirme şüphesi kamuoyunu rahatsız etmektedir. Özellikle Boğaziçi Üniversitesine 120 kadro ihdas edilmesindeki ihtiyacın anlaşılabilmesi bu şüpheyi kuvvetlendirmektedir.

Madde 10

Yabancılarla konut satışında uygulanan KDV istisnasının konutun 1 yıl yerine 3 yıldan fazla süre ile elde bulundurulması şartı getirilmesini olumlu bulmakla birlikte düzenlemeyi eksik bir düzenleme olarak değerlendirmekteyiz. İktidarın uygulamakta olduğu politikaların ivedi bir şekilde değiştirilmesinin gerekli olduğunu düşünmekteyiz.

İktidar tarafından son dönemde Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı alma hakkının kısa zamanda ve düşük bedeller karşılığında elde edilmesinin önünü açan düzenlemeler ülkemizin ucuz vatandaşlık pazarına dönüşmesinin önünü açmıştır. Vatandaşlık bir ülkenin geçmişine ve geleceğine ortak olmaktır. Milletimizin manevi şahsiyeti vatandaşlığımızı alarak geçmişimize ve geleceğimize ortak edeceğimiz bu kişilere adeta kelepir fiyata vatandaşlık hakkının satıldığı bir politika kabul edilemez. İktidarın bu politikalarının sonucunda ülkemiz vatandaşlığının uluslararası camiada düşürüldüğü durum milli onurumuzu zedeleyici bir hâl almıştır. Bu husus özelinde komisyon görüşmeleri sırasında vermiş olduğumuz ve belirtilen şartları karşılamaları ve en az beş yıl süreyle Türkiye’de ikamet etmeleri kaydıyla yabancıların vatandaşlık hakkı kazanmasının kanunla düzenlenerek kapsamının genişletilmesi yönündeki yeni madde ihdasına ilişkin teklifimiz AK Parti ve MHP tarafından reddedilmiştir.

Madde 12

Madde ile; elektrik motorlu otomotiv üretimi için gerçekleştirilecek ar-ge faaliyetlerine yönelik mühendislik hizmetleri 31/12/2023’e kadar KDV’den istisna edilmektedir.

Teklif maddesinin gerekçesinde ülkemizde elektrik motorlu otomotiv üretilmesinin ve bu araçların yurtiçinde tercih edilirliğinin desteklenmesi amacıyla, Türkiye’de gerçekleştirdikleri Ar-Ge faaliyetleri sonucunda geliştirdikleri elektrik motorlu taşıt araçlarını Türkiye’de imal eden mükelleflere bu araçların geliştirilmesine yönelik verilen ve yatırım teşvik belgesi kapsamında yer alan mühendislik hizmetleri için katma değer vergisi istisnası öngörülmüştür.

Düzenlemeyi olumlu bulmakla birlikte yalnızca 1,5 yıl için değerlendirilmesini eksik bir düzenleme olarak görmekteyiz. Ülkelerin ekonomilerinde yüksek katma değerli ürün üretimi büyük önem teşkil etmektedir. İktidarın yalnızca 1,5 yıl için öngördüğü bu teşvikin 2023 tarihiyle sınırlandırılmasını teklif maddesinin amacına binaen çelişkili bir değişiklik olarak değerlendirmekteyiz.

Madde 13

13 üncü madde ile 2018 yılında yürürlüğe giren ve ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı yapıların kayıt altına alınması ve imar barışı olarak bilinen olan uygulama için yeniden başvuru ve ödeme hakkı verilmektedir. Yine aynı madde “Yapı Kayıt Belgesi alınan yapıların Hazine taşınmazları üzerinde inşa edilmiş olması halinde, Yapı Kayıt Belgesi sahipleri ile bunların kanuni veya akdi haleflerinin satın alma talebinde bulunmak için yeniden hak tanınmasına ve bunların ihalesiz şekilde satılabilmesini amaçlanmaktadır.

4 yıl önce yapılan uygulama maalesef deprem yönetmeliğine aykırı birçok yapının onaylanmasına sebep olmuştur. İzmir depreminde yıkılan veya hasar gören birçok binanın bu imar affından faydalandığı düşünülecek olursa bu uygulamanın aynı şekilde yenilenmesi yeni can ve mal kayıplarına zemin hazırlayacaktır. Başvurudan önce inşaat mühendisleri tarafından hazırlanacak bir uygunluk belgesi olmadan bu haliyle hayata geçirilmesi son derece yanlıştır. Yapılan hatadan ders almak bir yana aynen tekrarlanması söz konusu olacaktır. Ayrıca hazine arazisi üzerinde bulunanların ihalesiz satılabilecek olması da son derece yanlış bir uygulamadır. Hukuk devleti olma gereği Anayasaya aykırı bu uygulamadan vazgeçilmesi gerekmektedir.

Madde 14 – Madde 15 – Madde 16 – Madde 18

Bu maddeler ile üzerinde sınırlı ayrı hak tesis edilen Hazine taşınmazlarının, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkındaki Kanun kapsamı içerisinde satışı yapılacak yerler, Hazine taşınmazları üzerinde yine mülkiyeti hazine üzerinde olmakla beraber bazı hakları, mülkiyetten kaynaklı bazı irtifak haklarıyla ilgili olarak kullanma izinleri olanlara satışında, kadastro ve imar uygulamaları sonucunda vatandaşların mülkiyetinde bulunan taşınmazlar ile hisseli hale gelmiş olan Hazine taşınmazlarının satılması ve Hazine taşınmazlarının hızlı bir şekilde ekonomiye kazandırılması amaçlanmaktadır.

İmar uygulamaları, parselasyon çalışmaları ve kadastro uygulamaları ile birtakım kişiler önce Hazine taşınmazlarına ortak edilmekte yani milli emlak taşınmazları hisseli hale getirilmekte sonra bu taşınmazlar hissedarlara ihalesiz belirlenen değer üzerinden satılmaktadır. Yine aynı şekilde ticari amaçlı belirli kişilere kiraya verilen kamu taşınmazları da ihalesiz belirlenen değer üzerinden satılacaktır. Anayasaya birçok madde üzerinden aykırılık oluşturan imtiyazlı satış uygulaması bu maddelerde de yer almaktadır. Belli kişi veya zümrelere rant sağlayacak bu işlemlerin ekonomimize faydadan çok zararı olmaktadır. Bu kişi veya zümreleri kollamaktansa ülke ekonomisine katkı sağlayacak şekilde düzenlemeleri hazırlamak öncelik olmalıdır.

Ayrıca kamu kurumlarına ait lojmanların satışlarından elde edilen gelirlerin Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesine ait lojman satışları alt kalemine gelir olarak kaydedilmesi amaçlanmaktadır. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile başlayan ve son bir yılda iyice derinleşen ekonomik krizin neticesinde kamuya ait varlıkları hızla satışının gerçekleşmesi için gerekli düzenlemeler getirilmiştir. Kamu kaynaklarının israfı devam ederken bu israfa kaynak sağlamak amacıyla sıra var olan kaynakların satışına gelmiştir. Öncelikli olarak kamudaki israf sonlandırılmalıdır. İsfat uygulamaları devam ederken oluşturula yeni kaynaklar da boşta harcanacak ve ülkemize fayda sağlamayacaktır.

Madde 25 – Madde 26

Madde ile; bankacılık ve finans sektörü için kurumlar vergisi %25'e çıkarılmaktadır. Ayrıca bu oran 2022 kazançları içinde öngörülmektedir. Düzenlemeyi desteklemekle birlikte, bu düzenleme iktidarın sistematik bakıştan yoksun bir yasama faaliyeti gerçekleştirme anlayışına hâkim olduğunun kanıtı niteliğindedir.

22 Ekim 2020 tarihinde, Komisyonunda görüşülen bir Kanun Teklifinde Kurumlar Vergisinin 5 puan (%15'e düşürülmesini) düşürülmesi yetkisi Cumhur İttifakı milletvekillerinin oylarıyla kabul edilmiştir. Söz konusu Kanun Teklifinin Meclis Genel Kurulunda görüşülmesinin son safhasında ısrarlı itirazlarımız sonucunda Kurumlar Vergisi oran düşüşüyle ilgili madde Tekliften çıkartılmıştır.

Aradan yaklaşık beş ay geçtikten sonra, bu sefer Nisan 2021'de Kurumlar Vergisi oranının artırılması düzenlenmiştir. Teklife göre Kurumlar Vergisi (KV) geçici olarak 2021 yılında yüzde 25, 2022 yılında yüzde 23 olarak uygulanacaktır.

Birbiriyle taban tabana zıt iki teklifin bu kadar kısa süre içinde Hükümet tarafından uygun bulunması, üzerinde düşünülmesi gereken bir husustur. Bunun yanı sıra çelişkili iki teklifin, Komisyonun Cumhuriyet İttifakı milletvekilleri tarafından hiç sorgulanmadan kabul edilmesi de yasama erki açısından sorgulanması gereken diğer bir husustur.

İYİ Parti Grubu olarak Nisan 2021 tarihinde görüşülen Kanun teklifi özelinde; bankacılık ve finans sektöründeki kuruluşların diğer mükelleflerden ayrı olarak %25 oranla vergilendirilmesi yönünde hem komisyon hem genel kurul görüşmeleri aşamalarında teklifler vermiştik, Ancak AKP ve MHP grupları o tarihte verilen önermeleri reddetmiştir.

Bugün gelinen noktada, o tarihte önergemizi reddeden iktidar, bu teklif maddesi ile aynı mahiyette bir düzenlemeyi önermektedir. İktidarın bu düzensiz ve plansız yönetme anlayışını reddetmekle birlikte önerilerimizin hayata geçiriliyor olması önemlidir. Düzenlemeyi destekliyoruz fakat vergi sistemimizdeki yapısal sorunları derinleştireceği endişesiyle kapsamlı bir vergi reformu ihtiyacının gerekli olduğu kanaatindeyiz.

Madde 30

Maddenin gerekçesinde devlet üniversitelerinde görevli öğretim elemanlarının Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığında Başkan Yardımcısı olarak görevlendirilmeleri durumunda emeklilik haklarında düzenleme yapılması gerektiği ifade edilmiştir.

Komisyon görüşmeleri sırasında bu gerekliliğin neden kaynaklandığı açıklanmamakla birlikte, böyle bir ihtiyacın bu güne kadar ertelenmesinin gerekçesi de anlaşılamamıştır. Dolayısıyla bu düzenlemenin kişi veya kişilere özel olduğu şüphesi oluşmuştur. Bu endişeler neticesinde madde tekliften çıkarılmıştır. Teklif maddesinin metinden çıkarılmasının gerekçesinin “izahtan varest” olarak nitelendirilmesi ise iktidarın yasama faaliyeti anlayışının geldiği aşamayı gözler önüne sermektedir.

Madde 32

Madde ile finansal kiralama, faktöring ve tasarruf finansman şirketleri için internet ortamında hizmet verme imkanı tanınmaktadır. Teknolojinin gereği olarak elbette tüm şirketler faaliyetlerini yürütmede sanal mecraları kullanabilmelidir. Ticaretin hızlanması ve yaygınlaştırılması açısından olumludur. Ancak bu şirketlerin birçoğunun geçmiş dönemde vatandaşlarımız üzerinde yarattığı mağduriyetler de ortadadır. Durum böyleyken bu sektöre yönelik düzenleyici ve denetleyici uygulamaların bir an önce hayata geçirilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde vatandaşlarımızın hassasiyetleri üzerinden dolandırılma vakaları daha hızlı şekilde artacaktır. Bu hizmetlerin yaygınlaştırılmasından önce kontrol altına alınması ve güvenli ortamın sağlanması gerekmektedir.

Kanun teklifinin komisyona sunulan halinde bankaları korumak amacıyla var olan itibar zedeleyici haber yapma yasağı bu şirketler için de getirilmek istenmiştir. Bazı şirketlerin korunmasına yönelik endişeler oluşturan söz konusu madde Komisyon görüşmeleri esnasında yoğun itirazlarımız sonucunda tekliften çıkarılmıştır.

Yeni Madde İhdasına İlişkin Önerge Teklifimiz

Komisyon görüşmeleri sırasında teklife yeni bir madde eklenmesini önererek; 23/2/2017 tarihli ve 6824 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna geçici madde eklenmesi talebinde bulunmuşştuk. Teklifimiz ile; çiftçimizin T.C. Ziraat Bankası A.Ş. (Banka) ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borçları yapılandırılacak, bu yapılandırmada faiz uygulanmayacak ve yapılandırma sonrası tutarın 2023 yılı Ekim ayından itibaren başlamak üzere her yıl tekabül ettiği ayda beş eşit taksitte ödenmesi sağlanacağı ve ayrıca yapılandırılan ve ödemeleri hâlihazırda devam eden krediler hakkında da madde hükümlerinin uygulanacağı düzenlenmekteydi.

Ekonominin kötü yönetimi ve pandeminin ağır yüküyle karşı karşıya kalan çiftçilerimizin, iktidarın uyguladığı yanlış politikalar sonucunda borcunun katlanarak arttığı koşullarla karşı karşıya ve yalnız bırakmamak adına verilen teklifimiz AK Parti ve MHP milletvekillerinin oylarıyla reddedilerek kabul edilmemiştir.

Kanun teklifinin birçok maddesini olumlu bulmak ve desteklemekle birlikte; yukarıda detayları belirtilen gerekçelerimiz sebebi ile İYİ Parti olarak (2/4336) esas numaralı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin zikrettiğimiz bazı maddelerine ret oyu kullanıyoruz. Yapıcı ve sorumlu muhalefet anlayışımızla milletimizin haklarını gözetmeye devam edeceğiz.

Muhammet Naci Cinisli

Erzurum

MALATYA MİLLETVEKİLİ BÜLENT TÜFENKÇİ
VE 84 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

**HAZİNEYE AİT TAŞINMAZ MALLARIN
DEĞERLENDİRİLMESİ VE KATMA DEĞER
VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN İLE
BAZI KANUNLARDA VE 375 SAYILI
KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“11. 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun ek 4 üncü maddesi kapsamında hakkında reklam yasağı uygulananlara verilen reklamların giderleri.”

MADDE 2- 193 sayılı Kanunun 66 ncı maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“6. 5510 sayılı Kanunun ek 10 uncu maddesi uyarınca anılan Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında; sigortalı sayılan hekimler ile tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan kişiler;”

MADDE 3- 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasına “usul ve esasları belirlemeye” ibaresinden sonra gelmek üzere “, vergi dairesince bu Kanun ile diğer Kanunlar kapsamında yapılan işlemlerde elektronik imza, mühür veya onay kullandırmaya, vergi daireleri tarafından düzenlenen ve vergi dairesince imzalanması gereken belgelerin Gelir İdaresi Başkanlığınca elektronik ortamda imzalanmasına, mühürlenmesine veya onaylanmasına izin vermeye, elektronik imza, mühür veya onayın kullanım usul ve esaslarını düzenlemeye” ibaresi ile fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**HAZİNEYE AİT TAŞINMAZ MALLARIN
DEĞERLENDİRİLMESİ VE KATMA DEĞER
VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN İLE
BAZI KANUNLARDA VE 375 SAYILI
KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“11. 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun ek 4 üncü maddesi kapsamında hakkında reklam yasağı uygulananlara verilen reklamların giderleri.”

MADDE 2- 193 sayılı Kanunun 66 ncı maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“6. 5510 sayılı Kanunun ek 10 uncu maddesi uyarınca anılan Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında; sigortalı sayılan hekimler ile tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan kişiler;”

MADDE 3- 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasına “usul ve esasları belirlemeye” ibaresinden sonra gelmek üzere “, vergi dairesince bu Kanun ile diğer kanunlar kapsamında yapılan işlemlerde elektronik imza, mühür veya onay kullandırmaya, vergi daireleri tarafından düzenlenen ve vergi dairesince imzalanması gereken belgelerin Gelir İdaresi Başkanlığınca elektronik ortamda imzalanmasına, mühürlenmesine veya onaylanmasına izin vermeye, elektronik imza, mühür veya onayın kullanım usul ve esaslarını düzenlemeye” ibaresi ile fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve
84 Milletvekilinin Teklifi)

“Vergi daireleri tarafından düzenlenen ve imzalanması gereken belgelerin, Gelir İdaresi Başkanlığınca elektronik ortamda imzalanması, mühürlenmesi veya onaylanması durumunda belgeler vergi dairesi tarafından imzalanmış, mühürlenmiş veya onaylanmış sayılır.”

MADDE 4- 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (a) fıkrasında yer alan “üç” ibaresi “beş” şeklinde, (b), (c) ve (ç) fıkralarında yer alan “beş” ibareleri “sekiz” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye son fıkrasından önce gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Bu maddede yazılı fiillerle verginin ziyaa uğratıldığıнын tespit edilmesine bağlı olarak tarh edilen verginin, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamı ile kesilen cezaların yarısı ve buna isabet eden gecikme zammının; soruşturma evresinde ödenmesi halinde verilecek ceza yarı oranında, kovuşturma evresinde hüküm verilinceye kadar ödenmesi halinde ise verilecek ceza üçte bir oranında indirilir.

Tarh edilen vergi ve vergi aslına bağlı olarak kesilen cezanın bulunmadığı durumlarda verilecek ceza yarı oranında indirilir.

Yukarıdaki fıkralarda belirtilen ceza indiriminden faydalanabilmek için vergi mahkemesinde dava açılmaması, açılmışsa feragat edilmesi, kanun yollarına başvurulmaması veya başvurulmuşsa vazgeçilmesi şarttır.

Bu maddede düzenlenen suçların birden fazla takvim yılı veya vergilendirme dönemi içinde aynı suç işleme kararının icrası kapsamında işlenmesi halinde, Türk Ceza Kanununun 43 üncü maddesi uygulanır.”

MADDE 5- 213 sayılı Kanunun 367 nci maddesine dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“359 uncu maddede yazılı suçlara ilişkin yürütülmekte olan soruşturma veya kovuşturmalarda mütalaa konu fiilin, başka bir kişi tarafından veya başka bir kişiyle birlikte gerçekleştirildiğinin ortaya çıkması durumunda, bu kişi bakımından kamu davası açılması için rapor düzenlenmesi ve mütalaa verilmesi şartı aranmaz.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

“Vergi daireleri tarafından düzenlenen ve imzalanması gereken belgelerin, Gelir İdaresi Başkanlığınca elektronik ortamda imzalanması, mühürlenmesi veya onaylanması durumunda belgeler vergi dairesi tarafından imzalanmış, mühürlenmiş veya onaylanmış sayılır.”

MADDE 4- 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (a) fıkrasında yer alan “üç” ibaresi “beş” şeklinde, (b), (c) ve (ç) fıkralarında yer alan “beş” ibareleri “sekiz” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye son fıkrasından önce gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Bu maddede yazılı fiillerle verginin ziyaa uğratıldığıнын tespit edilmesine bağlı olarak tarh edilen verginin, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamı ile kesilen cezaların yarısı ve buna isabet eden gecikme zammının; soruşturma evresinde ödenmesi halinde verilecek ceza yarı oranında, kovuşturma evresinde hüküm verilinceye kadar ödenmesi halinde ise verilecek ceza üçte bir oranında indirilir.

Tarh edilen vergi ve vergi aslına bağlı olarak kesilen cezanın bulunmadığı durumlarda verilecek ceza yarı oranında indirilir.

Yukarıdaki fıkralarda belirtilen ceza indiriminden faydalanabilmek için vergi mahkemesinde dava açılmaması, açılmışsa feragat edilmesi, kanun yollarına başvurulmaması veya başvurulmuşsa vazgeçilmesi şarttır.

Bu maddede düzenlenen suçların birden fazla takvim yılı veya vergilendirme dönemi içinde aynı suç işleme kararının icrası kapsamında işlenmesi halinde, Türk Ceza Kanununun 43 üncü maddesi uygulanır.”

MADDE 5- 213 sayılı Kanunun 367 nci maddesine dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“359 uncu maddede yazılı suçlara ilişkin yürütülmekte olan soruşturma veya kovuşturmalarda mütalaa konu fiilin, başka bir kişi tarafından veya başka bir kişiyle birlikte gerçekleştirildiğinin ortaya çıkması durumunda, bu kişi bakımından kamu davası açılması için rapor düzenlenmesi ve mütalaa verilmesi şartı aranmaz.”

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve
84 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 6- 213 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 34- Haklarında hüküm verilmiş olup da dosyası infaz aşamasında olanlar, 359 uncu maddede yazılı fiillerle verginin ziyaa uğratıldığının tespit edilmesine bağlı olarak tarh edilen verginin, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamı ile kesilen cezaların yarısı ve buna isabet eden gecikme zammını, bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde Hazineye ödedikleri takdirde 359 uncu maddede bu maddeyi ihdas eden Kanunla soruşturma evresi için yapılan etkin pişmanlık düzenlemesinden faydalanabilir. Bu fıkra da belirtilen ceza indiriminden faydalanabilmek için vergi mahkemesinde dava açılmaması, açılmışsa feragat edilmesi, kanun yollarına başvurulmaması veya başvurulmuşsa vazgeçilmesi şarttır.

Birinci fıkra hükümleri bu maddeyi ihdas eden Kanunun yayımı tarihinde soruşturma ve kovuşturma evresinde bulunan dosyalar hakkında da uygulanır. Bu takdirde, ödemenin hüküm verilinceye kadar yapılması şarttır.

Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yayımı tarihinde 359 uncu madde kapsamına giren suçlardan dolayı temyiz veya istinaf kanun yolu incelemesinde bulunan dosyalardan, 359 uncu maddede bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan düzenlemeler nedeniyle lehe değerlendirme yapılması gereken dosyalar hakkında bozma kararı verilir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığında bulunan dosyalar gelişlerindeki usule uygun olarak ilk derece mahkemelerine gönderilir.

359 uncu maddede bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan düzenlemelerde yer alan zincirleme suçla ilişkin koşulların belirlenmesi, duruşma açılmak suretiyle yapılır.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 6- 213 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 34- Haklarında hüküm verilmiş olup da dosyası infaz aşamasında olanlar, 359 uncu maddede yazılı fiillerle verginin ziyaa uğratıldığının tespit edilmesine bağlı olarak tarh edilen verginin, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamı ile kesilen cezaların yarısı ve buna isabet eden gecikme zammını, bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde Hazineye ödedikleri takdirde 359 uncu maddede bu maddeyi ihdas eden Kanunla soruşturma evresi için yapılan etkin pişmanlık düzenlemesinden faydalanabilir. Bu fıkra da belirtilen ceza indiriminden faydalanabilmek için vergi mahkemesinde dava açılmaması, açılmışsa feragat edilmesi, kanun yollarına başvurulmaması veya başvurulmuşsa vazgeçilmesi şarttır.

Birinci fıkra hükümleri bu maddeyi ihdas eden Kanunun yayımı tarihinde soruşturma ve kovuşturma evresinde bulunan dosyalar hakkında da uygulanır. Bu takdirde, ödemenin hüküm verilinceye kadar yapılması şarttır.

Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yayımı tarihinde 359 uncu madde kapsamına giren suçlardan dolayı temyiz veya istinaf kanun yolu incelemesinde bulunan dosyalardan, 359 uncu maddede bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan düzenlemeler nedeniyle lehe değerlendirme yapılması gereken dosyalar hakkında bozma kararı verilir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığında bulunan dosyalar gelişlerindeki usule uygun olarak ilk derece mahkemelerine gönderilir.

359 uncu maddede bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan düzenlemelerde yer alan zincirleme suçla ilişkin koşulların belirlenmesi, duruşma açılmak suretiyle yapılır.”

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve
84 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 7- 14/9/1972 tarihli ve 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununun 35 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yıllık aidat miktarına uygulanacak yeniden değerlendirme oranını %50’sine kadar indirmeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.”

MADDE 8- 29/8/1977 tarihli ve 2108 sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasının 1 inci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu ödeneğin net tutarının net asgari ücret tutarının altında kalması halinde aradaki fark, ödenek için öngörülen usul ve esaslar çerçevesinde herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın ayrıca ödenir.”

MADDE 9- 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 207 - Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek kadro ve pozisyonlara ilişkin mevzuatın eki cetvellerin ilgili yükseköğretim kurumlarına ait bölümlerine eklenmiştir.

Bu kadroların kullanılmasına dair hususlarda da kadro ve pozisyonlara ilişkin mevzuat hükümleri uygulanır.”

MADDE 10- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde yer alan “bir yıl” ibaresi “üç yıl” şeklinde değiştirilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 7- 14/9/1972 tarihli ve 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 6- Birliğe ödenecek 2022 yılı yıllık aidatlarının hesaplanmasında 2022 yılı için 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranının yüzde ellisi dikkate alınır.”

MADDE 8- 29/8/1977 tarihli ve 2108 sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasının 1 inci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu ödeneğin net tutarının net asgari ücret tutarının altında kalması halinde aradaki fark, ödenek için öngörülen usul ve esaslar çerçevesinde herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın ayrıca ödenir.”

MADDE 9- 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 207- Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek kadro ve pozisyonlara ilişkin mevzuatın eki cetvellerin ilgili yükseköğretim kurumlarına ait bölümlerine eklenmiştir.

Bu kadroların kullanılmasına dair hususlarda da kadro ve pozisyonlara ilişkin mevzuat hükümleri uygulanır.”

MADDE 10- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendine “Adalet Bakanlığı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “İçişleri Bakanlığı,” ibaresi eklenmiş, bentte yer alan “Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı,” ve “, Emniyet Genel Müdürlüğü” ibareleri madde metninden çıkarılmış, fıkranın (i) bendinde yer alan “bir yıl” ibaresi “üç yıl” şeklinde değiştirilmiştir.

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve
84 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 11- 3065 sayılı Kanunun geçici 37 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 37- İmalat sanayi ile turizme yönelik yatırım teşvik belgesi sahibi mükelleflere belge kapsamındaki inşaat işlerine ilişkin mal teslimleri ve hizmet ifaları 31/12/2025 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.

Teşvik belgesine konu yatırımın tamamlanmaması halinde, zamanında alınmayan vergiler, vergi ziyai cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte yatırım teşvik belgesi sahibi alıcıdan tahsil edilir. Bu vergiler ve cezalarda zamanaşımı, verginin tarihini veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılı başından başlar.

Bu kapsamda yapılan mal teslimleri ve hizmet ifaları nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler, bu Kanunun 32 nci maddesi hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir.

Cumhurbaşkanı, birinci fıkrada yer alan süreyi üç yıla kadar uzatmaya; Hazine ve Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 12- 3065 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 42- 20/8/2016 tarihli ve 6745 sayılı Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 80 inci maddesi kapsamında teşviklerden yararlanmasına karar verilen ve bu kapsamda sera etkisi yaratan egzoz gazı salınımını tamamen ortadan kaldıracak teknolojilerin geliştirilmesi için münhasıran Türkiye’de gerçekleştirdikleri Ar-Ge faaliyetleri sonucunda geliştirdikleri elektrik motorlu taşıt araçlarını Türkiye’de imal eden mükelleflere bu araçların geliştirilmesine yönelik verilen

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 11- 3065 sayılı Kanunun geçici 37 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 37- İmalat sanayi ile turizme yönelik yatırım teşvik belgesi sahibi mükelleflere belge kapsamındaki inşaat işlerine ilişkin mal teslimleri ve hizmet ifaları 31/12/2025 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.

Teşvik belgesine konu yatırımın tamamlanmaması halinde, zamanında alınmayan vergiler, vergi ziyai cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte yatırım teşvik belgesi sahibi alıcıdan tahsil edilir. Bu vergiler ve cezalarda zamanaşımı, verginin tarihini veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılı başından başlar.

Bu kapsamda yapılan mal teslimleri ve hizmet ifaları nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler, bu Kanunun 32 nci maddesi hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir.

Cumhurbaşkanı, birinci fıkrada yer alan süreyi üç yıla kadar uzatmaya; Hazine ve Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 12- 3065 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 42- 20/8/2016 tarihli ve 6745 sayılı Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 80 inci maddesi kapsamında teşviklerden yararlanmasına karar verilen ve bu kapsamda sera etkisi yaratan egzoz gazı salınımını tamamen ortadan kaldıracak teknolojilerin geliştirilmesi için münhasıran Türkiye’de gerçekleştirdikleri Ar-Ge faaliyetleri sonucunda geliştirdikleri elektrik motorlu taşıt araçlarını Türkiye’de imal eden mükelleflere bu araçların geliştirilmesine yönelik verilen

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve
84 Milletvekilinin Teklifi)

ve yatırım teşvik belgesi kapsamında yer alan mühendislik hizmetleri 31/12/2023 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır. Teşvik belgesine konu yatırımın tamamlanmaması halinde, zamanında alınmayan vergi alıcıdan, vergi ziyai cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarhını veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.

Bu kapsamda yapılan hizmetler nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler, bu Kanunun 32 nci maddesi hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 13- 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun geçici 16 ncı maddesinin yedinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “31/12/2019” ibaresi “31/12/2022” şeklinde değiştirilmiş, fıkraya ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiş, fıkranın mevcut üçüncü cümlesinde yer alan “Bu durumda elde edilen gelirler” ibaresi “Kalanı ise” şeklinde değiştirilmiştir,

“Satış bedelinin tamamının peşin ödenmesi hâlinde yüzde yirmi, en az yarısının ödenmesi hâlinde yüzde on indirim uygulanır. Taksitli satışlarda satış bedelinin en az yüzde onu peşin ödenir, kalan bedel ise beş yıla kadar taksitlendirilir. Taksit tutarlarına kanunî faiz oranının yarısı uygulanır. Elde edilen gelirlerin yüzde yirmibeşi Bakanlığın dönüşüm projeleri özel hesabına gelir olarak kaydedilir.”

MADDE 14- 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasına birinci cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

ve yatırım teşvik belgesi kapsamında yer alan mühendislik hizmetleri 31/12/2023 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır. Teşvik belgesine konu yatırımın tamamlanmaması halinde, zamanında alınmayan vergi alıcıdan, vergi ziyai cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarhını veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.

Bu kapsamda yapılan hizmetler nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler, bu Kanunun 32 nci maddesi hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 13- 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun geçici 16 ncı maddesinin yedinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “31/12/2019” ibaresi “31/12/2022” şeklinde değiştirilmiş, fıkraya ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiş, fıkranın mevcut üçüncü cümlesinde yer alan “Bu durumda elde edilen gelirler” ibaresi “Kalanı ise” şeklinde değiştirilmiştir.

“Satış bedelinin tamamının peşin ödenmesi hâlinde yüzde yirmi, en az yarısının ödenmesi hâlinde yüzde on indirim uygulanır. Taksitli satışlarda satış bedelinin en az yüzde onu peşin ödenir, kalan bedel ise beş yıla kadar taksitlendirilir. Taksit tutarlarına kanunî faiz oranının yarısı uygulanır. Elde edilen gelirlerin yüzde yirmibeşi Bakanlığın dönüşüm projeleri özel hesabına gelir olarak kaydedilir.”

MADDE 14- 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasına birinci cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve
84 Milletvekilinin Teklifi)

“(b), (c) ve (g) bentleri kapsamında rayiç bedel üzerinden yapılan satışlarda, satış bedelinin peşin ödenmesi halinde satış bedeline yüzde yirmi indirim uygulanır.”

“Ticari faaliyetlerde kullanılmak üzere kiraya verilen taşınmazlar 2886 sayılı Devlet İhale Kanununda yer alan hükümler çerçevesinde ihale yoluyla satışa konu edilebilir. İhalenin yapıldığı tarihte en az üç yıl süreyle taşınmazları sözleşmeye dayalı olarak kullanan kiracılar, öncelikli olarak satın alma hakkına sahiptir. Öncelikli satın alma hakkının kullanılmasında dokuzuncu fıkra hükümleri kıyasen uygulanır.”

MADDE 15- 4706 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin başlığında yer alan “Taksitle ödeme” ibaresi, “Satış bedelinin ödenmesi” şeklinde, birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “taksitle de ödenebilir” ibaresi “peşin veya taksitle ödenebilir” şeklinde değiştirilmiş, fıkra birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle, altıncı fıkrasının beşinci cümlesine “yapılacak satışlarda” ibaresinden sonra gelmek üzere “satış bedelinin tamamının peşin ödenmesi hâlinde yüzde yirmi, en az yarısının ödenmesi hâlinde yüzde on indirim uygulanır ve” ibaresi ve fıkra aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“4 üncü madde kapsamında yapılan satışlar hariç olmak üzere 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanuna göre yapılan satışlarda, satış bedelinin peşin olarak ödenmesi halinde satış bedeline yüzde yirmi indirim uygulanır.”

“Bu kapsamda 6306 sayılı Kanuna göre yapılan satışlarda da bu fıkra hükümleri uygulanır.”

MADDE 16- 4706 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümleler ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Toplam yıllık hasılat; işletmenin, tek düzen muhasebe sistemindeki gelir tablosunda yer alan net satışlar, iştiraklerden ve bağlı ortaklıklardan

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

“(b), (c) ve (g) bentleri kapsamında rayiç bedel üzerinden yapılan satışlarda, satış bedelinin peşin ödenmesi halinde satış bedeline yüzde yirmi indirim uygulanır.”

“Ticari faaliyetlerde kullanılmak üzere kiraya verilen taşınmazlar 2886 sayılı Devlet İhale Kanununda yer alan hükümler çerçevesinde ihale yoluyla satışa konu edilebilir. İhalenin yapıldığı tarihte en az üç yıl süreyle taşınmazları sözleşmeye dayalı olarak kullanan kiracılar, öncelikli olarak satın alma hakkına sahiptir. Öncelikli satın alma hakkının kullanılmasında dokuzuncu fıkra hükümleri kıyasen uygulanır.”

MADDE 15- 4706 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin başlığında yer alan “Taksitle ödeme” ibaresi, “Satış bedelinin ödenmesi” şeklinde, birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “taksitle de ödenebilir” ibaresi “peşin veya taksitle ödenebilir” şeklinde değiştirilmiş, fıkra birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle, altıncı fıkrasının beşinci cümlesine “yapılacak satışlarda” ibaresinden sonra gelmek üzere “satış bedelinin tamamının peşin ödenmesi hâlinde yüzde yirmi, en az yarısının ödenmesi hâlinde yüzde on indirim uygulanır ve” ibaresi ve fıkra aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“4 üncü madde kapsamında yapılan satışlar hariç olmak üzere 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanuna göre yapılan satışlarda, satış bedelinin peşin olarak ödenmesi halinde satış bedeline yüzde yirmi indirim uygulanır.”

“Bu kapsamda 6306 sayılı Kanuna göre yapılan satışlarda da bu fıkra hükümleri uygulanır.”

MADDE 16- 4706 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümleler ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Toplam yıllık hasılat; işletmenin, tek düzen muhasebe sistemindeki gelir tablosunda yer alan net satışlar, iştiraklerden ve bağlı ortaklıklardan

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve
84 Milletvekilinin Teklifi)

elde edilen temettü gelirleri hariç olmak üzere diğer faaliyetlerden olağan gelir ve kârlar ile olağandışı gelir ve kârların toplamı üzerinden tespit edilir. İrtifak hakkı kurulan veya kullanma izni verilen Hazine taşınmazı üzerinde bulunan tesisin tamamının veya bir kısmının hak lehtarınca üçüncü kişilere kiraya verilmesi hâlinde; hak lehtarından brüt kiranın yüzde biri oranında, kiracıdan/kiracıardan ise, tesisin işletilmesinden elde edilecek toplam yıllık hasılatın hak lehtarına ödenen kira bedeli düşüldükten sonra, kalan tutar üzerinden yüzde bir oranında ayrıca pay alınır. Kiracıardan alınamayan hasılat payları hak lehtarından alınır. Yürütülen faaliyetin niteliği gereği yıllık hasılatının tespit edilememesi durumunda; hak lehtarından cari yıl irtifak hakkı veya kullanma izni bedeli, kiracıardan ise hak lehtarına ödenen cari yıl kira bedeli üzerinden yüzde yirmi oranında pay alınır.”

“Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Bakanlık yetkilidir.”

MADDE 17- 4706 sayılı Kanunun ek 6 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde ve üçüncü fıkrasında yer alan “Maliye Bakanlığı” ibaresi “Bakanlık” şeklinde değiştirilmiştir.

“İmar planı bulunmayan veya imar planında tarımsal amaca ayrılan Hazineye ait tarım arazileri; 31/12/2019 tarihinden önce en az üç yıldan beri tarımsal amaçla kullanan ve kullanımlarının halen devam ettiği Bakanlıkça belirlenen kullanıcılarına, cari yıl ecrimisil bedelinin yarısı üzerinden on yıla kadar doğrudan kiralanabilir.”

MADDE 18- 4706 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 29- Mahalli idarelere ve sosyal güvenlik kurumlarına ait konutların satışından elde edilen gelirler hariç olmak üzere, 4 üncü madde kapsamında 2022 ve 2023 yıllarında ihalesi yapılan kamu konutları satışından elde edilen gelirler genel bütçeye gelir kaydedilir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

elde edilen temettü gelirleri hariç olmak üzere diğer faaliyetlerden olağan gelir ve kârlar ile olağandışı gelir ve kârların toplamı üzerinden tespit edilir. İrtifak hakkı kurulan veya kullanma izni verilen Hazine taşınmazı üzerinde bulunan tesisin tamamının veya bir kısmının hak lehtarınca üçüncü kişilere kiraya verilmesi hâlinde; hak lehtarından brüt kiranın yüzde 1’i oranında, kiracıdan/kiracıardan ise, tesisin işletilmesinden elde edilecek toplam yıllık hasılatın hak lehtarına ödenen kira bedeli düşüldükten sonra, kalan tutar üzerinden yüzde 1 oranında ayrıca pay alınır. Kiracıardan alınamayan hasılat payları hak lehtarından alınır. Yürütülen faaliyetin niteliği gereği yıllık hasılatın tespit edilememesi durumunda; hak lehtarından cari yıl irtifak hakkı veya kullanma izni bedeli, kiracıardan ise hak lehtarına ödenen cari yıl kira bedeli üzerinden yüzde 20 oranında pay alınır.”

“Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Bakanlık yetkilidir.”

MADDE 17- 4706 sayılı Kanunun ek 6 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde ve üçüncü fıkrasında yer alan “Maliye Bakanlığı” ibaresi “Bakanlık” şeklinde değiştirilmiştir.

“İmar planı bulunmayan veya imar planında tarımsal amaca ayrılan Hazineye ait tarım arazileri; 31/12/2019 tarihinden önce en az üç yıldan beri tarımsal amaçla kullanan ve kullanımlarının halen devam ettiği Bakanlıkça belirlenen kullanıcılarına, cari yıl ecrimisil bedelinin yarısı üzerinden on yıla kadar doğrudan kiralanabilir.”

MADDE 18- 4706 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 29- Mahalli idarelere ve sosyal güvenlik kurumlarına ait konutların satışından elde edilen gelirler hariç olmak üzere, 4 üncü madde kapsamında 2022 ve 2023 yıllarında ihalesi yapılan kamu konutları satışından elde edilen gelirler genel bütçeye gelir kaydedilir.”

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve
84 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 19- 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Taşıma yoluyla eğitime erişim kapsamındaki hizmet alımlarında ek fiyat farkı

GEÇİCİ MADDE 6- Taşıma yoluyla eğitime erişim kapsamında bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre ihale edilen veya aynı Kanunun 22 nci maddesine göre imzalanan öğrenci taşıma ve öğle yemeği hizmet alımlarına ilişkin sözleşmeler ile aynı Kanunun 3 üncü maddesinin (e) bendine göre imzalanan öğle yemeği hizmet alımlarına ilişkin sözleşmelerin/protokollerin (bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce fesih veya tasfiye edilenler ile kabulü yapılanlar hariç), 1/1/2022 ile 30/6/2022 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) gerçekleştirilen kısımları için, sözleşmede/protokolde fiyat farkı hesaplanmasına ilişkin hüküm bulunmaması kaydıyla ek fiyat farkı verilebilir. Ek fiyat farkı hesaplanmasına ilişkin esas ve usuller Kamu İhale Kurumunun görüşü üzerine Millî Eğitim Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 20- 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 65 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesine “kamu idareleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile Cumhurbaşkanlığı ofisleri” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 21- 5490 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 12-(1) Cumhurbaşkanlığı ofislerinden, 65 inci maddenin birinci fıkrasında bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönem için Kimlik Paylaşımı Sistemi sorgu ve dönen kayıtlarına ilişkin olarak aynı fıkra da belirlenen katılma payı talep edilmez.”

MADDE 22- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (3) ve (4) numaralı alt bentlerinde yer alan “kar payları” ibareleri

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 19- 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Taşıma yoluyla eğitime erişim kapsamındaki hizmet alımlarında ek fiyat farkı

GEÇİCİ MADDE 6- Taşıma yoluyla eğitime erişim kapsamında bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, 4734 sayılı Kanuna göre ihale edilen veya aynı Kanunun 22 nci maddesine göre imzalanan öğrenci taşıma ve öğle yemeği hizmet alımlarına ilişkin sözleşmeler ile aynı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine göre imzalanan öğle yemeği hizmet alımlarına ilişkin sözleşmelerin/protokollerin (bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce fesih veya tasfiye edilenler ile kabulü yapılanlar hariç), 1/1/2022 ile 30/6/2022 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) gerçekleştirilen kısımları için, sözleşmede/protokolde fiyat farkı hesaplanmasına ilişkin hüküm bulunmaması kaydıyla ek fiyat farkı verilebilir. Ek fiyat farkı hesaplanmasına ilişkin esas ve usuller Kurumun görüşü üzerine Millî Eğitim Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 20- 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 65 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesine “kamu idareleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile Cumhurbaşkanlığı ofisleri” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 21- 5490 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 12-(1) Cumhurbaşkanlığı ofislerinden, 65 inci maddenin birinci fıkrasında bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönem için Kimlik Paylaşımı Sistemi sorgu ve dönen kayıtlarına ilişkin olarak aynı fıkra da belirlenen katılma payı talep edilmez.”

MADDE 22- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (3) ve (4) numaralı alt bentlerinde yer alan “kâr payları” ibareleri

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve
84 Milletvekilinin Teklifi)

“kar payları ile katılma paylarının fona iadesinden doğan gelirler” şeklinde değiştirilmiş, aynı bende aşağıdaki (5) numaralı alt bent eklenmiş, (d) bendinin (4) numaralı alt bendine “(Esas faaliyet konusu itibarıyla gayrimenkul, gayrimenkul projeleri ve gayrimenkule dayalı haklardan oluşan portföyü işletmek amacıyla kurulanlar dışında kalanların kazançları hariç)” ibaresi eklenmiş ve (e) bendinin birinci paragrafında yer alan “ve rüçhan haklarının” ibaresi “, rüçhan hakları ve bu fıkranın (a) bendi kapsamında istisna kazançlarına kaynak oluşturan yatırım fonlarının katılma paylarının” şeklinde değiştirilmiştir.

“5) (3) ve (4) numaralı alt bentlerde yer alan istisna kazançlarına kaynak oluşturan yatırım fonlarının katılma paylarının 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 279 uncu maddesi kapsamında değerlendirilmesinden kaynaklanan değer artış kazançları.”

MADDE 23- 5520 sayılı Kanunun 6 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 376 ncı maddesi uyarınca sermayenin tamamlanmasına karar verilen şirketin ortakları tarafından zarar sebebiyle karşılıksız kalan kısmı kapatacak miktarda aktarılan tutarlar kurum kazancının tespitinde dikkate alınmaz.”

MADDE 24- 5520 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“(j) 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun ek 4 üncü maddesi kapsamında hakkında reklam yasağı uygulananlara verilen reklamların giderleri.”

MADDE 25- 5520 sayılı Kanunun 32 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Kurumlar vergisi, kurum kazancı üzerinden %20 oranında alınır. Şu kadar ki

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

“kâr payları ile katılma paylarının fona iadesinden doğan gelirler” şeklinde değiştirilmiş, aynı bende aşağıdaki alt bent eklenmiş, (d) bendinin (4) numaralı alt bendine “(Esas faaliyet konusu itibarıyla gayrimenkul, gayrimenkul projeleri ve gayrimenkule dayalı haklardan oluşan portföyü işletmek amacıyla kurulanlar dışında kalanların kazançları hariç)” ibaresi eklenmiş ve (e) bendinin birinci paragrafında yer alan “ve rüçhan haklarının” ibaresi “, rüçhan hakları ve bu fıkranın (a) bendi kapsamında istisna kazançlarına kaynak oluşturan yatırım fonlarının katılma paylarının” şeklinde değiştirilmiştir.

“5) (3) ve (4) numaralı alt bentlerde yer alan istisna kazançlarına kaynak oluşturan yatırım fonlarının katılma paylarının 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 279 uncu maddesi kapsamında değerlendirilmesinden kaynaklanan değer artış kazançları.”

MADDE 23- 5520 sayılı Kanunun 6 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 376 ncı maddesi uyarınca sermayenin tamamlanmasına karar verilen şirketin ortakları tarafından zarar sebebiyle karşılıksız kalan kısmı kapatacak miktarda aktarılan tutarlar kurum kazancının tespitinde dikkate alınmaz.”

MADDE 24- 5520 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“(j) 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun ek 4 üncü maddesi kapsamında hakkında reklam yasağı uygulananlara verilen reklamların giderleri.”

MADDE 25- 5520 sayılı Kanunun 32 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Kurumlar vergisi, kurum kazancı üzerinden %20 oranında alınır. Şu kadar ki

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve
84 Milletvekilinin Teklifi)

bankalar, 6361 sayılı Kanun kapsamındaki şirketler, elektronik ödeme ve para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketlerinin kurum kazançları üzerinden kurumlar vergisi %25 oranında alınır.”

MADDE 26- 5520 sayılı Kanunun geçici 13 üncü maddesine aşağıdaki cümle eklenmiştir. “Şu kadar ki bankalar, 6361 sayılı Kanun kapsamındaki şirketler, elektronik ödeme ve para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketlerinin 2022 yılı vergilendirme dönemine ait kurum kazançları için kurumlar vergisi %25 oranında alınır.”

MADDE 27- 15/5/2007 tarihli ve 5661 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Kullanılan Toplu Köy İkrazatı/ Grup Kredilerinden Doğan Kefaletin Sona Erdirilmesi Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin beşinci fıkrasına “Hazine adına Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketince/ Tarım Kredi Kooperatiflerince” ibaresinden sonra gelmek üzere “kesin aciz vesikasına bağlanan tutar üzerinden faiz yürütülmeksizin” ibaresi ve yedinci fıkrasına, “Hazine adına Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatiflerince” ibaresinden sonra gelmek üzere “kesin aciz vesikasına bağlanan tutar üzerinden faiz yürütülmeksizin” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 28- 5661 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2- (1) Alacakların aciz vesikasına bağlandığı tarihten bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

bankalar, 6361 sayılı Kanun kapsamındaki şirketler, elektronik ödeme ve para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketlerinin kurum kazançları üzerinden kurumlar vergisi %25 oranında alınır.”

MADDE 26- 5520 sayılı Kanunun geçici 13 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Şu kadar ki bankalar, 6361 sayılı Kanun kapsamındaki şirketler, elektronik ödeme ve para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketlerinin 2022 yılı vergilendirme dönemine ait kurum kazançları için kurumlar vergisi %25 oranında alınır.”

MADDE 27- 15/5/2007 tarihli ve 5661 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Kullanılan Toplu Köy İkrazatı/ Grup Kredilerinden Doğan Kefaletin Sona Erdirilmesi Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin beşinci fıkrasına “Hazine adına Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketince/ Tarım Kredi Kooperatiflerince” ibaresinden sonra gelmek üzere “kesin aciz vesikasına bağlanan tutar üzerinden faiz yürütülmeksizin” ibaresi ve yedinci fıkrasına, “Hazine adına Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatiflerince” ibaresinden sonra gelmek üzere “kesin aciz vesikasına bağlanan tutar üzerinden faiz yürütülmeksizin” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 28- 5661 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2- (1) Alacakların aciz vesikasına bağlandığı tarihten bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve
84 Milletvekilinin Teklifi)

aciz vesikasına bağlanan tutar dışında tahsil edilmeyen faizlerle ilgili olarak Hazineye ödeme yükümlülüğü bulunmaz. Bu düzenleme tahsilatı yapılan borçlarla ilgili olarak iade isteme hakkı doğurmaz.”

MADDE 29- 15/2/2011 tarihli ve 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunun 14 üncü maddesinin beşinci fıkrasına “iş sağlığı ve güvenliği,” ibaresinden sonra gelmek üzere “ekonomide ve” ibaresi ile “işçi ve işveren ilişkileri,” ibaresinden sonra gelmek üzere “vergiye gönüllü uyumun sağlanması ve vergi bilincinin artırılması,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 30- 17/2/2011 tarihli ve 6114 sayılı Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Hizmetleri Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin altıncı fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu fıkranın dördüncü cümlesi hükmü, talep etmeleri halinde 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa tabi öğretim elemanlarından Başkan yardımcısı olarak görevlendirilenler hakkında da uygulanır.”

MADDE 31- 6114 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “31/12/2021” ibaresi “31/12/2024” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 32- 19/4/2012 tarihli ve 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- (1) 6831 sayılı Kanunun ek 16 ncı maddesi hükümlerine göre üzerinde yerleşim yeri bulunduğu gerekçesiyle orman sınırları dışına çıkartılarak tapuda Hazine adına tescil edilen taşınmazların 3402 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesi hükümlerine göre kadastro yapılır. Kadastro tutanağının beyanlar hanesindeki bilgiler tapu kütüğünün beyanlar hanesine de

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

aciz vesikasına bağlanan tutar dışında tahsil edilmeyen faizlerle ilgili olarak Hazineye ödeme yükümlülüğü bulunmaz. Bu düzenleme tahsilatı yapılan borçlarla ilgili olarak iade isteme hakkı doğurmaz.”

MADDE 29- 15/2/2011 tarihli ve 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunun 14 üncü maddesinin beşinci fıkrasına “iş sağlığı ve güvenliği,” ibaresinden sonra gelmek üzere “ekonomide ve” ibaresi ile “işçi ve işveren ilişkileri,” ibaresinden sonra gelmek üzere “vergiye gönüllü uyumun sağlanması ve vergi bilincinin artırılması,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 30- 17/2/2011 tarihli ve 6114 sayılı Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Hizmetleri Hakkında Kanunun geçici 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “31/12/2021” ibaresi “31/12/2024” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 31- 19/4/2012 tarihli ve 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- (1) 6831 sayılı Kanunun ek 16 ncı maddesi hükümlerine göre üzerinde yerleşim yeri bulunduğu gerekçesiyle orman sınırları dışına çıkartılarak tapuda Hazine adına tescil edilen taşınmazların 3402 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesi hükümlerine göre kadastro yapılır. Kadastro tutanağının beyanlar hanesindeki bilgiler tapu kütüğünün beyanlar hanesine de

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve
84 Milletvekilinin Teklifi)

aynen aktarılarak hak sahipliği belirlenir. Bu taşınmazlar, bu Kanunun 2/B alanlarında kalan taşınmazların satışına ilişkin hükümleri kıyasen uygulanmak suretiyle hak sahiplerine doğrudan satılır.”

MADDE 33- 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.
“Kapsamı ile usul ve esasları Kurulca belirlenecek şekilde, bilgi sistemleri vasıtasıyla şirketlerin gerçekleştireceği işlemler ya da alacağı hizmetler bu hükmeye aykırılık teşkil etmez.”

MADDE 34- 6361 sayılı Kanuna 49/B maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 49/C maddesi eklenmiştir.

“İtibarın korunması

MADDE 49/C- (1) 9/6/2004 tarihli ve 5187 sayılı Basın Kanununda belirtilen araçlarla ya da radyo, televizyon, video, internet, kablolu yayın veya elektronik bilgi iletişim araçları ve benzeri yayın araçlarından biri vasıtasıyla; bir şirketin itibarını kırabilecek veya şöhretine ya da servetine zarar verebilecek bir hususa kasten sebep olunamaz ya da bu yolla asılsız haber yayılamaz. İsimleri belirtilmese dahi şirketlerin güvenilirliği konusunda kamuoyunda tereddüde yol açacak veya şirketlere duyulan güveni sarsacak veya şirketlerin mali bünyelerinin olumsuz etkilenmesine neden olabilecek nitelikte asılsız haberler yukarıda belirtilen araçlarla yayılamaz.

(2) Birinci fıkraya aykırı davranışlar bir yıldan üç yıla kadar hapis ve bin günden ikibin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Yukarıdaki fıkrada yazılı fiil neticesinde özel veya kamusal bir zarar doğarsa verilecek ceza altıda bir oranında artırılarak hükmolunur.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

aynen aktarılarak hak sahipliği belirlenir. Bu taşınmazlar, bu Kanunun 2/B alanlarında kalan taşınmazların satışına ilişkin hükümleri kıyasen uygulanmak suretiyle hak sahiplerine doğrudan satılır.”

MADDE 32- 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.
“Kapsamı ile usul ve esasları Kurulca belirlenecek şekilde, bilgi sistemleri vasıtasıyla şirketlerin gerçekleştireceği işlemler ya da alacağı hizmetler bu hükmeye aykırılık teşkil etmez.”

MADDE 33- 6361 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “ve “katılım” ibaresini” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve
84 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 35- 6361 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 9- (1) Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, bu Kanunun 50/A ve geçici 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında tasfiyelerine karar verilen ve tasfiyeleri Fon tarafından atanan tasfiye komisyonlarınca yürütülen tasarruf finansman şirketlerine ait tasarruf finansman sözleşmelerinden tasarruf döneminde olanlar, 6361 sayılı Kanuna intibak sürecinde olan ve/veya intibak sürecini tamamlayarak faaliyet izni alan şirketlerden talebi bulunanlara devretmeye yetkilidir. Devre konu tasarruf finansman sözleşmelerine ilişkin tasarruf tutarı karşılığı, Fon tarafından nakit olarak tasfiye masasına ödenir. Devre konu tasarruf tutarı, tasfiye halinde bulunan şirket ile bir sözleşme kapsamında bir edinim sağlanmak üzere, herhangi bir finansman/tahsisat sağlanmadan bu şirkete yatırılan organizasyon bedeli, katılım bedeli hariç ödenen taksit tutarlarının toplamını ifade eder.

(2) Birinci fıkra kapsamında ödenen tutarlar, devreden şirketin alacaklılar sıra cetveline, tüm imtiyazlı alacaklılardan önce, ancak Devletin ve sosyal güvenlik kuruluşlarının 6183 sayılı Kanun kapsamındaki alacaklarından sonra gelmek üzere Fon adına alacak kaydedilir.

(3) Devralan şirkete bu maddenin birinci fıkrası kapsamında ödenen tutarların, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından devreden şirketin sahiplerinden ve/veya kanuni temsilcilerinden takip ve tahsilinde; 5411 sayılı Kanun ile temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi Fona devredilen bankalar, şirketler ve bunların varlıkları ile ilgili olarak Fona verilen yetkiler; devreden şirketin ya da sahiplerinin Fona borçlu olup olmadığına ve varlıkları üzerinde Fon haczi bulunup bulunmadığına bakılmaksızın kıyasen uygulanır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 34- 6361 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 9- (1) Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, 50/A maddesi ve geçici 7 nci maddenin dördüncü fıkrası kapsamında tasfiyelerine karar verilen ve tasfiyeleri Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından atanan tasfiye komisyonlarınca yürütülen tasarruf finansman şirketlerine ait tasarruf finansman sözleşmelerinden tasarruf döneminde olanları, bu Kanuna intibak sürecinde olan ve/veya intibak sürecini tamamlayarak faaliyet izni alan şirketlerden talebi bulunanlara devretmeye yetkilidir. Devre konu tasarruf finansman sözleşmelerine ilişkin tasarruf tutarı karşılığı, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından nakit olarak tasfiye masasına ödenir. Devre konu tasarruf tutarı, tasfiye halinde bulunan şirket ile bir sözleşme kapsamında bir edinim sağlanmak üzere, herhangi bir finansman/tahsisat sağlanmadan bu şirkete yatırılan organizasyon bedeli, katılım bedeli hariç ödenen taksit tutarlarının toplamını ifade eder.

(2) Bu maddenin birinci fıkrası kapsamında ödenen tutarlar, devreden şirketin alacaklılar sıra cetveline, 2004 sayılı Kanunun 206 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan birinci sıra alacaklardan önce gelmek üzere Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu adına imtiyazlı alacak kaydedilir.

(3) Devralan şirkete birinci fıkra kapsamında ödenen tutarların, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından devreden şirketin sahiplerinden ve/veya kanuni temsilcilerinden takip ve tahsilinde; 5411 sayılı Kanun ile temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen bankalar, şirketler ve bunların varlıkları ile ilgili olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna verilen yetkiler; devreden şirketin ya da sahiplerinin Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna borçlu olup olmadığına ve varlıkları üzerinde Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu haczi bulunup bulunmadığına bakılmaksızın kıyasen uygulanır.

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve
84 Milletvekilinin Teklifi)

(4) Bu madde uyarınca yapılacak sözleşme devirlerine ilişkin tasarruf tutarlarının tespitinde, devreden şirketin kayıt ve belgeleri esas alınır. Devir kapsamına, hukuki süreci devam edenler hariç olmak üzere, devreden şirketin tasarruf dönemindeki tüm tasarruf finansman sözleşmeleri dahildir.

(5) Tasarruf finansman sözleşmesi devredilen müşteri tarafından devralan şirkete sözleşme fesih talebinde bulunulması halinde, ilgili tasarruf finansman sözleşmesi, devreden şirkete iade edilir. İade edilen tasarruf finansman sözleşmesine ilişkin tasarruf tutarı tasfiye masası tarafından sıra cetveline tabi olmaksızın müşteriye nakden ve defaten ödenir.

(6) Sözleşmesini devralan şirkette devam ettirmek isteyen müşterinin tasarruf tutarı, devralan şirketin talebi üzerine tasfiye masası tarafından devralan şirkete nakden ve defaten ödenir. Tasfiye masası tarafından devralan şirkete ödenecek tutar, müşterinin devreden şirkete ödemiş olduğu tasarruf tutarı ile sınırlıdır.

(7) Devralan şirkette sözleşmesini devam ettirmek isteyen müşteri ile devralan şirket arasında yeni tasarruf finansman sözleşmesi imzalanır. Yeni tasarruf finansman Sözleşmesinde, müşterinin devreden şirkete eski sözleşme kapsamında ödemiş olduğu tasarruf tutarı peşinat kabul edilir. Tasfiye başlangıç tarihinden, yeni sözleşme imzalandığı tarihe kadar geçen süre sözleşme süresine eklenir ve devreden şirkette tasarruf ödemesi yapılan süre, yeni sözleşme süresinden düşülür. Yeni sözleşmede, sözleşme bedelinin artırılması durumunda, artış tutarına tekabül eden kısma ilişkin organizasyon bedelinin yarısı devralan şirket tarafından müşteriden tahsil edilir. Yeni tasarruf finansman sözleşmesinin imzalanmasıyla birlikte, eski sözleşme hükümsüz kalır.

(8) Tasfiye başlangıç tarihinden, yeni tasarruf finansman sözleşmesinin imzalandığı tarihe kadar geçen sürede müşteri tarafından ödenmeyen taksitler için, tasarruf finansman sözleşmesindeki gecikme ve temerrüt hükümleri uygulanmaz.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(4) Bu madde uyarınca yapılacak sözleşme devirlerine ilişkin tasarruf tutarlarının tespitinde, devreden şirketin kayıt ve belgeleri esas alınır. Devir kapsamına, hukuki süreci devam edenler hariç olmak üzere, devreden şirketin tasarruf dönemindeki tüm tasarruf finansman sözleşmeleri dahildir.

(5) Tasarruf finansman sözleşmesi devredilen müşteri tarafından devralan şirkete sözleşme fesih talebinde bulunulması halinde, ilgili tasarruf finansman sözleşmesi, devreden şirkete iade edilir. İade edilen tasarruf finansman sözleşmesine ilişkin tasarruf tutarı tasfiye masası tarafından sıra cetveline tabi olmaksızın bir ay içinde müşteriye nakden ve defaten ödenir.

(6) Sözleşmesini devralan şirkette devam ettirmek isteyen müşterinin tasarruf tutarı, devralan şirketin talebi üzerine tasfiye masası tarafından devralan şirkete mutabakat tarihinden itibaren bir ay içinde nakden ve defaten ödenir. Tasfiye masası tarafından devralan şirkete ödenecek tutar, müşterinin devreden şirkete ödemiş olduğu tasarruf tutarı ile sınırlıdır.

(7) Devralan şirkette sözleşmesini devam ettirmek isteyen müşteri ile devralan şirket arasında yeni tasarruf finansman sözleşmesi imzalanır. Yeni tasarruf finansman sözleşmesinde, müşterinin devreden şirkete eski sözleşme kapsamında ödemiş olduğu tasarruf tutarı peşinat kabul edilir. Tasfiye başlangıç tarihinden, yeni sözleşme imzalandığı tarihe kadar geçen süre sözleşme süresine eklenir ve devreden şirkette tasarruf ödemesi yapılan süre, yeni sözleşme süresinden düşülür. Yeni sözleşmede, sözleşme bedelinin artırılması durumunda, artış tutarına tekabül eden kısma ilişkin organizasyon bedelinin yarısı devralan şirket tarafından müşteriden tahsil edilir. Yeni tasarruf finansman sözleşmesinin imzalanmasıyla birlikte, eski sözleşme hükümsüz kalır.

(8) Tasfiye başlangıç tarihinden, yeni tasarruf finansman sözleşmesinin imzalandığı tarihe kadar geçen sürede müşteri tarafından ödenmeyen taksitler için, tasarruf finansman sözleşmesindeki gecikme ve temerrüt hükümleri uygulanmaz.

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve
84 Milletvekilinin Teklifi)

(9) Devralan şirket ile yeni tasarruf finansman sözleşmesi imzalayan müşterilere Tahsisat yapılabilmesi için, yeni sözleşmenin imzalandığı tarihte sözleşme tutarının yüzde kırkı kadar tasarruf yapılmış olması ve tasarruf ödemesi yapılan sürenin, toplam sözleşme süresinin beşte ikisine ulaşmış olması zorunludur.

(10) Devralan şirketin, devreden şirkete iade edilen tasarruf finansman sözleşmeleri ile ilgili olarak, sözleşme kapsamında yatırılan tasarruf tutarı, organizasyon bedeli ve buna benzer diğer herhangi bir tutarı müşteriye ödeme yükümlülüğü bulunmamaktadır.

(11) Devreden şirkete iade edilen tasarruf finansman sözleşmeleri ile ilgili olarak, tasarruf tutarı haricindeki organizasyon bedeli ve buna benzer diğer alacak talepleri, devreden şirket tasfiye masasına, 2004 sayılı Kanunun 206 ncı maddesi kapsamında dördüncü sıra alacağı olarak kaydedilir.

(12) Bu madde kapsamında, mevcut tasarruf finansman sözleşmelerinin devrine ilişkin olarak devreden şirket, devralan şirket ve fon arasında düzenlenen sözleşmeler ile devreden şirketteki sözleşmesini devralan şirkette devam ettirmek isteyen müşteri ile devralan şirket arasında düzenlenecek tasarruf finansman sözleşmeleri damga vergisinden istisnadır.

(13) Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından, tasarruf finansman sözleşmelerini devralma talebi bulunan şirketle ilgili olarak Kurulun uygun görüşü alınır.

(14) Tasarruf finansman sözleşmelerinin devrine ilişkin diğer usul ve esaslar Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulu tarafından belirlenir.

(15) Birinci fıkra kapsamındaki işlemler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl süre ile uygulanır.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(9) Devralan şirket ile yeni tasarruf finansman sözleşmesi imzalayan müşterilere tahsisat yapılabilmesi için, yeni sözleşmenin imzalandığı tarihte sözleşme tutarının yüzde kırkı kadar tasarruf yapılmış olması ve tasarruf ödemesi yapılan sürenin, toplam sözleşme süresinin beşte ikisine ulaşmış olması zorunludur.

(10) Devralan şirketin, devreden şirkete iade edilen tasarruf finansman sözleşmeleri ile ilgili olarak, sözleşme kapsamında yatırılan tasarruf tutarı, organizasyon bedeli ve buna benzer diğer herhangi bir tutarı müşteriye ödeme yükümlülüğü bulunmaz.

(11) Devreden şirkete iade edilen tasarruf finansman sözleşmeleri ile ilgili olarak, tasarruf tutarı haricindeki organizasyon bedeli ve buna benzer diğer alacak talepleri, devreden şirketin tasfiye masasına, 2004 sayılı Kanunun 206 ncı maddesi kapsamında dördüncü sıra alacağı olarak kaydedilir.

(12) Bu madde kapsamında, mevcut tasarruf finansman sözleşmelerinin devrine ilişkin olarak devreden şirket, devralan şirket ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu arasında düzenlenen sözleşmeler ile devreden şirketteki sözleşmesini devralan şirkette devam ettirmek isteyen müşteri ile devralan şirket arasında düzenlenecek tasarruf finansman sözleşmeleri damga vergisinden istisnadır.

(13) Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından, tasarruf finansman sözleşmelerini devralma talebi bulunan şirketle ilgili olarak Kurulun uygun görüşü alınır.

(14) Tasarruf finansman sözleşmelerinin devrine ilişkin diğer usul ve esaslar Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulu tarafından belirlenir.

(15) Birinci fıkra kapsamındaki işlemler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl süre ile uygulanır.”

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve
84 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 36- 8/2/2018 tarihli ve 7091 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanunun 5 inci maddesinin ikinci ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Bu madde kapsamında devralınan varlıklardan nakit ve diğer hazır değerler emanet, diğer varlıklar ise nazım hesaplarda izlenir. Nazım hesaplarda izlenen varlıklardan; elden çıkarılanların tutarı ile elden çıkarılmayanlar rayiç bedeli tespit edilerek ilgili varlık hesapları karşılığında emanet hesaplarına alınır. Ödenmesine karar verilen borçlar idareye başvuru tarihinden itibaren hesaplanacak kanuni faizi ile birlikte bu emanetlerden ödenerek kalan nakit tutarlar bütçeye gelir kaydedilir. Nakit dışı diğer tutarlar ise ilgili hesaplara alınır.”

“(5) Borçların ödenmesinde, çeşidine bakılmaksızın beşyüz Türk Lirasını geçmeyen borçlar, işçi alacakları, rehinli alacaklar, bu fıkra kapsamında türü belirtilen alacaklara girmeyen diğer alacaklar, enerji, iletişim ve su kullanımından kaynaklanan alacaklar, kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, fon kesintisi, pay gibi borçlar, çalışanların sigorta primleri şeklinde sıralama esas alınır. Emanet tutarı, ilgili sıra içerisinde bütün alacaklıların alacağını tamamen ödemeye yetmezse garameten paylaşırma yapılır. Kapatılan özel öğretim kurum ve kuruluşları, kurs, dersane, öğrenci yurtları ve pansiyonlara avans veya peşin ödeme şeklinde kapatma tarihinden sonraki dönemler için ifa edilmiş olan öğrenim ve barınma bedelleri, yukarıda belirtilen sıraya tabi tutulmaksızın iade edilir. İhtilafı taleplere ilişkin ise, talep sahiplerinin taleplerin reddine ilişkin kararın ilgililere tebliğinden itibaren 3 ay içinde dava açıldığına dair belge sunmaları halinde, bu fıkradaki sıralama değişmeksizin ihtilaf konusu tutar, kapatılan kurum/kuruluşun

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 35- 8/2/2018 tarihli ve 7091 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanunun 5 inci maddesinin ikinci ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Bu madde kapsamında devralınan varlıklardan nakit ve diğer hazır değerler emanet, diğer varlıklar ise nazım hesaplarda izlenir. Nazım hesaplarda izlenen varlıklardan; elden çıkarılanların tutarı ile elden çıkarılmayanlar rayiç bedeli tespit edilerek ilgili varlık hesapları karşılığında emanet hesaplarına alınır. Ödenmesine karar verilen borçlar asıl alacağa idareye başvuru tarihinden itibaren hesaplanacak kanuni faizi ile birlikte bu emanetlerden ödenerek kalan nakit tutarlar bütçeye gelir kaydedilir. Nakit dışı diğer tutarlar ise ilgili hesaplara alınır.”

“(5) Borçların ödenmesinde, çeşidine bakılmaksızın beşyüz Türk lirasını geçmeyen borçlar, işçi alacakları, rehinli alacaklar, bu fıkra kapsamında türü belirtilen alacaklara girmeyen diğer alacaklar, enerji, iletişim ve su kullanımından kaynaklanan alacaklar, kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, fon kesintisi, pay gibi borçlar, çalışanların sigorta primleri şeklinde sıralama esas alınır. Emanet tutarı, ilgili sıra içerisinde bütün alacaklıların alacağını tamamen ödemeye yetmezse garameten paylaşırma yapılır. Kapatılan özel öğretim kurum ve kuruluşları, kurs, dersane, öğrenci yurtları ve pansiyonlara avans veya peşin ödeme şeklinde kapatma tarihinden sonraki dönemler için ifa edilmiş olan öğrenim ve barınma bedelleri, yukarıda belirtilen sıraya tabi tutulmaksızın iade edilir. İhtilafı taleplere ilişkin ise, talep sahiplerinin taleplerin reddine ilişkin kararın ilgililere tebliğinden itibaren 3 ay içinde dava açıldığına dair belge sunmaları halinde, bu fıkradaki sıralama değişmeksizin ihtilaf konusu tutar, kapatılan kurum/kuruluşun

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve
84 Milletvekilinin Teklifi)

varlık hesaplarında nakit veya malvarlığı değerinin bulunması koşuluyla emanet hesabında tutulur. Süresinde dava açıldığına ilişkin belge sunulmaması halinde, ihtilaf konusu alacak hakkında talepte bulunulmamış gibi işlemlere devam edilir.”

“(9) Bu madde uyarınca yapılması gereken işlemlerin yürütülmesinde talepte bulunanlar hakkında; Millî güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen yapı, oluşum veya gruplara ya da terör örgütlerine üyeliği veya iltisakı ya da bunlarla irtibatı nedeniyle; devam etmekte olan herhangi bir adli soruşturma veya kovuşturma bulunup bulunmadığı, kovuşturmaya yer olmadığına, beraatine, ceza verilmesine yer olmadığına, davanın reddine veya düşmesine karar verilip verilmediği hususları dikkate alınarak işlemler sonuçlandırılır.”

MADDE 37- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 39- Geçici 12 nci madde hükümlerinden yararlanmakta iken kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle aynı kurumda ekli (III) sayılı Cetvel kapsamında bulunan kadrolara atananlar veya atanmış sayılanlar hakkında anılan madde hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

Geçici 12 nci maddenin yürürlüğe girdiği tarihte ekli (III) sayılı Cetvel kapsamında görev yapmakta oldukları kadrolarının bulunduğu kurumlarda; aynı kadroların (yardımcı veya stajyerlikten uzman, müfettiş, denetçi, kontrolör, stenograf ve aktüer unvanlı kadrolara atananlar ile bu mesleklere mensup olup geçici 12 nci maddenin yürürlüğe girdiği tarihte idari görevlerde bulunanlardan eski kadrolarına yeniden atananlar dahil) birinci derecesine yükselenler ile bu kadrolarda görev yapmakta iken geçici 12 nci maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra idari görevlere atanmış olanlardan

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

varlık hesaplarında nakit veya malvarlığı değerinin bulunması koşuluyla emanet hesabında tutulur. Süresinde dava açıldığına ilişkin belge sunulmaması halinde, ihtilaf konusu alacak hakkında talepte bulunulmamış gibi işlemlere devam edilir.”

“(9) Münhasıran bu madde uyarınca yapılması gereken işlemlerin yürütülmesine esas olmak üzere talepte bulunanlar hakkında; millî güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen yapı, oluşum veya gruplara ya da terör örgütlerine üyeliği veya iltisakı ya da bunlarla irtibatı nedeniyle; devam etmekte olan herhangi bir adli soruşturma veya kovuşturma bulunup bulunmadığı, kovuşturmaya yer olmadığına, beraatine, ceza verilmesine yer olmadığına, davanın reddine veya düşmesine karar verilip verilmediği hususları dikkate alınarak işlemler sonuçlandırılır.”

MADDE 36- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 39- Geçici 12 nci madde hükümlerinden yararlanmakta iken kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle aynı kurumda ekli (III) sayılı Cetvel kapsamında bulunan kadrolara atananlar veya atanmış sayılanlar hakkında anılan madde hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

Geçici 12 nci maddenin yürürlüğe girdiği tarihte ekli (III) sayılı Cetvel kapsamında görev yapmakta oldukları kadrolarının bulunduğu kurumlarda; aynı kadroların (yardımcı veya stajyerlikten uzman, müfettiş, denetçi, kontrolör, stenograf ve aktüer unvanlı kadrolara atananlar ile bu mesleklere mensup olup geçici 12 nci maddenin yürürlüğe girdiği tarihte idari görevlerde bulunanlardan eski kadrolarına yeniden atananlar dahil) birinci derecesine yükselenler ile bu kadrolarda görev yapmakta iken geçici 12 nci maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra idari görevlere atanmış olanlardan

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve
84 Milletvekilinin Teklifi)

eski kadrolarına yeniden atanıp birinci dereceye yükselenler hakkında geçici 12 nci madde hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bu kapsamda ödeme yapılmayanlara geçmişe yönelik herhangi bir ödeme yapılmaz, ödeme yapılanlar hakkında borç çıkarılmaz, çıkarılmış olan borçların takibinden vazgeçilir.”

Başvuru ve ödeme sürelerinin uzatımı

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 2/B alanlarında bulunan taşınmazların 19/4/2012 tarihli ve 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun kapsamında, Hazineye ait tarım arazilerinin ise 6292 sayılı Kanun ile 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamında satışına ilişkin olarak;

a) Süresi içinde başvuru yapmayanların başvuru süresi,

b) Kendilerine yapılan tebligatta belirtilen bedeli süresi içerisinde ödemeyenlerin ödeme süresi,

c) Taksitli satışlarda, sözleşmesinde belirtilen taksitlerden ikiden fazlasını vadesinde ödemeyenlerin ödeme süresi,

31/12/2022 tarihine kadar uzatılmıştır.

(2) Birinci fıkranın (a) bendi kapsamında kalan taşınmazların satış bedeli; bu taşınmazların için ilgili kanunlarda belirtilen başvuru sürelerinin son gününü izleyen üç aylık sürenin bittiği günden, ödeme yapmak amacıyla başvurulmuş güne kadar geçecek süre için Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği tüketici fiyatları endeksi (TÜFE) aylık değişim oranları toplamında artırılarak hesaplanır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

eski kadrolarına yeniden atanıp birinci dereceye yükselenler hakkında geçici 12 nci madde hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bu kapsamda ödeme yapılmayanlara geçmişe yönelik herhangi bir ödeme yapılmaz, ödeme yapılanlar hakkında borç çıkarılmaz, çıkarılmış olan borçların takibinden vazgeçilir.”

Başvuru ve ödeme sürelerinin uzatımı

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 2/B alanlarında bulunan taşınmazların 19/4/2012 tarihli ve 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun kapsamında, Hazineye ait tarım arazilerinin ise 6292 sayılı Kanun ile 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamında satışına ilişkin olarak;

a) Süresi içinde başvuru yapmayanların başvuru süresi,

b) Kendilerine yapılan tebligatta belirtilen bedeli süresi içerisinde ödemeyenlerin ödeme süresi,

c) Taksitli satışlarda, sözleşmesinde belirtilen taksitlerden ikiden fazlasını vadesinde ödemeyenlerin ödeme süresi,

31/12/2022 tarihine kadar uzatılmıştır.

(2) Birinci fıkranın (a) bendi kapsamında kalan taşınmazların satış bedeli; bu taşınmazların için ilgili kanunlarda belirtilen başvuru sürelerinin son gününü izleyen üç aylık sürenin bittiği günden, ödeme yapmak amacıyla başvurulmuş güne kadar geçecek süre için Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği tüketici fiyatları endeksi (TÜFE) aylık değişim oranları toplamında artırılarak hesaplanır.

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve
84 Milletvekilinin Teklifi)

(3) Birinci fıkranın (b) bendi kapsamında kalanlar için satış bedeli; kendilerine yapılan tebligatta belirtilen ödeme süresinin son gününü izleyen günden, ödeme yapmak amacıyla başvurulana güne kadar geçecek süre için Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği tüketici fiyatları endeksi aylık değişim oranları (TÜFE) toplamında artırılarak hesaplanır.

(4) İkinci ve üçüncü fıkralar uyarınca yapılacak hesaplamalarda ay kesirleri dikkate alınmaz ve yapılacak hesaplamalarda aylık değişim oranları toplamının yıllık kanuni faiz oranının iki katını geçmesi halinde geçen kısım hesaba katılmaz.”

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih ile 31/12/2022 tarihleri arasında, 17/12/2021 tarihli ve 7344 sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) işaretli cetvelin “I- Yurt İçinde Verilecek Gündelikler (Madde:33)” başlıklı bölümünün dipnot kısmında yer alan “%50 artırımlı miktarı” ibareleri “%130 artırımlı miktarı” şeklinde, “%50’si” ibaresi “%80’i” şeklinde, “%40’ı” ibaresi “%60’ı” şeklinde uygulanır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(3) Birinci fıkranın (b) bendi kapsamında kalanlar için satış bedeli; kendilerine yapılan tebligatta belirtilen ödeme süresinin son gününü izleyen günden, ödeme yapmak amacıyla başvurulana güne kadar geçecek süre için Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği TÜFE aylık değişim oranları toplamında artırılarak hesaplanır.

(4) İkinci ve üçüncü fıkralar uyarınca yapılacak hesaplamalarda ay kesirleri dikkate alınmaz ve yapılacak hesaplamalarda her yıl için aylık değişim oranları toplamının yıllık kanuni faiz oranının iki katını geçmesi halinde geçen kısım hesaba katılmaz.

(5) 6292 sayılı Kanunun 7 nci maddesi kapsamında süresi içinde iade başvurusunda bulunmayanlar ile geçici 8 inci maddesi kapsamında olanların başvuru süresi 31/12/2022 tarihine kadar uzatılmıştır.

(6) 4706 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin altıncı fıkrası kapsamında yapılan taksitli satışlarda, sözleşmesinde belirtilen taksitlerden ikiden fazlasını vadesinde ödemeyenler ile toplam taksit süresi içerisinde borcunun tamamını ödemeyenlerin ödeme süresi, vade tarihinden ödeme tarihine kadar kanuni faiz uygulanmak suretiyle 31/12/2022 tarihine kadar uzatılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih ile 31/12/2022 tarihleri arasında, 17/12/2021 tarihli ve 7344 sayılı 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) işaretli cetvelin “I- Yurt İçinde Verilecek Gündelikler (Madde:33)” başlıklı bölümünün dipnot kısmında yer alan “%50 artırımlı miktarı” ibareleri “%130 artırımlı miktarı” şeklinde, “%50’si” ibaresi “%80’i” şeklinde, “%40’ı” ibaresi “%60’ı” şeklinde uygulanır.

(Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ve
84 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 38- Bu Kanunun;

- a) 8 inci maddesi 15/1/2022 tarihinde,
- b) 9 uncu maddesi 16/3/2022 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde,
- c) 10 uncu, 11 inci ve 37 nci maddeleri yayımı tarihini izleyen aybaşında,
- ç) 22 nci maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin (4) numaralı alt bendinde yapılan değişiklik ve 26 ncı maddesi 1/7/2022 tarihinden itibaren verilmesi gereken beyannamelerden başlamak ve 1/1/2022 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemine ait kurum kazançları için geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
- d) 25 inci maddesi 2023 yılı vergilendirme dönemi kurum kazançlarına uygulanmak üzere yayımı tarihinde,
- e) 31 inci maddesi 1/1/2022 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde,
- f) Diğer hükümleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

MADDE 39- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 37- (1) Bu Kanunun;

- a) 8 inci maddesi 15/1/2022 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
- b) 9 uncu maddesi 16/3/2022 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde,
- c) 10 uncu, 11 inci ve 36 ncı maddeleri yayımı tarihini izleyen aybaşında,
- ç) 22 nci maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin (4) numaralı alt bendinde yapılan değişiklik ve 25 inci maddesi 2023 yılı vergilendirme dönemi kurum kazançlarına uygulanmak üzere yayımı tarihinde,
- d) 26 ncı maddesi 1/7/2022 tarihinden itibaren verilmesi gereken beyannamelerden başlamak ve 1/1/2022 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemine ait kurum kazançları için geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
- e) 30 uncu maddesi 1/1/2022 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde,
- f) Diğer hükümleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 38- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

TEKLİF METNİNE EKLİ LİSTE

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU: ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ

TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	20
Doçent	1	10
Doçent	2	10
Doçent	3	10
Öğretim Görevlisi	4	10
Öğretim Görevlisi	5	10
Öğretim Görevlisi	6	10
Öğretim Görevlisi	7	10
TOPLAM		90

KURUMU: AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Doçent	1	10
Doçent	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	1	5
Doktor Öğretim Üyesi	2	5
Doktor Öğretim Üyesi	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	4	5
Doktor Öğretim Üyesi	5	5
Araştırma Görevlisi	4	10
Araştırma Görevlisi	5	10
Araştırma Görevlisi	6	10
Araştırma Görevlisi	7	10
TOPLAM		90

KURUMU: AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	20
Doçent	1	10
Doçent	2	10
Doçent	3	10
Araştırma Görevlisi	4	10
Araştırma Görevlisi	5	10
Araştırma Görevlisi	6	10
Araştırma Görevlisi	7	10
TOPLAM		90

KURUMU: ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	40
Doçent	1	25
Doçent	2	25
Doçent	3	25
TOPLAM		115

KURUMU: BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	10
Doçent	1	10
Doçent	2	5
Doçent	3	5
Doktor Öğretim Üyesi	1	15
Doktor Öğretim Üyesi	2	10
Doktor Öğretim Üyesi	3	15
Doktor Öğretim Üyesi	4	10
Doktor Öğretim Üyesi	5	10
Araştırma Görevlisi	5	10
Araştırma Görevlisi	6	10
Araştırma Görevlisi	7	10
TOPLAM		120

KURUMU: BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	25
Doçent	1	20
Doçent	2	20
Doçent	3	20
Öğretim Görevlisi	1	10
Öğretim Görevlisi	3	10
Öğretim Görevlisi	5	10
Araştırma Görevlisi	4	20
Araştırma Görevlisi	5	20
Araştırma Görevlisi	6	20
Araştırma Görevlisi	7	20
TOPLAM		195

KURUMU: BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	20
Doçent	1	10
Doçent	2	15
Doçent	3	15
Doktor Öğretim Üyesi	1	10
Doktor Öğretim Üyesi	2	10
Doktor Öğretim Üyesi	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	4	10
Öğretim Görevlisi	3	5
Öğretim Görevlisi	4	5
Öğretim Görevlisi	5	5
Öğretim Görevlisi	6	5
Araştırma Görevlisi	5	10
Araştırma Görevlisi	6	10
Araştırma Görevlisi	7	10
TOPLAM		150

KURUMU: BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	20
Doçent	1	10
Doçent	2	15
Doçent	3	15
Öğretim Görevlisi	4	5
Öğretim Görevlisi	5	5
Öğretim Görevlisi	6	5
TOPLAM		75

KURUMU: ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	25
Doçent	1	15
Doçent	2	15
Doçent	3	15
TOPLAM		70

KURUMU: EGE ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	45
Doçent	1	10
Doçent	2	10
Doçent	3	10
TOPLAM		75

KURUMU: ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	10
Doktor Öğretim Üyesi	5	10
Araştırma Görevlisi	6	30
TOPLAM		50

KURUMU: GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	20
Doçent	1	10
Doçent	2	10
Doçent	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	1	5
Doktor Öğretim Üyesi	2	5
Doktor Öğretim Üyesi	3	5
Doktor Öğretim Üyesi	4	5
TOPLAM		70

KURUMU: GİRESUN ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

**İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)**

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	15
Doçent	1	10
Doçent	2	10
Doçent	3	15
Doktor Öğretim Üyesi	1	5
Doktor Öğretim Üyesi	2	5
Doktor Öğretim Üyesi	3	5
Doktor Öğretim Üyesi	4	5
TOPLAM		70

KURUMU: KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

**İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)**

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	20
Doçent	1	5
Doçent	2	5
Doçent	3	5
Doktor Öğretim Üyesi	1	10
Doktor Öğretim Üyesi	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	4	5
Doktor Öğretim Üyesi	5	10
Öğretim Görevlisi	1	2
Öğretim Görevlisi	2	2
Öğretim Görevlisi	3	2
Öğretim Görevlisi	4	2
Öğretim Görevlisi	5	3
Öğretim Görevlisi	6	2
Öğretim Görevlisi	7	2
Araştırma Görevlisi	4	10
Araştırma Görevlisi	5	10
Araştırma Görevlisi	6	5
Araştırma Görevlisi	7	5
TOPLAM		115

KURUMU: KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Doktor Öğretim Üyesi	1	10
Doktor Öğretim Üyesi	2	10
Doktor Öğretim Üyesi	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	4	10
Doktor Öğretim Üyesi	5	10
TOPLAM		50

KURUMU: KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Doçent	1	10
Doçent	2	10
Doçent	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	4	10
Doktor Öğretim Üyesi	5	10
Öğretim Görevlisi	4	5
Öğretim Görevlisi	5	5
Öğretim Görevlisi	6	5
Araştırma Görevlisi	5	5
Araştırma Görevlisi	6	5
Araştırma Görevlisi	7	5
TOPLAM		90

KURUMU: KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	20
Doçent	1	10
Doçent	2	10
Doçent	3	5
Araştırma Görevlisi	4	10
Araştırma Görevlisi	5	5
Araştırma Görevlisi	6	10
Araştırma Görevlisi	7	5
TOPLAM		75

KURUMU: KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Doçent	1	5
Doçent	2	10
Doktor Öğretim Üyesi	1	5
Doktor Öğretim Üyesi	2	5
Doktor Öğretim Üyesi	3	5
Doktor Öğretim Üyesi	4	5
Doktor Öğretim Üyesi	5	5
Öğretim Görevlisi	1	5
Öğretim Görevlisi	2	5
Öğretim Görevlisi	3	5
Öğretim Görevlisi	4	5
Öğretim Görevlisi	5	5
Öğretim Görevlisi	6	5
TOPLAM		70

KURUMU: MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	10
Doçent	1	5
Doçent	2	5
Doçent	3	5
Doktor Öğretim Üyesi	1	10
Doktor Öğretim Üyesi	2	10
Doktor Öğretim Üyesi	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	4	10
Doktor Öğretim Üyesi	5	10
Araştırma Görevlisi	4	5
Araştırma Görevlisi	5	5
Araştırma Görevlisi	6	10
Araştırma Görevlisi	7	10
TOPLAM		105

KURUMU: MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	25
Doçent	1	15
Doçent	2	15
Doçent	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	1	10
Doktor Öğretim Üyesi	2	5
Doktor Öğretim Üyesi	3	5
Doktor Öğretim Üyesi	4	5
Doktor Öğretim Üyesi	5	10
TOPLAM		100

KURUMU: MERSİN ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	20
Doçent	1	10
Doçent	2	10
Doçent	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	1	5
Doktor Öğretim Üyesi	3	5
Doktor Öğretim Üyesi	4	5
Doktor Öğretim Üyesi	5	5
TOPLAM		70

KURUMU: MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	15
Doçent	1	10
Doçent	2	10
Doçent	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	1	5
Doktor Öğretim Üyesi	2	5
Doktor Öğretim Üyesi	3	5
Doktor Öğretim Üyesi	4	5
Doktor Öğretim Üyesi	5	5
TOPLAM		70

KURUMU: NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	15
Doçent	1	5
Doçent	2	5
Doçent	3	5
Doktor Öğretim Üyesi	1	5
Doktor Öğretim Üyesi	2	5
Doktor Öğretim Üyesi	3	5
Doktor Öğretim Üyesi	4	10
Doktor Öğretim Üyesi	5	10
TOPLAM		65

KURUMU: NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Araştırma Görevlisi	4	15
Araştırma Görevlisi	5	15
Araştırma Görevlisi	6	15
Araştırma Görevlisi	7	15
TOPLAM		60

KURUMU: ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	10
Doçent	1	10
Doçent	2	10
Doçent	3	10
Öğretim Görevlisi	3	5
Öğretim Görevlisi	5	5
TOPLAM		50

KURUMU: SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	700
Doçent	1	250
Doçent	2	250
Doçent	3	250
Doktor Öğretim Üyesi	1	55
Doktor Öğretim Üyesi	2	50
Doktor Öğretim Üyesi	3	55
Doktor Öğretim Üyesi	4	50
Doktor Öğretim Üyesi	5	50
Öğretim Görevlisi	1	15
Öğretim Görevlisi	2	15
Öğretim Görevlisi	3	15
Öğretim Görevlisi	4	15
Öğretim Görevlisi	5	15
Öğretim Görevlisi	6	15
Araştırma Görevlisi	4	50
Araştırma Görevlisi	5	50
Araştırma Görevlisi	6	50
Araştırma Görevlisi	7	50
TOPLAM		2000

KURUMU: SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Doçent	1	10
Doçent	2	10
Doçent	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	1	10
Doktor Öğretim Üyesi	2	10
Doktor Öğretim Üyesi	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	4	10
Doktor Öğretim Üyesi	5	10
TOPLAM		80

KURUMU: SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	20
Doçent	1	10
Doçent	2	10
Doçent	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	3	20
Araştırma Görevlisi	5	10
Araştırma Görevlisi	6	10
Araştırma Görevlisi	7	10
TOPLAM		100

KURUMU: SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Doçent	1	15
Doçent	2	15
Doçent	3	15
TOPLAM		45

KURUMU: TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	15
Doçent	1	20
Doktor Öğretim Üyesi	3	15
Öğretim Görevlisi	1	5
Araştırma Görevlisi	4	15
Araştırma Görevlisi	5	15
Araştırma Görevlisi	6	10
Araştırma Görevlisi	7	10
TOPLAM		105

KURUMU: VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Doçent	1	15
Doçent	2	10
Doçent	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	1	5
Doktor Öğretim Üyesi	2	5
Doktor Öğretim Üyesi	3	5
Doktor Öğretim Üyesi	4	5
Doktor Öğretim Üyesi	5	5
TOPLAM		60

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METNE EKLİ LİSTE

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU: ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ

TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	20
Doçent	1	10
Doçent	2	10
Doçent	3	10
Öğretim Görevlisi	4	10
Öğretim Görevlisi	5	10
Öğretim Görevlisi	6	10
Öğretim Görevlisi	7	10
TOPLAM		90

KURUMU: AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Doçent	1	10
Doçent	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	1	5
Doktor Öğretim Üyesi	2	5
Doktor Öğretim Üyesi	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	4	5
Doktor Öğretim Üyesi	5	5
Araştırma Görevlisi	4	10
Araştırma Görevlisi	5	10
Araştırma Görevlisi	6	10
Araştırma Görevlisi	7	10
TOPLAM		90

KURUMU: AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	20
Doçent	1	10
Doçent	2	10
Doçent	3	10
Araştırma Görevlisi	4	10
Araştırma Görevlisi	5	10
Araştırma Görevlisi	6	10
Araştırma Görevlisi	7	10
TOPLAM		90

KURUMU: ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	40
Doçent	1	25
Doçent	2	25
Doçent	3	25
TOPLAM		115

KURUMU: BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	10
Doçent	1	10
Doçent	2	5
Doçent	3	5
Doktor Öğretim Üyesi	1	15
Doktor Öğretim Üyesi	2	10
Doktor Öğretim Üyesi	3	15
Doktor Öğretim Üyesi	4	10
Doktor Öğretim Üyesi	5	10
Araştırma Görevlisi	5	10
Araştırma Görevlisi	6	10
Araştırma Görevlisi	7	10
TOPLAM		120

KURUMU: BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	25
Doçent	1	20
Doçent	2	20
Doçent	3	20
Öğretim Görevlisi	1	10
Öğretim Görevlisi	3	10
Öğretim Görevlisi	5	10
Araştırma Görevlisi	4	20
Araştırma Görevlisi	5	20
Araştırma Görevlisi	6	20
Araştırma Görevlisi	7	20
TOPLAM		195

KURUMU: BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	20
Doçent	1	10
Doçent	2	15
Doçent	3	15
Doktor Öğretim Üyesi	1	10
Doktor Öğretim Üyesi	2	10
Doktor Öğretim Üyesi	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	4	10
Öğretim Görevlisi	3	5
Öğretim Görevlisi	4	5
Öğretim Görevlisi	5	5
Öğretim Görevlisi	6	5
Araştırma Görevlisi	5	10
Araştırma Görevlisi	6	10
Araştırma Görevlisi	7	10
TOPLAM		150

KURUMU: BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	20
Doçent	1	10
Doçent	2	15
Doçent	3	15
Öğretim Görevlisi	4	5
Öğretim Görevlisi	5	5
Öğretim Görevlisi	6	5
TOPLAM		75

KURUMU: ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	25
Doçent	1	15
Doçent	2	15
Doçent	3	15
TOPLAM		70

KURUMU: EGE ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	45
Doçent	1	10
Doçent	2	10
Doçent	3	10
TOPLAM		75

KURUMU: ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	10
Doktor Öğretim Üyesi	5	10
Araştırma Görevlisi	6	30
TOPLAM		50

KURUMU: GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	20
Doçent	1	10
Doçent	2	10
Doçent	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	1	5
Doktor Öğretim Üyesi	2	5
Doktor Öğretim Üyesi	3	5
Doktor Öğretim Üyesi	4	5
TOPLAM		70

KURUMU: GİRESUN ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	15
Doçent	1	10
Doçent	2	10
Doçent	3	15
Doktor Öğretim Üyesi	1	5
Doktor Öğretim Üyesi	2	5
Doktor Öğretim Üyesi	3	5
Doktor Öğretim Üyesi	4	5
TOPLAM		70

KURUMU: KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	20
Doçent	1	5
Doçent	2	5
Doçent	3	5
Doktor Öğretim Üyesi	1	10
Doktor Öğretim Üyesi	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	4	5
Doktor Öğretim Üyesi	5	10
Öğretim Görevlisi	1	2
Öğretim Görevlisi	2	2
Öğretim Görevlisi	3	2
Öğretim Görevlisi	4	2
Öğretim Görevlisi	5	3
Öğretim Görevlisi	6	2
Öğretim Görevlisi	7	2
Araştırma Görevlisi	4	10
Araştırma Görevlisi	5	10
Araştırma Görevlisi	6	5
Araştırma Görevlisi	7	5
TOPLAM		115

KURUMU: KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Doktor Öğretim Üyesi	1	10
Doktor Öğretim Üyesi	2	10
Doktor Öğretim Üyesi	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	4	10
Doktor Öğretim Üyesi	5	10
TOPLAM		50

KURUMU: KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Doçent	1	10
Doçent	2	10
Doçent	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	4	10
Doktor Öğretim Üyesi	5	10
Öğretim Görevlisi	4	5
Öğretim Görevlisi	5	5
Öğretim Görevlisi	6	5
Araştırma Görevlisi	5	5
Araştırma Görevlisi	6	5
Araştırma Görevlisi	7	5
TOPLAM		90

KURUMU: KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	20
Doçent	1	10
Doçent	2	10
Doçent	3	5
Araştırma Görevlisi	4	10
Araştırma Görevlisi	5	5
Araştırma Görevlisi	6	10
Araştırma Görevlisi	7	5
TOPLAM		75

KURUMU: KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Doçent	1	5
Doçent	2	10
Doktor Öğretim Üyesi	1	5
Doktor Öğretim Üyesi	2	5
Doktor Öğretim Üyesi	3	5
Doktor Öğretim Üyesi	4	5
Doktor Öğretim Üyesi	5	5
Öğretim Görevlisi	1	5
Öğretim Görevlisi	2	5
Öğretim Görevlisi	3	5
Öğretim Görevlisi	4	5
Öğretim Görevlisi	5	5
Öğretim Görevlisi	6	5
TOPLAM		70

KURUMU: MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	10
Doçent	1	5
Doçent	2	5
Doçent	3	5
Doktor Öğretim Üyesi	1	10
Doktor Öğretim Üyesi	2	10
Doktor Öğretim Üyesi	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	4	10
Doktor Öğretim Üyesi	5	10
Araştırma Görevlisi	4	5
Araştırma Görevlisi	5	5
Araştırma Görevlisi	6	10
Araştırma Görevlisi	7	10
TOPLAM		105

KURUMU: MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	25
Doçent	1	15
Doçent	2	15
Doçent	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	1	10
Doktor Öğretim Üyesi	2	5
Doktor Öğretim Üyesi	3	5
Doktor Öğretim Üyesi	4	5
Doktor Öğretim Üyesi	5	10
TOPLAM		100

KURUMU: MERSİN ÜNİVERSİTESİ

TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	20
Doçent	1	10
Doçent	2	10
Doçent	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	1	5
Doktor Öğretim Üyesi	3	5
Doktor Öğretim Üyesi	4	5
Doktor Öğretim Üyesi	5	5
TOPLAM		70

KURUMU: MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ

TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	15
Doçent	1	10
Doçent	2	10
Doçent	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	1	5
Doktor Öğretim Üyesi	2	5
Doktor Öğretim Üyesi	3	5
Doktor Öğretim Üyesi	4	5
Doktor Öğretim Üyesi	5	5
TOPLAM		70

KURUMU: NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	15
Doçent	1	5
Doçent	2	5
Doçent	3	5
Doktor Öğretim Üyesi	1	5
Doktor Öğretim Üyesi	2	5
Doktor Öğretim Üyesi	3	5
Doktor Öğretim Üyesi	4	10
Doktor Öğretim Üyesi	5	10
TOPLAM		65

KURUMU: NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Araştırma Görevlisi	4	15
Araştırma Görevlisi	5	15
Araştırma Görevlisi	6	15
Araştırma Görevlisi	7	15
TOPLAM		60

KURUMU: ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	10
Doçent	1	10
Doçent	2	10
Doçent	3	10
Öğretim Görevlisi	3	5
Öğretim Görevlisi	5	5
TOPLAM		50

KURUMU: SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	700
Doçent	1	250
Doçent	2	250
Doçent	3	250
Doktor Öğretim Üyesi	1	55
Doktor Öğretim Üyesi	2	50
Doktor Öğretim Üyesi	3	55
Doktor Öğretim Üyesi	4	50
Doktor Öğretim Üyesi	5	50
Öğretim Görevlisi	1	15
Öğretim Görevlisi	2	15
Öğretim Görevlisi	3	15
Öğretim Görevlisi	4	15
Öğretim Görevlisi	5	15
Öğretim Görevlisi	6	15
Araştırma Görevlisi	4	50
Araştırma Görevlisi	5	50
Araştırma Görevlisi	6	50
Araştırma Görevlisi	7	50
TOPLAM		2000

KURUMU: SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Doçent	1	10
Doçent	2	10
Doçent	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	1	10
Doktor Öğretim Üyesi	2	10
Doktor Öğretim Üyesi	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	4	10
Doktor Öğretim Üyesi	5	10
TOPLAM		80

KURUMU: SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	20
Doçent	1	10
Doçent	2	10
Doçent	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	3	20
Araştırma Görevlisi	5	10
Araştırma Görevlisi	6	10
Araştırma Görevlisi	7	10
TOPLAM		100

KURUMU: SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Doçent	1	15
Doçent	2	15
Doçent	3	15
TOPLAM		45

KURUMU: TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Profesör	1	15
Doçent	1	20
Doktor Öğretim Üyesi	3	15
Öğretim Görevlisi	1	5
Araştırma Görevlisi	4	15
Araştırma Görevlisi	5	15
Araştırma Görevlisi	6	10
Araştırma Görevlisi	7	10
TOPLAM		105

KURUMU: VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(Öğretim Elemanları)

UNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Doçent	1	15
Doçent	2	10
Doçent	3	10
Doktor Öğretim Üyesi	1	5
Doktor Öğretim Üyesi	2	5
Doktor Öğretim Üyesi	3	5
Doktor Öğretim Üyesi	4	5
Doktor Öğretim Üyesi	5	5
TOPLAM		60

